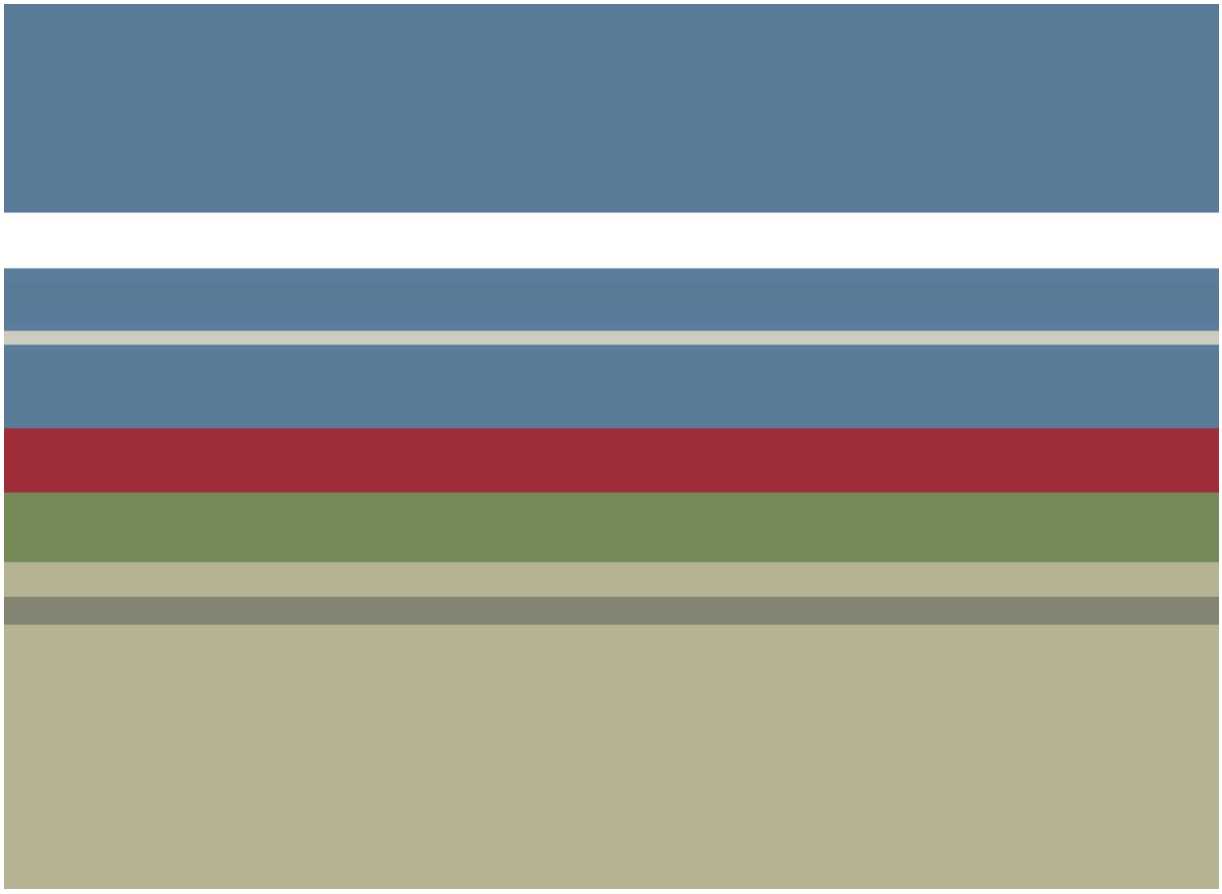
.txl

Programmabegroting 2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **4**
Voorwoord Programmabegroting 2027-2030 ..... **6**
Leeswijzer programmabegroting 2027 ..... **8**
Kaders en uitgangspunten **9**
Hoofdstuk 1 - Kerngegevens **11**
A. Sociale structuur 12
B. Prognose 13
C. Fysieke structuur 14
D. Financiële structuur 15
E. Toerisme 16
Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2027 - 2030 ..... **17**
Financieel perspectief 2027-2030 18
Toelichting tabel Financieel perspectief 19
Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve 20
Scherper aan de wind varen 23
BMC - Stille baten en lasten 26
Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting **27**
Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners **30**
0.1 Bestuur 31
0.2 Burgerzaken 32
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden 33
0.4 Overhead 34
0.63 Parkeerbelasting 36
Verbonden partijen in programma 0 37
0 Beleidsindicatoren 38
0 Begroting 39
Hoofdstuk 4A -> Programma's 1 - Veiligheid op orde **40**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer 41
1.2 Openbare orde en veiligheid 43
Verbonden partijen in programma 1 44
1 Beleidsindicatoren 45
1 Begroting 46
Hoofdstuk 4A -> Programma's 2 - Goede bereikbaarheid **47**
2.1 Verkeer en vervoer 48
2.2 Parkeren 49
2.4 Economische havens en waterwegen 50
2.5 Openbaar vervoer 51
Verbonden partijen in programma 2 52
2 Beleidsindicatoren 53
2 Begroting 54
Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt! **55**
3.1 Economische ontwikkeling 56
3.2 Fysieke bedrijfsstructuur 57
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 58
3.4 Economische promotie 59
Verbonden partijen in programma 3 60
3 Beleidsindicatoren 61
3 Begroting 62
Hoofdstuk 4A -> Programma's 4 - Toekomst voor de jeugd **63**
4.2 Onderwijshuisvesting 64
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken 66
Verbonden partijen in programma 4 67
4 Beleidsindicatoren 68
4 Begroting 70
Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen beleven en bewegen **71**
5.1 Sportbeleid en activering 72
5.2 Sportaccommodaties 73
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 74
5.4 Musea 75
5.5 Cultureel erfgoed 76
5.6 Media 77
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 78
Verbonden partijen in programma 5 79
5 Beleidsindicatoren 80

5 Begroting 81
Hoofdstuk 4A -> Programma's 6 - Zorg voor elkaar 82
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 83
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen 89
6.3 Inkomensregelingen 91
6.4 WSW en beschut werk 93
6.5 Arbeidsparticipatie 94
6.72a Jeugdhulp begeleiding 96
6.713 Dagbesteding (Wmo) 97
Verbonden partijen in programma 6 98
6 Beleidsindicatoren 99
6 Begroting 100
Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon 101
7.2 Riolering 102
7.3 Afval 103
7.4 Milieubeheer 104
Verbonden partijen in programma 7 106
7 Beleidsindicatoren 107
7 Begroting 111
Hoofdstuk 4A -> Programma's 8 - Goed wonen 112
8.1 Ruimte en leefomgeving 113
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) 114
8.3 Wonen en bouwen 115
Verbonden partijen in programma 8 117
8 Beleidsindicatoren 118
8 Begroting 119
Hoofdstuk 4B - Financiële vertaling voorstellen 120
4B - Nieuwe voorstellen 2027-2030 121
Hoofdstuk 5 - Investeringsplan 123
5A - Nieuwe investeringen 124
5B - Vervangingsinvesteringen 125
Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen 126
Verloop reserves en voorzieningen 127
Hoofdstuk 7 - Paragrafen 129
Paragraaf Verbonden partijen 130
Paragraaf Weerstandsvermogen 150
Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen 160
Paragraaf Bedrijfsvoering 163
Paragraaf Grondbeleid 167
Paragraaf Financiering 170
Paragraaf Lokale lasten 177
Paragraaf Wet Open Overheid 186
Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten 188
Hoofdstuk 9 - Subsidies 196
Indexering subsidies 197
Subsidieplafonds 198
Subsidiebudgetten op naam 199
Subsidiebeleidskaart 201
Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen 202
Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting 203
Hoofdstuk 12 - Schema behandeling programma begroting 2027 205
Overzicht baten en lasten per taakveld Gemeente Texel 206
Tabel Onderhoud Kapitaalgoederen 210
Raadsbesluit 211
Raadsbesluit 2027 212
Bijlage - maatregelen per programma 213
Programma 0 214
Programma 1 223
Programma 2 226
Programma 3 244
Programma 4 256
Programma 5 259
Programma 6 272
Programma 7 280
Programma 8 290
Begroting in één oog opslag 303
Begroting in één oog opslag 2027 304

Voorwoord Programmabegroting 2027-2030

We willen Texel goed doorgeven aan de volgende generatie. Dat betekent dat we blijven investeren in wat ons eiland nodig heeft, maar ook keuzes maken die we op langere termijn kunnen betalen. Met deze Programmabegroting 2027 zetten we een eerste stap om de ambities uit het coalitieakkoord Realistisch Vooruit waar te maken en onze financiële positie te versterken. De opgaven voor Texel zijn groot. We willen voldoende passende en betaalbare woningen, goed onderhouden dorpen en een eiland dat aantrekkelijk en bereikbaar blijft. Een sterke economie en goede voorzieningen zijn daarbij belangrijk. En we blijven er voor inwoners die ondersteuning nodig hebben.

Onze financiële positie vraagt om keuzes

Onze financiële positie is kwetsbaar. De algemene reserve biedt steeds minder ruimte om tegenvallers op te vangen. Investeringen en verplichtingen uit het verleden drukken op de begroting en onze vaste lasten nemen toe. Ook de ruimte om nieuwe leningen aan te gaan is beperkt. We kunnen daarom niet alles tegelijk doen. Nieuwe plannen moeten passen binnen wat financieel verantwoord is. Dat betekent ook dat we kritisch moeten blijven kijken naar uitgaven die we al doen.

Voor 2027 is nog circa € 4,2 miljoen uit de algemene reserve nodig om de begroting sluitend te krijgen. Vanaf 2028 laten de huidige ramingen opnieuw tekorten zien. Zonder aanvullende maatregelen loopt het tekort op tot bijna één miljoen euro in 2030. Alleen zorgen dat de begroting voor 2027 sluitend is, is dus niet voldoende. We willen dat onze inkomsten en uitgaven in 2030 structureel in balans zijn. Vaste uitgaven moeten uiteindelijk ook uit vaste inkomsten kunnen worden betaald. Anders blijven we onze reserves gebruiken en schuiven we de opgave voor ons uit.

Beter weten wat onze keuzes kosten

Om goede keuzes te kunnen maken, moeten we beter weten wat beleid en investeringen ons op langere termijn kosten. Dat is in het verleden niet altijd volledig in beeld geweest. Het onderzoek naar stille baten en lasten bevestigt dat we daarin een stap moeten zetten. Bij nieuwe investeringen willen we daarom vooraf duidelijk hebben wat de financiële gevolgen zijn, nu en in de jaren daarna. We kijken niet alleen naar de investering zelf, maar ook naar kosten voor onderhoud, vervanging en andere uitgaven die later volgen. Daarom werken we aan een meerjarig investeringsprogramma en brengen we onze onderhoudsplannen verder op orde. Dat helpt om beter vooruit te kijken en werkzaamheden waar mogelijk met elkaar te combineren. We willen ook scherper kijken naar wat investeringen daadwerkelijk opleveren. Bij projecten hoort wat ons betreft niet alleen een besluit vooraf, maar ook de vraag achteraf of we hebben bereikt wat we wilden bereiken.

Niet automatisch doorgaan zoals we gewend zijn

Ook bestaande budgetten zijn niet vanzelfsprekend. Vanaf de volgende begroting starten we bij ten minste één programma met zero based begroten. We bouwen budgetten dan opnieuw op vanuit wat nodig is en wat we ermee willen bereiken. Het bedrag van vorig jaar is daarbij niet automatisch het vertrekpunt voor het jaar daarna. Zo kijken we opnieuw naar de vraag of uitgaven nog nodig zijn, of het geld goed wordt besteed en of hetzelfde doel misschien ook op een andere manier kan worden bereikt. Als deze werkwijze goed uitpakt, willen we haar verder uitbreiden. Voor de gemeenteraad moet bovendien goed te volgen zijn hoe keuzes tot stand komen. Niet alleen wat een voorstel kost, maar ook waarom we ervoor kiezen en welke alternatieven er zijn.

Realistisch kiezen

Dat onze financiële ruimte kleiner wordt, betekent niet dat onze ambities voor Texel verdwijnen. Het betekent wel dat we keuzes moeten maken. Bij nieuwe plannen willen we vooraf weten hoe we ze betalen, niet alleen vandaag maar ook in de jaren daarna. Soms betekent dat dat we bestaande uitgaven moeten verminderen, investeringen anders moeten plannen of een plan later uitvoeren. En soms zullen we moeten concluderen dat iets op dit moment financieel niet past. Ook dat is onderdeel van verantwoord bestuur.

In het coalitieakkoord is afgesproken dat we eerst kijken naar onze uitgaven voordat we de inkomsten verhogen. Dat uitgangspunt is voor ons belangrijk. We willen de lokale lasten voor inwoners en ondernemers zo laag mogelijk houden. Daarom kijken we eerst waar we kunnen besparen, slimmer kunnen werken of investeringen anders kunnen plannen.

Samen met de gemeenteraad

Deze begroting staat niet op zichzelf. Ze bouwt voort op de perspectiefbrief die eerder met de gemeenteraad is gedeeld en op de richting uit het coalitieakkoord Realistisch Vooruit. Met deze begroting zetten we een volgende stap, maar de keuzes voor de komende jaren zijn daarmee nog niet gemaakt. We willen de P&C cyclus van volgend jaar gebruiken om die keuzes samen met de gemeenteraad beter in beeld te brengen. Daarbij gaat het niet alleen om de vraag wat financieel mogelijk is. We willen ook laten zien wat verschillende keuzes betekenen voor beleid, investeringen en onze financiële positie in de jaren daarna. Zo kan het gesprek eerder worden gevoerd en ontstaat er meer ruimte voor de raad om richting te geven.

Als college zorgen wij ervoor dat de keuzes en de financiële gevolgen daarvan helder op tafel komen. We willen daarover graag het gesprek met de gemeenteraad voeren. Over wat Texel nodig heeft, waar we in willen blijven investeren en waar we misschien andere keuzes moeten maken.

Daarbij staan we open voor andere ideeën en voorstellen. Wel vinden we het belangrijk dat daarbij ook duidelijk is hoe deze worden betaald. Zo kunnen college en gemeenteraad samen werken aan keuzes die passen bij Texel en financieel houdbaar zijn. Niet alleen voor deze begroting, maar ook voor de jaren daarna.

Leeswijzer programmabegroting 2027

Programma's

Per programma beschrijven wij de volgende onderwerpen:

1. Visie: Wat willen wij bereiken?
   In de visie beschrijven we op hoofdlijnen de toekomst van het programma en de bijdrage aan Texel. Daarnaast gaan we in op relevante ontwikkelingen en hoe we hierop anticiperen.

2. Doelstelling per taakveld: Wat gaan wij ervoor doen?
   Per taakveld beschrijven wij duidelijk de doelstellingen en, waar mogelijk, SMART geformuleerd. Vervolgens nemen we per doelstelling de volgende onderdelen op:
   * Activiteiten: Wat gaan we concreet doen om het doel te bereiken?
   * Financiën: Welke financiële gevolgen of voorstellen zijn er?
   * Alternatieven: Welke andere keuzes of mogelijkheden zijn er?
   * Risico's: Welke risico's zijn van invloed op het behalen van het doel?
   * Prestatie-indicatoren: Hoe meten we de voortgang en het resultaat, met waar mogelijk streefwaarden?

3. Verbonden partijen: Hierin nemen we die partijen op die een relatie hebben met het programma.

4. Wettelijke indicatoren: De indicatoren die horen bij het programma. De indicatoren zijn te vinden via https://texel.incijfers.nl/dashboard/.

5. Wat mag het kosten? Hierin staat een overzicht van de baten en lasten voor de komende jaren.

De paragrafen

Doel van de paragrafen is om de onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, te bundelen in een kort overzicht. De paragrafen geven informatie over de financiële situatie op korte en langere termijn en over hoe de organisatie in het algemeen werkt.

Paragraaf : verbonden partijen
Paragraaf : weerstandsvermogen
Paragraaf : onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf : bedrijfsvoering
Paragraaf : grondbeleid
Paragraaf : financiering
Paragraaf : lokale lasten
Paragraaf: Wet open overheid

Voorstellen

In hoofdstuk 4B en hoofdstuk 5 brengen we de financiële gevolgen van de nieuwe voorstellen en de nieuwe en vervangingsinvesteringen voor de komende jaren in beeld.

Visies en beleid op Texel

Een overzicht van de visies en beleid op Texel is te vinden via https://www.texel.nl/bestuur-en-organisatie/visie-en-beleid/

Kaders en uitgangspunten

In de perspectiefbrief zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen, vooruitlopend op de programmabegroting 2027-2030.

In de programmabegroting hanteren we de volgende kaders en uitgangspunten:

- Inhoudelijke kaders zijn de door de raad vastgestelde beleidskaders. Die zijn per programma opgenomen.
- Financiële kaders zijn de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
- In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met indexering van de tarieven en de cao-gevolgen voor gemeenten. Indexering tarieven 2,5%, op basis van Prijs bruto binnenlands product (pbbp) meicirculaire 2026, jaarschijf 2027. Voor de verwachte cao-stijging is uitgegaan van 3% inclusief sociale lasten.
- De meicirculaire is opgenomen in de programmabegroting.
- De gemeenschappelijke regelingen worden met de indexatie vanuit de kadernota's van de gemeenschappelijke regelingen verhoogd.
- Financieel zijn de raadsbesluiten in de programmabegroting verwerkt tot en met september 2026.
- Lokale lasten, indexatie 2027:
  - bestaand beleid: de bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.
  - beleidsuitgangspunten: het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2027 wordt conform het bestaande beleid voorgesteld de lokale lasten te indexeren met 2,5%.

Totaaloverzicht:
Omschrijving en voorgestelde verhoging

a. Afvalstoffenheffing: kostendekkende tarieven
b. Forensenbelasting: 1,92% conform stijging van de Toeristenbelasting
c. Havengelden: reguliere indexatie 2,5%
d. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.): reguliere indexatie 2,5% met uitzondering van (maximale) Rijkstarieven
e. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven): reguliere indexatie 2,5%
f. Marktgelden: reguliere indexatie 2,5%
g. OZB woningen: reguliere indexatie 2,5%
h. OZB niet-woningen: reguliere indexatie 2,5%
i. Parkeerbelastingen: geen voorstel tot verhoging
j. Precariobelasting : reguliere indexatie 2,5%
k. Reclamebelasting: reguliere indexatie 2,5%
l. Reinigingsrechten voor bedrijven: reguliere indexatie 2,5%
m. Rioolheffing: kostendekkende tarieven
n. Toeristenbelasting/watertoeristenbelasting: € 2,65 per overnachting

Uitkomsten programmarekening 2025 en tussenrapportage 2026
De programmabegroting is een cyclisch product, waarbij de andere Planning & Control (P&C) -producten effect hebben op elkaar. Het vertrekpunt is de perspectiefbrief 2026 van dit voorjaar. Het effect van de daarna verschenen Jaarrekening 2025 en de Tussenrapportage 2026 op onze financiële positie treft u hieronder in het kort aan.

Programmarekening 2025

Financieel is het jaar positief afgesloten met een voordelig rekeningresultaat van € 3.439.397. Een deel van dit voordelig saldo is overgeheveld naar 2026 voor niet uitgevoerde projecten (€ 460.988). Daarnaast is een deel gebruikt voor bestemmingsreserve voor het project herontwikkeling Fonteinschool(€ 1.193.923). Het restant (€ 1.784.486) is toegevoegd aan de algemene reserve.

Tussenrapportage 2026

In de tussenrapportage is een structureel voordeel voor 2026 € 323.549. De wijzigingen zijn verwerkt in de programmabegroting 2026. Daarnaast was er een incidenteel nadeel van per saldo € 799.532

Planning

07-10-2026	verzenden programmabegroting naar raadsfracties	advies & ondersteuning
21-10-2026	vergadering auditcommissie	auditcommissie
28-10-2026	bespreking programmabegroting	raadscommissie
11-11-2026	vaststelling programmabegroting	raad

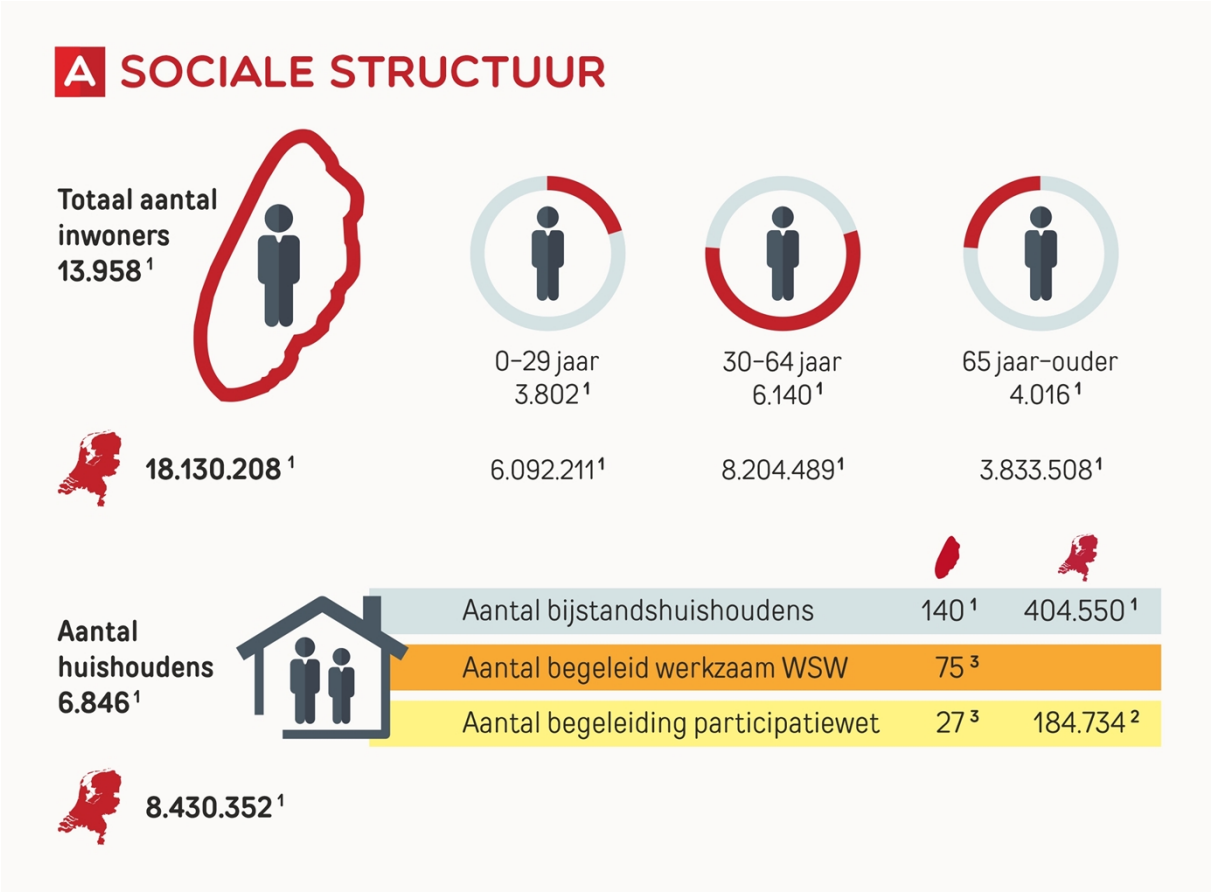
Hoofdstuk 1 - Kerngegevens

De kerngegevens zijn te vinden via: www.waarstaatjegemeente.nl en via www.texel.incijfers.nl.

Visuele weergave van informatie: infographics geven een beeld op hoofdlijnen

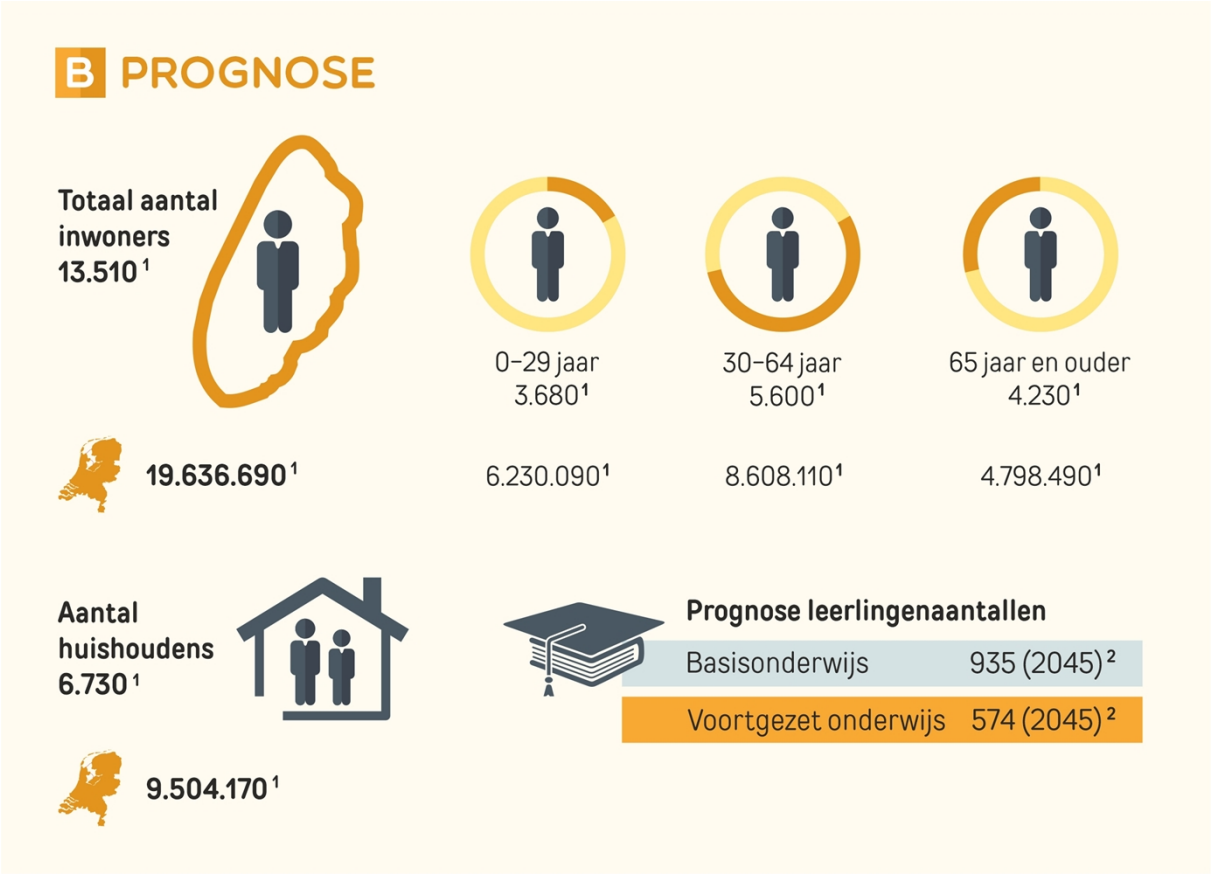
In dit hoofdstuk worden de kerngegevens van de gemeente op hoofdlijnen weergegeven door middel van infographics .

A. Sociale structuur

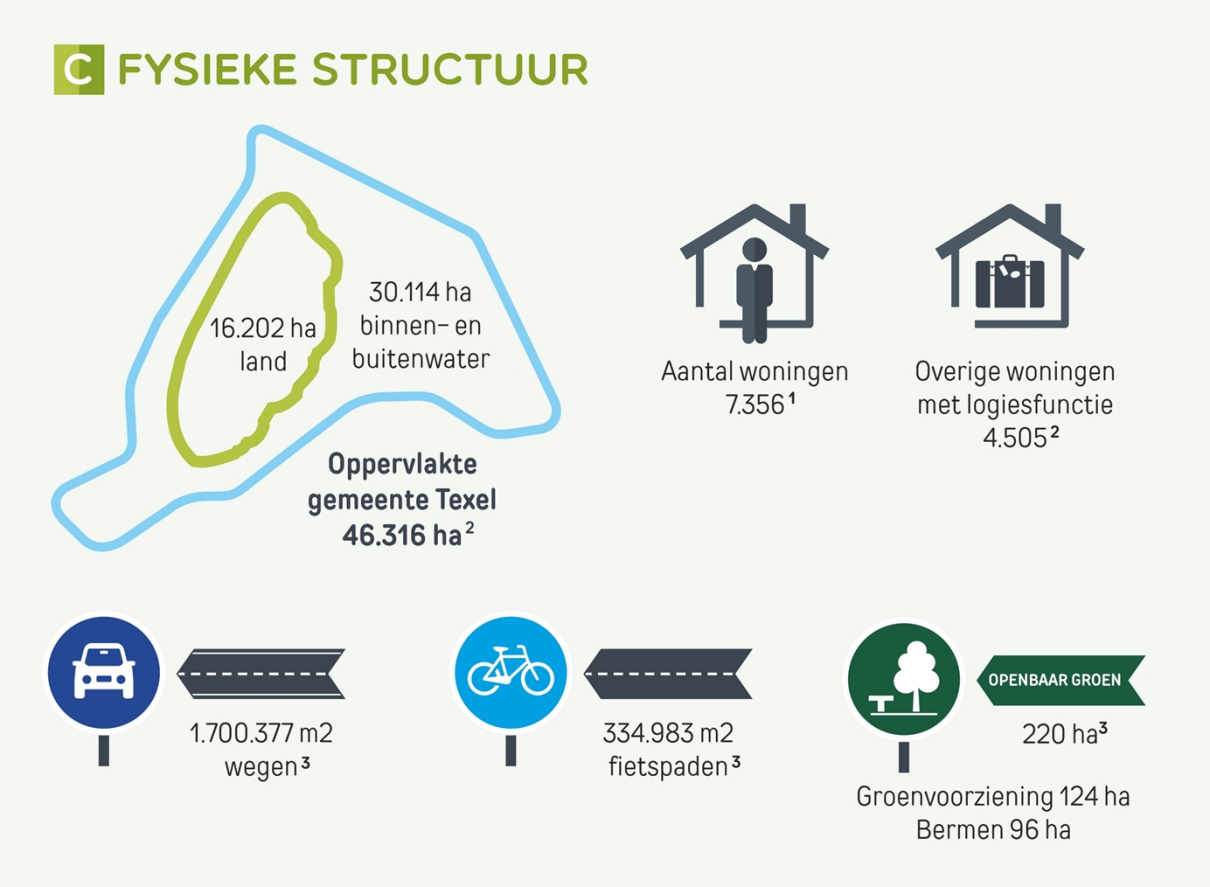
1. www.texel.incijfers.nl (06-2026) 2. Ministerie SZW factsheet participatiewet november 2025 3. Jaarrekening (2025)

B. Prognose

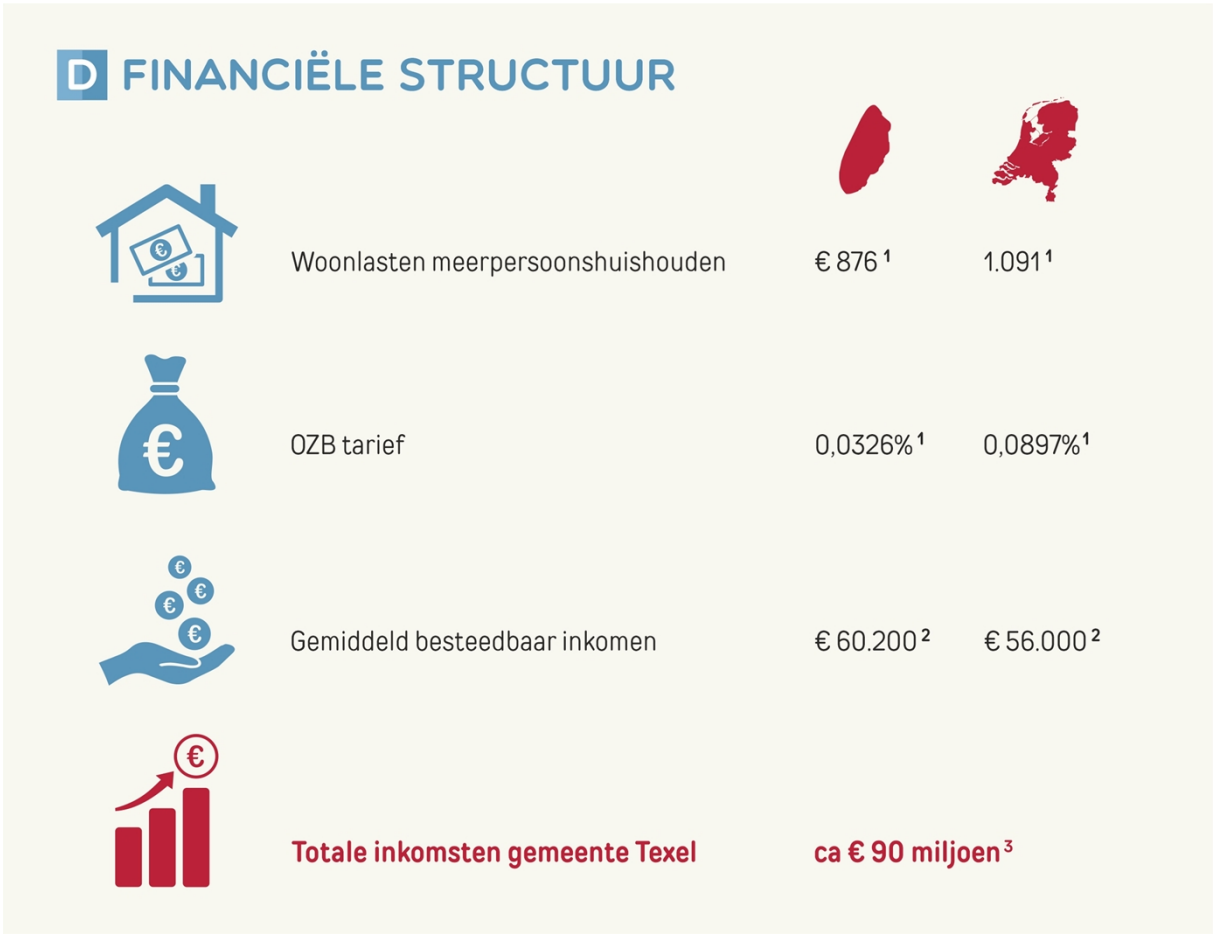
1. www.texel.incijfers.nl (2050) 2. xxllnc Sociaal (2045)

C. Fysieke structuur

1. www.texel.incijfers.nl (2026) 2. Eigen gegevens/BAG (2026) 3. Gemeentewerken BGT (2026)

D. Financiële structuur

1. www.waarstaatjegemeente.nl (2026) 2. www.texel.incijfers.nl (2026) 3. begroting (2027)

E. Toerisme

TOERISME

Toeristische bedden	43.814 [1]
Toeristische overnachtingen voor toeristenbelasting	3.895.381 [1]
TESO fiets en bromfiets overtochten	250.526 [2]
TESO overtochten auto's in PAE	1.830.320 [2]

1. Eigen gegevens (2026) 2. Jaarrekening TESO (2025)

Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2027 - 2030

Financieel perspectief 2027-2030

Onderstaand is een overzicht van de structurele financiële mutaties voor de jaren 2027-2030 ten opzichte van de begroting 2026, inclusief de structurele financiële gevolgen van de voorstellen die met deze begroting ter besluitvorming voorliggen. De volledige samenvatting van de begroting 2027 staat in hoofdstuk 3 van deze programmabegroting.

Nr.		2027	2028	2029	2030
1	Begrotingsoverschot	1.537	1.537	1.537	1.537
	Autonome ontwikkelingen				
2	Algemene uitkering op basis van meicirculaire 2026	2.246	1.309	632	1.417
3	Diverse indexaties reguliere budgetten, Gemeenschappelijke Regelingen conform FUGR en subsidies (2,5% meicirculaire 2026)	-1.513	-1.513	-1.513	-1.513
4	Autonome ontwikkelingen personeelsbegroting 2027	-565	-565	-565	-565
5	Jaarlijkse mutatie storting Rationeel Gebouwen Beheer ten opzichte van 2026	35	35	35	35
6	Jaarlijkse mutatie egalisatie riolering ten opzichte van 2026	85	85	85	85
7	Schrappen stelpost afschrijving (nieuwe systematiek en actualisatie financiële verordening)	0	-500	-500	-500
8	Administratieve bijstelling huren en pachten (indexeringen)	101	101	101	101
9	Hogere opbrengst precariorechten	75	75	75	75
	Reeds genomen raadsbesluiten				
10	Raadsbesluiten t/m 17/06/2026	-992	-1.021	-1.016	-1.042
11	Raad 30/06/2026 Initiatiefvoorstel verhogen toeristenbelasting 2027 met € 0,05 per overnachting	185	185	185	185
12	Raad 30/06/2026 Initiatiefvoorstel verhogen forensenbelasting 2027	36	36	36	36
	Onderweg bestuurlijke besluitvorming				
13	Raad september 2026 Tussenrapportage 2026	274	274	274	274
	Beïnvloedbare posten via programmabegroting 2027				
14	Trendmatige verhoging OZB, leges, rechten en huren (2,5% volgens meicirculaire 2026)	156	156	156	156
15	Lagere baten leges omgevingsvergunningen	-600	-600	-600	-600
16	Inleveren 33% indexatie reguliere budgetten	360	360	360	360
17	Vrijval kapitaallasten 2027	71	71	71	71
18	Structurele voorstellen programmabegroting 2027	-1.648	-1.648	-1.648	-1.648
19	Kapitaallasten investeringsplan 2027	0	-378	-385	-385
20	Scherper aan de wind varen	891	1.331	1.331	1.331
	Stelposten				
21	Stille lasten zoals kapitaallasten	0	0	-615	-1.615
22	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: uitstel invoering inkomensafhankelijke bijdrage Wmo	0	226	226	226
23	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: eigen bijdrage jeugdzorg	0	178	178	178
24	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: beperken trajectduur jeugdzorg	0	47	47	47
25	Aanvullende begrotingscirculaire 2027: Wmo huishoudelijke hulp en vangnet per saldo	0	0	950	950
	Begrotingssaldo 2027-2030	**734**	**-219**	**-563**	**-804**

Toelichting tabel Financieel perspectief

1) Het financiële vertrekpunt voor de begroting 2027 is het begrotingsoverschot van 2026 van € 1,537 miljoen.
2) Dit betreft de meerjarige structurele mutaties van het gemeentefonds voor de algemene middelen op basis van de meicirculaire 2026.
3) De indexaties voor bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen, subsidies en overige reguliere uitgaven zijn in totaal ruim € 1,5 miljoen. Deze indexaties zijn gebaseerd op de meicirculaire 2026 (2,5%) en Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR).
4) Autonome kostenstijging voor personeel in verband met cao-afspraken, periodieken en schaalverhogingen.
5) Jaarlijkse mutatie storting voorziening rationeel gebouwenbeheer op basis van het uitvoeringsplan.
6) Jaarlijkse mutatie egalisatie riool ten opzichte van 2026.
7) De stelpost afschrijvingen is niet meer nodig in relatie tot de nieuwe afschrijvingssystematiek, beschreven in de actualisatie van de financiële verordening. Dat wil zeggen dat afschrijvingslasten van voorgenomen investeringen pas een jaar later in de begroting worden opgenomen in plaats van in hetzelfde jaar. Dit sluit beter aan bij de praktijk. Het gevolg hiervan is dat deze stelpost van € 500.000 (voordeel) niet meer als structurele tegenhanger in de begroting wordt opgenomen, omdat in de praktijk het jaarlijkse investeringsplan later (volledig) uitgevoerd wordt.
8) De indexatie van huren en pachten loopt achter op de feitelijke facturering, waardoor een administratieve bijstelling plaatsvindt van € 101.000 per saldo.
9) De objecten voor precariobelasting zijn opnieuw in kaart gebracht. Dit resulteert in een hogere opbrengst van € 75.000.
10) Het gaat hierbij om de volgende raadsbesluiten: Extra scholingsgelden gemeenteraad eens per 4 jaar -/- € 7,5K, meerjarenontwikkelplan Veiligheidsregio € 49K, bijdrage in tijdelijke huurkosten huisvesting Vlietkotter -/- € 66,5K, raadsreis om de twee jaar -/- € 17,5K, bestendigen diverse functies € 225K, exploitatietekort Leerwerkbedrijf de Bolder € 389K, extra middelen diverse Gemeenschappelijke Regelingen € 421K.
11) De verhoging van de toeristenbelasting 2027 met € 0,05 per persoon per overnachting (van € 2,60 naar € 2,65) bedraagt € 185.000.
12) De verhoging van de toeristenbelasting met € 0,05 per persoon per overnachting betekent ook een verhoging van de forensenbelasting van € 36.000.
13) Het structurele voordeel uit de Tussenrapportage 2026 is vanaf 2027 € 274.000. Voor een specificatie van deze posten wordt verwezen naar de Tussenrapportage 2026.
14) Trendmatige verhoging van 2,5% (meicirculaire 2026) op de onroerendezaakbelasting (OZB), leges, rechten, huren en pachten is € 156.000.
15) Via de Tussenrapportage 2026 is rekening gehouden met een incidentele verlaging op de inkomsten van leges voor bouwvergunningen omdat er onderzoek gedaan zou worden. Dit onderzoek is nog niet afgerond. Vooruitlopend op de uitkomsten worden via deze begroting de baten structureel verlaagd omdat de verwachting is dat deze lager zullen blijven in o.a. relatie met de invoering nieuwe Omgevingswet.
16) Jaarlijks wordt budget gevraagd om de reguliere uitgaven te indexeren vanwege kostenstijgingen. Dit gebeurt volgens de verwachting van de meicirculaire van het Rijk. Op basis van de volledige indexering van ca. € 1,1 miljoen wordt dit met ca. 1/3 teruggebracht, omdat de verwachting is dat het met minder kan.
17) De vrijval aan kapitaallasten, rekening houdend met de vervangingsinvesteringen is € 71.000.
18) Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële vertaling voorstellen.
19) Voor de specificatie van deze kapitaallasten wordt verwezen naar het hoofdstuk Nieuw investeringsplan 2027. Deze lasten drukken volgens de uitgangspunten van de financiële verordening pas in het daaropvolgende jaar.
20) Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk Scherper aan de wind varen.
21) Deze gereserveerde lasten zijn onder andere voor dekking van de uitkomst meerjarig investerings- en onderhoudsplannen. Dit budget staat in relatie tot de kapitaallasten van het investeringsplan 2027 vanaf 2028.
22-25) Volgens de aanvullende begrotingscirculaire voor 2027 bij de meicirculaire 2026 is geadviseerd hoe om te gaan met een aantal besparingen van het Rijk. Volgens deze circulaire is het verantwoord om kortingen op jeugdzorg en Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) neutraal op te nemen in de begroting.

Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve

Voorwoord

Onderaan staat het meerjarige overzicht van de incidentele lasten en baten. Het beleid is dat bij incidentele uitgaven die over meerdere jaren lopen, al bij het nemen van het besluit rekening wordt gehouden met de financiële gevolgen voor de hele looptijd.

Incidentele lasten en baten

bedragen in €

	Besluitvorming	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
		Incidentele lasten:				
1	Raad 22/05/2024	Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2025	85.490	0	0	0
2	Raad 07/11/2024	Programmabegroting 2025: Toeristisch toekomstplan	145.000	0	0	0
3	Raad 05/11/2025	**Programmabegroting 2026:**			0	0
		Regionale samenwerking	16.000	0	0	0
		Organisatieontwikkeling Eilandkracht	115.000	0	0	0
		Procesinrichting I&A	90.000	0	0	0
		Doorontwikkeling digitale dienstverlening	80.000	0	0	0
		Omgevingsmanager	115.000	0	0	0
		KernGezond Texel	20.000	20.000	0	0
4		Incidentele voorstellen programmabegroting 2027 (inclusief uitgaven opvang ontheemden Oekraïne)	5.646.103	199.238	0	0
		Tussentotaal incidentele lasten	**6.312.593**	**219.238**	**0**	**0**
		Aanvullende incidentele lasten conform BBV in relatie met structureel begrotingssaldo				
5		Post onvoorzien	10.000	10.000	10.000	10.000

6		Reservemutaties (excl. egalisatiereserve kapitaallasten)	1.119.000	1.119.000	1.119.000	1.119.000
7		Aankoop grond (budget urgente strategische gronden wordt overgeheveld van 2026 naar 2027)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8		Mutatie grondexploitatie (woningcomplex)	500	500	500	500
		Totaal incidentele lasten	**7.442.093**	**1.348.738**	**1.129.500**	**1.129.500**
		Incidentele baten :				
9		Eigen bijdrage Gemeentelijke opvang ontheemden Oekraïne	-250.000	0	0	0
10		Rijksvergoeding Oekraïne	-1.801.000	0	0	0
11		Bijdrage algemene reserve	-4.261.593	-219.238	0	0
		Tussentotaal incidentele baten	**-6.312.593**	**-219.238**	**0**	**0**
		Aanvullend incidentele baten conform BBV in relatie met structureel begrotingssaldo				
12		Reservemutaties (exclusief egalisatiereserve kapitaallasten)	-530.000	-530.000	-530.000	-530.000
13		Verkoop grond	-135.000	-135.000	-135.000	-135.000
14		Mutaties grondexploitatie (woningcomplex)	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
		Totaal incidentele baten	**-7.001.593**	**-908.238**	**-689.000**	**-689.000**
		Saldo voordeel (-) resp. nadeel (+)	**440.500**	**440.500**	**440.500**	**440.500**

Toelichting

1) De gemeenteraad heeft in totaal € 505.755 beschikbaar gesteld voor de uitvoering sociaal Domein 2024-2026. Het betreft hier de laatste jaarschijf. De nieuwe programma's zijn niet alleen een koersverandering, maar ook een verdere uitwerking van de al ingezette strategie.
2) De raad heeft via de programmabegroting 2025 voor het toeristisch toekomstplan 2025-2027 € 365.000 beschikbaar gesteld. Het betreft hier de laatste jaarschijf van € 145.000.
3) Deze incidentele voorstellen zijn via de programmabegroting 2026 beschikbaar gesteld voor 2027 en 2028.
4) De specificatie van de incidentele voorstellen per saldo is opgenomen in het hoofdstuk 4B van deze programmabegroting. Het saldobedrag van de voorstellen is aan de lastenkant opgehoogd met de voorgenomen uitgaven ontheemden Oekraïne met € 2.051.000 en aan de batenkant met hetzelfde bedrag in verband met rijkssubsidie.

Onderstaande lasten staan structureel in de begroting, maar tellen volgens de notitie over structurele en incidentele baten en lasten niet mee bij de bepaling van het structureel evenwicht. Daarom moeten ze, naast de feitelijke incidentele lasten en baten, ook apart zichtbaar worden gemaakt. De totale omvang van het overzicht met incidentele lasten en baten staat in hoofdstuk 3, de samenvatting van de begroting. Daar wordt ook het structureel evenwicht weergegeven.

5) In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met € 10.000 voor onvoorziene uitgaven.
6) Het gaat hierbij om een structurele storting in de bestemmingsreserve haven die betrekking heeft op het toekomstig onderhoud, personeel en frictie.
7) Voor de begroting 2027 en verder is geen budget opgenomen voor aankoop grond. Echter komt via overheveling budget 2026 incidenteel budget beschikbaar voor aankoop urgente strategische gronden.
8) Betreft verzekeringskosten woningcomplex gemeente Texel.
9) Eigen bijdrage gemeentelijk opvang ontheemden Oekraïne.
10)Subsidiabele kosten die gemaakt worden voor ontheemden uit Oekraïne worden door het rijk betaald.
11) Per saldo is een bijdrage nodig uit de algemene reserve om de incidentele voorstellen te bekostigen.

Onderstaande baten staan structureel in de begroting, maar tellen volgens de notitie over structurele en incidentele baten en lasten niet mee bij de bepaling van het structureel evenwicht. Daarom moeten ze, naast de feitelijke incidentele lasten en baten, ook apart zichtbaar worden gemaakt. De totale omvang van het overzicht met incidentele lasten en baten staat in hoofdstuk 3, de samenvatting van de begroting. Daar wordt ook het structureel evenwicht weergegeven.

12) Dekking exploitatietekort flexwoningen Rietdijk en egalisatie exploitatie haven.
13) In de begroting wordt structureel rekening gehouden met de verkoop van o.a. snippergroen.
14) Huurinkomsten woningcomplex gemeente Texel.

Stand en mutaties algemene reserve

bedragen in €

Stand algemene reserve per tussenrapportage 2026	**10.560.535**
Incidentele voorstellen programmabegroting 2027 per saldo voor de jaren 2027 en 2028	-3.794.341
Stand algemene reserve per programmabegroting 2027	**6.766.194**

Dit is ruim € 4,7 miljoen boven de ondergrens van € 2 miljoen. In de gepresenteerde stand van de algemene reserve is de sloop van de Kartinghal niet meegenomen, omdat dit bedrag nog niet openbaar is. Via de jaarrekening 2026 wordt dit alsnog meegenomen.

Scherper aan de wind varen

Omschrijving (toelichting)

Terwijl investeringen nodig zijn voor de toekomst van het eiland, nemen de reguliere uitgaven vaak automatisch toe. Zonder heroverweging verdringen de lasten van vandaag de ruimte van morgen. Daarom kiest het college ervoor om bestaande uitgaven te beoordelen op nut en noodzaak. Heroverwegen is daarbij geen keuze voor minder, maar een manier om ruimte te maken voor wat op langere termijn echt belangrijk is: voorzieningen die ook voor toekomstige generaties beschikbaar en betaalbaar blijven.

Dit noemen wij: Scherper aan de wind varen.

In het overzicht dat wij hier tonen, staan de onderwerpen waarop veranderingen worden voorgesteld. Na een zorgvuldig afgewogen proces is bepaald welke besparingen kunnen worden gerealiseerd om de begroting in 2027 sluitend te maken

Excel-tabel

bedragen in €

			2027	2028	2029	Toelichting
		Programma 0	**structureel**	**structureel**	**structureel**	
1	0.4	Voormalig personeel	40.000	40.000	40.000	Reductie budget op basis van eerdere jaren.
2	0.4	Doorberekening Salarisadministratie Terschelling	-20.000	-20.000	-20.000	Minder inzet personeel in verband met afstoten salarisadministratie Terschelling.
3	0.4	Strategisch personeelsplan	100.000	100.000	100.000	Er is een doorrekening gemaakt van de benodigde kosten in de komende jaren in verband met pensionering van personeel op cruciale functies in het SPP. Daardoor kan dit bedrag worden gereduceerd.
4	0.4	Kosten trainees: lonen	210.000	210.000	210.000	Ondanks de wens om jonge instroom voor de organisatie via trainees mogelijk te maken, kunnen we deze uitgaven op andere manieren goed gebruiken. Het trainingsdeel behouden wij als organisatie wel in het opleidingsbudget om daarmee junior medewerkers die instromen als trainee te kunnen begeleiden. Hiermee blijven wij een aantrekkelijke, ontwikkelgerichte organisatie.
5	0.4	Kosten trainees: vergoedingen	15.051	15.051	15.051	Ondanks de wens om jonge instroom voor de organisatie via trainees mogelijk te maken, kunnen we deze uitgaven op andere manieren goed gebruiken. Het trainingsdeel behouden wij als organisatie wel in het opleidingsbudget om daarmee junior medewerkers die instromen als trainee te kunnen begeleiden. Hiermee blijven wij een aantrekkelijke, ontwikkelgerichte organisatie.
6	0.4	Implementatie installatieverantwoordelijkheid	10.000	10.000	10.000	Budget wordt niet gebruikt.
7	0.8	Verkoop gronden	35.000	35.000	35.000	Er kan meer verkoop worden gerealiseerd dan nu is opgenomen in de begroting.
		Programma 1				
			0	0	0	
		Programma 2				
8	2.1	Bermverharding	131.777	131.777	131.777	Door het laten vervallen van dit structurele budget, dalen de kosten op de lange termijn. Als het noodzakelijk is om bermverharding aan te brengen, zal dit middels een losse aanvraag of investeringsaanvraag in de begroting worden opgenomen.
9	2.1	Sanering kabels	7.387	7.387	7.387	Budget niet noodzakelijk.
10	2.2	Parkeerautomaat - parkeermeters	15.000	15.000	15.000	Door de reductie van parkeermeters dalen ook de onderhoudskosten.
		Programma 3				
11	3.1	Economie: contributies en bijdragen	10.000	10.000	10.000	Budget kan omlaag, omdat een deel niet wordt gebruikt.

bedragen in €

12	3.1	Bijdrage gemeenschappelijke regeling: dubbel in begroting	30.361	30.361	30.361	Budget kan eruit. Het doel is al een paar jaar onbekend en het budget wordt niet uitgegeven.
13	3.3	Kenniswerkplaats Texel	0	35.000	35.000	Door het vertrek van bestuurder/oprichter is KWP in 2026 gepauzeerd. Het niet-bestede bedrag is teruggestort. Projecten lopen echter wel door. Een doorstart lonkt. Deze doorstart beoogt een integrale aanpak voor het vraagstuk om Texel aantrekkelijk te maken en te houden voor jongeren, zowel op het vlak van onderwijs als arbeidsmarkt. Bij doorstart volgt een nieuwe budgetaanvraag.
14	3.4	Bijdrage STIFT	0	200.000	200.000	Momenteel wordt veel geld verstrekt maar ook weer teruggevraagd via subsidies. Dit is het rondpompen van geld, legt beslag op de structurele middelen van de gemeente en is daarom onwenselijk. Verlaging van de subsidie is pas mogelijk vanaf 1 januari 2028. De huidige overeenkomst loopt tot en met 31 december 2027 en moet vóór 1 januari 2027 worden geëvalueerd. Houd bij een verlaging rekening met de historische afspraken. Er kan eventueel ook worden gekeken naar de extra doelstellingen, bijvoorbeeld voor fietspaden.
		Programma 4				
15	4.3	Onderwijshuisvesting	15.298	15.298	15.298	Budget is niet noodzakelijk.
		Programma 5				
16	5.1	Sport Algemeen	5.500	5.500	5.500	Budget kan omlaag, omdat een deel niet wordt gebruikt.
17	5.1	SPUK-sportbudget	120.000	120.000	120.000	SPUK-sportbudget wordt ontvangen, maar is nooit geraamd.
18	5.2	Indexering huuropbrengsten niet verwerkt	21.500	21.500	21.500	De huuropbrengsten zijn de laatste jaren in de begroting niet geïndexeerd, maar de indexering is wel doorberekend aan de huurder.
19	5.2	Naalrand 2 - sporthal Den Hoorn	76	76	76	Pand bestaat niet meer, maar stond nog foutief in de begroting. Al jaren niet geboekt.
	5.2	Naalrand 2 - sporthal Den Hoorn	939	939	939	Pand bestaat niet meer, maar stond nog foutief in de begroting. Al jaren niet geboekt.
	5.2	Naalrand 2 - sporthal Den Hoorn	-431	-431	-431	Pand bestaat niet meer, maar stond nog foutief in de begroting. Al jaren niet geboekt.
20	5.2	BCF-subsidie Sportstichting	0	35.555	35.555	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
21	5.3	Incidentele subsidies	19.065	19.065	19.065	Budget wordt afgeroomd tot € 20.000. Subsidie-aanvragers doen ook een beroep op andere fondsen.
22	5.3	Museumpas 10%	0	7.500	7.500	10% bezuiniging. 2027 benutten om meer inzicht te krijgen in bezoekersprofielen.
23	5.4	Adviescommissie cultuur	0	3.370	3.370	Evaluatie en herbezinning in 2027. In het jaar 2028 voor het eerst bezuinigen.
24	5.6	Lokale omroep	0	10.518	10.518	De bekostiging van de lokale omroepen in Nederland verandert van een decentrale gemeentelijke financiering naar een landelijk stelsel via het Rijk vanaf 2028.
25	5.6	Lokale omroep	0	20.343	20.343	Zie hierboven.
		Programma 6				
26	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	5.824	5.824	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
27	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	16.240	16.240	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
28	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	30.415	30.415	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
29	6.1	BCF-subsidie Stg Welzijn	0	12.295	12.295	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
30	6.1	BCF-subsidie Stg Young4Ever	0	34.723	34.723	10% bezuiniging in verband met te verwachten synergievoordelen bij meer samenwerking tussen Texelse (welzijns)organisaties.
31	6.7	Wmo-begeleiding	21.000	21.000	21.000	Scherpere sturing op ureninzet en/of indicatie.

bedragen in €

32	6.7	Wmo-begeleiding	60.000	60.000	60.000	Scherpere sturing op ureninzet en/of indicatie.
		Programma 7				
33	7,4	Energiemaatregelen	20.000	48.000	48.000	Verlaging budget is mogelijk.
		Programma 8				
34	8.3	Inhuur kan structureel worden verlaagd	23.394	23.394	23.394	Er is een aanzienlijke slag gemaakt bij de woningbouw; budget kan teruggebracht worden.
		Totaal	**890.917**	**1.330.700**	**1.330.700**	

BMC - Stille baten en lasten

Begin 2026 heeft adviesbureau BMC een onderzoek afgerond naar de stille baten en lasten van de gemeente Texel. In dit onderzoek zijn ongeveer 70 gedetailleerde financiële aanbevelingen samengebracht in vijf hoofdaanbevelingen.

Voor een deel van deze aanbevelingen is een specifieke aanpak en externe begeleiding nodig. Het budget is bedoeld voor de uitwerking van deze aanbevelingen, zoals een Zero Based Budgeting-traject (ZBB) voor het opbouwen van een programma in de begroting en het opstellen van een nieuw Meerjarig Investeringen Programma (MIP) ter onderbouwing van de kapitaallasten.

Meer informatie over de aanbevelingen en acties is te vinden in deze RIB die op 9 september 2026 is verstuurd.

Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting

Recapitulatie

Bedragen x €1.000 meerjarige begroting

Programma	L/B	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
0 Voor en door bewoners	Lasten	41.735	37.867	27.301	24.158	23.731	24.384	25.410
	Baten	71.912	72.332	61.260	59.598	55.070	55.123	55.908
	Saldo	**30.177**	**34.465**	**33.959**	**35.440**	**31.339**	**30.739**	**30.498**
1 Veiligheid op orde	Lasten	2.757	2.852	3.268	3.938	3.888	3.888	3.888
	Baten	128	106	252	139	139	139	139
	Saldo	**-2.629**	**-2.746**	**-3.016**	**-3.799**	**-3.749**	**-3.749**	**-3.749**
2 Goede bereikbaarheid	Lasten	7.469	9.268	9.593	9.818	8.929	8.932	8.932
	Baten	966	851	1.186	1.206	1.206	1.206	1.206
	Saldo	**-6.503**	**-8.417**	**-8.407**	**-8.612**	**-7.723**	**-7.726**	**-7.726**
3 Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!	Lasten	1.585	1.825	1.772	1.666	1.286	1.286	1.286
	Baten	10.731	11.375	11.219	11.932	11.932	11.932	11.932
	Saldo	**9.146**	**9.550**	**9.447**	**10.266**	**10.646**	**10.646**	**10.646**
4 Toekomst voor de jeugd	Lasten	2.954	2.856	2.274	3.685	2.796	2.722	2.722
	Baten	347	397	38	327	327	327	327
	Saldo	**-2.607**	**-2.459**	**-2.236**	**-3.358**	**-2.469**	**-2.395**	**-2.395**
5 Samen beleven en bewegen	Lasten	7.482	8.720	9.401	9.304	8.909	8.909	8.909
	Baten	937	1.018	952	934	934	934	934
	Saldo	**-6.545**	**-7.702**	**-8.449**	**-8.370**	**-7.975**	**-7.975**	**-7.975**
6 Zorg voor elkaar	Lasten	19.818	26.854	20.982	24.707	22.212	22.063	21.806
	Baten	4.720	10.188	4.701	7.749	5.735	5.770	5.513
	Saldo	**-15.098**	**-16.666**	**-16.281**	**-16.958**	**-16.477**	**-16.293**	**-16.293**
7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon	Lasten	7.310	9.786	7.888	8.685	8.657	8.657	8.657
	Baten	6.580	9.135	6.847	7.219	7.219	7.219	7.219
	Saldo	**-730**	**-651**	**-1.041**	**-1.466**	**-1.438**	**-1.438**	**-1.438**
8 Goed wonen	Lasten	6.370	5.707	4.557	3.526	3.489	3.488	3.488
	Baten	4.463	3.932	2.120	1.116	1.116	1.116	1.116
	Saldo	**-1.907**	**-1.775**	**-2.437**	**-2.410**	**-2.373**	**-2.372**	**-2.372**
Resultaat na bestemming	**Saldo**	**3.304**	**3.599**	**1.539**	**733**	**-219**	**-563**	**-804**

	L/B	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal	Lasten	97.480	105.735	87.036	89.487	83.897	84.329	85.098
	Baten	100.784	109.334	88.575	90.220	83.678	83.766	84.294
	Saldo	**3.304**	**3.599**	**1.539**	**733**	**-219**	**-563**	**-804**

Materieel sluitende begroting 2027-2030

Materieel sluitende begroting 2027-2030

Onderstaande tabel laat zien dat de gemeente Texel een materieel sluitende begroting heeft voor de jaren 2027 en 2028. Vanaf 2029 is dat niet meer het geval. Dat wil zeggen dat niet alle structurele lasten meer volledig gedekt zijn door structurele baten. Dit komt door het begrotingstekort voor deze jaren.

De specificaties van de incidentele baten en lasten is terug te vinden in hoofdstuk 2 financieel perspectief 2027-2030, overzicht incidentele baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Geraamde lasten exclusief mutaties reserves	88.367	82.778	83.210	83.979
Geraamde baten exclusief mutaties reserves	- 85.385	- 82.886	- 83.193	- 83.721
(Geraamd saldo van baten en lasten (begrotingssaldo voor bestemming)	2.981	-108	17	258
Beoogde toevoegingen reserves	1.119	1.119	1.119	1.119
Beoogde onttrekkingen reserves	- 4.834	- 792	- 573	- 573
Begrotingssaldo na bestemming (geraamd resultaat)	- 733	219	563	804
- Incidentele lasten (exclusief reservestortingen)	-6.323	-229	-10	-10
+ Incidentele baten (exclusief reserveonttrekkingen)	2.210	159	159	159
- Incidentele toevoegingen reserves	-1.119	-1.119	-1.119	-1.119
+ Incidentele onttrekkingen reserves	4.792	749	530	530
Saldo van incidentele baten en lasten	-441	-441	-441	-441
Structureel begrotingssaldo (- positief, + negatief	-1.173	-221	123	364
Materieel sluitende begroting	JA	JA	NEE	NEE

Mutaties reserves gemeente Texel

Mutaties reserves gemeente Texel

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2027		Begroting 2028		Begroting 2029		Begroting 2030	
Lasten:	**Incidenteel**	**Structureel**	**Incidenteel**	**Structureel**	**Incidenteel**	**Structureel**	**Incidenteel**	**Structureel**
1) Algemene reserve	4.262	0	219	0	0	0	0	0
2)Bestemmings	0	401	0	401	0	401	0	401

reserve haven								
3) Bestemmingsreserve flexwoningen Rietdijk	0	171	0	171	0	171	0	171
Totale lasten	**4.262**	**572**	**219**	**572**	**0**	**572**	**0**	**572**
Omschrijving	**Begroting 2027**		**Begroting 2028**		**Begroting 2029**		**Begroting 2030**	
Baten:	**Incidenteel**	**Structureel**	**Incidenteel**	**Structureel**	**Incidenteel**	**Structureel**	**Incidenteel**	**Structureel**
1) Algemene reserve	0	0	0	0	0	0	0	0
2) Bestemmingsreserve haven	0	1.119	0	1.119	0	1.119	0	1.119
3) Bestemmingsreserve flexwoningen Rietdijk	0	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**
Saldo Mutaties	**-4.262**	**547**	**-219**	**547**	**0**	**547**	**0**	**547**

1) Voor de specificatie wordt verwezen naar hoofdstuk 2, financieel perspectief 2027-2030, overzicht incidentele baten en lasten.

2) De structurele storting in de bestemmingsreserve haven heeft betrekking op het toekomstig onderhoud van de haven in Oudeschild (€ 900.000.) Daarnaast wordt in dezelfde reserve een jaarlijkse storting gedaan (€ 219.000) die bestemd is voor personeel, frictie en onderhoud. De onttrekking uit de bestemmingsreserve haven heeft o.a. betrekking op de dekking van kapitaallasten nieuwe investering haven.

3) Deze onttrekking is nodig voor het exploitatietekort project flexwoningen Rietdijk voor 15 jaar conform raadsbesluit van 17 april 2024 waarvoor ook deze reserve is ingesteld.

Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners

Wat willen wij bereiken?

Visie

Midden in de samenleving
Op Texel geloven we in een sterke lokale democratie. Die is dichtbij, begrijpelijk en zichtbaar in het dagelijks leven. Inwoners moeten zich gehoord voelen en merken dat zij invloed hebben op besluiten die hen raken.

Daarvoor is een bestuur nodig dat midden in de samenleving staat. Een bestuur dat zichtbaar, aanspreekbaar en betrouwbaar is. Vertrouwen ontstaat niet vanzelf. Daar werken we elke dag aan.

De gemeente is er voor inwoners en ondernemers. Als dienstverlener, verbinder en partner. De gemeente staat niet boven de samenleving, maar naast de samenleving.

Dienstverlening
De menselijke maat is het uitgangspunt van onze dienstverlening aan inwoners, ondernemers en bezoekers. Dat betekent dat onze communicatie begrijpelijk is en dat we iedereen serieus nemen.

We zijn goed bereikbaar op verschillende manieren: via een persoonlijke afspraak, digitaal en telefonisch. Ook voor mensen die zonder afspraak langskomen, proberen we tijd vrij te maken.

Ons doel is dat iedereen makkelijk contact met ons kan hebben: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het nodig is. Daarbij blijft het veilig kunnen werken van onze medewerkers een belangrijk aandachtspunt.

Persoonlijk
Onze focus ligt op het bieden van persoonlijke ondersteuning aan inwoners die dat willen of nodig hebben. We werken zoveel mogelijk op afspraak. Zo maken we tijd vrij voor persoonlijke aandacht.

We hebben extra aandacht voor mensen die laaggeletterd zijn of minder digitaal vaardig zijn. Door onze processen verder te digitaliseren, te standaardiseren en te automatiseren, houden we meer tijd en ruimte over voor persoonlijke aandacht en de menselijke maat.

Transparantie vinden wij belangrijk. Onze informatie moet daarom makkelijk vindbaar, deelbaar en toegankelijk zijn en goed worden gearchiveerd.

Samenwerken
Wij geloven in de kracht van de Texelse gemeenschap en maken daar graag gebruik van. Waar nodig bieden wij ondersteuning. Met de Texelse aanpak voor burgerparticipatie stimuleren wij actieve deelname aan lokaal beleid en verkleinen we de afstand tussen inwoner en overheid.

We werken nauw samen met de gemeenten in de Noordkop en op de Waddeneilanden. In 2027 start de nieuwe gemeenschappelijke regeling voor de bedrijfsvoeringsorganisatie sociaal domein in de Noordkop. Daarmee versterken we de samenwerking in de Noordkop.

Inwoners moeten kunnen rekenen op een gemeente die financieel stabiel is, verstandig omgaat met gemeenschapsgeld en transparant is over keuzes. De gemeente Texel staat er financieel nog voldoende gezond voor, maar de komende jaren nemen de druk en onzekerheid toe. De financiële uitdagingen zijn groot en daarom zijn keuzes nodig voor de toekomst.

Daarnaast werken we aan moderne en toekomstbestendige ICT-systemen. We besteden veel aandacht aan informatiebeveiliging en privacy en werken hybride waar dat passend is. We zien dat de samenleving voortdurend verandert. Dat heeft invloed op onze rol als lokale overheid. Daarom ontwikkelt onze organisatie zich verder via Eilandkracht.

Hier vindt u onze Visie en Beleid Texel

We zijn klaar voor de toekomst!

0.1 Bestuur

Wat gaan wij daarvoor doen?

0.1 Bestuur

<table>
<tr><td>Doel</td><td>Het verkleinen van de afstand tussen gemeente en samenleving</td></tr>
<tr><td>Activiteiten</td><td>

De rol van dorpswethouder wordt verder uitgewerkt en ingevoerd. De wethouders minimaal zes keer per jaar aanwezig zijn in hun dorp.
Het inloopspreekuur van wethouders wordt actief onder de aandacht gebracht.
Het plan om ambtenaren meer te stimuleren om betrokken en zichtbaar te zijn in de Texelse samenleving door vrijwilligerswerk wordt uitgewerkt, onder meer door de jaarlijkse doedag om te zetten in een vrijwilligersdag.
In de Waddenregio wordt een plan uitgewerkt voor het vervolg op Regiodeal De Waddeneilanden.
De gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoeringsorganisatie sociaal domein wordt in de Noordkop opgestart om de regio goed te kunnen vertegenwoordigen.
De inwonersparticipatie versterken we door de Texelse Aanpak Burgerparticipatie (TAB) nog beter te integreren in onze werkzaamheden en door het platform Texel Spreekt! frequenter in te zetten.

</td></tr>
<tr><td>Financiën</td><td>Geen financiële voorstellen</td></tr>
<tr><td>Alternatieven</td><td>

De netwerkregio blijft bestaan naast de nieuw op te richten gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein in de Noordkop. De kosten voor de netwerkregio voor 2027 zijn nog niet bekend.

</td></tr>
<tr><td>Risico</td><td>De verwachtingen voor het vergroten van het vertrouwen van inwoners in het gemeentebestuur zijn hoog. Daarbij komt dat veranderingen niet van de ene op de andere dag worden gerealiseerd. Hierdoor kan het zijn dat de verwachtingen niet passen bij de tijd die veranderingen kosten. Het is daarom belangrijk om helder te communiceren over de verwachtingen.

Het is op dit moment onbekend wat de financiële gevolgen zijn voor het oprichten van de gemeenschappelijke regeling voor Noordkop. Dit kan financiële risico’s opleveren. Voor de gemeente Texel is het uitgangspunt dat dit geen extra geld kost, omdat Texel de taken niet meer zelf uitvoert maar samen met de regio.</td></tr>
<tr><td>Prestatie indicator</td><td>Rapportcijfer voor de wijze waarop uw gemeente inwoners en belangenorganisaties betrekt en de samenwerking zoekt.

<table>
<tr><td>Streefwaarde 2027</td><td>Streefwaarde 2030</td></tr>
<tr><td>6,5</td><td>7,5</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

0.2 Burgerzaken

Wat gaan wij ervoor doen?

0.2 Burgerzaken

Doel	Alle inwoners en bezoekers zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente.
Activiteiten	• De digitale dienstverlening verder verbeteren door MijnOverheid en MijnTexel open te stellen. • De digitale dienstverlening verder ontwikkelen door meer formulieren beschikbaar te stellen via een betrouwbare inlogmogelijkheid (DigiD). • De tevredenheid meten met onderzoek naar gebruik van dienstverleningskanalen. • Het telefoniesysteem vervangen, zodat collega's beter bereikbaar zijn. • Het interne kwaliteitshandvest vernieuwen en de naleving van de kwaliteitsnormen monitoren.
Financiën	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven	Geen financiële voorstellen.
Risico	Gebrek aan vertrouwen in de overheid. Gebrek aan informatiebeveiliging. Gebrek aan gebruik van MijnTexel en MijnOverheid. Gebrek aan keuze in contactkanalen kan ertoe leiden dat inwoners die minder digitaal vaardig zijn of persoonlijk contact nodig hebben, zich buitengesloten voelen.
Prestatie-indicator	Hoeveel procent van de aanvraagformulieren zijn digitaal beschikbaar? Nu 75% Streefdoel 2027: 80% Streefdoel 2030: 95%

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat gaan wij ervoor doen?

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Doel	Alle gemeentelijke gebouwen zijn in 2035 van het gas af.
Activiteiten	• Het opstellen van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de panden van de Bolder. • Het actualiseren van het MJOP en het opstellen van een meerjareninvesteringsplan (MIP) voor gebouwen, op basis van het onderzoek naar stille baten en lasten. • De renovatie van het kantoor van Gemeentewerken, zodat het voldoet aan de regels voor medewerkers en gasloos wordt. • De sloop van Artex en de kartinghal en de herontwikkeling van de Fonteinschool. • Het verbouwen van de raadzaal, hal en centrale hal, zodat er een veiligere en beter functionerende raadzaal en aangrenzende ruimte ontstaat.
Financiën	• Renovatie van het kantoor van Gemeentewerken € 1.234.190 incidenteel budget, waarvan € 567.000 wordt gedekt uit de voorziening rationeel gebouwenbeheer. • Verbouwen van de raadzaal, hal en centrale hal: investering van € 77.000 met een afschrijvingstermijn van 25 jaar en incidenteel € 55.000.
Alternatieven	**Het verbouwen van de raadzaal, hal en centrale hal** Alternatief 1: uitvoering van het voorgestelde integraal project RHC. Extra investering van € 328.100 met een afschrijvingstermijn van 25 jaar. Alternatief 2: deeluitvoering van het project, bijvoorbeeld alleen de aanpassingen in de raadzaal Dit beperkt de investering en kan sneller worden uitgevoerd, maar kan leiden tot een onsamenhangend geheel en onvoldoende verbetering van de totale situatie. Veiligheidsrisico's en functionele beperkingen in de overige ruimtes blijven dan bestaan. Op termijn kan dit leiden tot hogere kosten en extra verstoring door latere aanpassingen.
Risico	Het grootste risico om in 2035 niet alle gebouwen gasloos te hebben, is een gebrek aan capaciteit. Dat geldt zowel voor de uitvoering als voor het ontwerp. Daarom moet het MJOP realistisch worden opgesteld, in overleg met de uitvoerende partijen over de capaciteit die zij beschikbaar hebben.
Prestatie indicator	Hoeveel gemeentelijke gebouwen zijn van het gas af? Nu 91 (inclusief Rietdijk) Streefwaarde 2027: 92 Streefwaarde 2030: 94

0.4 Overhead

Wat gaan wij ervoor doen?

0.4 Overhead

Doel	Een veilige, weerbare, digitale en deskundige organisatie om maatschappelijke resultaten voor Texel te bereiken.
Activiteiten	• In 2027 voeren we vooral uit wat al gepland was. Dit gaat om het uitvoeren van een medewerkerstevredenheidsonderzoek en het aan de slag gaan met de uitkomsten daarvan, het uitvoeren van het managementontwikkeltraject en de invoering van een nieuw HRM-systeem. • Ook werken we verder aan de veilige doorontwikkeling van AI binnen de organisatie. • De arbeidsmarktcampagne 'Texel Roept je' wordt verder ontwikkeld. • Bewustwording creëren over risicomanagement binnen de organisatie. • Het dienstbaarheidsbeginsel uit de aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht werken we verder uit. Dit doen we door bij elk bezwaar een informeel gesprek aan te bieden. • Om inhuurmedewerkers aan te trekken, werken we met een digitaal platform dat voldoet aan de inkoop- en aanbestedingsregels. Dat zetten we voort. • Op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar stille baten en lasten werken we in 2027 aan het opstellen van meerjarenonderhoudsplannen en starten we met zero based budgeting. • De ICT-markt blijft onder druk staan, waardoor eerdere investeringen niet altijd voldoende blijken. Omdat het huidige informatiebeleidsplan afloopt, voeren we dit jaar een intern onderzoek uit. Volgend jaar volgt op basis daarvan een integraal voorstel voor de ICT-infrastructuur.
Financiën	• Bestendigen van de aansluiting op inkoop en aanbesteding voor inhuurmedewerkers: € 10.000 structureel. Hiervoor wordt geen nieuw voorstel ingediend; dit wordt gedekt uit de huidige beschikbare middelen. • Vervolg stille baten en lasten: € 155.000 incidenteel.
Alternatieven	**Bestendigen van de aansluiting op inkoop en aanbesteding voor inhuurmedewerkers** Hiervoor zijn geen alternatieven, omdat dit een regionaal platform is waar Texel zich aan heeft verbonden. **Vervolg stille baten en lasten** Op dit moment hebben we niet genoeg kennis en capaciteit om zelf een Meerjarig Investeringen Programma (MIP) op te stellen en een begrotingsprogramma met Zero Based Budgetting (ZBB) op te bouwen. Er is ook geen tijd om deze specialistische kennis eerst intern op te bouwen. Daarom is het belangrijk dat dit in één keer goed gebeurt. Bij het opstellen van het MIP, zodat we beter inzicht krijgen in de kapitaallasten en bij de uitwerking van het ZBB-traject zetten we daarom tegelijkertijd in op kennisoverdracht. Zo borgen we de benodigde expertise binnen de organisatie.
Risico	Het risico op voldoende en goed gekwalificeerd personeel blijft aanwezig. Daardoor is er vaak een keuze tussen inhuur of het tijdelijk niet uitvoeren van taken. Ook het Rijk vormt een belangrijk risico, omdat het rijksbeleid de afgelopen tijd voortdurend is veranderd en de gemeentefinanciën daar een belangrijk onderdeel van zijn.

<table>
<tr>
<td>Prestatie-indicator</td>
<td>Aantal bezwaren (aantal ingetrokken bezwaren) in 2025: 84

<table>
<tr><td>Streefwaarde 2027</td><td>Streefwaarde 2030</td></tr>
<tr><td>80 (30)</td><td>80 (40)</td></tr>
</table>
Aantal klachten in 2025: 50

<table>
<tr><td>Streefwaarde 2027</td><td>Streefwaarde 2030</td></tr>
<tr><td>45</td><td>40</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
</table>

0.63 Parkeerbelasting

Wat gaan wij ervoor doen?

0.63 Parkeerbelasting

Doel	Auto's zijn welkom op Texel. Voor het parkeren sturen we gericht op de grote parkeerplaatsen aan de randen van de dorpen.
Activiteiten	• Vernieuwing en uitbreiding digitaal loket Parkeren. Het huidige digitaal parkeerloket voor Texelvignet is verouderd. Het voldoet niet aan de klantvraag: klanten willen zelf online inzicht in de geldigheid van het vignet en willen het ook zelf kunnen wijzigen. Dat kan nu niet. Het loket moet daarnaast worden vervangen zodat het kan blijven voldoen aan de steeds strengere eisen op het gebied van digitoegankelijkheid, AVG en beveiliging. We willen ook kijken naar een digitaal loket voor andere parkeerproducten (denk aan: ontheffing blauwe zone, ontheffing inrijverbod etc).
Financiën	• Vernieuwing en uitbreiding van het digitale loket Parkeren: € 60.000 eenmalig.
Alternatieven	Alternatief 1: alleen voor één product aanbesteden en niet voor meerdere producten. De kosten voor implementatie zullen waarschijnlijk lager zijn, maar dit beperkt wel de toekomstige mogelijkheden. Alternatief 2: het binnen de bestaande systemen oplossen en het in zaaksysteem inrichten. Dit heeft als nadeel dat het systeem bij elke update offline is, wat voor klanten lastig zal zijn. Ook is het onbekend hoe goed het zaaksysteem presteert bij het hoge dataverkeer voor het Texelvignet. Daarnaast moeten er maatwerkkoppelingen worden gebouwd , waarvan de kosten mogelijk hoger zijn dan bij parkeersoftware met bestaande koppelingen.
Risico	Het grootste risico binnen parkeren is een afname van de opbrengsten doordat bezoekers vaker de auto aan de overkant laten staan, bij het huisje waar ze logeren of minder vaak Texel bezoeken. Hiervoor is in de eerste helft van 2026 nog geen indicatie.
Prestatie-indicator	Het percentage dat de parkeerregels naleeft. Nu 94% Streefwaarde 2027: 95% Streefwaarde 2030: 96%

Verbonden partijen in programma 0

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR de Waddeneilanden	0.4 Overhead 2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijk en leefomgeving	Samen werken we aan de uitvoering van het Convenant Vaarrecreatie en aan het verbeteren van de kwaliteit van jachthavens. Ook stimuleren we toerisme naar de Waddeneilanden, met aandacht voor de Werelderfgoedstatus van de Wadden. Daarnaast werken we samen bij de uitvoering van de Omgevingswet en de Regiodeal De Waddeneilanden.
GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer van overgebrachte archieven, controle op de uitvoering van informatiebeheer en advisering en ondersteuning bij kwaliteitsverbetering.
Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden	0.1 Bestuur	Het zorgen voor voorzieningen die de uitvoering van de taken van de gemeentelijke bestuursorganen ondersteunen.

0 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	14,26 fte
				2026	14,25 fte
				2027	16, 26 fte *
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	17,43 fte
				2026	13,02 fte
				2027	15,41 fte *
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatkosten	Kosten per inwoner in €	Eigen begroting	2025	€ 1.884
				2026	€ 1.779
				2027	€ 1.907
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2025	€ 4.725.802 20,62%
				2026	€ 2.669.592 11,05%
				2027	€ 1.585.000 6,61 %**
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2025	11.8%
				2026	15,7%
				2027	16,7%

Toelichting

* In 2026 zijn verschillende tijdelijke functies structureel gemaakt, waardoor de formatie is gestegen. Het gaat bijvoorbeeld om de functies teamleider bedrijfsvoering, projectleiders, ondersteuning HRM, handhaving, teamleider HRM/ communicatie en Juza en ondersteuning in het sociaal domein.
Daarnaast tellen vanaf nu ook de ambtelijke medewerkers van De Bolder mee in de beleidsindicatoren, omdat De Bolder nu volledig meetelt in de exploitatie van de gemeente.

** Vanuit het strategisch personeelsplan is ingezet op meer structurele bezetting waardoor minder ingehuurd wordt.

0 Begroting

0 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestuur	9.539	1.800	7.092	2.191	2.208	2.191	2.216
Burgerzaken	947	993	1.139	1.170	1.170	1.170	1.170
Overhead	12.377	13.498	14.668	15.732	14.494	14.494	14.494
Treasury	1.311	1.684	2.764	2.869	3.096	3.100	3.100
OZB woningen	7	7	7	7	7	7	7
Parkeerbelasting	0	0	-	0	0	0	0
Belastingen overig	619	878	749	773	773	773	773
Overige baten en lasten	636	1.062	-238	297	863	1.530	2.531
Mutaties reserves	16.299	17.945	1.119	1.119	1.119	1.119	1.119
Totaal lasten programma 0	**41.735**	**37.867**	**27.300**	**24.158**	**23.730**	**24.384**	**25.410**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestuur	6.660	1.168	5.028	121	121	121	121
Burgerzaken	294	322	319	327	327	327	327
Overhead	1.041	1.040	1.010	765	765	765	765
Treasury	1.594	1.739	2.401	2.387	2.387	2.387	2.387
OZB woningen	1.333	1.414	1.455	1.491	1.491	1.491	1.491
OZB niet-woningen	828	877	912	935	935	935	935
Parkeerbelasting	4.611	6.620	5.977	6.532	6.532	6.532	6.532
Belastingen overig	296	316	299	381	381	381	381
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	36.775	41.213	39.419	41.665	41.179	41.452	42.237
Overige baten en lasten	1.210	943	117	160	160	160	160
Mutaties reserves	17.270	16.680	4.324	4.834	792	573	573
Totaal baten programma 0	**71.912**	**72.332**	**61.261**	**59.598**	**55.070**	**55.124**	**55.909**

Saldo	**30.177**	**34.465**	**33.961**	**35.440**	**31.340**	**30.740**	**30.499**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 1 - Veiligheid op orde

Wat willen wij bereiken?

Visie

We streven naar een veilige, leefbare en weerbare omgeving voor alle inwoners en bezoekers. Dat betekent dat iedereen veilig moet kunnen wonen, werken, verblijven en ondernemen. Het beleid richt zich op het handhaven van de openbare orde, het beschermen tegen criminaliteit, overlast en calamiteiten en het naleven van wet- en regelgeving. Daarnaast nemen we maatregelen om criminaliteit en ongelukken te voorkomen. Ook werken we aan een gemeenschap die weerbaar en veerkrachtig is bij langdurige crises.

Onze aanpak richt zich op samenwerking tussen verschillende organisaties en betrokkenen. Samen dragen zij bij aan een veilige en veerkrachtige gemeenschap. Veiligheid is daarbij een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarnaast is het belangrijk om flexibel te blijven als zich een langdurige crisis voordoet, omdat dit veel aandacht en capaciteit vraagt van de organisatie en haar partners.

Samen bouwen we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig kan voelen en veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat gaan wij ervoor doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Doel	Samen met verschillende overheidsinstanties, hulpdiensten en de Texelse gemeenschap zijn we goed voorbereid op rampen, crises, noodsituaties en incidenten en zijn wij in staat daar adequaat op te reageren.
Activiteiten	• We houden in een nieuwe organisatievorm gericht toezicht op de zwemveiligheid bij de stranden. • We maken inzichtelijk wat de gevolgen zijn van uitval van vitale infrastructuur, welke maatregelen om risico's te beperken al zijn vastgelegd en bij wie, welke aanvullende maatregelen nog nodig zijn en wie daar een rol in kan spelen en welke inzet en middelen daarvoor nodig zijn. • We actualiseren onze proces- en werkbeschrijvingen van de interne crisisorganisatie. • We vragen aandacht voor onze unieke eilandpositie in het nieuw op te stellen beleidsplan, inclusief het dekkingsplan van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
Financiën	• Voor de vervanging van reddingsmiddelen voor strandbewaking en een acht jaar oude reddingsboot met bijbehorende motor, is een investering nodig van € 18.500. • Voor het opstellen van een weerbaarheidsplan met uitvoeringsagenda, om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht op Texel te vergroten bij uitval van vitale voorzieningen, is een eenmalig voorbereidingsbudget van € 50.000 nodig.
Alternatieven	<u>Vervanging reddingsmiddelen</u> • Het gebruik van de huidige reddingsmiddelen voortzetten. Dit brengt wel een steeds groter risico op technische uitval met zich mee. Daardoor kan niet langer worden gegarandeerd dat de strandbewaking gedurende het seizoen goed inzetbaar blijft. • Reddingsmiddelen huren in plaats van aanschaffen. Dit leidt naar verwachting tot hogere structurele kosten. Daarnaast is er onvoldoende zekerheid dat in het seizoen op tijd geschikte huurmiddelen beschikbaar zijn. Dit zet de continuïteit van de strandbewaking onder druk. <u>Budget weerbaarheid</u> Alleen eigen ambtelijke uren en expertise inzetten, betekent dat er geen extra kosten worden gemaakt. Er is echter nog veel onduidelijkheid over de benodigde expertise. Gezien de complexiteit en de brede scope van het project is de verwachting dat niet alle benodigde expertise binnen de organisatie aanwezig is. Het project zelf uitvoeren is daarom niet aan te raden, omdat dit een risico vormt voor de kwaliteit en planning. Een lager budget vaststellen brengt om dezelfde redenen ook een risico met zich mee, al is dat kleiner dan wanneer er helemaal geen budget wordt opgenomen. Een langere doorlooptijd van het project, en dus het uitstellen van het budget, betekent dat het momentum dat bij de start van het project ontstaat, mogelijk niet kan worden voortgezet in concrete acties.
Risico	Door toenemende risico's door internationale spanningen, hybride dreigingen en de gevolgen van klimaatverandering worden de veiligheidsuitdagingen steeds ingewikkelder

	en langduriger. Het gaat niet alleen om zelfredzaamheid, maar ook om samenredzaamheid. Daarvoor zijn veel afstemming, samenwerking en inzet nodig. Dit vraagt om inzet en capaciteit van hulpverleners, organisaties, betrokkenen, vrijwilligers en de gemeente.
Prestatie-indicator	<u>Noodsteunpunten:</u> • 2027: We hebben op basis van onderzoek inzichtelijk gemaakt waar noodsteunpunten in onze gemeente nodig zijn, hoeveel er nodig zijn, met welke voorzieningen en in welke organisatievorm. • 2030: De noodsteunpunten zijn operationeel.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat gaan wij ervoor doen?

1.2 Openbare orde en veiligheid

Doel	Texel is een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers. Criminaliteit, ondermijning en overlast worden zoveel mogelijk voorkomen en, waar nodig, effectief aangepakt.
Activiteiten	• We breiden de inzet van de Wet Bibob risicogericht uit en zoeken daarbij, waar mogelijk, regionale samenwerking. • We versterken onze eigen weerbaarheid tegen ondermijning en hanteren daarbij de Noord-Hollandse Norm Weerbare Overheid.
Financiën	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven	Geen financiële voorstellen.
Risico	Het uitbreiden van de inzet van de Wet Bibob vraagt capaciteit en specialistische kennis. Er bestaat een risico dat deze capaciteit en/of expertise niet direct beschikbaar is. Daarnaast staat de bezetting van de politie onder druk, waardoor de mogelijkheden om naast de noodhulp zichtbaar aanwezig te zijn in de dorpen en preventief toezicht te houden, bijvoorbeeld bij overlast, beperkt kunnen zijn.
Prestatie-indicator	<u>Cybercriminaliteit</u> In 2025 zijn er op Texel, met 10.000 inwoners, 200% meer geregistreerde cybercrimemisdrijven dan het landelijk gemiddelde. • **2027:** Het aantal geregistreerde cybercrimemisdrijven per 10.000 inwoners is niet hoger dan 150% van het landelijk gemiddelde. • **2030:** Het aantal geregistreerde cybercrimemisdrijven per 10.000 inwoners is niet hoger dan het landelijk gemiddelde.

Verbonden partijen in programma 1

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweerzorg (zowel preventief als repressief), meldkamer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR), risico- en crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en veiligheid 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering van de inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, uitvoering van het gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (onder andere het consultatiebureau) en preventie.
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	1.2 Openbare orde en veiligheid	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) verbeteren en eenduidig maken. Openbaar belang: een schone, veilige leefomgeving.

1 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2022	15	8
				2023	10	9
				2024	21	9
				2025	18	10
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022	0,7	2,3
				2023	0,4	2,5
				2024	0,7	2,2
				2025	0,7	2,1
1. Veiligheid	Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022	4,4	4,6
				2023	2,5	4,3
				2024	3,6	4,3
				2025	3,3	4,6
1. Veiligheid	Diefstal/inbraak uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022	0,4	1,4
				2023	0,4	1,3
				2024	1,1	1,2
				2025	0,4	1,2
1. Veiligheid	Vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022	5,5	6,0
				2023	5	5,8
				2024	5,8	5,7
				2025	5,4	5,7

1 Begroting

1 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Crisisbeheersing en brandweer	2.120	2.249	2.466	2.906	2.906	2.906	2.906
Openbare orde en veiligheid	637	603	802	1.032	982	982	982
Totaal lasten programma 1	**2.757**	**2.852**	**3.268**	**3.938**	**3.888**	**3.888**	**3.888**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Crisisbeheersing en brandweer	43	48	46	56	56	56	56
Openbare orde en veiligheid	85	58	206	83	83	83	83
Totaal baten programma 1	**128**	**106**	**252**	**139**	**139**	**139**	**139**

Saldo	**-2.629**	**-2.746**	**-3.016**	**-3.799**	**-3.749**	**-3.749**	**-3.749**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 2 - Goede bereikbaarheid

Wat willen wij bereiken?

Visie

Dit programma gaat over de bereikbaarheid van en naar Texel. Wij zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van een wegennet, de straten, fietspaden over het hele eiland en de voetpaden binnen de bebouwde kom. We willen een veilige infrastructuur die past bij het verkeer.
Onze gasten vertrouwen daarop en voor onze inwoners is het een belangrijke basisbehoefte. Bij herstel en reconstructies van de infrastructuur richten we de weg zo veilig mogelijk in, met ondersteuning van de provincie.

Openbaar vervoer
Een belangrijk onderdeel van de bereikbaarheid is goed openbaar vervoer. Het openbaar vervoer op Texel moet beter aansluiten bij de praktijk van het eiland. De provincie is verantwoordelijk voor het busvervoer en wij blijven met haar in gesprek over mogelijke verbeteringen. Zo vinden wij het geen verbetering als een nieuwe concessie leidt tot minder haltes.

Veerverbinding Den Helder
De bereikbaarheid van Texel begint niet pas bij de boot. Ook de routes naar en in Den Helder, de veerhavens en de verkeersafwikkeling aan beide kanten van het Marsdiep zijn belangrijk. Als eiland zijn wij sterk afhankelijk van de veerverbinding met Den Helder. We werken samen met TESO aan de bereikbaarheid van het opstelterrein op Texel. Waar mogelijk ondersteunen we de lobby richting Rijkswaterstaat voor het onderhoud en een snelle reconstructie van de aanlandingen in Den Helder en op Texel.

Ook over het water zijn wij bereikbaar via de NIOZ-haven en Haven Oudeschild.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel

2.1 Verkeer en vervoer

Wat gaan wij ervoor doen?

2.1 Verkeer en vervoer

Doel:	Texel moet veilig en goed bereikbaar blijven.
Activiteiten:	Op een duurzame manier leggen we veilige en goed onderhouden wegen, fietspaden en bermen aan voor alle weggebruikers. We maken een integrale mobiliteitsvisie, gebaseerd op gegevens van gebruikers en bezoekers. Daarin bekijken we wegen, fietspaden, parkeren, openbaar vervoer, de veerverbinding en de bereikbaarheid van de overkant samen. Met deze acties vergroten en bewaken we de leefbaarheid voor bewoners en bezoekers van het eiland en verkleinen we risico's (zie hieronder).
Financiën:	• Herinrichting gedeelte Kadijksweg en Marsweg, rondom De Tuunen: afschrijvingstermijn van 40 jaar. • Herinrichting Parkeerterrein Paal 28, inclusief voorbereidingskrediet voor herinrichting parkeerterrein Paal 31: afschrijvingstermijn van 40 jaar. • Verbreding Schilderweg van Schansweg tot Heemskerckstraat: afschrijvingstermijn van 40 jaar met toegezegde rijkssubsidie van € 200.000. • Rehabilitatie van diverse wegen in het buitengebied waaronder Akenbuurt, Muyweg, Slufterweg, Westerslag, Zanddijk: afschrijvingstermijn van 40 jaar. • Voorbereidingskredieten voor herinrichting Plevierstraat en Heemskerckstraat: afschrijvingstermijn van 40 jaar. • Aanbrengen grasbetontegels in de bermen bij onder andere Akenbuurt, Redoute, Slufterweg, Westerslag: € 700.000 incidenteel. • Uitvoering SVP: planvorming maatregelen infra hoog risico: € 50.000 incidenteel. • Uitvoering SPV: verkeersveiligheidscampagnes/voorlichting: € 20.000 incidenteel. • Voor het maken van een nieuw Beheerplan openbare verlichting 2027-2031: € 30.000 incidenteel. • Voor de beheerkosten van 6 recent opgeleverde nieuwbouwlocaties: € 225.000 structureel te dekken vanuit de algemene middelen, waarbij al in een dekking van € 45.000 is voorzien.
Alternatieven:	Als we kiezen voor een lager CROW-niveau en daarmee voor een lagere kwaliteit van het wegenareaal, moet de bereidheid om risico's te accepteren op het gebied van veiligheid hoger zijn. Er kunnen dan meer ongelukken ontstaan en er kan meer hinder zijn voor de leefbaarheid en bereikbaarheid.
Risico:	Als deze ambitie onvoldoende wordt gehaald, heeft dat een negatieve invloed op de kwaliteit van het Texelse wegenareaal. Ook zal Texel dan lager scoren in de tevredenheid van weggebruikers, bewoners en gasten.
Prestatie-indicator:	We streven ernaar ons areaal te onderhouden op CROW B-niveau, zodat wordt voorkomen dat er achterstallig onderhoud ontstaat. De risico's op gebied van veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid worden daarmee verlaagd. Dit is meetbaar via inspecties, waaruit het niveau blijkt.

2.2 Parkeren

Wat gaan wij ervoor doen?

2.2 Parkeren

Doel:	Het voorkomen dat dorpscentra een zoekgebied worden voor parkeerplekken en het verwijzen van auto's en campers naar parkeerplaatsen aan de randen van de dorpen. Daarmee voorkomen we overlast.
Activiteiten:	Autoverwijssysteem naar parkeerplaatsen; ontmoedigingsborden voor campers bij dorpskernen.
Financiën:	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven:	Geen financiële voorstellen.
Risico:	Parkeerdruk, opstoppingen, overlast in de omgeving als gevolg van zoekgedrag en bewoners die hun eigen auto niet kwijt kunnen.
Prestatie-indicator:	We monitoren de betalingsbereidheid (Texelvignet) aan de hand van het aantal naheffingsaanslagen.

2.4 Economische havens en waterwegen

Wat gaan wij ervoor doen?

2.4 Economische havens en waterwegen

Doel:	De haven van Oudeschild wordt weer levendig en toekomstbestendig, met behoud van het authentieke karakter.
Activiteiten:	We richten een havenbedrijf in waarin economie, leefbaarheid en een financieel gezonde exploitatie samenkomen. Het recent opgerichte havenbedrijf moet daarin een leidende rol spelen.
Financiën:	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven:	Geen financiële voorstellen.
Risico:	Als de doelstellingen niet worden gehaald, kan Oudeschild als dorp en de haven in het bijzonder minder aantrekkelijk worden voor toeristische doelgroepen. Dat kan een negatieve invloed hebben op de lokale economie.
Prestatie-indicator:	Na verloop van tijd wordt duidelijk of de beoogde doelstellingen van het havenbedrijf ook daadwerkelijk worden gehaald. Op dit moment is het nog te vroeg om hier een meetbare indicator te koppelen.

2.5 Openbaar vervoer

Wat gaan wij ervoor doen?

2.5 Openbaar vervoer

Doel:	Zorgen dat het openbaar vervoer goed blijft werken en blijft aansluiten bij de behoeften op Texel.
Activiteiten:	In gesprek blijven met de provincie over mogelijke verbeteringen.
Financiën:	Planvorming Elemert busstation in voorbereiding op nieuwe concessie: eenmalig € 25.000.
Alternatieven:	Het openbaar vervoer is een verantwoordelijkheid van de provincie. Daardoor is er voor Texel maar weinig ruimte om zelf alternatieven te bedenken.
Risico:	Als de kwaliteit van het openbaar vervoer daalt, worden mensen minder mobiel. Dat heeft gevolgen voor de leefbaarheid, sociale contacten en andere zaken.
Prestatie-indicator:	Bij de nieuwe concessie zorgen dat het aantal haltes niet afneemt, dat de dienstregeling minimaal op hetzelfde niveau blijft en dat eerder geschrapte lijnen mogelijk terugkomen.

Verbonden partijen in programma 2

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen

2 Beleidsindicatoren

1. Aantal verkeersongevallen

- direct van belang voor verkeersveiligheid
- goed te registreren
- eenvoudig te communiceren
- bruikbaar voor het volgen van trends

2. Aantal verkeersdoden per 100 km weglengte

- sterke effectindicator
- maakt vergelijking tussen gebieden mogelijk
- belangrijk bestuurlijk signaal
- combineert veiligheid met weglengte en is daardoor betrouwbaarder dan alleen aantallen

3. Percentage bestuurders dat zich aan de snelheidslimiet houdt

- snelheid is een belangrijke oorzaak van ongevallen
- gemeente en handhaving kunnen hierop sturen
- concreet, meetbaar en goed te volgen
- goed te koppelen aan beleid en maatregelen

4. Percentage verhardingen dat voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsnorm B voor verhardingen, vanuit verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid

Meetwijze: percentage verhardingen met kwaliteitsscore op een CROW-schaal van A+ (zeer goed), A (goed) , B (voldoende) , C (matig) en D (slecht). Voor Texel is de beleidsafspraak om kwaliteit B na te streven. De kwaliteiten zijn goed te halen uit de inspectiedata.

1. **Verkeersveiligheid:** geen verhoogd risico op schade of ongevallen door slijtage, oneffenheden of spoorvorming
2. **Bereikbaarheid**: wegdekken worden op tijd onderhouden, zodat functiebeperking en verslechtering worden voorkomen
3. **Leefbaarheid**: het wegdek veroorzaakt geen bovenmatige geluidshinder door ruwheid, schade of slechte staat

Deze indicator:

- is meetbaar
- legt een directe link met beleid
- combineert de drie relevante effecten
- maakt onderhoud beter stuurbaar
- is geschikt om in de tijd te volgen

2 Begroting

2 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Verkeer en Vervoer	5.536	7.595	7.878	8.079	7.190	7.193	7.193
Parkeren	720	720	714	702	702	702	702
Recreatieve havens	151	19	0	0	-	-	-
Economische havens en waterwegen	1.062	934	1.001	1.037	1.037	1.037	1.037
Totaal lasten programma 2	**7.469**	**9.268**	**9.593**	**9.818**	**8.929**	**8.932**	**8.932**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Verkeer en Vervoer	215	319	259	275	275	275	275
Parkeren	1	-	0	0	-	-	-
Economische havens en waterwegen	750	532	927	931	931	931	931
Totaal baten programma 2	**966**	**851**	**1.186**	**1.206**	**1.206**	**1.206**	**1.206**

Saldo	**-6.503**	**-8.417**	**-8.407**	**-8.612**	**-7.723**	**-7.726**	**-7.726**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt!

Wat willen wij bereiken?

Visie

Economie

Dit programma gaat over de economische ontwikkeling van Texel. Het gaat ook over samenwerking, de basisinfrastructuur van werklocaties, het bedrijvenloket met regelingen voor ondernemers en de economische promotie.

Texel kiest voor een sterke en toekomstbestendige economie die past bij de schaal, identiteit en draagkracht van het eiland. Economische ontwikkeling moet in balans zijn met natuur, recreatie en leefbaarheid. Kwaliteit staat voorop, niet massaliteit. Toerisme blijft belangrijk, maar mag het karakter van Texel niet onder druk zetten. Ondernemers moeten ruimte krijgen om te investeren, te vernieuwen en te groeien. Daarvoor zijn minder onnodige regels nodig en moet de gemeente sneller meedenken en handelen.

We blijven inzetten op een veerkrachtige economie. Waar mogelijk zoeken we actief samenwerking met ondernemers- en belangenorganisaties, zoals LTO, VVV, TOP en Winkelhart Den Burg, Ondernemersvereniging De Koog en de dorpscommissies. Ook samenwerking met gemeenten, het bedrijfsleven en maatschappelijk organisaties op de andere Waddeneilanden, in de Kop van Noord-Holland en in Noord-Holland-Noord is belangrijk. We doen lokaal wat kan en regionaal wat moet. Binnen deze samenwerking zijn ook de acties uit de Samenwerkingsagenda Samen op Kop en het Programma Waddeneilanden van belang, net als de inzet op toekomstbestendig ondernemen en de circulaire economie.

De beroepsbevolking daalt door minder jongeren en meer ouderen. In alle sectoren is het lastig om personeel te vinden. Daarom werken het bedrijfsleven, het onderwijs en de gemeente al enkele jaren samen om dit arbeidsmarktprobleem aan te pakken. De gemeente wil hierbij ondersteunen, onder andere via het Huis van Ontwikkeling en door samenwerkingsverbanden financieel te steunen. Een stabiele arbeidsmarkt is belangrijk voor een sterke, toekomstgerichte economie. Daar hoort ook bij dat opleidingen goed aansluiten op de vraag naar personeel.

Recreatie en toerisme zijn economisch erg belangrijk. De ambitie blijft dat recreatie en toerisme waarde toevoegen aan de Texelse samenleving. Texel moet zicht onderscheiden met behoud en duurzame versterking van de eigen identiteit en uniciteit. Daarbij moet de balans tussen toeristische ontwikkeling, de draagkracht van natuur en landschap en het draagvlak onder inwoners behouden blijven. Ook de andere sectoren, zoals landbouw, visserij, zorg, dienstverlening, detailhandel en ambachten, zijn belangrijk voor een stabiele en toekomstgerichte economie. Voor alle economische sectoren blijven we inzetten op vernieuwing en verandering en ondersteunen we de ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten.

Daarnaast blijft Texel inzetten op een gezonde detailhandelsstructuur, toekomstbestendige bedrijventerreinen en economisch sterke havens. Vraag en aanbod voor werklocaties moeten goed op elkaar aansluiten, zodat er ruimte blijft voor lokale bedrijvigheid. De haven van Oudeschild en Seaport Texel moeten behouden blijven, met aandacht voor onderhoud, exploitatie, samenwerking en behoud van het eigen karakter.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel

3.1 Economische ontwikkeling

Wat gaan wij ervoor doen?

3.1 Economische ontwikkeling

Doel:	De economische ontwikkeling van Texel is gericht op het behouden en versterken van een sterke economie die toekomstbestendig is en past bij het eiland. Groei om de groei staat niet centraal, kwaliteit is belangrijker dan massaliteit. De economie moet bijdragen aan de leefbaarheid, werkgelegenheid, bereikbaarheid, voorzieningen en identiteit van Texel. Daarbij moet er een goede balans zijn tussen ondernemerschap, toerisme, landbouw, visserij, natuur en het gebruik van de ruimte.
Activiteiten:	• Wij onderzoeken de mogelijkheid voor een laagdrempelig ondernemersloket. Op korte termijn gebruik van bestaande frontoffice aangevuld met digitale ingang. • Wij blijven samenwerken in regionale verbanden zoals de Noordkop, Noord-Holland-Noord en de Waddeneilanden. • Wij betrekken Texelse ondernemers bij aanbestedingen en opdrachten. • Wij meten op lange termijn de balans tussen toerisme en leefbaarheid. • Wij onderzoeken de behoefte aan en de mogelijkheden voor uitbreiding van bedrijventerreinen. • Wij werken de mogelijkheden voor een digitaal systeem op waarin toeristische overnachtingen worden geregistreerd verder uit. • Wij actualiseren de retailvisie. • Wij versterken de haven van Oudeschild als economisch knooppunt. • Wij behouden en versterken waar mogelijk de landbouw, visserij en schapenhouderij. • Wij blijven deelnemen aan het LEADER-programma. • Wij ondersteunen verdere ontwikkelingen van de mbo-programma's • Wij stimuleren lokale productie, korte ketens en het gebruik van Texelse producten. • Wij verkennen passende vormen van personeelshuisvesting voor vitale sectoren. • Wij benutten bestaande bebouwing en vrijkomende locaties beter. • Wij toetsen economische ontwikkelingen op zorgvuldige inpassing in de ruimtelijke kwaliteit van Texel.
Financiën:	Geen financiële voorstellen
Alternatieven:	Geen financiële voorstellen
Risico:	Risico's voor de economische ontwikkeling van Texel zijn onder andere beperkte fysieke ruimte, netcongestie, personeelstekorten, trage procedures, druk op toerisme en de kwetsbaarheid van landbouw, visserij en bereikbaarheid. Deze factoren kunnen de uitvoering van economische doelen vertragen of beperken.
Prestatie-indicator:	Vestigingen van bedrijven: 2027: 258 2030: 285 Per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar. Bron: LISA/CBS

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

Wat gaan wij ervoor doen?

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

Doel:	Het doel van de fysieke bedrijfsstructuur is te zorgen voor een goed functionerende, toekomstbestendige en passende fysieke basis voor ondernemerschap op Texel. Het gaat daarbij om voldoende en goede ruimte voor bedrijven, een aantrekkelijke en levensvatbare detailhandel en een goed ingerichte economische infrastructuur die past bij de schaal en identiteit van het eiland. De gemeente wil dit bereiken door bedrijventerreinen, detailhandel, agrarische functies, havenontwikkeling en ondersteuning van ondernemers zo te organiseren dat economische ontwikkeling mogelijk blijft, zonder dat dit ten koste gaat van de ruimtelijke kwaliteit van Texel.
Activiteiten:	• Wij werken aan de uitbreiding van bedrijventerrein Oudeschild. • Wij actualiseren het marktbeleid. • Wij voeren samen met de provincie het Ondersteuningsprogramma Verduurzaming mkb uit. • Wij voeren overleg met Texelse boeren en natuurbeheerders over de toekomst van de landbouwsector. • Wij werken verder aan de toekomstbestendige exploitatie van de haven Oudeschild. • Wij ondersteunen ondernemers bij inkoop- en aanbestedingsvraagstukken. • Wij vervangen markt- en evenementenkasten waar dat technisch nodig is. • Wij blijven werken aan het behoud en de versterking van de fysieke basisinfrastructuur van werklocaties. • Wij gaan in gesprek met eigenaren van bedrijfs- en winkelpanden en treden op als tussenpersoon voor belangenorganisaties om leegstand zoveel mogelijk te beperken.
Financiën:	Geen financiële voorstellen
Alternatieven:	Geen financiële voorstellen
Risico:	Risico's voor de fysieke bedrijfsstructuur van Texel zijn onder andere ruimtegebrek, netcongestie, trage procedures en regeldruk, personeelstekorten, onvoldoende samenhang tussen economie en ruimtelijke ordening, druk op landschap en leefomgeving, kwetsbaarheid van de havenexploitatie, onvoldoende handhavingscapaciteit, afhankelijkheid van externe partijen zoals de provincie, netbeheerder of ontwikkelaars en financiële beperkingen. Deze factoren kunnen uitbreiding, uitvoering en economische ontwikkeling vertragen of beperken.
Prestatie-indicator:	Netto vloeroppervlakte bedrijventerreinen en/of werklocaties: • 2027: 55.000 m2 • 2030: 68.000 m2 Bron: Gemeente Texel en Ibis-register

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat gaan wij ervoor doen?

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Doel:	Het uiteindelijke doel van het bedrijvenloket en bedrijfsregelingen is om ondernemers op Texel laagdrempelig, snel en doelgericht te ondersteunen bij gemeentelijke vraagstukken, inkoop- en aanbestedingsprocedures, regelgeving en de toegang tot relevante regelingen. Daarmee willen wij de lokale economie versterken, de dienstverlening verbeteren en de kansen voor Texelse ondernemers vergroten.
Activiteiten:	• Wij onderzoeken de mogelijkheid voor een laagdrempelig ondernemersloket. • Wij gebruiken de bestaande frontoffice- of accountmanagementfuncties binnen de organisatie • Wij faciliteren procesmatig ondernemers bij inkoop- en aanbestedingsprocedures. • Wij betrekken Texelse ondernemers bij gemeentelijke opdrachten en aanbestedingen. • Wij ondersteunen ondernemers projectmatig met vragen over regelgeving, subsidies, vergunningen en vestigingskwesties. • Wij streven na de samenwerking tussen gemeente en ondernemers via een duidelijk aanspreekpunt te optimaliseren. • Wij streven ernaar het bedrijvenloket als middel in te zetten om de lokale economie te ondersteunen.
Financiën:	Geen financiële voorstellen
Alternatieven:	Geen financiële voorstellen
Risico:	De belangrijkste risico's zijn dat er binnen de gemeentelijke organisatie onvoldoende capaciteit of deskundigheid is om ondernemers goed te ondersteunen. Ook kan er een verschil in verwachting ontstaan tussen ondernemers en de gemeente over de precieze vorm van hulp. Als het nieuwe loket niet duidelijk wordt gepositioneerd, kan de dienstverlening versnipperd raken. Daarnaast bestaat het risico dat het loket weinig bekendheid krijgt, waardoor ondernemers het loket niet weten te vinden en het onvoldoende wordt gebruikt. Verder is de organisatie afhankelijk van structurele middelen voor een blijvende en kwalitatieve uitvoering. Tot slot kan een trage afhandeling van vragen of procedures ertoe leiden dat de tevredenheid onder Texelse ondernemers sterk daalt.
Prestatie-indicator:	Klanttevredenheid bedrijvenloket: • 2027: > 6,5 • 2030: > 7,5 Gegevens uit een jaarlijks uit te voeren ondernemersonderzoek

3.4 Economische promotie

Wat gaan wij ervoor doen?

3.4 Economische promotie

Doel:	Een sterke economische promotie is belangrijk voor de zichtbaarheid, aantrekkelijkheid en toekomstbestendigheid van Texel. De promotie van het eiland moet bijdragen aan een kwalitatief toeristisch profiel, een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en de versterking van Texel als bijzondere bestemming waar recreatie, economie, visserij, landbouw, cultuur en innovatie samenkomen. Daarbij staat de groei in aantallen niet centraal, maar de kwaliteit, balans en een positieve bijdrage aan de Texelse samenleving.
Activiteiten:	• We voeren de tweede uitvoeringsagenda van het Toeristisch Toekomstplan 2025-2027 uit. • We werken aan monitoring met indicatoren voor de balans tussen toerisme en leefbaarheid. • We voeren onderzoek uit naar bewonersvoordeel en de effecten van toeristische ontwikkeling. • We werken de mogelijkheid van een digitaal nachtregister uit voor beter inzicht in overnachtingen en toeristische bezetting. Het capaciteitsvraagstuk behoeft extra aandacht voor uitwerking en realisatie. • We herhalen het inwonersonderzoek over recreatie en toerisme. • We blijven werken met gestructureerde en landelijk uniforme datamonitoring. • We ondersteunen de promotie van Texel via VVV Texel. • We blijven inzetten op het aantrekken van bedrijven die passen bij de identiteit en vernieuwingskracht van Texel. • We ondersteunen de promotie van de regio Kop van Noord-Holland en Texel als visserijgemeenschap. • We stimuleren de inzet van STIFT voor de promotie van toerisme, infrastructuur, landbouw, visserij, cultuur en evenementen. • We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan de economische profilering en zichtbaarheid van Texel.
Financiën:	Geen financiële voorstellen
Alternatieven:	Geen financiële voorstellen
Risico:	Risico's voor de economische promotie van Texel zijn onder andere te veel toeristische druk, verlies van onderscheidend vermogen, afhankelijkheid van toerisme, onvoldoende monitoring, beperkte invloed van de gemeente op landelijke of regionale ontwikkelingen, concurrentie van andere bestemmingen, krapte op de arbeidsmarkt, onvoldoende cofinanciering en versnipperde verantwoordelijkheden tussen gemeente, VVV, STIFT en andere partners. Deze factoren kunnen de effectiviteit van de promotie en de zichtbaarheid van Texel verminderen.
Prestatie-indicator:	Percentage aangesloten logiesverstrekkers op het digitaal nachtregister: • 2027: 60% • 2030: 90% Bron(nen): Gemeente Texel, VVV

Verbonden partijen in programma 3

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimte en leefomgeving	Samenwerking bij toepassing van het Convenant vaarrecreatie en kwaliteitsverbetering van jachthavens. Bevordering van het toerisme naar de Waddeneilanden in relatie tot de Werelderfgoedstatus van de Wadden. Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet.
Stichting VVV Texel promotie	3.4 Economische promotie	Kwalitatief toeristisch bezoek aan het eiland. Dit is van groot algemeen economisch en maatschappelijk belang.

3 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3. Economie	Functiemenging	%	LISA/ BAG	2020	55,6	53,3
				2021	55,6	53,4
				2022	55,3	53,9
				2023	55,5	54,3
				2024	55,7	54,5
				2025	55,5	54,6
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar	LISA	2020	231,8	158,7
				2021	235,7	165,5
				2022	242,6	164,5
				2023	245,8	183,1
				2024	258,1	191,4
				2025	267,2	196,1
6. Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar	LISA/ CBS	2020	1001,6	797,8
				2021	1018,6	807,6
				2022	1036,8	827,6
				2023	1034,4	839,9
				2024	1064,0	850,2
				2025	1092,0	858,8

3 Begroting

3 Begroting

Bedragen x €1.000

meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Economische ontwikkeling	395	504	622	459	459	459	459
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	95	95	131	114	79	79	79
Economische promotie	1.095	1.226	1.019	1.093	748	748	748
Totaal lasten programma 3	**1.585**	**1.825**	**1.772**	**1.666**	**1.286**	**1.286**	**1.286**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Economische ontwikkeling	50	137	0	0	-	-	-
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	34	37	33	33	33	33	33
Economische promotie	10.647	11.201	11.186	11.899	11.899	11.899	11.899
Totaal baten programma 3	**10.731**	**11.375**	**11.219**	**11.932**	**11.932**	**11.932**	**11.932**

Saldo	**9.146**	**9.550**	**9.447**	**10.266**	**10.646**	**10.646**	**10.646**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 4 - Toekomst voor de jeugd

Wat willen wij bereiken?

Visie

Texel is een aantrekkelijke gemeente om in te leven. De rust, ruimte en natuur, maar ook de toeristische dynamiek zorgen ervoor dat het plezierig wonen en werken is op het eiland. Het is een eiland met een goed vestigingsklimaat en een goede leefbaarheid. Ons eiland spreekt jonge gezinnen aan. Jeugd kan op Texel gezond, gelukkig en veilig opgroeien. Voor de jongste kinderen zijn er voldoende voorzieningen om te spelen, bewegen en ontdekken. Er zijn goede scholen voor basis- en voortgezet onderwijs en er is beroepsonderwijs waar lokale jongeren uit kunnen kiezen en zich verder kunnen ontwikkelen. De eilandpositie maakt dit noodzakelijk. Goede samenwerking tussen onderwijs, jeugdwerk, zorg en partners op de arbeidsmarkt zorgt voor perspectief voor onze jeugd om op Texel te blijven wonen, leren en werken.

Breed onderwijsaanbod op alle scholen
Scholen werken intensief samen aan een doorgaande leerlijn van 0 tot 19 jaar. Dit is vastgelegd in een goed ontwikkeld en sterk onderwijsnetwerk met integrale kindcentra (IKC). Er zijn vijf typen basisscholen waaruit ouders kunnen kiezen. De basisscholen in de dorpen blijven behouden en er is een goed pedagogisch en didactisch klimaat. Waar nodig is er goede ondersteuning voor mentale gezondheid, weerbaarheid en moeilijke thuissituaties.

Op de brede scholengemeenschap OSG De Hogeberg kunnen leerlingen terecht voor vmbo, mavo, havo en vwo. De doorgaande leerlijnen tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs sluiten goed op elkaar aan. De TexelAcademy heeft zich bewezen als aanbieder van mbo-horecapersoneel. Een breed aanbod van beroepsopleidingen heeft grote meerwaarde.

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen geestelijk en lichamelijk vitaal ouder worden. Elke jongere en volwassene moet voldoende kunnen lezen, schrijven en rekenen en basisvaardigheden kunnen ontwikkelen. En dat begint al bij de jeugd.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel

4.2 Onderwijshuisvesting

Wat gaan wij ervoor doen?

4.2 Onderwijshuisvesting

Doel	We willen de basisscholen zo lang mogelijk open houden, zolang daar goed onderwijs kan worden gegeven.
Activiteiten	Een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs is een goed, modern en duurzaam schoolgebouw. In de buitendorpen worden de schoolgebouwen aangepast op basis van het plan '**Plan scholen buitendorpen, plan voor een duurzame toekomst**' van ICS Adviseurs van 19 januari 2024. In 2027 wordt in de wet geregeld dat gemeenten voor een planmatige en doelmatige aanpak van onderwijshuisvesting integrale huisvestingsplannen (IHP) moeten ontwikkelen. In (medio) 2027: • Ronden we de uitvoering van het plan voor verduurzaming en modernisering van basisschool De Bruinvis af; • Stellen we het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de schoolgebouwen en de daarmee samenhangende ambities vast. Daarin nemen we de huidige plannen voor de verduurzaming en modernisering van de basisscholen (De Vliekotter, Luberti en Durperhonk) met bijbehorende planning en investeringen, mee; • Brengen we, door kostenstijgingen, de voorziening voor het onderhoud van het gebouw van OSG De Hogeberg op peil. Zo kan het toekomstige onderhoud blijven worden uitgevoerd en kan het schoolgebouw op een goed niveau in stand worden gehouden.
Financiën	• Voortzetting van de tijdelijke huisvesting van De Vliekotter: schooljaar 2027-2028 incidenteel € 27.813 in 2027 en € 38.938 in 2028; • Ondersteuning van de planontwikkeling voor de verduurzaming en modernisering van schoolgebouwen : € 35.000 incidenteel in 2027 en 2028; • Bijstelling van de onderhoudsvoorziening gebouw OSG De Hogeberg: € 900.000.
Alternatieven	1. De plannen over een langere periode uitvoeren dan periode 2027-2030. Daardoor wordt de druk op de financiële middelen van de gemeente kleiner. 2. De plannen niet uitvoeren.
Risico	De wereld is voor een groot deel onvoorspelbaar. Internationale ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de beschikbaarheid van bouwmaterialen en op de kosten. Dat kan leiden tot onverwachte kostenstijgingen. Ook netcongestie is een actueel probleem. Er is een risico of er voldoende energie beschikbaar is voor de verbouwing en voor het energiegebruik na uitvoering van de plannen. Daarnaast hebben energieleveranciers op dit moment en waarschijnlijk ook in de komende jaren, veel tijd nodig om technische maatregelen te nemen voor de extra energievraag. De schoolplannen kosten relatief veel geld. Het geld komt uit de algemene middelen van de gemeente. De verwachting is dat het Rijk hier tussentijds op gaat korten. Dat kan tot knelpunten leiden, ook als er financiële tegenvallers ontstaan.

Prestatie-indicator	Aantal vernieuwde schoolgebouwen (gerealiseerd): • 2027: 1 • 2030 (afhankelijk van planning in IHP, vooralsnog): 4

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat gaan wij ervoor doen?

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Doel	We willen zorgen voor goed, hoogwaardig onderwijs. Jongeren mogen geen belemmeringen ervaren om op Texel goed onderwijs te volgen.
Activiteiten	We willen de verbinding tussen onderwijs en de arbeidsmarkt verbeteren. Daarmee verkleinen we de kans dat jongeren voortijdig uit het onderwijs vallen. Ook vergroten we de ontwikkelkansen van jongeren op Texel en de kans dat zij op Texel blijven wonen en werken. We streven naar een goede samenwerking tussen onderwijs, jeugdwerk en ondersteunende zorg rondom opgroeien in de brede zin van het woord. Scholen, gemeente, ondernemers en regionale partners werken voortdurend samen aan een sterke doorlopende leerlijn. Samenwerking wordt structureel vastgelegd. We zetten in op praktijkonderwijs en leerwerktrajecten. Waar mogelijk breiden we het mbo-aanbod uit, zoveel mogelijk op basis van lokale behoeften. Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor hbo-aanbod. Zo bereiden we jongeren goed voor op de arbeidsmarkt, met als voorkeur wonen en werken op Texel. In 2027: • Stellen we het reguliere budget voor de gemeentelijke bijdrage in het bewegingsonderwijs bij vanwege loonstijgingen; • Corrigeren we het budget voor het leerlingenvervoer.
Financiën	Bijstellen bijdrage gymonderwijs: € 7.500 Bijstellen bijdrage leerlingenvervoer: € -50.000
Alternatieven	Niet van toepassing.
Risico	• Samenwerking tussen partijen komt om verschillende redenen niet tot stand of mislukt. • Vraag en aanbod van opleidingsmogelijkheden sluiten niet goed op elkaar aan, ondanks lokaal maatwerk. • De kosten zijn relatief hoog. • Er kan te weinig volume zijn, waardoor een opleiding niet van de grond komt. • Er zijn geen of onvoldoende huisvestingmogelijkheden.
Prestatie-indicator	Zie bestaande prestatie-indicatoren: absoluut verzuim en relatief verzuim.

Verbonden partijen in programma 4

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen

4 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	2023	3,1	6,3
				2024	5,1	6,7
				2025	3,9	7,4
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	2023	35	27
				2024	32	28
				2025	50	28
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% Deelnemers aan het vo- en mbo-onderwijs	www.waarstaatjegemeente.nl	2023	2,1	2,3
				2024	2,5	2,3

				2025	2,7	2,3
Stand van zaken per 15 september 2026						

4 Begroting

4 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Openbaar basisonderwijs	105	109	109	120	120	120	120
Onderwijshuisvesting	1.687	1.396	1.239	2.094	1.205	1.166	1.166
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.162	1.351	926	1.471	1.471	1.436	1.436
Totaal lasten programma 4	**2.954**	**2.856**	**2.274**	**3.685**	**2.796**	**2.722**	**2.722**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Onderwijshuisvesting	-	-	18	18	18	18	18
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	347	397	20	309	309	309	309
Totaal baten programma 4	**347**	**397**	**38**	**327**	**327**	**327**	**327**

Saldo	**-2.607**	**-2.459**	**-2.236**	**-3.358**	**-2.469**	**-2.395**	**-2.395**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen beleven en bewegen

Wat willen wij bereiken?

Visie

Het doel van dit programma is het creëren en behouden van een fijne, gezonde, sociale en uitdagende leefomgeving. Dit realiseren we door voldoende voorzieningen en een gevarieerd aanbod van activiteiten op het gebied van sport, spel, kunst, cultuur en ontspanning mogelijk te maken.

Ook natuur, erfgoed, landschap, openbaar groen en recreatie in de buitenlucht horen bij dit programma. We willen een goede balans tussen het gebruik van de omgeving voor sociale activiteiten en het beschermen van natuur, erfgoed en landschap.

Sport en cultuur zijn belangrijk voor de gezondheid, leefbaarheid en sociale samenhang. Ze horen bij de identiteit en het erfgoed van Texel en brengen inwoners samen. Sport op het eiland hangt sterk samen met het buitenleven en het gebruik van de openbare ruimte. Zwemvaardigheid en waterveiligheid zijn daarbij van groot belang.

Mensen moeten ook van de natuur kunnen blijven genieten. Wij willen meer samenhang brengen in ruimtelijke keuzes. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen bij Texel en bijdragen aan de kwaliteit van het eiland. De toegankelijkheid van de natuur blijft daarbij een belangrijk uitgangspunt. Ook willen we hierin meer regie nemen door actief positie te kiezen in gesprekken met partijen zoals terreinbeheerder, de provincie, Rijkswaterstaat en natuurorganisaties.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel

5.1 Sportbeleid en activering

Wat gaan wij ervoor doen?

5.1 Sportbeleid en activering

Doel	We stimuleren en bevorderen een voldoende, uitdagend en gevarieerd sportaanbod voor alle inwoners.
Activiteiten	We ondersteunen sportverenigingen, sportinstellingen en initiatieven met subsidie. Via subsidies en een BCF-contract (Beleidsgestuurde Contractfinanciering) maken we nieuwe prestatieafspraken met de Sportstichting. In 2027 actualiseren we ook het gemeentelijk sportbeleid.
Financiën	Er zijn geen financiële voorstellen.
Alternatieven	Een alternatief is om sommige activiteiten niet meer te doen of af te schalen, zoals het verstrekken van eenmalige sportsubsidies of het uitreiken van de Sportprijs.
Risico	Als er minder wordt ingezet op sportstimulering, wordt het aanbod kleiner. Uiteindelijk zullen sport- en beweegmomenten minder vaak en korter plaatsvinden. Dat heeft een negatief effect op de lichamelijke en mentale gezondheid van mensen.
Prestatie-indicator	Het percentage wekelijkse sporters (gegevens eens per twee jaar): * 2028: 55,0% * 2030: 55,5%

5.2 Sportaccommodaties

Wat gaan wij ervoor doen?

5.2 Sportaccommodaties

Doel	We zorgen ervoor dat een aantal gemeentelijke sportvoorzieningen beschikbaar en toegankelijk blijft voor inwoners.
Activiteiten	We houden onze sport- en speelvoorzieningen in stand door ze zelf te beheren, met subsidie te ondersteunen en/of maatschappelijke tarieven te hanteren. Waar nodig verbeteren of breiden we sport- en speelvoorzieningen in de dorpen uit.
Financiën	• Integraal Huisvestingsplan gemeentelijke sportaccommodaties: € 30.000 incidenteel. • Speeltoestellen vervangen: € 110.000 eenmalige investering (afschrijftermijn 15 jaar).
Alternatieven	1- Een alternatief is om geen integraal huisvestingsplan te maken. 2- Of om minder of niet te investeren in de uitbreiding en verbetering van sport- en speelvoorzieningen in de dorpen.
Risico	Als er onvoldoende wordt ingezet op onderhoud en vervanging van sport- en speelvoorzieningen, gaan de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid achteruit. Stijgende kosten voor beheer, energie, materiaal en onderhoud zetten het behoud van het voorzieningenniveau onder druk. Met hetzelfde geld kan dan minder worden gedaan. Uiteindelijk nemen het gebruik van de voorzieningen en de sportdeelname af.
Prestatie-indicator	Aantal gemeentelijke sport- en speelvoorzieningen in de dorpen: * 2027: pm * 2030: pm

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat gaan wij ervoor doen?

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Doel	We stimuleren en bevorderen een voldoende, uitdagend en gevarieerd aanbod van kunst en cultuur. Ook zorgen we voor een stabiel basisaanbod via cultuuraanbieders zoals Artex.
Activiteiten	We ondersteunen cultuurverenigingen, cultuurinstellingen en initiatieven met subsidie. Via subsidieverleningen en een BCF-contract (Beleidsgestuurde Contractfinanciering) maken we nieuwe prestatieafspraken met Artex. Met de hoofdgebruikers van het Thijssehuis maken we afspraken over het beheer en de exploitatie van het gebouw. Na de zomer van 2026 starten we de zoektocht naar een nieuwe eilanddichter. Als dat lukt, vindt de benoeming begin 2027 plaats. De evaluatie van de percentageregeling voor kunst in de openbare ruimte en de verordening van de adviescommissie cultuur pakken we in 2027 tegelijk op.
Financiën	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven	Een alternatief is om bepaalde zaken niet meer te doen of af te schalen, zoals het verstrekken van eenmalige subsidies voor kunst en cultuur, de adviescommissie cultuur of de Cultuurprijs.
Risico	Het afschaffen of afschalen van bepaalde activiteiten leidt tot minder aanbod. Met eenmalige subsidies worden veel cultuurinitiatieven gestart en verder ontwikkeld. Als de gemeente hier geen financiële steun meer voor geeft, wordt het moeilijker voor creatieve en culturele ideeën en initiatieven om van de grond te komen. Dat heeft uiteindelijk een negatief effect op het doel van dit programma: het creëren en behouden van een fijne, gezonde, sociale en uitdagende leefomgeving.
Prestatie-indicator	Totaal aantal bezoekers van Thijssehuis: • 2027: nog onbekend • 2030: nog onbekend

5.4 Musea

Wat gaan wij ervoor doen?

5.4 Musea

Doel	We ondersteunen bij de bescherming, het behoud en de presentatie van Texelse kunst, cultuur en erfgoed. Ook zorgen we voor een stabiel basisaanbod en laagdrempelige toegang via museale instellingen zoals Stichting Texels Museum en de Texelse Museumpas.
Activiteiten	We geven Museumpassen uit. Deze kunnen alle Texelaars tegen een kleine, kostendekkende vergoeding aanvragen. De Texelse musea die de Museumpas accepteren, krijgen subsidie als compensatie voor misgelopen entreegelden. Via subsidies hebben we ook prestatieafspraken met Texelse musea over de ontwikkeling en inzet van de leerlijn erfgoed en andere educatieve programma's voor jeugd en jongeren via het onderwijs. Eind 2027 loopt het vierjarige subsidiecontract (BCF) met Stichting Texels Museum af. In de loop van 2027 starten we gesprekken over actualisatie en vervolg.
Financiën	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven	Een alternatief is om te stoppen met de Texelse Museumpas. Daarmee komt structureel € 75.000 vrij in de begroting, plus een aantal uren binnen de organisatie.
Risico	Het stoppen met de Texelse Museumpas past niet bij de eerder ingezette bestuurs- en beleidslijn. Ook staat dit haaks op eerder gemaakte afspraken met de Texelse musea. Daarnaast zou het leiden tot verschraling van de doelstelling om Texels erfgoed en de Texelse culturele identiteit te bevorderen.
Prestatie-indicator	Totaal aantal bezoekers met de Texelse Museumpas: • 2027: 10.000 • 2030: 10.500

5.5 Cultureel erfgoed

Wat gaan wij ervoor doen?

5.5 Cultureel erfgoed

Doel	We ondersteunen en helpen bij de bescherming, het behoud en de presentatie van Texels immaterieel en materieel (maritiem) erfgoed, monumenten en archeologie.
Activiteiten	We maken een integrale en duurzame aanpak voor de isolatie van erfgoedpanden en geven eigenaren advies bij verbouwing, behoud en verduurzaming van hun monument. Voor restauratie en groot onderhoud aan gemeentelijke monumenten verstrekken we subsidies. We werken samen met andere gemeenten in de (Westelijke) Waddenzee, de provincie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed aan de aanpak en uitvoering van het rijksprogramma Maritieme Impuls. In 2027 gaan we ook aan de slag met de evaluatie van het schapenboetenbeleid.
Financiën	Geen financiële voorstellen.
Alternatieven	1- Stoppen met het actief adviseren van monumenteigenaren. Dat levert niet direct geld op, hooguit een aantal ambtelijke uren. 2- Ook kan de samenwerking met andere gemeenten, de provincie en de RCE rond het programma Maritieme Impuls op een laag pitje worden gezet. Dat levert ook niet direct geld op, maar kan wel voorkomen dat er nieuwe investeringsvoorstellen komen.
Risico	Als voor deze alternatieven wordt gekozen, heeft dat wel direct gevolgen voor het behalen van de doelstelling. De kwalitatief goede zorg voor het erfgoed neemt dan af en kansen om de rijksmiddelen in te zetten blijven liggen.
Prestatie-indicator	Het aantal aanvragen monumentensubsidie: • 2027: 5 • 2030: 5

5.6 Media

Wat gaan wij ervoor doen?

5.6 Media

Doel	We stimuleren de ontwikkeling van taal-, digitale- en informatievaardigheden en mediawijsheid bij inwoners. Ook zorgen we via KopGroep Bibliotheken voor een toegankelijke en volwaardige bibliotheek in onze gemeente.
Activiteiten	We ondersteunen het bibliotheekwerk op Texel met subsidie. Via subsidies en een BCF-contract (Beleidsgestuurde Contractfinanciering) maken we nieuwe prestatieafspraken met KopGroep Bibliotheken. Samen met de kopgemeenten stellen we een meerjarig zorgplan op om de zorgplicht voor een volwaardige openbare fysieke bibliotheek uit te werken. Dit doen we samen met de kopgemeenten, omdat KopGroep Bibliotheken ook in die gemeenten het bibliotheekwerk verzorgt. Vanaf 2025 heeft het Rijk extra ingezet op het versterken van het bibliotheekwerk in elke gemeente. Om voor te bereiden op de zorgplicht voor een volwaardige openbare fysieke bibliotheekvoorziening in de gemeente Texel, is € 100.000 per jaar extra beschikbaar gesteld. KopGroep Bibliotheken heeft hiermee het aanbod uitgebreid en versterkt. Zo is het gratis lidmaatschap voor jongeren verlengd tot 26 jaar, zijn het programma en de collectie voor jongeren uitgebreid en zijn de te-laat-gelden afgeschaft. KopGroep Bibliotheken heeft dit in de hele regio doorgevoerd. In 2027 gaan we in overleg met KopGroep Bibliotheken en de kopgemeenten om nader te bepalen wat de noodzakelijke structurele aanvulling voor de versterking van het bibliotheekwerk op Texel is. Voor de lokale publieke mediafunctie adviseren wij het Commissariaat voor de Media bij de aanwijzing voor de vergunningverlening van de uitzendrechten via de frequentie.
Financiën	Zorgplicht gemeenten sterk bibliotheekwerk: € 100.000 eenmalig.
Alternatieven	De zorgplicht is wettelijk vastgelegd; daar kunnen we niet onderuit. Hiervoor komen extra structurele middelen van het Rijk, namelijk een toevoeging van structureel **€ 100.000** aan de algemene uitkering. Deze middelen zijn niet gelabeld. Daardoor zijn we technisch gezien niet verplicht om het geld volledig in te zetten voor het bibliotheekwerk.
Risico	Vanaf 2024 heeft het Rijk steeds gecommuniceerd dat de middelen voor de versterking van het bibliotheekwerk structureel zouden worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Wij hebben deze lijn gevolgd en de middelen die wij via een decentralisatie-uitkering ontvingen voor 2025 en 2026, ook **€ 100.000 per jaar**, doorgezet naar de bibliotheek. De bibliotheek heeft hiermee al een structurele koers ingezet in de hele regio, onder andere met extra uren op de backoffice. Het laten wegvallen van de structurele middelen van Texel heeft gevolgen voor de eerder ingezette versterking in de hele regio.
Prestatie-indicator	Het aantal mensen met hulpvragen dat is geholpen bij het inloopspreekuur van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in de bibliotheek: • 2027: 170 • 2030: 180

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat gaan wij ervoor doen?

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Doel	We onderhouden, beschermen en beheren de natuur, het landschap en de recreatievoorzieningen. We stimuleren en versterken de biodiversiteit in de openbare ruimte, op een manier die past bij het omliggende landschap en de functie van de plek.
Activiteiten	In 2027 stellen we een goed uitgewerkt beleids- en beheerplan voor de groene infrastructuur op. Dat doen we op basis van de ervaringen uit de pilotprojecten in 2026. We blijven de bermen beheren volgens de landelijke normen, met aandacht voor natuurwaarde en biodiversiteit. Ook blijft de bestrijding van invasieve exoten in het openbaar groen onze aandacht houden. In 2027 kijken we welke structurele inzet nodig is om de gewenste en behaalde resultaten en effecten te behouden.
Financiën	* Aanbesteding bermenbestek 2026-2030: € 215.000 eenmalig * Bestrijding invasieve exoten: € 75.000 eenmalig * Wandelnetwerk: € 3.500 structureel
Alternatieven	Een alternatief is om bepaalde dingen niet meer te doen, later te doen of af te schalen, zoals het updaten van het huidige fietsknooppuntennetwerk en het onderhoud van bomen en onkruidbeheersing van verhardingen op bestaand niveau te handhaven.
Risico	De onderhoudscapaciteit is beperkt en de (ondergrondse) ruimte in de bebouwde kernen is schaars. Ook is het beleids- en beheerplan voor de groene infrastructuur nog niet volledig uitgewerkt.
Prestatie-indicator	**3-30-300 regel** (zoals beschreven in het concept beleids- en beheerplan groene infrastructuur) **Regel 3** - gemiddeld zicht op bomen: * 2027: 6 * 2030: 6 **Regel 30** - gemiddelde boomkroonbedekking (in procenten): * 2027: 20% * 2030: 30% **Regel 300** - gemiddelde afstand tot park of groene buitenruimte (in meters): * 2027: 1.623 meter * 2030: 1.000 meter

Verbonden partijen in programma 5

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimte en leefomgeving	Samenwerking bij de uitvoering van het Convenant Vaarrecreatie en de kwaliteitsverbetering van jachthavens. Bevordering van het toerisme naar de Waddeneilanden in relatie tot de Werelderfgoedstatus van de Wadden. Samenwerking op het gebied van de Omgevingswet.

5 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet - sporters	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3
				2022	50,2	46,4
				2024	45,2	42,5

5 Begroting

5 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Sportbeleid en activering	337	511	441	434	434	434	434
Sportaccommodaties	1.794	1.705	1.809	1.820	1.754	1.754	1.754
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	764	1.055	1.479	1.681	1.681	1.681	1.681
Musea	710	701	657	642	635	635	635
Cultureel erfgoed	705	623	622	625	625	625	625
Media	327	465	493	564	432	432	432
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.845	3.660	3.900	3.538	3.348	3.348	3.348
Totaal lasten programma 5	**7.482**	**8.720**	**9.401**	**9.304**	**8.909**	**8.909**	**8.909**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Sportbeleid en activering	188	290	114	234	234	234	234
Sportaccommodaties	300	304	308	328	328	328	328
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	17	105	74	76	76	76	76
Musea	174	-	179	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	4	3	1	1	1	1	1
Media	13	13	13	13	13	13	13
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	241	303	263	282	282	282	282
Totaal baten programma 5	**937**	**1.018**	**952**	**934**	**934**	**934**	**934**

Saldo	**-6.545**	**-7.702**	**-8.449**	**-8.370**	**-7.975**	**-7.975**	**-7.975**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 6 - Zorg voor elkaar

Wat willen wij bereiken?

Visie

Texel is een eiland van saamhorigheid, waar inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers samen zorgen voor een sterke sociale basis. Onze visie is dat iedereen zo lang mogelijk volwaardig kan meedoen in de samenleving, met ruimte voor eigen kracht, eigen regie en hulp dichtbij als dat nodig is. We zetten in op preventie, vroeg signaleren en een goede verbinding tussen wonen, welzijn, zorg, onderwijs, sport en cultuur. Zo willen we problemen eerder zien, hulp eenvoudiger maken en de leefbaarheid in de dorpen versterken.

In het sociaal domein kiezen we voor samenhang, duidelijkheid en minder versnippering. De gemeente heeft daarbij een regierol en werkt samen met partners aan dezelfde doelen. Daarbij maken we meerjarige afspraken en houden we ruimte voor maatwerk. Leerwerkbedrijf De Bolder en het Huis van Ontwikkeling zijn hierin belangrijke schakels, omdat zij Texelaars helpen bij meedoen, ontwikkeling, werk en scholing. Ook jongeren moeten op Texel perspectief houden op leren, werken en wonen, zodat talent voor het eiland behouden blijft.

Sport, cultuur, onderwijs en jeugd zijn onmisbaar voor gezondheid, ontmoeting, ontwikkeling en verbondenheid. We willen een sociale basis die sterk genoeg is om de toenemende druk op zorg en ondersteuning op te vangen, met een belangrijke rol voor mantelzorg, vrijwilligers en informele netwerken. Zo bouwen we aan een sociaal en gezond Texel, waar iedereen mee kan doen en waar hulp beschikbaar is voor wie dat nodig heeft.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat gaan wij ervoor doen?

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Doel	We willen de sociale basis en de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners versterken. Zo kunnen zij op een laagdrempelige, tijdige en passende manier ondersteuning krijgen bij vragen en problemen op het gebied van welzijn, gezondheid, participatie, bestaanszekerheid en opvoeding. Daarnaast zetten we extra in op de opgave die samenhangt met de AZWA-middelen. Daarmee willen we preventie, samenwerking en toegankelijkheid in de lokale ondersteuning verder versterken. Door het sociaal domein integraal, preventief en op basis van gegevens te organiseren, bereiken we inwoners beter, versterken we de samenwerking tussen ketenpartners en kunnen problemen eerder worden gesignaleerd en aangepakt. Zo dragen we bij aan meer kansengelijkheid, een gezonde leefomgeving, sterke dorpsgemeenschappen en het voorkomen van zwaardere en duurdere vormen van ondersteuning en zorg.
Activiteiten	**Verhoging BCF Stichting Texels Welzijn** De extra middelen worden gebruikt om de algemene organisatiekosten te dekken die nodig zijn voor een stabiele bedrijfsvoering. Ook kunnen daarmee de groeiende activiteiten en de wettelijke en maatschappelijke taken binnen het sociaal domein worden uitgevoerd. Daarnaast wordt de personele capaciteit uitgebreid om de toenemende en complexere hulpvraag op te vangen. Verder werken we aan een betere communicatie en positionering van Texels Welzijn, zodat de organisatie beter vindbaar, herkenbaar en toegankelijk is voor inwoners, professionals en netwerkpartners. **Herziening Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026** Voor de herziening van het gezondheidsbeleid evalueren we het bestaande beleid en analyseren we relevante cijfers, trends en ontwikkelingen. Ook halen we input op bij inwoners, professionals en netwerkpartners en stemmen we af met interne beleidsterreinen en externe partners. Op basis daarvan formuleren we nieuwe beleidsdoelen, prioriteiten en uitvoeringsrichtingen en stellen we een vernieuwde gezondheidsnota op voor bestuurlijke besluitvorming. **Ontwikkelen armoedebeleid** Om te komen tot integraal armoedebeleid actualiseren en bundelen we in 2027 het bestaande beleid. We herzien de minimaregelingen en vernieuwen het beleid voor schuldhulpverlening, zodat deze beter aansluiten op de behoeften van inwoners en op een samenhangende Texelse aanpak van preventie, vroegsignalering en nazorg. Daarnaast zetten we in op preventie en financiële educatie, versterken we de samenwerking met netwerkpartners, de Adviesraad Sociaal Domein en inwoners met ervaringsdeskundigheid, en zoeken we afstemming met andere beleidsterreinen zoals jeugd, onderwijs, gezondheid, wonen, mobiliteit, participatie en duurzaamheid. Ook voeren we een nulmeting uit en stellen we SMART-doelstellingen op, zodat we de voortgang en effecten van het beleid goed kunnen volgen. **Herziening uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027** Bij de herziening van de uitvoeringsprogramma's binnen het sociaal domein inventariseren en analyseren we de bestaande programma's. Daarna bekijken we waar sprake is van overlap, doublures of mogelijke hiaten. We zoeken afstemming met betrokken partners en interne beleidsterreinen, zodat prioriteiten en focuspunten voor de uitvoering duidelijker worden. Vervolgens actualiseren we de planning, rollen, verantwoordelijkheden en monitoring, met als resultaat een vernieuwd uitvoeringskader voor het sociaal domein.

	Verhoging BCF Schoolmaatschappelijk Werk Met de extra subsidie breiden we het schoolmaatschappelijk werk op de kinderopvang uit. Daardoor komt er meer tijd beschikbaar om op de locaties aanwezig te zijn, af te stemmen met pedagogisch medewerkers en bij zorgen in overleg te gaan. Ook ontstaat meer ruimte om ouders eerder te betrekken en de aansluiting met het primair onderwijs en andere partners te verbeteren. Zo maken we de bestaande inzet op de kinderopvang beter uitvoerbaar en effectiever. **Datagericht werken** In 2027 onderzoeken we wat nodig is om GWS of een mogelijk alternatief zelf in beheer te nemen. Daarbij brengen we de huidige werkwijze, benodigde kennis, formatie, kosten en afhankelijkheden in beeld. Ook werken we de gevolgen uit voor beheer, inrichting, rapportages, werkprocessen en eventuele aanbesteding. Op basis daarvan stellen we een projectplan op en bereiden we een keuze voor het vervolg voor. **Analyse dorpshuizenbeleid** We inventariseren de activiteiten in de dorpshuizen, toetsen de aansluiting op het gemeentelijk beleid en vergelijken de financiële situatie van dorpshuizen en dorpscommissies. Op basis daarvan stellen we aanbevelingen op voor nieuw beleid en financiële afspraken. **AZWA- en HLO-middelen** AZWA staat voor het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord en HLO voor het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg. We zetten deze middelen in om de gewenste ontwikkeling in het sociaal domein te ondersteunen en te versnellen. Daarmee versterken we de aanpak die nodig is om onze doelen te realiseren, verbeteren we de samenhang in de uitvoering en zorgen we voor een betere aansluiting tussen beleid, uitvoering en de ondersteuningsbehoefte van inwoners. **Opvang Oekraïne** De opvang van Oekraïne wordt in 2027 voorgezet vanwege de verlenging van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB). De gemeente blijft hierdoor verantwoordelijk voor het bieden van opvang en ondersteuning.
Financiën	**Verhoging BCF Stichting Texels Welzijn:** eenmalig € 116.000 **Herziening Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026:** eenmalig € 50.000 , die gedekt wordt uit het inhuurbudget sociaal domein. **Ontwikkelen Armoedebeleid:** eenmalig € 50.000 , die gedeeltelijk gedekt wordt uit het budget advieskosten derden sociaal domein € 27.200. **Herziening uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027:** eenmalig € 50.000 , die gedekt wordt uit het inhuurbudget sociaal domein. **Verhoging BCF Schoolmaatschappelijk Werk:** structureel € 25.000, die gedekt wordt uit het budget algemene voorzieningen Wmo en Jeugd. **Datagericht werken:** eenmalig € 90.000 en structureel € 63.500, die gedekt wordt uit het budget uitvoeringskosten sociaal domein € 72.500 en automatisering € 24.500. **Analyse dorpshuizenbeleid:** eenmalig € 20.000 waarvan € 19.000 dekking eenmalig vanuit de pilotkosten sociaal domein beleid/pilotkosten AZWA- en HLO gelden: • € 184.801 (2027) • € 222.489 (2028)

	• € 257.032 (2029) **Opvang Oekraïne:** eenmalig € 2.051.000, die gedekt worden uit de beschikbare rijksvergoedingen.
Alternatieven	**Verhoging BCF Stichting Texels Welzijn** Een alternatief is om de subsidie- en taakafspraken met STW opnieuw te bekijken, uitgaande van een realistische formatie en een duidelijk afgebakende opdracht. Daarbij worden prioriteiten gesteld in de taken en kan de uitbreiding gefaseerd worden ingevoerd. **Herziening Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026** Een alternatief is een minimale actualisatie, gericht op het voldoen aan de wettelijke plicht, of een beperkte aanpassing aan de nieuwe landelijke prioriteiten. Beide varianten kunnen met beperkte capaciteit worden uitgevoerd. Een voorkeursvariant is een volledige herziening van het gezondheidsbeleid, waarbij de nota inhoudelijk wordt afgestemd op de landelijke nota 2025-2028 en wordt voorzien van een uitvoerings- en monitoringsstructuur. **Ontwikkeling armoedebeleid** Als er geen extra budget beschikbaar komt, kan de ontwikkeling van integraal armoedebeleid slechts beperkt worden uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit. Daardoor is er minder ruimte voor herziening, participatie, afstemming en onderbouwing met een nulmeting. Het beleid sluit dan mogelijk minder goed aan op de praktijk. **Herzien uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027** Een alternatief is om de bestaande uitvoeringsprogramma's ongewijzigd te laten of alleen onderdelen ervan aan te passen. Ook kan ervoor worden gekozen de herziening voorlopig uit te stellen en tijdelijk te werken met aparte uitvoeringsafspraken, zonder het totale kader integraal aan te passen. Dit kan slechts beperkt worden uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit, waardoor andere werkzaamheden mogelijk tijdelijk niet kunnen worden opgepakt. **Verhoging BCF Schoolmaatschappelijk Werk** Een alternatief is om de huidige inzet te laten zoals die is. Dan blijft de beschikbare tijd op de kinderopvang beperkt en is er minder ruimte voor vroegsignalering en overleg. Ook is het mogelijk om de uitbreiding tijdelijk te regelen, maar daarmee wordt het capaciteitsprobleem niet structureel opgelost. Een structurele ophoging sluit het beste aan bij de blijvende behoefte. **Datagericht werken** Alternatief 1: De bestaande situatie kan worden voortgezet, waarbij gemeente Den Helder verantwoordelijk blijft voor de omgeving en het beheer. Alternatief 2: Een splitsing van omgeving en beheer, waarbij we meer eigen regie krijgen maar afhankelijk blijven van gemeente Den Helder. **Analyse dorpshuizenbeleid** Alternatief 1: de analyse laten uitvoeren door de gemeentelijke organisatie. De verwachting is echter dat een onafhankelijk partij betere scherpere resultaten kan opleveren in kortere tijd. Alternatief 2: de scope van het project 'opstellen van dorpshuizenbeleid' afbakenen tot bijvoorbeeld alleen het financiële deel. **AZWA- HLO-middelen** Het gaat hier om middelen die door het Rijk beschikbaar worden gesteld en zijn gekoppeld aan specifieke bestedingsvoorwaarden binnen de vastgestelde thema's van de regionale werkagenda. Deze middelen willen wij gebruiken voor de uitvoering van de bijbehorende gemeentelijke opgave en de daarin geformuleerde ambities. **Opvang Oekraïne** Het gaat hier om middelen die door het Rijk beschikbaar worden gesteld voor het

	realiseren van opvangcapaciteit voor Oekraïense ontheemden. Middelen voor het realiseren van de verplichte taakstelling voor de opvang van Oekraïense ontheemden.
Risico	**Verhoging BCF Stichting Texels Welzijn** Zonder incidentele verhoging van het budget blijft STW financieel onder druk staan, waardoor de uitvoeringscapaciteit beperkt is. Dit kan leiden tot minder dienstverlening, het uitstellen van investeringen en het verlies van continuïteit. Door de krappe formatie bestaat bovendien het risico op een hoge werkdruk, mogelijk ziekteverzuim, kwaliteitsverlies en minder beschikbaarheid voor inwoners en partners. Ook kan STW de groeiende en complexere hulpvraag zonder extra capaciteit onvoldoende opvangen. Als communicatie en de sociale kaart niet op orde zijn, vinden inwoners en professionals STW minder goed. Daardoor kan de ondersteuning versnipperd raken en minder efficiënt worden ingezet. Tot slot zorgt het blijven werken met incidentele subsidies voor veel administratieve belasting en weinig zekerheid op de lange termijn. Daardoor kunnen noodzakelijke taken niet of te laat worden uitgevoerd. In 2027 worden de BCF-afspraken en de bijbehorende financiering herzien, zodat kan worden toegewerkt naar een toekomstbestendige oplossing. **Herziening Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026** De huidige nota is vooral gebaseerd op de thema's van het GALA en de bijbehorende SPUK-middelen. Deze regeling loopt in 2027 af en maakt plaats voor het AZWA, met andere accenten en waarschijnlijk ook andere middelen. Daardoor bestaat het risico dat ons huidige beleid en de uitvoering niet meer goed aansluiten op de nieuwe landelijke kaders. Daarom is een herziening van de nota, de activiteiten en de begroting nodig. **Ontwikkelen armoedebeleid** De invloed van de gemeente op armoede is beperkt, omdat inkomensbeleid, wetgeving en economische ontwikkelingen grotendeels landelijk worden bepaald. Daardoor is de uitvoering mede afhankelijk van externe factoren. Met een integrale en preventieve aanpak kan de gemeente binnen deze grenzen wel gericht sturen op betere ondersteuning van inwoners. **Herziening uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027** Als de uitvoeringsprogramma's niet worden herzien, blijft het risico bestaan dat de uitvoering versnipperd raakt en dat verantwoordelijkheden niet duidelijk genoeg zijn verdeeld. Daardoor kan de inzet van middelen en capaciteit minder doelmatig zijn, ontstaat minder grip op de uitvoering en is de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen onvoldoende. Dit kan leiden tot meer werkdruk bij uitvoerende partners en tot minder zichtbare resultaten voor inwoners. **Verhoging BCF Schoolmaatschappelijk Werk** Het belangrijkste risico is dat de vraag groter is dan de extra capaciteit. Als het budget niet wordt verhoogd, moeten we keuzes maken over hoe en waar we de huidige capaciteit binnen de opdracht inzetten. **Datagericht werken** Als we dit systeem niet aanschaffen, blijven we afhankelijk van Den Helder voor beheer, gegevens en rapportages. Dan hebben we minder eigen regie en is het lastiger om goede en actuele managementinformatie te maken. Ook blijft het werken voor medewerkers minder handig en is de kans groter dat gegevens en processen niet goed aansluiten op wat we zelf nodig hebben. **Analyse dorpshuizenbeleid** Geen onafhankelijke analyse en aanbeveling over het beleid voor dorpshuizen en dorpscommissies. **AZWA- en HLO-middelen** De uitvoering van de ambities binnen het sociaal domein is mede afhankelijk van de beschikbaarheid en inzet van aanvullende middelen. Als deze middelen niet of later beschikbaar komen, kan dat gevolgen hebben voor de uitvoering en planning van de gewenste ontwikkelingen.

	Opvang Oekraïne Als de gemeente niet voldoet aan de taakstelling voor de opvang van Oekraïense ontheemden, dan bestaat het risico dat aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Dit kan leiden tot hogere kosten en werkdruk.
Prestatie indicator	**Texels Welzijn:** • Aantal inwoners dat is bereikt • Aantal preventieve en vroegsignaleringstrajecten • Aantal verwijzingen naar passende ondersteuning, • Aantal samenwerkingsafspraken met partners in de zorg, het welzijn en informele netwerken • Doorlooptijd tot hulp • Tevredenheid van inwoners, mantelzorgers en (keten)partners **Herziening Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid Texel 2024-2026:** • Een geactualiseerde nota gezondheidsbeleid die op tijd is vastgesteld • Aantal betrokken partners en stakeholders • Aantal beleidsterreinen dat is opgenomen volgens de landelijke accenten • Aantal concrete uitvoeringsacties gericht op preventie en gezondheid • Mate van aansluiting op landelijke nota en Wet publieke gezondheid **Ontwikkelen armoedebeleid:** • Een integraal armoedebeleid dat in 2027 is vastgesteld • Aantal beleidsonderdelen dat is samengebracht in één samenhangende aanpak • Doorlooptijd van de ondersteuning • Aantal vroegsignalen en doorverwijzingen naar ondersteuning • Gebruik van minimaregelingen en schuldhulpverlening • Aantal betrokken inwoners en maatschappelijke partners **Herziening uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027:** • Aantal uitvoeringsprogramma’s dat is herzien en aangescherpt • Koppeling met het gemeentelijk gezondheidsbeleid • Mate van samenhang en vermindering van versnippering • Aantal opgenomen stuurindicatoren • Voortgang op gezamenlijke acties • Aantal integrale samenwerkingsafspraken **Verhoging BCF Schoolmaatschappelijk werk:** • Aantal uren en locaties waarop schoolmaatschappelijk werk beschikbaar is • Aantal vroeg gesignaleerde situaties op kinderopvang of school • Aantal gesprekken met ouders en pedagogisch medewerkers • Aantal doorverwijzingen naar passende ondersteuning • Aantal gevallen waarin zwaardere jeugdhulp is voorkomen of uitgesteld **Datagericht werken:** • GWS binnen de planning in eigen beheer genomen • Aantal zelfstandig gegenereerde rapportages • Verbetering van datakwaliteit, • Naleving van de AVG en beveiligingseisen • Actuele beschikbaarheid van cliëntgegevens • Verlaging van externe beheerkosten

	Analyse dorpshuizenbeleid Oplevering van een rapport met: • inventarisatie van activiteiten • analyse van de aansluiting op het beleid • vergelijking van financiële verschillen • aanbevelingen voor nieuw beleid en financiële afspraken **AZWA- en HLO-middelen** Het aantal inwoners dat tijdig en passend wordt ondersteund via laagdrempelige en preventieve voorzieningen. **Opvang Oekraïne** • Voldoen aan de taakstelling

6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Wat gaan wij ervoor doen?

6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Doel: Het versterken van de toegang tot en de continuïteit van eerstelijnsvoorzieningen binnen het sociaal domein, met aandacht voor kwaliteit, samenhang en doelmatigheid. Zo worden inwoners op tijd en passend geholpen, blijven wachttijden beperkt en blijft de kostenstijging beheersbaar. Door strakkere sturing aan de voorkant en tijdens de inzet van zorg wordt de benodigde kostenstijging beperkt.
Activiteiten: **1- Structureel verhogen van de uren van de kwaliteitsmedewerker Jeugd:** • van 12 naar 24 uur **2- Structureel verhogen van de uren kwaliteitsmedewerker Wmo:** • van 12 naar 24 uur **3- Klantmanager Jeugd:** • het incidenteel (twee jaar) inzetten van 32 uur klantmanager Jeugd
Financiën: • Verhogen van de uren van de kwaliteitsmedewerker Jeugd: **€ 35.000 structureel** • Verhogen van de uren kwaliteitsmedewerker Wmo: **€ 35.000 structureel** • Klantmanager Jeugd: **€ 84.500 eenmalig** in 2027 en 2028
Alternatieven: **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Jeugd:** 1- de uren niet verhogen 2- de uren voor twee jaar verhogen en daarna evalueren of het gewenste effect is behaald. **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Wmo:** 1- de uren niet verhogen 2- de uren voor twee jaar verhogen en daarna evalueren of het gewenste effect is behaald. **Klantmanager Jeugd:** de uren niet verhogen.
Risico: **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Jeugd** Als de uren van de kwaliteitsmedewerker Jeugd niet structureel worden verhoogd, kan dat leiden tot te weinig sturing aan de voorkant en beperkte monitoring van afspraken met zorgaanbieders. Daardoor bestaat het risico dat duurdere zorgproducten langer dan nodig worden ingezet, waardoor de zorgkosten stijgen. Daarnaast komt de uitvoering van landelijke ontwikkelingen, zoals de

Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en andere relevante doorontwikkelingen, onder druk te staan.

Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Wmo
Als de uren van de kwaliteitsmedewerker Wmo niet structureel worden verhoogd, kan dat leiden tot te weinig sturing aan de voorkant en beperkte monitoring van afspraken met zorgaanbieders. Daardoor bestaat het risico dat duurdere zorgproducten langer dan nodig worden ingezet, waardoor de zorgkosten stijgen. Daarnaast komt de tijdige invoering van wettelijke wijzigingen, zoals de inkomensafhankelijke bijdrage, onder druk te staan.

Klantmanager Jeugd
Zonder tijdelijke inzet van een klantmanager Jeugd neemt de werkdruk toe, waardoor de regie op de casussen afneemt en wachtlijsten oplopen. Daardoor bestaat het risico op hogere kosten, zowel door extra inzet van zorg als door meer ziekteverzuim en personeelsverloop.

Prestatie-indicatoren:

Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Jeugd

- Meer tijdige en gerichte kwaliteitscontrole binnen Jeugd, waardoor afwijkingen en risico's eerder worden gesignaleerd.
- Betere monitoring van prestaties, waardoor de voortgang op KPI's structureel gevolgd en bijgestuurd kan worden.
- Verbeterde data-analyse, waardoor trends, knelpunten en kostenontwikkelingen sneller zichtbaar worden.
- Meer passende inzet van voorzieningen, doordat signalen uit monitoring en analyse worden vertaald naar gerichte acties.
- Verwachte verbetering van doelmatigheid en kostenbeheersing op langere termijn, doordat eerder kan worden bijgestuurd en verspilling wordt beperkt.

Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Wmo

- Meer tijdige en gerichte kwaliteitscontrole binnen de Wmo, waardoor afwijkingen en risico's eerder worden gesignaleerd.
- Betere monitoring van prestaties, waardoor de voortgang op KPI's structureel gevolgd en bijgestuurd kan worden.
- Verbeterde data-analyse, waardoor trends, knelpunten en kostenontwikkelingen sneller zichtbaar worden.
- Meer passende inzet van voorzieningen, doordat signalen uit monitoring en analyse worden vertaald naar gerichte acties.
- Verwachte verbetering van doelmatigheid en kostenbeheersing op langere termijn, doordat eerder kan worden bijgestuurd en verspilling wordt beperkt.

Klantmanager Jeugd

- De werkdruk is zodanig dat de regierol bij jeugdzaken goed kan worden uitgevoerd.
- Vragen kunnen binnen de gestelde termijnen worden opgepakt.

6.3 Inkomensregelingen

Wat gaan wij ervoor doen?

6.3 Inkomensregelingen

Doel	Het versterken van de tijdige signalering, samenhang en continuïteit binnen de inkomensregelingen. Zo krijgen inwoners eerder, beter passend en doelmatiger ondersteuning en kan de uitvoering zorgvuldig en goed blijven functioneren.
Activiteiten	**Tijdelijk verhogen uren klantmanager vroegsignalering** We zetten extra in op vroegsignalering en het opvolgen van signalen van geldzorgen en beginnende schulden. Dat doen we zowel vanuit de wettelijke vroegsignalering als via andere signalen uit het sociaal domein en het voorveld. Daarbij zoeken we op verschillende manieren contact met inwoners, bijvoorbeeld telefonisch, via berichtgeving en waar nodig met gezamenlijke huisbezoeken samen met Texels Welzijn. **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Participatie** Het structureel verhogen van de inzet van de kwaliteitsmedewerker Participatie van 12 naar 24 uur per week, voor kwaliteitsbewaking, procesondersteuning, samenwerking, uitvoering van wijzigingen binnen de Participatiewet, beleidsuitvoering en monitoring.
Financiën	• **Tijdelijk verhogen uren klantmanager vroegsignalering**: € 11.000 eenmalig, gedekt uit het budget pilotkosten sociaal domein beleid. • **Verhoging uren kwaliteitsmedewerker Participatie**: € 35.000 structureel
Alternatieven	**Tijdelijk verhogen uren klantmanager vroegsignalering** We kunnen vasthouden aan de huidige situatie. Dan blijven we de minimale dienstverlening uitvoeren die nu ook wordt gedaan. Ook kunnen we juist meer uren inzetten, zodat inwoners nog sneller en beter worden geholpen. **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Participatie** De uren niet verhogen. Of de uren voor twee jaar verhogen en daarna evalueren of het gewenste effect is behaald.
Risico	**Tijdelijk verhogen uren klantmanager vroegsignalering** Als de tijdelijke verhoging van uren niet wordt voortgezet, blijft de dienstverlening rondom vroegsignalering op het huidige niveau. Daardoor kan minder tijd worden besteed aan het tijdig signaleren en opvolgen van geldzorgen en beginnende schulden. **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Participatie** Als de uren van de kwaliteitsmedewerker Participatie niet structureel worden verhoogd, kan dat leiden tot te weinig sturing aan de voorkant, beperkte monitoring van afspraken en te weinig capaciteit voor kwaliteitsbewaking, procesondersteuning en beleidsuitvoering. Daardoor bestaat het risico dat de uitvoeringskosten stijgen en de uitvoering van wettelijke wijzigingen en andere werkzaamheden onder druk komt te staan.
Prestatie-indicator	**Tijdelijk verhogen uren klantmanager vroegsignalering** • Het percentage inwoners met financiële problemen dat passende hulp accepteert na aanbod van ondersteuning stijgt ten opzichten van 2026. **Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Participatie** • Meer tijdige en gerichte kwaliteitscontrole binnen Participatie, waardoor afwijkingen en risico's eerder worden gesignaleerd.

	• Betere monitoring van prestaties, waardoor de voortgang op KPI's structureel gevolgd en bijgestuurd kan worden. • Verbeterde data-analyse, waardoor trends, knelpunten en kostenontwikkelingen sneller zichtbaar worden. • Meer passende inzet van voorzieningen, doordat signalen uit monitoring en analyse worden vertaald naar gerichte acties. • Verwachte verbetering van doelmatigheid en kostenbeheersing op langere termijn, doordat eerder kan worden bijgestuurd en verspilling wordt beperkt.

6.4 WSW en beschut werk

Wat gaan wij ervoor doen?

6.4 WSW en beschut werk

Doel	Het versterken en toekomstbestendig maken van de arbeidsparticipatie en de sociale infrastructuur, zodat de uitvoering duurzaam, doelmatig en passend kan worden ingericht.
Activiteiten	**Doorontwikkeling De Bolder en een toekomstbestendige sociale infrastructuur** We brengen de huidige werkzaamheden en taken van De Bolder in beeld en verkennen mogelijke toekomstscenario's. Daarbij onderzoeken we de gevolgen voor de organisatie, inzet, dienstverlening, gebouwen en financiën. We kijken naar het belang van de doelgroep, de mogelijkheid van jaarrond passend werk, de financiële gevolgen van de verschillende keuzes en de plek van De Bolder binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast bekijken we maatregelen die bijdragen aan de toekomstbestendigheid van De Bolder, zoals een medewerkerstevredenheidsonderzoek, het verduurzamen van het wagenpark, het borgen van de continuïteit van de productieafdeling en de modernisering van de wasserij. Ook stemmen we af met betrokken partijen, zodat we kunnen komen tot een gedragen keuze voor de toekomst van De Bolder. **Investeringen De Bolder** We investeren in het verbeteren en toekomstbestendig maken van de bedrijfsvoering van De Bolder. Daarbij richten we ons op verduurzaming, modernisering, arbeidsomstandigheden en het borgen van de continuïteit van de productie.
Financiën	• Doorontwikkeling De Bolder en een toekomstbestendige sociale infrastructuur: **eenmalig** € 30.000 in 2027 en € 20.000 in 2028 • Investeringen de Bolder: **€ 228.750**
Alternatieven	**Doorontwikkeling De Bolder en een toekomstbestendige sociale infrastructuur** 1- Als volledige doorontwikkeling op korte termijn niet mogelijk is, kan worden gekozen voor het voortzetten van de huidige situatie. Gezien de krimp van de doelgroep en de afname van werkzaamheden is dit op termijn echter niet houdbaar. 2- Op basis van het advies van Kok x DeVoogd kan ook worden gekozen voor het afschalen van werkzaamheden binnen de buitendienst. Gezien de Texelse situatie is het wenselijk om nogmaals te onderzoeken welke werkzaamheden bijdrage aan een toekomstbestendige bedrijfsvoering bij De Bolder. **Investering De Bolder** Alternatieven zijn uitstel, fasering of prioritering van de activiteiten.
Risico	**Doorontwikkeling De Bolder en een toekomstbestendige sociale infrastructuur** Als er geen doorontwikkeling plaatsvindt, bestaat het risico dat er onvoldoende onderbouwde keuzes worden gemaakt voor de toekomst van De Bolder. Daarnaast kan de continuïteit van de huidige werkzaamheden en de passende inzet voor de doelgroep onder druk komen te staan. **Investeringen De Bolder** Vertraging of verstoring van de continuïteit van productie en bedrijfsvoering door uitgestelde investeringen.

6.5 Arbeidsparticipatie

Wat gaan wij ervoor doen?

6.5 Arbeidsparticipatie

Doel	Het versterken van de ondersteuning bij ontwikkeling, participatie en werk door structureel te investeren in kwaliteit, regie en begeleiding. Zo verbeteren we de samenhang tussen uitvoering, samenwerking en monitoring en zorgen we voor een sterke basis voor inwoners om zich verder te ontwikkelen en mee te doen.
Activiteiten	**Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Huis van Ontwikkeling** We verhogen de inzet van de kwaliteitsmedewerker van 12 naar 24 uur per week. Daarmee versterken we de kwaliteit, procesbewaking, samenwerking, implementatie van wijzigingen binnen de geldende (participatie)wet en regelgeving, beleidsuitvoering en monitoring, binnen het Huis van Ontwikkeling structureel. **Structureel inzetten regisseur** We zetten een regisseur structureel in om de organisatie en begeleiding van de mbo-opleiding op het eiland duurzaam te borgen. Inwoners kunnen daardoor een opleiding dicht bij huis volgen, met de juiste ondersteuning.
Financiën	• Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Huis van Ontwikkeling: **€ 35.000 structureel** • Structureel borgen van een regisseur: **€ 63.000 structureel**, gedekt uit het budget re-integratietrajecten.
Alternatieven	**Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Huis van Ontwikkeling** 1- De uren niet verhogen 2- De uren voor twee jaar verhogen en daarna evalueren of het gewenste effect is behaald. **Structureel inzetten regisseur** Als de financiering wordt gestopt, komt hier de doorgaande leerlijn voor MBO studenten in het gedrang.
Risico	**Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Huis van Ontwikkeling** Er bestaat een risico dat de kwaliteit, samenhang en sturing binnen het Huis van Ontwikkeling onder druk komen te staan. Daardoor worden processen minder goed bewaakt en is de inzet minder doelmatig. Ook de invoering en borging van landelijke ontwikkelingen komt onder druk te staan. Dit kan leiden tot hogere kosten, wachtlijsten en verdringing van andere werkzaamheden. **Structureel inzetten regisseur** Er bestaat een risico dat bijvoorbeeld leerlingen van de Texel Academy onvoldoende worden begeleid, waardoor zij uitvallen tijdens hun opleiding. Daardoor neemt de kans op voortijdige schooluitval toe en wordt de doorstroom naar een mbo-opleiding op Texel kleiner. Hierdoor kan het aantal jongeren zonder startkwalificatie toenemen en kunnen de kosten binnen andere domeinen oplopen doordat extra zorg of ondersteuning nodig is.
Prestatie-indicatoren	**Structureel verhogen uren kwaliteitsmedewerker Huis van Ontwikkeling** • Meer tijdige en gerichte kwaliteitscontrole binnen het Huis van Ontwikkeling, waardoor afwijkingen en risico's eerder worden gesignaleerd.

	• Betere monitoring van prestaties, waardoor de voortgang op KPI's structureel gevolgd en bijgestuurd kan worden. • Verbeterde data-analyse, waardoor trends, knelpunten en kostenontwikkelingen sneller zichtbaar worden. • Meer passende inzet van voorzieningen, doordat signalen uit monitoring en analyse worden vertaald naar gerichte acties. • Verwachte verbetering van doelmatigheid en kostenbeheersing op langere termijn, doordat eerder kan worden bijgestuurd en verspilling wordt beperkt. **Structureel inzetten regisseur** • Aantal casussen waarbij regie en begeleiding zijn ingezet en die het diploma hebben behaald.

6.72a Jeugdhulp begeleiding

Wat gaan wij ervoor doen?

6.72a Jeugdhulp begeleiding

Doel	Het bieden van preventieve en ondersteunende jeugdhulp. We willen de zelfredzaamheid en opvoedkracht van gezinnen versterken, hulpvragen vroeg signaleren en zwaardere jeugdhulp zoveel mogelijk beperken.
Activiteiten	**Jeugd** We zetten extra uren in op Kwaliteit Jeugd om de begrotingsrechtmatigheid te bewaken en de stijging van de zorgkosten zoveel mogelijk te beperken. **Jeugdhulpbegeleiding voortgezet onderwijs** We begeleiden leerlingen die vastlopen op de OSG tijdig en preventief, zodat zij onderwijs op Texel kunnen blijven volgen. Zo hoeven zij niet uit te wijken naar een school in Den Helder of Schagen en is er minder snel een duurder jeugdhulptraject nodig.
Financiën	• Jeugd: **€ 700.000 structureel** • Jeugdhulpbegeleiding voortgezet onderwijs: **€ 20.800 eenmalig in 2027 en in 2028**
Alternatieven	**Jeugd** Er is geen alternatief. De verwachting is dat de zorgkosten anders structureel stijgen met €1.200.000. **Jeugdhulpbegeleiding voortgezet onderwijs** Niet doen.
Risico	**Jeugd** De beoogde besparing of kostenbeheersing wordt niet of onvoldoende bereikt. Dat kan komen doordat dure casussen complex en moeilijk te beïnvloeden zijn of doordat maatregelen om strakker te sturen pas later effect hebben. **Jeugdhulpbegeleiding voortgezet onderwijs** Zonder deze preventieve inzet neemt de kans toe op meer individuele jeugdhulptrajecten en dus op hogere kosten binnen het jeugdbudget. Ook kunnen de kosten voor leerlingenvervoer stijgen, omdat leerlingen dan naar het vasteland moeten reizen in plaats van op Texel onderwijs te volgen.
Prestatie-indicator	**Prestatie-indicatoren** • **Jeugd** Aantal dure jeugdhulptrajecten en gemiddelde kosten per traject. • **Jeugdhulpbegeleiding voortgezet onderwijs** Na twee jaar blijft 70% van deze leerlingen op school en heeft geen duurdere ondersteuningsvorm nodig.

6.713 Dagbesteding (Wmo)

Wat gaan wij ervoor doen?

6.713 Dagbesteding (Wmo)

Doel	Inwoners kunnen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Tegelijkertijd krijgen mantelzorgers ondersteuning en wordt de druk op zwaardere zorgvoorzieningen beperkt.
Activiteiten	**Dagbesteding Wmo** We zetten in op het behouden van zelfredzaamheid, het vergroten van de sociale contacten, het bieden van structuur in het dagelijks leven en het ontlasten van mantelzorgers.
Financiën	**Dagbesteding Wmo:** € 142.416 structureel gedekt uit de Wmo.
Alternatieven	Het inzetten van duurdere Wmo-voorzieningen vergroot de druk op de beschikbare budgetten. Ook is het de vraag of deze voorzieningen voldoende bijdragen aan wat met dagbesteding wordt beoogd.
Risico	Geen passende dagbesteding kan leiden tot sociaal isolement, een verslechtering van de gezondheid en een grotere afhankelijkheid van zorg en ondersteuning. De belasting van mantelzorgers neemt toe, waardoor overbelasting kan ontstaan.
Prestatie-indicator	• Langer zelfstandig wonen

Verbonden partijen in programma 6

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit en kinderopvang 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (onder andere consultatiebureau) en preventie.

6 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6. Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2022	4	6
				2023	4	6
				2024	4	6
6. Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de totale beroepsbevolking	CBS	2023	71,0	73,1
				2024	71,1	73,2
				2025	71,2	73,2
6. Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2022	2	1
				2023	1	2
				2024	1	2
6. Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2023	131,1	280,7
				2024	131,2	285,2
				2025	130,0	281,2
6. Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners inwoners van 15-74 jaar	CBS	2023	83,1	191,4
				2024	96,9	203,1
				2025	98,1	217,8
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2023	13,9	13,9
				2024	13,3	14,0
				2025	13,0	13,7
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2023	0,9	1,1
				2024	1,0	1,0
				2025	1,3	1,0
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2023	-	0,3
				2024	-	0,4
				2025	-	0,4
6. Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2023	540	700
				2024	560	720
				2025	580	720

6 Begroting

6 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Samenkracht en burgerparticipatie	2.300	7.350	3.219	5.690	3.438	3.453	3.196
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	2.102	458	1.451	256	256	256	256
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	685	0	977	977	893	893
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	558	0	492	402	402	402
Inkomensregelingen	3.558	4.160	3.576	4.795	4.793	4.793	4.793
WSW en beschut werk	2.494	2.741	5.070	3.785	3.720	3.661	3.661
DSW De Bolder *	1.608	1.643					
Arbeidsparticipatie	757	928	848	767	767	767	767
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	582	593	522	586	554	554	554
Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	0	1.220	1.220	1.220	1.220
Begeleiding (Wmo)	0	0	0	732	732	732	732
Dagbesteding (Wmo)	0	0	0	287	287	287	287
Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	0	598	598	598	598
Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	1	0	0	0	0
Jeugdhulp ambulant regionaal	215	1.991	1.344	1.696	1.696	1.675	1.675
Jeugdhulp met verblijf regionaal	3.500	2.750	1.891	2.168	2.168	2.168	2.168
PGB Wmo	2.424	2.283	2.258	94	94	94	94
PGB Jeugd	0	29	22	44	44	44	44
Jeugdreclassering	0	0	208	205	205	205	205
Jeugdbescherming	278	375	0	0	0	0	0
Coördinatie en beleid Wmo	0	303	487	274	261	261	261
Coördinatie en beleid Jeugd	0	7	85	41	0	0	0
Totaal lasten programma 6	**19.818**	**26.854**	**20.982**	**24.707**	**22.212**	**22.063**	**21.806**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Samenkracht en burgerparticipatie	302	5.883	52	2.467	453	488	231
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	12	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	2.553	2.437	2.346	3.160	3.160	3.160	3.160
WSW en beschut werk	-78	-63	2.195	2.009	2.009	2.009	2.009
DSW De Bolder *	1.780	1.802					
Arbeidsparticipatie	35	4	0	0	0	0	0
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	103	125	108	113	113	113	113
Jeugdhulp begeleiding	13	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma 6	**4.720**	**10.188**	**4.701**	**7.749**	**5.735**	**5.770**	**5.513**

Saldo	**-15.098**	**-16.666**	**-16.281**	**-16.958**	**-16.477**	**-16.293**	**-16.293**

* De Bolder is vanaf begroting 2026 geintegreerd in de administratie van de Gemeente

Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Wat willen wij bereiken?

Visie

We zetten stappen in een klimaatadaptieve inrichting van de buitenruimte. Door de inzet van een projectleider Groen is gericht capaciteit vrijgemaakt. Samen met kleine en grote grondeigenaren, zoals Woontij, zorgen we ervoor dat hemelwater uit zowel de openbare ruimte als particulier terrein niet langer in het vuilwaterriool terechtkomt en waar mogelijk wordt hergebruikt. Daarmee voorkomen we dat schoon water onnodig naar de afvalwaterzuivering wordt afgevoerd en pakken we tegelijkertijd wateroverlast, hitte- en droogtestress aan. Daarnaast geeft het Texels uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie richting en praktische handvatten voor de langere termijn om Texel verder klimaatadaptief te maken.

Ook streven we naar een circulaire economie. Daarbij is onze ambitie om afval om te zetten in grondstof, zodat verbranding plaatsmaakt voor hergebruik. Deze ambitie is uitgewerkt in het Recycleplan Texel 2024-2030.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel.

7.2 Riolering

Wat gaan wij ervoor doen?

7.2 Riolering

Doel	Regenwater is op Texel de enige bron van zoet water. Daarom willen we dit water zoveel mogelijk vasthouden in het gebied waar het valt.
Activiteiten	Waar nog geen regenwaterriolering aanwezig is en de straat wordt vernieuwd, leggen we deze aan. Daarnaast sluiten we de regenpijpen aan de straatzijde actief aan op het nieuwe regenwaterriool. Zo verdubbelen we het oppervlak aan verharding waarvan het regenwater wordt afgevoerd naar de sloot.
Financiën	De kosten worden gedekt uit de rioolheffing. Voor de vervanging van de vetontwateringscontainer is een investering van € 16.000 opgenomen, die in 2027 volledig is afgeschreven. Op basis van het huidige prijspeil bedraagt de kosten van deze container € 22.000. Daarom wordt een aanvullend budget van € 6.000 aangevraagd.
Alternatieven	Het overlaten van de aansluiting aan individuele eigenaren heeft in het verleden nauwelijks geleid tot afkoppeling. Daardoor raakte het vuilwaterriool bij neerslag onevenredig belast, met veel overlast en storingen aan rioolgemalen tot gevolg.
Risico	De werkzaamheden vinden plaats op particuliere grond en kunnen alleen worden uitgevoerd als eigenaren meewerken. Veel inwoners van Texel weten dat regenwater de enige bron van zoet water is en doen daarom mee.
Prestatie-indicator	Toename van het aantal vierkante meters verharding per jaar waarvan het regenwater naar de dichtstbijzijnde sloten afstroomt.

7.3 Afval

Wat gaan wij ervoor doen?

7.3 Afval

Doel	De kosten voor afvalinzameling en afvalverwerking beheersbaar houden.
Activiteiten	Daarvoor willen we de inzameling verbeteren, de opbrengst van grondstoffen verhogen en het restafval verminderen.
Financiën	Aanschaf en plaatsing van de milieustraat bij de oude Jozefschool aan de Beatrixlaan: investering € 50.000, gedekt uit de afvalstoffenheffing door de uitbreiding van het aantal aansluitingen. Daarnaast worden de ondergrondse inzamelvoorzieningen uitgebreid en de containers voor glas, papier en restafval vervangen. Hierdoor is een investering van € 150.000 nodig, eveneens gedekt uit de afvalstoffenheffing. Stijging van de verwerkingskosten en opbrengsten voor oud papier en karton: € 24.000 eenmalig, te dekken uit de afvalstoffenheffing Door ontwikkelingen neemt het aantal aan inzamelmiddelen toe. Hiervoor is € 56.500 structureel nodig, eveneens te dekken uit de afvalstoffenheffing. Voor de vervanging van de multi-inzetbare combiwagen, inclusief perscontainer en hakenblok, is in totaal € 317.500 beschikbaar. Op basis van het huidige prijspeil is een aanvullende investering van € 207.500 nodig. Deze kosten worden gedekt uit de afvalstoffenheffing.
Alternatieven	De serviceprikkel wordt ingevoerd door PBD, GFT en OPK vaker op te halen en restafval minder vaak in te zamelen.
Risico	Vervuiling in de PBD, GFT en OPK containers.
Prestatie-indicator	Het aantal kilo's restafval per inwoner in de loop van de jaren verminderen, conform het systeem Van Afval Naar Grondstoffen (VANG).

7.4 Milieubeheer

Wat gaan wij ervoor doen?

7.4 Milieubeheer

Doel	Texel werkt aan een toekomstbestendig en flexibel eiland dat bestand is tegen klimaatverandering, wateroverlast, energievraag, grondstoffenschaarste en leefbaarheidsopgaven. Deze duurzaamheidsopgaven hebben direct invloed op wonen, economie, mobiliteit, natuur, water en leefbaarheid. Daarom is een integrale, gebiedsgerichte aanpak nodig. In lijn met het coalitieakkoord 2026–2030, Realistisch vooruit, kiest de gemeente voor samenhang in beleid en uitvoering. Energie, warmte, water, bodem, natuur en economie worden daarbij in samenhang afgewogen. Voor de energie- en warmteopgave geldt het uitgangspunt: eerst besparen en isoleren, daarna slim combineren en vervolgens verder verduurzamen met passende technieken. Daarbij blijven de Texelse schaal, identiteit en ruimtelijke kwaliteit leidend. Vanuit het projectteam Duurzaam wordt deze opgave uitgevoerd via het Programma Duurzaam Texel en het aparte Warmteprogramma, dat verplicht is op grond van de Omgevingswet. De inzet richt zich onder meer op energievoorziening, de gebouwde omgeving, duurzame energieopwekking, netcongestie, klimaatadaptatie, water, circulariteit en duurzame mobiliteit. Zo werkt de gemeente aan een eiland dat minder kwetsbaar is voor ontwikkelingen van buitenaf, beter bestand is tegen klimaatverandering en waarbij uitvoerbaarheid en betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers op Texel centraal blijven staan. Voor de begroting is deze brede opgave vertaald naar een concrete prestatie-indicator voor de gebouwde omgeving. Het doel is dat woningen op Texel energiezuiniger worden en beter voorbereid zijn op een aardgasvrije toekomst.
Activiteiten	• Opstellen en uitvoeren van het Programma Duurzaam Texel en het verplichte Warmteprogramma. • Stimuleren van energiebesparing en isolatie bij woningen via Texel Isoleert. • Inwoners informeren en ondersteunen bij verduurzamingsmaatregelen, onder meer via het gemeentelijk energieloket. • Benutten van beschikbare subsidies, regelingen en samenwerkingsmogelijkheden. • Opstarten en uitvoeren van projecten tegen energiearmoede. • Monitoren van de voortgang van energiebesparing en verduurzaming in de gebouwde omgeving.
Financiën	De uitvoering vindt plaats binnen de beschikbare middelen voor duurzaamheid. Voor de structurele uitvoering van de bredere duurzaamheidsopgaven sluiten we vanaf 2027 aan bij de middelen die via het gemeentefonds beschikbaar komen, als vervanging van eerdere financiering van CDOKE-middelen (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid). Als extra inzet of middelen nodig zijn, leggen we dat apart voor aan college en raad. • Voor de structurele borging van de uitvoeringscapaciteit op het gebied van duurzaamheid is € 700.000 structureel nodig, te dekken uit de algemene middelen. • Voor EBA 2027 project EML is € 30.448 incidenteel nodig, te dekken uit het budget van het Energiebesparingsakkoord Bedrijven.

	• Voor advisering over het omgevingsplan door de Omgevingsdienst NHN is € 68.524 incidenteel nodig, eveneens te dekken uit het budget van het Energiebesparingsakkoord Bedrijven.
Alternatieven	• **Sturen op energielabels**: inhoudelijk bruikbaar, maar de actualiteit en volledigheid van de gegevens zijn niet altijd voldoende. • **Sturen op elektriciteitsverbruik per woning:** minder zuiver, omdat elektrificatie ook kan zorgen voor hoger elektriciteitsverbruik. • **Sturen op het aantal uitgevoerde maatregelen of verstrekte subsidies:** beter beïnvloedbaar, maar minder geschikt om het echte effect in de gebouwde omgeving zichtbaar te maken.
Risico	De ontwikkeling van het aardgasverbruik hangt niet alleen af van gemeentelijke inzet, maar ook van energieprijzen, landelijk beleid, geopolitieke ontwikkelingen, klimaat, gedrag van inwoners, autonome woningverbetering en netcongestie. De acties van de gemeente bepalen dus niet alles.
Prestatie-indicator	**Gemiddeld aardgasverbruik per particuliere woning op Texel** **Nulmeting** 2024: **940 m³ per woning**. Dit is de meest recent beschikbare realisatie op basis van CBS-gegevens. **Streefwaarde 2027** Het gemiddeld aardgasverbruik per particuliere woning op Texel is in 2027 **5% tot 10% lager** dan de nulmeting van 2024. Dit komt neer op ongeveer **890 m³ tot 845 m³ per woning**. **Streefwaarde 2030** Het gemiddeld aardgasverbruik per particuliere woning op Texel is in 2030 **15% lager** dan de nulmeting 2024. Dit komt neer op **maximaal 800 m³ per woning**. **Toelichting** CBS publiceert deze gegevens met vertraging. In de begroting en verantwoording werken we daarom met de meest recent beschikbare CBS-realisatie. Bron: CBS

Verbonden partijen in programma 7

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	7.4 Milieubeheer	De uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) verbeteren en meer gelijk maken. Het doel is een schoon en veilige leefomgeving.
NV Huisvuilcentrale (HVC)	7.3 Afval	Het vervoeren en verwerken van huishoudelijk afval, het scheiden van grondstoffen en het beheren van het afvalbrengstation.

7 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	-	172
				2019	221	163
				2020	236	170
				2021	231	169
				2022	224	129
				2023	208	-
				2024	220	
7. Volksgezondheid en Milieu	Bekende hernieuwbare energie	%	RVO Regionale klimaatmonitor	2017	5,2	6,9
				2018	7,6	7,6
				2019	10,1	8,9
				2020	16	10,6
				2021	16,6	11,9
				2022	23	12,7
				2023	26,4	
				2024	29,4	
7. Volksgezond	Woningen met	%		2018	14	-

heid en Milieu	zonnepanelen		www.Waarstaatjegemeente.nl	2019	16	12
				2020	20	-
				2021	24	20
				2022	29	26
				2023	35	33
				2024	41	36
7. Volksgezondheid en Milieu	(Semi)publieke e-laadpunten	Per 1.000 inwoner	www.Waarstaatjegemeente.nl	November 2022	11,4	6,2
				December 2022	12,3	6,9
				Januari 2023	12,2	7,0
				Februari 2023	13,5	6,9
				Maart 2023	14,1	7,3
				April 2024	16,4	10,8
				Maart 2025	17,8	8,6
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2023	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,1	0,8
				A+	0,3	1,3
				A	28,0	29,2
				B	15,7	16,6

				C	24,4	25,1
				D	11,7	10,9
				E	5,6	6,5
				F	6,3	4,1
				G	6,9	4,0
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2024	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,5	1,1
				A+	0,7	1,9
				A	21,7	29,9
				B	16,7	16,3
				C	30,1	24,5
				D	12,0	10,2
				E	5,5	6,1
				F	4,8	3,9
				G	5,3	3,9
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2025	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	1,5	1,7
				A+	1,5	2,9
				A	19	30,5

				B	15	16,2
				C	29,4	23,6
				D	11,2	9,3
				E	6,1	5,5
				F	5,0	3,5
				G	5,2	3,5

*) de voorlopige cijfers over 2024 zijn nog niet beschikbaar op het moment van schrijven.

7 Begroting

7 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Volksgezondheid	89	177	143	113	113	113	113
Riolering	3.002	2.879	3.225	3.315	3.315	3.315	3.315
Afval	2.175	2.491	2.434	2.962	2.962	2.962	2.962
Milieubeheer	1.988	4.171	1.981	2.204	2.176	2.176	2.176
Begraafplaatsen en crematoria	56	68	105	91	91	91	91
Totaal lasten programma 7	**7.310**	**9.786**	**7.888**	**8.685**	**8.657**	**8.657**	**8.657**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Volksgezondheid	78	99	74	4	4	4	4
Riolering	3.760	3.815	3.902	4.077	4.077	4.077	4.077
Afval	2.476	2.785	2.794	3.061	3.061	3.061	3.061
Milieubeheer	202	2.355	4	4	4	4	4
Begraafplaatsen en crematoria	64	81	73	73	73	73	73
Totaal baten programma 7	**6.580**	**9.135**	**6.847**	**7.219**	**7.219**	**7.219**	**7.219**

Saldo	**-730**	**-651**	**-1.041**	**-1.466**	**-1.438**	**-1.438**	**-1.438**

Hoofdstuk 4A -> Programma's 8 - Goed wonen

Wat willen wij bereiken?

Visie

We willen voldoende en verschillende woningen in een prettige woonomgeving voor onze inwoners. Iedere Texelaar moet de kans hebben om passend en betaalbaar te wonen. We bouwen naar behoefte. Daarbij ligt de focus op woningen die doorstroming op de woningmarkt mogelijk maken: levensloopbestendige, betaalbare en passende woningen.

Hier vindt u onze Visie en Beleid - Texel.

8.1 Ruimte en leefomgeving

Wat gaan wij ervoor doen?

8.1 Ruimte en leefomgeving

Doel	Het bereiken en in stand houden van een veilige, gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit door een evenwichtige verdeling van functies op locaties. We willen een goede balans vinden tussen de verschillende gebruiksdoelen van grond en gebouwen, zoals wonen, werken, natuur en recreatie.
Activiteiten	1- Afronden van de omgevingsvisie 2- Uitvoeren van het plan van aanpak voor het omgevingsplan. Het plan van aanpak wordt in 2026 vastgesteld. 3 -Opstellen van de nota omgevingskwaliteit 4 - Verdere implementatie van de Omgevingswet 5 - Vaststellen van de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer. Deze worden later onderdeel van het omgevingsplan. 6 - Gebiedsvisie Stappeland De Koog
Financiën	Vanuit 2026 wordt ongeveer **€ 326.000** overgeheveld naar 2027. In 2027 is daarnaast **€ 35.000** extra nodig. Het budget voor de gebiedsvisie zit in Programma 2 en wordt bij de Programmabegroting 2027 overgeheveld naar Programma 8 (taakveld 8.1).
Alternatieven	* **Voor 1 t/m 5**: niet van toepassing, omdat dit een wettelijke plicht is. * **Voor 6**: geen gebiedsvisie maken en bijvoorbeeld alleen het parkeerterrein herinrichten.
Risico	Uit het plan van aanpak voor het omgevingsplan volgen kosten vanaf 2028 tot en met 2031. Het is nu nog niet duidelijk hoe hoog deze kosten zijn.
Prestatie indicator	* **Voor 1 t/ m 5:** voldoen aan de wettelijke plicht. * **Voor 6**: de Gebiedsvisie Stappeland De Koog in 2027 vaststellen.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wat gaan wij ervoor doen?

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Doel	Met gronduitgifte geven we uitvoering aan het gemeentelijk beleid voor woningbouw, zoals vastgelegd in onder meer het Woningbouwprogramma Texel 2020-2030, de Woonvisie 2024 en de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord.
Activiteiten	We voeren grondexploitaties uit voor de locaties van de voormalige Zeevaartschool en de voormalige Fonteinschool. Daarbij gaat het om de uitgifte van bouwrijpe grond aan marktpartijen en Woontij en, na de realisatie van de woningbouw, het woonrijp maken van deze locaties.
Financiën	De financiële kaders zijn vastgelegd in de genoemde grondexploitaties, die beide in 2026 worden geopend.
Alternatieven	Niet van toepassing, omdat de grondexploitaties al zijn vastgesteld. Als bijstelling nodig is, gebeurt dat via de programmabegroting, tussenrapportage of jaarrekening.
Risico	Marktomstandigheden, bezwaar- en beroepsprocedures, netcongestie, flora en fauna en andere factoren kunnen een grote negatieve invloed hebben op de planning en het financiële resultaat van een grondexploitatie.
Prestatie-indicator	De financiële kaders die in de grondexploitaties zijn vastgelegd, waaronder het te realiseren programma met de bijbehorende kosten en opbrengsten.

8.3 Wonen en bouwen

Wat gaan wij ervoor doen?

8.3 Wonen en bouwen

Doel	Het realiseren van passende en betaalbare woningen. We bouwen voor de eigen behoefte en richten ons op doorstroming. Daarnaast streven we naar een betere verdeling van de bestaande woningvoorraad en naar kwaliteitsverbetering van die voorraad.
Activiteiten	Vanuit de Wet versterking regie volkshuisvesting: 1- Opstellen van een Volkshuisvestingsprogramma 2- Opstellen van een regionale urgentieverordening Vanuit het Uitvoeringsprogramma Woonvisie 2024: 3- Opstellen van een leegstandsverordening 4- Werknemerscampus (in 2026 opgestart vanuit de Regio Deal De Wadden) 5- Verdere uitvoering van de Wet betaalbare huur, inclusief het meldpunt Overig: 6 - Samenwerkingsproject Wadden: Eilandwonen
Financiën	1 en 2 worden uitgevoerd binnen de reguliere ambtelijke capaciteit, aangevuld met middelen uit het gemeentefonds vanaf 2027 voor de urgentieverordening. 3: en de overige kosten voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Woonvisie 2024 worden gedekt via de overheveling van middelen voor dit programma op GB 6830029. 4 en 6 worden bekostigd uit middelen van de Regio Deal De Wadden (samenwerkingsproject). 5: wordt gedekt via de overheveling van middelen uit 2026 op GB 6830029, aangevuld met middelen uit het gemeentefonds vanaf 2027.
Alternatieven	1, 2 en 5 zijn verplicht vanuit de wetgeving. 3: als er geen leegstandsverordening wordt opgesteld, kan leegstand minder effectief worden aangepakt. 4 en 6 zijn niet van toepassing, omdat het samenwerkingsproject al loopt.
Risico	1 en 2: zonder deze instrumenten voldoe je niet aan de wet en kun je niet sturen op de doelen van de wet. 3: er is op dit moment nog geen inschatting van de uitvoeringskosten. 4 en 6: in deze samenwerkingsprojecten binnen de Regio Deal Wadden zitten nu geen risico's voor de gemeente. Bij concrete uitvoeringsprojecten kan dat anders zijn. 5: als het meldpunt succesvoller wordt, kan dit meer ambtelijke capaciteit kosten.
Prestatie-indicator	1 en 2: we voldoen tijdig aan de wettelijke plicht, met het volkshuisvestingsprogramma vóór 1 juli 2027 en de urgentieverordening vóór 1 januari 2028.

	3: een leegstandspercentage van maximaal 4% in 2030. 4 en 6: beide samenwerkingsprojecten van de Regio Deal zijn vóór 1 januari 2028 afgerond. 5: het meldpunt wordt in 2027 minimaal drie keer onder de aandacht gebracht in lokale overleggen en het aantal raadplegingen op de website stijgt.

Verbonden partijen in programma 8

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimte en leefomgeving	Samenwerking bij de uitvoering van het Convenant Vaarrecreatie en de kwaliteitsverbetering van jachthavens. Bevordering van het toerisme naar de Waddeneilanden in relatie tot de Werelderfgoedstatus van de Wadden. Samenwerking op het gebied van de Omgevingswet.

8 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde	Bedragen x €1.000	Texel in cijfers /CBS	2023	371	368
				2024	393	378
				2025	406	398
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in cijfers	2022	4,8	9,3
				2023	4,4	9,1
				2024	24,4	8,4
8. Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2023	80,7	70,3
				2024	80,9	70,4
				2025	83,7	70,7
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Woonlasten in €	COELO	2024	661	928
				2025	695	957
				2026	720	993
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Woonlasten in €	COELO	2024	798	992
				2025	846	1.050
				2026	876	1.092

8 Begroting

8 Begroting

Bedragen x €1.000 meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Ruimte en leefomgeving	374	444	702	753	753	753	753
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.300	2.222	320	0	0	0	0
Wonen en bouwen	2.696	3.041	3.535	2.773	2.736	2.735	2.735
Totaal lasten programma 8	**6.370**	**5.707**	**4.557**	**3.526**	**3.489**	**3.488**	**3.488**

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Ruimte en leefomgeving	15	-	0	0	0	0	0
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.054	2.996	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	1.394	936	2.120	1.116	1.116	1.116	1.116
Totaal baten programma 8	**4.463**	**3.932**	**2.120**	**1.116**	**1.116**	**1.116**	**1.116**

Saldo	**-1.907**	**-1.775**	**-2.437**	**-2.410**	**-2.373**	**-2.372**	**-2.372**

Hoofdstuk 4B - Financiële vertaling voorstellen

4B - Nieuwe voorstellen 2027-2030

bedragen in €

			Incidenteel 2027	Incidenteel 2028	Incidenteel 2029	structureel 2027
		Programma 0				
1	0.3	Project RHC (raadszaal, hal en centrale hal)	55.000			
2	0.3	Renovatie Gemeentewerken	1.234.190			
	0.3	Dekking via RGB Gemeentewerken	-567.000			
3	0.4	Vervolgonderzoek stille lasten en baten	155.000			
4	0.63	Vernieuwing en uitbreiding digitaal loket Parkeren	50.000			
5	0.63	Voorbereiding, begeleiding en implementatie digitaal loket Parkeren	10.000			
		Programma 1				
6	1.1	Vergroten maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht Texel	50.000			
		Programma 2				
7	2.1	Aanbrengen grasbetontegels op diverse wegen	700.000			
8	2.1	Uitvoering Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV): planvorming maatregelen intra-hoog risico	50.000			
9	2.1	Uitvoering Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV): verkeersveiligheidscampagnes/voorlichting	20.000			
10	2.1	Beheerkosten nieuwbouwlocaties				225.000
	2.1	Dekking beheerkosten nieuwbouwlocaties				-45.000
11	2.1	Beheerplan openbare verlichting 2027-2031	30.000			
12	2.5	Elemert busstation	25.000			
		Programma 3				
			0			0
		Programma 4				
13	4.2	Planontwikkeling basisscholen buitendorpen	35.000	35.000		
14	4.2	Bijstellen gemeentelijke bijdrage onderhoud OSG de Hogeberg	900.000			
15	4.2	Verlenging tijdelijke huisvesting De Vliekotter	27.813	38.938		
16	4.3	Bijstelling bijdrage gymonderwijs				7.500
17	4.3	Bijstellen bijdrage leerlingenvervoer				-50.000
		Programma 5				
18	5.2	Integraal huisvestingsplan gemeentelijke sportaccommodaties	30.000			
19	5.6	Bibliotheek	100.000			
20	5.7	Aanbesteding bermenbestek 2026-2030	215.000			
21	5.7	Bestrijding invasieve exoten	75.000			
22	5.7	Wandelnetwerk				3.500
		Programma 6				
23	6.1	Verhogen BCF-subsidie Stichting Texels Welzijn	116.000			
24	6.1	Herziening nota gemeentelijk gezondheidsbeleid	50.000			
	6.1	Dekking inhuurbudget sociaal domein	-50.000			
25	6.1	Ontwikkelen integraal armoedebeleid	50.000			
	6.1	Dekking budget advieskosten derden sociaal domein	-27.200			
26	6.1	Uitvoeringsprogramma's sociaal domein herzien	50.000			
	6.1	Dekking inhuurbudget sociaal domein	-50.000			
27	6.1	Verhoging BCF-subsidie schoolmaatschappelijk werk				25.000
	6.1	Dekking budget algemene voorzieningen Wmo en Jeugd				-25.000
28	6.1	Datagericht werken	90.000			63.500
	6.1	Dekking datagericht werken				-97.000
29	6.1	Oekraïne	2.051.000			
	6.1	Dekking Rijksvergoeding Oekraïne	-2.051.000			
30	6.1	Integrale inzet van AZWA- en HLO middelen	184.801	222.489	257.032	

bedragen in €

	6.1	Dekking integrale inzet van AZWA- en HLO middelen	-184.801	-222.489	-257.032	
31	6.1	Opstellen analyse aanbevelingen dorpshuizenbeleid	20.000			
	6.1	Dekking sociaal domein/pilotkosten	-19.000			
32	6.21	Structureel ophogen uren kwaliteitsmedewerker jeugd				35.000
33	6.21	Structureel ophogen uren kwaliteitsmedewerker Wmo				35.000
34	6.21	Klantmanager jeugd	84.500	84.500		
35	6.3	Tijdelijk ophogen uren klantmanager vroegsignalering	11.000			
	6.3	Dekking budget pilotkosten sociaal domein beleid	-11.000			
36	6.3	Structureel ophogen uren kwaliteitsmedewerker participatie				35.000
37	6.4	Doorontwikkeling De Bolder	30.000	20.000		
38	6.5	Structureel ophogen uren kwaliteitsmedewerker HvO				35.000
39	6.5	Structureel inzetten regisseur				63.000
	6.5	Dekking budget re-integratietrajecten				-63.000
40	6.72	Jeugd				700.000
41	6.72	Jeugdhulpbegeleiding voortgezet onderwijs	20.800	20.800		
42	6.713	Wmo zorguitgaven indexatie Wmo demografie en eigen bijdrage				142.416
	6.713	Dekking Wmo				-142.416
		Programma 7				
43	7.3	Verwerkingskosten/opbrengsten oud papier en karton	24.000			
44	7.3	Onderhoud inzamelmiddelen				56.500
	7.3	Dekking afvalstoffenheffing	-24.000			-56.500
45	7.4	Structurele borging uitvoeringscapaciteit duurzaamheid en energie				700.000
46	7.4	Eba 2027 project eml	30.448			
47	7.4	Advisering Omgevingsplan door Omgevingsdienst NHN	68.524			
	7.4	Dekking uit budget energiebesparingsakkoord bedrijven	-98.972			
		Programma 8				
48	8.1	Implementatie Omgevingswet	35.000			
		Totaal	**3.595.103**	**199.238**	**0**	**1.647.500**

Hoofdstuk 5 - Investeringsplan

5A - Nieuwe investeringen

bedragen in €

			Bedrag excl. BTW	Afschr termijn	Kapitaallasten netto investering 2028	Kapitaallasten netto investering 2029
		Programma 0				
1	0.3	Project RHC (raadszaal, hal en centrale hal)	77.000	25	5.968	
		Programma 1				
2	1,1	Vervanging reddingsmiddelen strandbewaking	18.500	8	3.006	
		Programma 2				
3	2,1	Rehabilitatie diverse wegen, waaronder Kadijksweg en Marsweg - Hallerweg, Kolibrievlinder, Schilderweg - Schansweg tot Heemskerckstraat, Paal 28, diverse wegen buitengebied	5.116.500	40	319.781	
4	2,1	Voorbereidingskrediet Heemskerckstraat: planvorming en opstellen ontwerp	50.000	40		3.125
5	2,1	Voorbereidingskrediet Plevierstraat: planvorming en opstellen ontwerp	50.000	40		3.125
		Programma 3				
			0			
		Programma 4				
			0			
		Programma 5				
6	5,2	Vervanging speeltoestellen	110.000	15	11.458	
		Programma 6				
7	6,4	Foamtafels De Bolder	25.000	10	3.438	
8	6,4	LT-wasbus De Bolder	80.000	8	13.000	
9	6,4	Heftruck De Bolder	50.000	8	8.123	
10	6,4	Aanpassen rookgasafvoer en gasleiding mangelstraat	20.000	15	2.083	
11	6,4	Vervanging drogers 35 kg voor 54 kg	23.750	5	5.641	
12	6,4	Vervanging droger 22 kg	15.000	5	3.563	
13	6,4	Aanpassen rookgasafvoer/gasleiding tbv drogers	15.000	15	1.563	
		Programma 7				
14	7,2	Vervanging vetontwateringscontainer	6.000	10	825	
15	7,3	Aanschaf en plaatsing milieustraat oude Jozefschool Beatrixlaan	50.000	10	6.875	
16	7,3	Uitbreiding ondergrondse inzamelvoorziening en vervangen glas-, papier- en restafval	150.000	10	20.625	
17	7,3	Vervanging multinzetbare combiwagen inclusief perscontainer en hakenblok	207.500	8		33.719
		Dekking kapitaallasten via afvalstoffenheffing			-27.500	-33.719
		Programma 8				
			0			
		Nieuwe voorstellen investeringen	**6.064.250**		**378.449**	**6.250**

5B - Vervangingsinvesteringen

bedragen in €

			Bedrag excl. BTW	Afschrijvings termijn	Kapitaallasten netto investering
1	7,2	Vetontwateringscontainer	16.000	10	2.200
2	7,3	Multi-inzetbare combiwagen inclusief perscontainer en hakenblok	317.500	8	51.594
Totaal			**333.500**		**53.794**

Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen

Verloop reserves en voorzieningen

Hieronder wordt het verloop van de saldi van de reserves en voorzieningen van de gemeente Texel en het Leer-Werkbedrijf De Bolder weergegeven. Als er geen zicht is op toekomstige mutaties, wordt ervan uitgegaan dat er geen veranderingen plaatsvinden. Als er wel enig zicht is op toekomstige mutaties, wordt een schatting gemaakt. Het saldo per 01-01-2026 is inclusief de resultaatbestemming over 2025.

Voor nadere informatie over het beleid rond de overige reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen 2024.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 01-01-26	Prognose 01-01-27	Mutatie 2027 structureel	Mutatie 2027 incidenteel	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Algemene reserve	15.748	10.827	0	- 4.262	6.565	6.766	6.766
Reserves Leerwerkbedrijf de Bolder	1.490	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene reserve	**17.238**	10.827	0	-4.262	6.565	6.766	6.766
Budgetten vorig jaar (kruispost)	8.369	7.500	0	-2.500	5.000	5.000	5.000
Den Burg flexwoningen Rietdijk	3.272	3.102	-171	0	2.930	2.762	2.592
Regiodeal de Waddeneilanden	2.325	2.325	0	0	2.325	2.325	2.325
Haven Oudeschild (frictie, personeel, onderhoud <5jaar /> 5jaar, egalisatie en dekking kapitaallasten)	20.823	21.541	718	0	22.259	22.976	23.694
Herontwikkeling vrijkomende schoolgebouwen Den Burg	797	797	0	-260	537	537	537
Kunst in openbare ruimte	19	19	0	0	19	19	19
Gemeentelijke monumenten	39	39	0	0	39	39	39
Gemeentelijke schapenboeten	61	61	0	0	61	61	61
Oekraïne	602	602	0	0	602	602	602

Totaal bestemmingsreserves	**36.307**	**35.986**	**547**	**-2.760**	**33.772**	**34.321**	**34.869**
Totaal reserves	**53.545**	**46.813**	**547**	**-7.022**	**40.337**	**41.087**	**41.635**

(bedragen x1.000)

Voorzieningen	Saldo 01-01-26	Prognose 01-01-27	Mutatie 2027 structureel	Mutatie 2027 incidenteel	Saldo 2028	Saldo 2029	Saldo 2030
Rationeel gebouwenbeheer	3.793	3.731	-371	0	3.360	3.512	3.649
Onderhoudsfonds gebouwen grondzaken	24	25	0	-1	24	24	23
Pensioenen en wachtgeld voormalige wethouders	2.659	2.659	0	-2.659	0	0	0
Bovenwettelijk verlofsparen	376	376	0	0	376	376	376
Rioolegalisatiefonds	1.923	737	-683	0	54	1.684	2.920
Nieuwbouw Oosterend (locatie achter Bijenkorf)	266	0	0	0	0	0	0
Gezondheidsplein	316	316	0	0	316	316	0
Marsweg Noord en Zuid	1.528	0	0	0	0	0	0
Nieuwbouw Oudeschild	32	0	0	0	0	0	0
Nieuwbouw De Cocksdorp	89	0	0	0	0	0	0
Oude Zeevaartschool	0	165	0	0	165	165	0
Herontwikkeling Fonteinschool	0	1.194	0	0	1.194	1.194	1.194
Totaal voorzieningen	**11.006**	**9.203**	**-1.054**	**-2.660**	**5.489**	**7.271**	**8.162**

Onderhoudsvoorziening Thijssehuis
Per 1 januari wordt een voorziening voor het onderhoud van het Thijssehuis ingesteld. Ter voeding van deze voorziening wordt € 260.000 onttrokken aan de reserve "Herontwikkeling vrijkomende schoolgebouwen Den Burg" en toegevoegd aan de voorziening Onderhoud Thijssehuis.

Hoofdstuk 7 - Paragrafen

Paragraaf Verbonden partijen

Waar gaat het over?
In deze paragraaf geven we beleidsinhoudelijke en financiële informatie over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid voor verbonden partijen staan in de Nota Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Met bestuurlijk belang bedoelen we dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een deelneming of stemrecht heeft. Met financieel belang bedoelen we dat de gemeente geld heeft ingebracht. Dit geld kan verloren gaan als de verbonden partij failliet gaat en/of als financiële problemen van de verbonden partij op de gemeente worden verhaald.

Bestaand beleid
Nota Verbonden Partijen (2023)
Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten (2012)
Gemeentelijke vertegenwoordiging verbonden partijen (2022)
Financiële uitvoeringsregeling gemeenschappelijke regeling (2019)

Trends en ontwikkelingen
Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid en ook voor Texel, de afgelopen jaren groter geworden en zal naar verwachting verder toenemen.

Door ontwikkelingen in de overheidssector zullen kleinere gemeenten steeds vaker moeten samenwerken om hun bestuurs- en uitvoeringskracht op peil te houden.

Dit vraagt van het college en de raad steeds meer om een goede balans tussen loslaten en grip houden. Ook is daarvoor een hechtere samenwerking nodig tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie en met andere gemeenten.

We hebben onze informatievoorziening verbeterd op basis van de vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoorden provincies en gemeenten(BBV), de uitkomsten van onderzoeken naar sturing op verbonden partijen (concern control) en de informatievoorziening over verbonden partijen van de rekenkamercommissie. Ook geven we in de programma's duidelijk aan welke verbonden partijen erbij horen en binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen binnen de programma's vermelden we ook, als dat van toepassing is, welke verbonden partij erbij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen
We voeren de in 2023 vastgestelde Nota Verbonden Partijen uit en verbeteren de informatie aan de gemeenteraad over de verbonden partijen. Daarbij letten we vooral op de sturing en het toezicht op de uitvoering, volgens de uitgangspunten die het college en de raad hebben vastgesteld.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel
De Nota Verbonden Partijen is in 2023 geactualiseerd. Daardoor zijn er veranderingen gekomen in de verbonden partijen waarin de gemeente Texel deelneemt. De onderstaande verbonden partijen staan in de paragraaf verbonden partijen:

Publiekrechtelijke verbonden partijen	• GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; • GR GGD Hollands Noorden; • GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord; • GR De Waddeneilanden; • GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar; • GR Regionale archeologie West-Friesland; • GR Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden.
Naamloze vennootschappen	• N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland;

Stichtingen	• VVV / Stichting Texel Promotie

Informatie over verbonden partijen van het college aan de raad

Op 29 juni 2023 heeft de raad de Nota Verbonden Partijen gemeente Texel 2023 vastgesteld. Daarin staat dat we de gemeenteraad via de programmabegroting en de jaarrekening informeren over de verbonden partijen. Dit gebeurt in de paragraaf verbonden partijen.

Artikel 15 van het BBV schrijft voor dat in de programmabegroting en de jaarrekening een overzicht van verbonden partijen staat. Per verbonden partij staan daarin minimaal de volgende gegevens:

1- de naam en de vestigingsplaats;
2- het openbaar belang dat op deze manier wordt behartigd;
3.- de wijzigingen die tijdens het begrotingsjaar zijn opgetreden in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft;
4.- het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
5- het resultaat van de verbonden partij.

Informatie over verbonden partijen

Hieronder staat per verbonden partij de beleidsinhoudelijk en financiële informatie. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht. Andere onderdelen zijn opgenomen op basis van de Nota Verbonden Partijen die door de raad is vastgesteld. De informatie is zo actueel mogelijk verwerkt, op basis van de beschikbare gegevens per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van het sociaal domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein staat in Programma 1: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.

Veiligheidsregio Noord - Holland Noord

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door goede hulp te bieden en intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling staat dat de stemverhouding gelijk is aan de procentuele bijdrage aan de begroting. Het algemeen bestuur stelt deze stemverhouding elk jaar vast, of in de eerste vergadering formeel vast, of in de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Voor Texel is het

	aantal stemmen in 2026 vastgesteld op vier, goed voor 3,33% van het totaal aantal stemmen.
Financieel belang	Totale begroting 2025: € 89.270.000 Bijdragen gemeenten: € 54.222.854 Totale begroting 2026: € 94.415.000 Bijdragen gemeenten: € 57.355.208 Totale begroting 2027: € 105.048.000 Bijdragen gemeenten: € 64.512.901
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2025: € 1.819.080 Bijdrage 2026: € 1.907.109 Bijdrage 2027: € 2.139.000
Eigen Vermogen	2023: € 5.333.000 2024: € 5.135.000 2025: € 6.161.000
Vreemd vermogen	2023: € 42.613.000 2024: € 48.362.000 2025: € 44.905.000
Solvabiliteitsindex	2023: 11,1% 2024: 9,6% 2025: 12,1%
Financieel resultaat	2023: € 850.000 negatief 2024: € 207.000 2025: € 947.000
Risico's	**Brandweervrijwilligers gaan van rechtswege over in een arbeidsovereenkomst** Door Europese wet- en regelgeving moet er een duidelijk verschil komen tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers van de brandweer, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de brandweerzorg. Daarom zijn hierover al meerdere onderzoeken gedaan. Uit het laatste onderzoek blijkt het Nederlandse stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels behouden kan blijven zonder taakdifferentiatie. Wel is daarvoor nodig dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers duidelijk wordt gebaseerd op vrijwilligheid en dat het verschil met de beroepsbrandweer duidelijker wordt gemaakt. Verplichte beschikbaarheid voor vrijwilligers moet daarom verdwijnen. Dat betekent onder meer dat werken met oproepdienst of verblijf op de kazerne niet meer mogelijk is. Dit traject wordt nu verder concreet uitgewerkt en duurt nog geruime tijd. Er is wel een financieel risico als een Europese rechter de conclusies uit het onderzoek niet volgt en alsnog taakdifferentiatie verplicht stelt. Dan kan het nodig zijn om minimumloon, pensioen en doorbetaling bij ziekte te regelen. **Posttraumatisch stresssyndroom (PTSS)** Tot nu toe gaan veiligheidsregio's verschillend om met medewerkers met PTSS-klachten. Daarom is er een landelijke regeling voor PTSS uitgewerkt. Daarmee erkennen veiligheidsregio's PTSS als beroepsziekte. Een belangrijk onderdeel van deze regeling zijn maatregelen om PTSS te voorkomen. In de regeling staat ook dat erkende PTSS gevallen met terugwerkende kracht rechten kunnen ontlenen aan de regeling. Daarnaast is de minister gevraagd om mee te betalen aan de gezamenlijke kosten van de regeling. Afhankelijk van de besluiten van het parlement over de voorjaarsnota kan hiervoor geld beschikbaar komen. Als deze regeling ingaat, bestaat er een financieel risico door de toepassing met terugwerkende kracht. Ook bestaat het risico dat de voorjaarsnota geen extra geld oplevert, waardoor de veiligheidsregio zelf voor de kosten moet opdraaien.
Ontwikkelingen	**Brandweer** Op 15 maart 2024 heeft het algemeen bestuur het meerjarenontwikkelplan vastgesteld. Dit was een belangrijke stap in het versterken van de brandweerorganisatie. In dit plan staat de nadrukkelijke vraag om structureel extra

	middelen beschikbaar te stellen. Daarmee willen we de paraatheid en vakbekwaamheid van brandweermedewerkers versterken, terwijl de dekking in de regio behouden blijft. Ook willen we investeren in vernieuwing, zodat de brandweer kan inspelen op veranderde eisen en uitdagingen. In de Kadernota 2026 is daarom gevraagd om de tweede tranche van deze middelen beschikbaar te stellen via het programma **Versterking Brandweerzorg**. Dit programma rust op vier belangrijke uitgangspunten voor de komende jaren: - de vrijwilligheid versterken - de paraatheid versterken - de vakbekwaamheid versterken - moderniseren voor een effectieve brandweerzorg en veilig optreden. **Crisisbeheersing** We leven in een tijd waarin een langdurige crisis een reële mogelijkheid is en grote gevolgen kan hebben. Daarom is het belangrijk dat de Veiligheidsregio goed voorbereid is, niet alleen op bekende risico's, maar ook op onverwachte situaties. Binnen het programma crisisbeheersing wordt daar elke dag aan gewerkt. Niet vanuit angst, maar vanuit kracht. Het uitgangspunt is dat een sterke crisisorganisatie begint bij samenwerking, vertrouwen en daadkracht. Belangrijke thema's voor de afgelopen jaren en ook in 2027 zijn het versterken van een veerkrachtige samenleving, geopolitieke dreiging, langdurige stroomuitval en de gevolgen van extreem weer. Crisisbeheersing is allang niet meer alleen reageren als het misgaat. Het gaat ook om vooruitzien, samenwerken en werken aan weerbaarheid binnen de Veiligheidsregio, met alle veiligheidspartners en samen met de inwoners van Noord Holland Noord. Deze ontwikkelingen vragen om flexibiliteit, nieuwe manieren van denken en nauwere samenwerking met crisispartners. Alleen samen blijft de regio sterk, wat er ook gebeurt. Naast de voorbereiding op deze thema's levert crisisbeheersing een bijdrage aan vier opgaven: - de Veiligheidsregio is aanjager of regisseur in het crisisnetwerk - de Veiligheidsregio ontwikkelt zich tot een flexibele en robuuste crisisorganisatie - crisisbeheersing werkt informatiegestuurd - bevolkingszorg is toekomstbestendig **Zorg in de Veiligheidsregio** Als we het hebben over zorg in de Veiligheidsregio, dan gaat het om de onderdelen GHOR, ambulancezorg en het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze onderdelen hebben alle drie hun eigen netwerken, taken en deskundigheid. Zoals bekend is er in Nederland een groeiende kloof tussen de zorgvraag en het zorgaanbod. Dat geldt ook voor de Veiligheidsregio. Door onder andere de toenemende vergrijzing, personeelstekorten en de betaalbaarheid van zorg zal deze kloof waarschijnlijk alleen maar groter worden. In lijn met de missie van de Veiligheidsregio, namelijk 'leed en schade voorkomen en beperken' en vanuit de rol binnen het zorgdomein, draagt Zorg in de Veiligheidsregio bij aan oplossingen. Dit is logisch, omdat de groeiende druk op de acute zorg ook duidelijk merkbaar is in de dagelijkse praktijk, bijvoorbeeld op de meldkamer ambulancezorg en binnen de ambulancezorg.

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar

Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen die groter zijn dan die van een afzonderlijke gemeente. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord Holland-Noord. Gemeentelijk belang: uitvoering van inspecties in de kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input voor het gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering van de jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoring van de gezondheid van inwoners, vangnet voor de openbare geestelijke gezondheidszorg, forensische geneeskunde en de Wet verplichte ggz.
Relatie met beleidsprogramma	6: Zorg voor elkaar 1: Veiligheid op orde 4: Toekomst voor de jeugd
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en Uitgeest.
Bestuurlijk belang	De wethouder van onder andere Sociaal Domein en Zorg vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur van de GGD NH.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen, afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen bedraagt 75. Daarvan zijn twee stemmen voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale lasten van GGD Hollands Noorden voor 2027 bedraagt: € 64.707.000
Bijdrage gemeente Texel	2024: € 722.000 2025: € 750.158 2026: € 753.000 2027: € 821.000
Eigen Vermogen	2023: € 2.111.000 2024: € 1.910.000 2025: € 1.658.000
Vreemd Vermogen	2023: € 23.835.000 2024: € 28.055.000 2025: € 22.864.000
Solvabiliteitsindex	2023: 8,1% 2024: 6,4% 2025: 6,3%
Financieel resultaat	2023: € 761.000 2024: € 75.000 2025: € 146.000 (negatief)
Risico's	De meerjarenbegroting is sluitend. Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Rekening houdend met een kans van 75% en een impact van € 1.742.000 wordt het financiële risico voor 2027 ingeschat op € 1.307.000. De algemene reserve wordt eind 2027 begroot op

	€ 1.443.000 en is daarmee toereikend om alle begrotingsrisico's in 2027 op te vangen.
Ontwikkelingen	De meerjarenbegroting is sluitend.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De gemeentelijke milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) worden verbeterd en krijgen een uniform karakter. Het doel is een schone en veilige leefomgeving
Relatie met beleidsprogramma	1: Veiligheid op orde 7: Volksgezondheid, duurzaam en schoon
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Drechterland, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	De wethouder, onder andere belast met milieu, is de gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is gebaseerd op het inwoneraantal en de financiën. Texel heeft 2 van de 100 stemmen.
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2026: € 29.502.000 waarvan € 677.000 voor de gemeente Texel. Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2027: € 35.728.000 waarvan € 841.000 voor de gemeente Texel
Bijdrage gemeente	2025: € 656.000 2026: € 677.000 2027: € 841.000
Eigen vermogen	2023: € 4.188.000 2024: € 3.566.000 2025: € 2.461.000
Vreemd vermogen	2023: € 5.814.000 2024: € 6.534.000 2025: € 5.564.000

Solvabiliteitsindex	2023: 41,8% 2024: 34,5% 2025: 29,5 %
Financieel resultaat	2023: € 1.742.000 2024: € 1.690.000 2025: 184.000
Risico's	1. Verlaging algemene reserve In het AB van 1 juli 2026 is besloten om het nadelig rekeningresultaat voor de Milieutaken te onttrekken aan de algemene reserve. De algemene reserve daalt tot €149.000. Door de in de begroting 2026 doorgevoerde bezuinigingsmaatregelen is de post onvoorziene kosten Milieutaken reeds teruggebracht tot €1.000. De combinatie van de lage algemene reserve en de beperkte post onvoorziene kosten leidt tot een verslechtering van de ratio van het weerstandsvermogen in 2026 tot 0,3 (ruim onvoldoende). De OD NHN beschikt nagenoeg niet over een financiële buffer om tegenvallers op te vangen. Wanneer de OD NHN niet in staat is om deze tegenvallers zelfstandig op te vangen, is alsnog een bijdrage van de (gemeentelijke) deelnemers noodzakelijk. Zij staan garant (artikel 35 Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. 2. Herijking financieringssystematiek In het kader van het 'Plan van aanpak herijking financieringssystematiek' wordt onderzocht of overgestapt kan worden naar locatie-gebonden bekostiging. Hierbij wordt voor een vast bedrag per locatie een pakket aan taken en activiteiten uitgevoerd. Het voorstel zal naar verwachting op 21 oktober 2026 ter besluitvorming worden voorgelegd aan het AB. Deze nieuwe financieringssystematiek kan leiden tot een herverdeel effect van de kosten onder de deelnemers. 3. PM-post energiebesparende maatregelen bij bedrijven (EML). In de begroting 2027 is voor deze wettelijke basistaak een PM-post opgenomen. In het concept Uitvoeringsprogramma 2027 Gemeente Texel is een bedrag van € 60.896 opgenomen voor het project EML. Naar verwachting komt de helft van deze kosten voor rekening van de gemeente, de andere helft komt voor rekening van het Rijk en de provincie NH (subsidies). 4. Opstellen Omgevingsplan De gemeente Texel werkt de komende jaren aan het opstellen van het Omgevingsplan. In het Omgevingsplan moeten ook een groot aantal milieu-gerelateerde onderwerpen opgenomen worden. Hiervoor is advies gewenst van de OD NHN. Dit zal de komende jaren leiden tot een forse toename van het benodigde aantal uren onder het kopje 'Advies' in het Uitvoeringsprogramma. 5. Uniformering takenpakket deelnemers In de begroting 2027 van de OD NHN is in de meerjarenraming opgenomen dat vanaf 2029 5 % efficiency wordt gerealiseerd. Dit op basis van het door Berenschot uitgevoerde efficiencyonderzoek, behandeld in het AB van 10 december 2025. Om tot deze besparing te kunnen komen moet aan een aantal organisatorische en financiële randvoorwaarden worden voldaan. Eén van de randvoorwaarden is de harmonisatie van taken en eventuele aanvullende incidentele en/of structurele investeringen door de deelnemers. De harmonisatie van taken kan leiden tot het verplicht inbrengen van plustaken (adviestaken). De financiële consequenties zijn op dit moment niet duidelijk. 6. Datalek van geregistreerde gegevens

	De maximale boete kan 4% van de jaaromzet bedragen. 7. Aanbestedingsrisico's De komende periode zijn er diverse Europese aanbestedingen. Aanbesteden biedt in beginsel optimale mogelijkheden om de beste prijs-kwaliteitverhouding te behalen. Het opnieuw aanbesteden neemt echter ook financiële risico's met zich mee. 8. Projecten ten laste van het rekeningresultaat In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) staat dat begrotingswijzigingen (tussentijdse vraag om extra financiële middelen) niet wenselijk zijn. In het project 'Een sterker fundament' is daardoor opgenomen dat de eventuele extra kosten in de exploitatie zullen worden verwerkt en invloed hebben op het rekeningresultaat
Ontwikkelingen	Het AB heeft in 2024 het Plan van aanpak Robuustheid opgesteld om te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria van het Rijk. In het AB van 1 juli 2026 is het AB-besluit over de Begroting 2027 ongewijzigd vastgesteld. Hierin zijn onder meer de kosten voor het Plan van aanpak Robuustheid opgenomen. Op 30 april 2026 heeft de OD NHN de Eindrapportage robuustheid ingediend bij het Ministerie van I&W. Begin oktober ontvangt de OD NHN het eindoordeel van het ministerie. De Regietafel heeft in 2025 vanuit de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen het verzoek gekregen om de in 2019 afgesproken financieringssystematiek (FUGR) te herzien. De huidige systematiek wordt als te complex en onwenselijk ervaren, vooral door de lange periode (tot 3 jaar) tussen kostenontwikkeling en financiële compensatie. Wel wordt de FUGR gewaardeerd om de transparantie en de uniformiteit tussen gemeenten en de verschillende gemeenschappelijke regelingen.

GR De Wadden

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	De vijf Waddeneilanden zijn beter in staat invulling te geven aan de ontwikkeling van de leefbaarheid van de eilandgemeenschappen als die wordt gevoed door samenwerking. De samenwerking is sinds 2014 vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor de Waddeneilanden. Tevens is vanuit de GR een convenant overeengekomen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Provincies Noord Holland en Friesland. Het convenant beschrijft de samenwerking, verzekert de bestuurlijke zelfstandigheid van de eilandgemeenten en borgt dat de andere overheden zich rekenschap geven van de bijzondere positie van de eilandgemeenschappen. De missie van de GR is als volgt geformuleerd: Het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke eilandgemeenten door gecommitteerde structurele en doelgerichte samenwerking rond de specifieke eilandvraagstukken, het werken aan gedeelde strategische meerjarige doelen en het waar nodig delen van capaciteit in menskracht. Dit alles met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid.

Relatie met beleidsprogramma	0: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt! 4: Toekomst voor de jeugd 8: Goed wonen
Deelnemende partijen	De gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het dagelijks bestuur. Het voltallige college maakt deel uit van het algemeen bestuur.
Financieel belang	Begroting 2025: € 884.000 Begroting 2026: € 884.479 Begroting 2027: € 1.041.494
Bijdrage gemeente Texel	2025: € 265.200 2026: € 265.344 2027: € 312.448
Eigen Vermogen	€ 170.324
Vreemd Vermogen	Niet van toepassing
Solvabiliteitsindex	Niet van toepassing
Financieel resultaat	Niet van toepassing
Risico's	De lasten van de gemeenschappelijke regeling worden in de komende jaren volledig gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wel kan het gebeuren dat, als de financiering van deze gemeenten door de Rijk verder afneemt, de bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling onder druk komen te staan. Daardoor moeten de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling mogelijk worden beperkt. Vanwege de geldende regelgeving is de GR eigen risicodrager voor de in de cao opgenomen bepalingen over werkloosheid. Een voorbeeld hiervan is de mogelijke afvloeiing van het team van de Regio Deal nadat het programma is beëindigd. Hierdoor kunnen voor de GR aanzienlijke financiële verplichtingen ontstaan die door de deelnemende gemeenten moeten worden gedragen. Daarnaast kunnen bij ziekte risico's ontstaan als voor de werkzaamheden externe vervanging moet worden ingehuurd. De kantoorruimte wordt sinds begin december 2024 gehuurd van een particulier. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat deze huurovereenkomst wordt voortgezet. Als de huurovereenkomst door een van beide partijen wordt opgezegd, kunnen financiële verplichtingen ontstaan in verband met het afkopen van het huurcontract of de verhuizing naar een andere locatie.
Ontwikkelingen	Meerjarig programmeren vanuit de samenwerking: Binnen de gemeenschappelijke regeling (GR) de Waddeneilanden is voor de periode 2023-2026 een meerjarig programmaplan vastgesteld. Dit plan wordt vernieuwd voor de komende bestuursperiode 2026-2030. De kern is een voortzetting van de huidige lijn: het versterken van het gezamenlijke belang rond Waddenzeezaken (lobby) en het verdiepen van de samenwerking tussen de organisaties op het gebied van bedrijfsvoering (DVO's). Inhoudelijk is het de bedoeling dat het plan voortbouwt op de programmalijnen uit de afgelopen periode van de Regio Deal: 1. Goed wonen en leven; 2. Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen; 3. Optimaal bereikbaar en verbonden;

	4. Duurzame energie; 5. Circulaire economie.

GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief Alkmaar is een erfgoedinstelling voor publiek die het voor mensen mogelijk, gemakkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Voor de aangesloten overheidsorganisaties is het Regionaal Archief een deskundige partner die volgens zijn wettelijke taak informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk bewaart, voor de bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle
Relatie met beleidsprogramma	0: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50
Financieel belang	Omvang totale begroting 2025: € 3.362.731 Omvang totale begroting 2026: € 3.538.930 Omvang totale begroting 2027: € 3.873.353
Bijdrage gemeente Texel	2025: € 76.397 2026: € 80.018 2027: € 87.441
Eigen Vermogen	2025: € 361.938 2026: € 361.938 2027: € 361.938
Vreemd Vermogen	2025: € 1.121.102 2026: € 1.121.102 2027: € 1.121.102
Solvabiliteitsindex	2025: 24.4 % 2026: 24.4 % 2027: 24.4 %
Financieel resultaat	2024: € 40.815 2025: € 2.323 negatief
Risico's	Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat op de mogelijke omvang en de kans dat deze zich voordoen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit bepaald. **Risico's (uit begroting 2027 RHCA):**

	Begin 2026 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum: 1. Minder opbrengsten depotgebruik derden Het risico dat de verhuur van archiefruimte afneemt, is een blijvend risico. De overeenkomsten zijn vooral langlopende contracten, waardoor de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt laag wordt ingeschat. Uitgaande van een mogelijk wegvallen van € 50.000 en de lage kans daarop (25%), is een weerstandsvermogen van € 12.500 op dit onderdeel voldoende 2. Hogere energiekosten In 2026 wordt een renovatie en verduurzaming van de klimaatinstallatie uitgevoerd. Dit zal leiden tot een lager energieverbruik. Door de lagere energievraag en het gebruik van hernieuwbare energie (zonnepanelen en warmte-koude opslag) zouden de kosten moeten dalen. Tegelijkertijd zijn de energieprijzen door de ontwikkelingen op de energiemarkt gestegen. Er is dus duidelijk een positief effect van de verduurzaming op het energieverbruik, maar het is nog niet duidelijk wat dit uiteindelijk betekent voor de totale lasten. Op basis van de verwachte effecten van de renovatie van de klimaatinstallatie en de huidige ontwikkelingen op de energiemarkt wordt daarom een beperkt, maar hoog risico ingeschat.
Ontwikkelingen	Conform het geldende beleidsplan krijgen in 2027, naast het uitvoeren van de kerntaken, twee thema's extra aandacht: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het e-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burgers en aangesloten overheden. Het project E-depot verloopt volgens planning; bijna alle gemeenten die bij de GR zijn aangesloten, zijn inmiddels aangesloten. Voor de digitale dienstverlening worden bestaande producten, zoals digitaliseren op verzoek, het Geschiedenislokaal, het E-loket bouwdossiers en het WOO-loket, verder ontwikkeld. Ook wordt gewerkt aan de vernieuwing van de website, in verband met een nieuwe versie van het systeem waarmee de collectie wordt beheerd en beschikbaar gesteld. Daarbij wordt ook de techniek van de linked open data geïntroduceerd. Andere onderdelen die in deze begroting terugkomen, zijn het uitvoeren van de overige wettelijke taken: de advies- en inspectietaak en beschikbaarstelling en het beheer, zoals bedoeld in de Archiefwet 1995. Ook blijft het digitaliseringsbeleid aandacht krijgen, waarmee meer bronnen worden gedigitaliseerd en via internet beschikbaar worden gesteld aan burgers. Daarnaast blijft het onder de aandacht brengen van de regionale geschiedenis en de eigen collectie via de website, sociale media, educatie en andere activiteiten en publicaties een belangrijk onderdeel. **Speerpunten komende jaren:** Rekening houdend met de kernwaarden **betrouwbaar, voor iedereen en maatschappijbewust** stellen we voor de komende jaren de volgende speerpunten centraal: **Duurzame digitale toegankelijkheid:** • Het verder ontwikkelen als kenniscentrum duurzame toegankelijkheid, vooral voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling (e-loket bouwvergunningen, Woo-loket, advisering); • Het ontwikkelen als regionale kennispartner, onder meer door historische verenigingen en lokale musea te ondersteunen met een collectiebeheeromgeving en door te adviseren over het beheer en behoud van zowel analoge als digitale informatie en objecten; **Voor iedereen:** • De digitale dienstverlening verder ontwikkelen, onder meer door betere en meer integrale zoekmogelijkheden in de archieven en collecties met behulp van nieuwe technieken zoals linked open data en door scannen op verzoek uit te breiden; • Collecties relevanter en interessanter maken voor zoveel mogelijk

	gemeenschappen in het werkgebied, door meer spreiding aan te brengen in regio, leeftijd, gender, migratieachtergrond en religie; **Milieubewust:** • Zowel de digitale archieven (Green-IT) als de analoge archieven (klimaatbeheersing in het depot) slimmer en duurzamer beheren; **Historisch geweten:** • Historisch onderzoek naar voor het werkgebied relevante onderwerpen faciliteren en eraan deelnemen, zoals het recente onderzoek naar Joods vastgoed in de regio, nieuwe visies op het beleg van Alkmaar en de regio en het slavernijverleden van Alkmaar.

Regionale archeologie West-Friesland

Regionale archeologie West-Friesland

Naam	GR Archeologie West-Friese gemeenten
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Gemeente Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	Ondersteunen en adviseren op het gebied van archeologie De gemeenschappelijke regeling is ingesteld vanwege de regionale samenhang van archeologische structuren en om archeologisch beleid en waar nodig uitvoerende werkzaamheden, gezamenlijk vorm te geven. Daarbij maken de dienstafnemende gemeenten gebruik van de adviezen van Archeologie West-Friesland (onderdeel van de gemeente Hoorn). Daarnaast worden vondstmeldingen in behandeling genomen, grondwerkzaamheden uitgevoerd en erfgoedvoorlichting en educatie verzorgd.
Relatie met beleidsprogramma	Programma 5: Samen beleven en bewegen
Deelnemende partijen	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Hollands Kroon, Koggeland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder met de portefeuille archeologie en de wethouder met de portefeuille onderwaterarcheologie.
Bestuurlijk aandeel	Niet van toepassing
Bijdrage gemeente	2024: € 95.000 2025: € 107.750 2026: € 107.750 2027: € 107.750
Eigen Vermogen	2023: 0 2024: 0 2025: 0
Vreemd Vermogen	2023: 0 2024: 0 2025: 0

Solvabiliteitsindex	2023: 0 2024: 0 2025: 0
Financieel resultaat	2023: 0 2024: 0 2025: 0
Risico's	Te weinig personeel bij Archeologie West-Friesland/Gemeente Hoorn om alle afgesproken producten en diensten te ontwikkelen en te leveren. Er is meer werk op het gebied van archeologie dan verwacht op basis van de activiteiten in voorgaande jaren.
Ontwikkelingen	Hollands Kroon is de procedure gestart om toe te treden tot de GR. In **2026** wordt de toetreding formeel vastgelegd. De archeologische beleidskaart is in september 2024 door de raad vastgesteld. Het college heeft in het tweede kwartaal van 2025 de cultuurhistorische elementenkaart vastgesteld. Deze zou eerst als kaartlaag in de beleidskaart worden opgenomen. De motie **Red ons maritieme erfgoed** is met ondersteuning van Archeologie West-Friesland uitgevoerd. Samen met de gemeenten Den Helder en Hollands Kroon is een brief gestuurd aan de nieuwe minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook is de samenwerking hierbij geïntensiveerd. De gemeenten hebben toegezegd de samenwerking verder te zoeken. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed neemt hierbij een trekkende rol. In 2025 heeft de minister OCW bekengemaakt een impulsbijdrage voor onderwaterarcheologie te verstrekken. In 2026 tot en met 2029 worden hiermee projecten bekostigd die onderwaterarcheologie bevorderen.

Centrumregeling samenwerking

Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden

Naam	Centrum Gemeente Regeling VAST-Leeuwarden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; enkelvoudige centrumregeling
Vestigingsplaats	Leeuwarden
Doelstelling en openbaar belang	Het tot stand brengen van voorzieningen, ter ondersteuning van de uitvoering van de aan de gemeentelijke bestuursorganen opgedragen taken.
Relatie met beleidsprogramma	1: Veiligheid op orde
Deelnemende partijen	Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden.
Bestuurlijk belang	-
Bestuurlijk aandeel	-
Financieel belang	Niet van toepassing
Bijdrage gemeente	Niet van toepassing
Eigen vermogen	Niet van toepassing
Vreemd vermogen	Niet van toepassing

Solvabiliteitsindex	Niet van toepassing
Financieel resultaat	Niet van toepassing
Risico's	Niet van toepassing
Ontwikkelingen	Niet van toepassing

NV Huisvuilcentrale

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

NV Huisvuilcentrale

Naam	NV Huisvuilcentrale (HVC)
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	NV HVC helpt gemeenten en waterschappen hun doelstellingen op het gebied van duurzame energie en hergebruik te halen en draagt daarbij zoveel mogelijk bij aan de vermindering van broeikasgasemissies, zoals CO2. De activiteiten van de groep bestaan uit afvalinzameling, sortering, recycling en compostering; verwerking van afval; de bijbehorende opwekking en verkoop van elektriciteit en warmte; het verwerken van reststoffen tot bruikbare producten en advisering van haar aandeelhouders over duurzame energie, evenals de ontwikkeling en het beheer van duurzame energieproductie. Sinds de oprichting in 1991 helpt HVC de aangesloten gemeenten en waterschappen duurzamer te worden. Dat doet HVC door gemeenten en waterschappen te ondersteunen bij de overgang naar aardgasvrije toekomst en bij het verminderen van de hoeveelheid restafval. Het gezamenlijke doel is een schone wereld.
Relatie met beleidsprogramma	7: Volksgezondheid, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	HVC is een publiek energie- en afvalbedrijf van 52 gemeenten en 8 waterschappen.
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 4.240 aandelen (ongeveer 0,5%). Texel heeft aandelen A. De stemverhouding is naar rato: één stem per aandeel. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 273.836,25 en is verdeeld in 5.000 gewone aandelen A van elk € 45,45, 1.000 gewone aandelen B van elk € 45,45 en 25 gewone aandelen C van elk € 45,45. Het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt € 199.434,60.
Financieel belang	Garantstellingprovisie 2025 Gemeente Texel € 33.996.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2023: € 231.154.000 2024: € 255.574.000 2025: € 275.892.000

Vreemd vermogen	2023: € 669.737.000 2024: € 646.857.000 2025: € 722.185.000
Solvabiliteitsindex	2023: 25,6% 2024: 28,3% 2025: 27.6%
Financieel resultaat	2023: € 34.897.000 (na belastingen) 2024: € 24.418.000 (na belastingen) 2025: € 20.318.000 (na belastingen)
Risico’s	**Beheersing van financiële risico's** De activiteiten van de groep brengen verschillende financiële risico's met zich mee: marktrisico, waaronder valutarisico, renterisico en prijsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. De directie is verantwoordelijk voor het interne risicobeheer- en controlesysteem van de onderneming en voor de beoordeling van de werking daarvan. De afdelingen Business Unit Controlling, Groep Controlling en Corporate Finance hebben een signalerende rol. Rapportages van deze medewerkers, de directeur Financiën en de externe onafhankelijke accountant over de kwaliteit van de financiële processen en interne controles worden aan de directie voorgelegd en besproken met de auditcommissie van de raad van commissarissen. **Prijsrisico** Prijsrisico is het risico dat de opbrengsten uit afvalbeheer en energielevering lager uitvallen door veranderingen in de voor NV HVC relevante prijzen. NV HVC loopt dit risico bij zowel afvalbeheer als energielevering. Bij afvalbeheer worden kostenstijgingen als gevolg van inflatie op basis van langlopende contracten doorberekend in de tarieven die NV HVC in rekening brengt. De tarieven voor afvalverwerking staan op de commerciële markt onder druk, maar door het aandeelhoudersdeel van het afval is de schommeling op jaarbasis beperkt. Omdat NV HVC energie levert, loopt zij ook prijsrisico op de energiemarkt. NV HVC heeft een verkoopbeleid voor energie vastgesteld waarbinnen zij handelt. Er worden geen speculatieve posities ingenomen. HVC heeft relatief grote investeringsprojecten. Het risico op overschrijding van de investeringsbedragen wordt beperkt doordat deze projecten turn-key worden aanbesteed. Daarnaast zijn specifieke garanties afgesproken voor de te realiseren productie- en emissiegegevens. Gezien de huidige ontwikkelingen in de markt worden investeringen gemonitord op voldoende rendement. **Renterisico** Renterisico is de kans dat de financiële resultaten lager uitvallen door schommelingen in de rentetarieven die voor NV HVC relevant zijn. Omdat NV HVC niet beschikt over grote rentedragende activa, zijn de inkomsten en operationele kasstromen in belangrijke mate onafhankelijk van veranderingen in de marktrente. Het renterisico van NV HVC ontstaat vooral door externe financiering. Nadat de Europese Centrale Bank in 2023 sterk heeft gereageerd op de hoge inflatie en de rente heeft verhoogd van 2% naar 4%, heeft zij de rente in 2024 en 2025 verlaagd naar 2%. Daarmee volgt zij de stabiliserende inflatie rond het doel van 2% en de gematigde economische groei. De verwachting is dat de rente in 2026 stabiel blijft, maar dit hangt af van de ontwikkeling van de inflatie en de economie. Uitgangspunt is om de financiering van de activiteiten zeker te stellen tegen zo laag mogelijke kosten. NV HVC sluit langlopende leningsovereenkomsten met lange rentevaste perioden af, waardoor een verandering van de marktrente geleidelijk doorwerkt in de financieringslasten. NV HVC gebruikt in de basis geen financiële instrumenten om rentefluctuaties af te dekken, behalve wat is vermeld onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Een verslaggevingsrisico, zonder effect op de kasstroom, kan ontstaan wanneer de rente stijgt en daarmee de

	disconteringsvoet, wat een negatief effect kan hebben op de berekening van bijzondere waardeverminderingen. **Kredietrisico** Kredietrisico is de kans dat de opbrengsten uit vorderingen lager uitvallen doordat tegenpartijen verschuldigde bedragen niet of niet op tijd terugbetalen. NV HVC loopt geen groot kredietrisico door concentraties. De vorderingen bestaan enerzijds uit vorderingen voor dienstverlening aan gemeenten die ook aandeelhouder zijn. Anderzijds gaat het om vorderingen op klanten met bedrijfsafval, waarvan voor het grootste deel automatische incasso's zijn afgegeven. Debiteurenposities worden actief gevolgd en maandelijks gerapporteerd. Als betalingen niet op tijd worden gedaan, worden dossiers volgens een standaardprocedure overgedragen aan een incassobureau. De debiteurenposities bij particulieren zijn beperkt, waardoor het risico ook in een bijna-recessiesituatie klein blijft. Bij bancaire tegenpartijen is dit risico laag. Kredietgelden zijn verspreid over verschillende banken. **Liquiditeits- en kasstroomrisico** Het werkkapitaal is negatief, vooral doordat de aflossingsverplichting van de langlopende financiering onder de kortlopende schulden staat. Het gaat om structurele financiering voor activa met een gemiddelde levensduur die langer is dan de looptijd van de leningen. Ook is verlenging op de financieringsmarkt redelijk mogelijk. Daardoor is het liquiditeitsrisico toch klein, omdat het bijbehorende herfinancieringsrisico beperkt is. Er is voldoende ruimte om binnen de bestaande afspraken met aandeelhouders en banken herfinanciering met garanties van aandeelhouders aan te trekken. Daarnaast zijn er voor kortlopende financieringsbehoeften door timingverschillen of onverwachte gebeurtenissen extra financieringsmogelijkheden beschikbaar, waaronder een kasgeldfaciliteit van € 75 miljoen en een rekening-courantfaciliteit van€ 15 miljoen.
Ontwikkelingen	**Enkele belangrijke trends en ontwikkelingen in 2025 en de uitdagingen en kansen voor HVC.** De externe omgeving verandert in 2025 snel. Geopolitieke ontwikkelingen vergroten het belang van energie- en grondstoffenonafhankelijkheid. Fossielvrije, duurzame en regionaal opgewekte energie evenals circulair materiaalgebruik, krijgen daardoor een strategische betekenis. Ze dragen bij aan leveringszekerheid en verkleinen de afhankelijkheid van partijen met een andere oriëntatie. Tegelijkertijd ontstaat er druk om klimaatmaatregelen minder streng te maken. Dit komt door zorgen over de internationale concurrentiepositie van de industrie en door de toenemende behoefte om geld vrij te maken voor actuele maatschappelijke opgaven, zoals defensie en veiligheid. Om klimaatverandering en de ontwrichtende effecten daarvan wereldwijd tegen te gaan, blijft structurele verduurzaming onverminderd nodig. HVC kan en wil daar samen met de deelnemende gemeenten en waterschappen een positieve bijdrage aan leveren. Ook HVC heeft te maken met de landelijke problemen van netcongestie en een tekort aan stikstofruimte. Beide zorgen ervoor dat projecten minder snel op tijd kunnen worden uitgevoerd, ook als die projecten juist helpen om netcongestie of stikstofuitstoot te verminderen. Daarnaast moeten we meer doen om gekwalificeerd personeel te vinden en te behouden. Op het gebied van grondstoffen zijn er zorgen over de afzet en hergebruik

van ingezameld plastic en textiel. Tot slot zorgt de aanwezigheid van lachgas in het restafval nog steeds voor explosies, gevaar en schade.

Tegelijk zien we ook kansen op het gebied van hergebruik van grondstoffen en de warmtetransitie. Het nieuwe Circulair Materialenplan geeft een impuls om gerecyclede grondstoffen beter en vaker in te zetten. Ook het aantal warmteaansluitingen groeit sterk.

Grondstoffen en afval
Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)

De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) zorgt ervoor dat bedrijven die producten maken ook verantwoordelijk zijn voor het inzamelen en hergebruiken van het afval van die producten en voor de kosten daarvan.

UPV plastic verpakkingen
De producenten van verpakkingen, verenigd in Verpact (voorheen Afvalfonds Verpakkingen), zijn verantwoordelijk voor een goede inzameling en recycling van deze verpakkingen, inclusief het statiegeldsysteem. Gemeenten ontvangen van Verpact een inzamelvergoeding voor plastic, blik en drinkpakken (pbd), ingezameld bij huishoudens (bronscheiding) of gescheiden uit restafval (nascheiding).

In september 2025 hebben Verpact, VNG en NVRD de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen 2025-2030 gesloten als uitwerking van de UPV Verpakkingen. Deze overeenkomst vervangt de eerdere ketenafspraken en zorgt voor een stabieler en transparanter vergoedingsmodel voor gemeenten. De kwaliteit van het ingezamelde verpakkingsafval staat centraal, vooral die van pbd. In tegenstelling tot de vorige overeenkomst, waarin afkeur en discussie over visuele controles een grote rol speelden, worden vergoedingen nu gekoppeld aan objectieve kwaliteitsmetingen.

Gemeenten die schoner en beter gescheiden materiaal aanleveren, krijgen een hogere vergoeding. Daarmee verschuift de nadruk van hoeveelheid naar kwaliteit. De nieuwe Samenwerkingsovereenkomst Verpakkingen gaat in op 1 januari 2026.

Stijging heffingen afvalverwerking
Het Belastingplan 2026 kondigt voor de periode vanaf 2027 belangrijke verhogingen aan van de afvalstoffenbelasting en de CO2-heffing die gelden voor afvalenergiecentrales (AEC's). Deze verhogingen komen in de plaats van de polymerenheffing ("plastictaks"), die vanaf 2028 ten laste zou komen van plasticproducenten. Doordat deze heffing vervalt, mist het Rijk jaarlijks € 567 miljoen vanaf 2028 (prijspeil 2025). Om dit te compenseren stelt het kabinet in het Belastingplan 2026 alternatieve maatregelen voor, die vooral neerkomen op hogere lasten voor AEC's.

De landelijke afvalstoffenbelasting wordt per 2028 verhoogd van € 39,70 per ton te verbranden afval naar € 90,21. Vanaf 2035 wordt het tarief verder verhoogd naar € 113,81 (prijspeil 2025). Daardoor stijgen de lasten voor huishoudens de komende jaren.

Er wordt nog volop gesproken over de belastingmaatregelen van het Belastingplan 2026. De verwachting is dat er in het voorjaar van 2026, na de komst van een nieuw kabinet, meer duidelijkheid komt over het definitieve fiscale beleid voor afvalstoffen in de komende jaren.

CO_2-heffing
Bij het verbranden van restafval komt CO_2 vrij. Het verbranden van één ton restafval zorgt voor de uitstoot van ongeveer één ton CO_2. Daarvan is 32% fossiel en 68% biogeen.

Tot nu toe hoefde er niet te worden betaald voor de CO_2-uitstoot die vrijkomt bij het verbranden van afval. Dat verandert in 2026. De CO_2-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties wordt vanaf 2026 stap voor stap verhoogd naar € 303,55 per ton fossiele CO_2 in 2030. Dit moet zorgen voor extra CO_2-reductie, het tegengaan van afvalimport en het opvangen van de derving door het niet invoeren van de circulaire plasticheffing.

Volgens het kabinet geeft dit tarief een sterke prikkel om CO_2-afvang en -opslag (CCS) toe te passen. Tegelijkertijd leidt het ook tot hogere kosten, vooral als niet op tijd wordt overgestapt op CO_2-afvang en –opslag en er geen andere maatregelen worden genomen. HVC heeft een restafvalstrategie ontwikkeld met maatregelen om de onvermijdelijke extra kosten van het verwerken van huishoudelijk restafval zoveel mogelijk te beperken. HVC richt zich op het verminderen van restafval door afvalpreventie te stimuleren, bronscheiding te verbeteren en restafval extra na te scheiden.

Gewassen bodemas is de norm
Het nieuwe Circulair Materialenplan (CMP) is op 30 december 2025 in werking getreden en vervangt het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Het CMP helpt de overgang naar een circulaire economie en verbindt beleid met de praktijk. Het plan bevat informatie over stappen in de keten die belangrijk zijn om Nederland circulair te maken. Denk aan het voorkomen van afval, slim ontwerpen, repareren en circulair materiaalgebruik.

HVC verbrandt ongeveer 950 kiloton restafval in de afvalenergiecentrales in Alkmaar en Dordrecht. Daarbij ontstaat een restproduct: ruwe bodemas. In de bodemaswasinstallatie wordt deze bodemas gereinigd met een wasproces, zodat het materiaal kan worden gebruikt als vervanger van zand onder wegen.

Het CMP stelt als eis dat bodemas zo goed wordt gereinigd dat deze zonder extra voorzieningen verantwoord kan worden toegepast, volgens de eisen voor niet-vormgegeven bouwstoffen uit de Regeling bodemkwaliteit 2022.

HVC voldoet met het wassen van de bodemas sinds 2015 aan deze eisen. HVC pleit daarnaast voor duidelijke landelijke regels voor toepassing en voor een gelijk speelveld voor alle secundaire bouwstoffen. Daarover is HVC in gesprek met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de omgevingsdiensten.

Belanghebbenden
Onze belangrijkste belanghebbenden zijn de gemeenten en waterschappen die aandeelhouder zijn, onze klanten en inwoners, onze medewerkers, financiers en de omgeving waarin we werken. We willen onze activiteiten zoveel mogelijk afstemmen op die van onze belanghebbenden en werken aan wederzijds begrip en vertrouwen.

Communicatie met aandeelhouders
Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering. Daarin bespreken we onder meer de strategie, de behaalde resultaten en belangrijke investeringen met de aandeelhouders. Voor en na elke aandeelhoudersvergadering ontvangen de colleges en de dagelijkse besturen een Vooruitblik en Terugblik, zodat zij hun raden of algemene besturen goed kunnen informeren. HVC vindt het belangrijk om aandeelhouders ook inhoudelijk op de hoogte te houden van actuele onderwerpen.

Educatie en bewustwording
Onze educatie richt zich op leerlingen van basisscholen in het werkgebied van HVC. Met ons educatiepakket 'De Groene Bende', bedoeld voor groep 7 en 8, leggen we uit hoe belangrijk het is om afval te voorkomen en te scheiden, te recyclen en duurzame energie te gebruiken.

Een onderdeel van dit pakket is een bezoek aan de Expeditie Schone Wereld in Alkmaar. Daar nemen we schoolklassen en andere bezoekers mee in een interactieve rondleiding door de afvalenergiecentrale, met een verhaal over klimaatverandering en duurzaamheid. Zo inspireren we hen om zelf ook een bijdrage te leveren aan een

	schone wereld. In 2025 ontvingen we voor Expeditie Schone wereld een prijs voor creatieve communicatie van CEWEP, de Europese koepelorganisatie van afvalbedrijven. In 2025 ontvingen we 4.707 bezoekers in Alkmaar. In de afvalenergiecentrale in Dordrecht zijn de rondleidingen in de loop van het jaar weer hervat. Die waren eerder stopgezet vanwege veiligheidsredenen, na ontploffingen van lachgascilinders in de verbrandingsoven.

VVV Stichting Texel promotie

VVV / Stichting Texel Promotie

Naam	Stichting VVV Texel promotie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijke samenwerking: stichting
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de VVV is om toeristisch bezoek aan het eiland te stimuleren en goed te organiseren. Daarmee wordt een groot economisch en maatschappelijk belang gediend. De VVV doet hiervoor veel aan promotie, geeft informatie aan toeristen, verzamelt toeristische kennis en deelt advies met ondernemers. Bij de statutenwijziging is in de hoofddoelstelling van de VVV ook expliciet een verbinding gemaakt met de kwaliteit van de leefomgeving. Die doelstelling luidt nu: het actief bevorderen van een toekomstbestendige toeristische sector die waarde toevoegt aan de Texelse samenleving en zoveel mogelijk in balans is met de leefomgeving. Aan de doelstellingen van de VVV zijn de volgende afspraken toegevoegd: • De strategische keuzes worden uitgevoerd in lijn met het Toeristisch Toekomstplan Texel, dat in februari 2021 door de raad is goedgekeurd. • Er komt extra aandacht voor het stimuleren van niet-traditionele aankomst- en vertrekdagen, zodat de druk op het verkeer in Den Helder en op Texel beter wordt gespreid. • Relevante en actuele gegevens worden wekelijks gedeeld via een dashboard. Dit is een vorm van publiek-private samenwerking, die is vormgegeven via een stichting.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
Deelnemende partijen	TOP, TESO en Gemeente Texel
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg
Bestuurlijk aandeel	Niet van toepassing
Financieel belang	TOP en gemeente betalen elk € 294.405
Bijdrage gemeente	€ 294.405,- per jaar voor promotie, inclusief voorlichting en informatie (met jaarlijkse indexering)

Eigen vermogen	2023: € 563.391 2024: € 547.007 2025: 446.524
Vreemd vermogen	2023: € 561.308 2024: € 456.734 2025: €460.137
Solvabiliteitsindex	2023: 50 % 2024: 54 % 2025: 49 %
Financieel resultaat	2023: € 21.952 2024: - € 16.384 2025: - € 100.483
Risico's	Geen gemeentelijke risico's
Ontwikkelingen	Er wordt ingezet op het versterken van het Texelse aanbod. De VVV houdt rekening met de strategische keuzes uit het Toeristisch Toekomstplan Texel van de gemeente Texel.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

Waar gaat het over?

Weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente onverwachte kosten en risico's kan opvangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor het beleid of de uitvoering. Het gaat dus om kosten die niet vooraf zijn begroot. Ook zegt het iets over de financiële gezondheid van de gemeente. Weerstandsvermogen gaat vooral over het kunnen opvangen van financiële risico's.

De gemeente Texel is financieel gezond maar staat wel onder druk. Dit naar aanleiding van het begrotingstekort vanaf 2028, toenemende schuld, dalende solvabiliteit en weerstandsvermogen. Dit laatste is gedaald van uitstekend naar ruim voldoende en wordt veroorzaakt door toenemende risico's waaronder de herverdeling van het gemeentefonds en daling omvang algemene reserve.

Bestaand beleid

- Nota reserves en voorzieningen 2024
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023

Beleidsdoelstelling

Een benodigde weerstandsvermogen wordt bepaald door de verwachte financiële gevolgen van de risico's af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Risicomanagement

1. **Aanleiding en achtergrond**

Risicomanagement blijft een belangrijk aandachtspunt voor de organisatie. Het gaat niet alleen om het in kaart brengen van risico's, maar ook om het beoordelen, bewust maken en beheersen ervan. Zowel bij de programmarekening als bij de programmabegroting worden de belangrijkste risico's voor de gemeente beschreven.

2. **Samenvattend beeld**

Hieronder staat een samenvatting van de risico-inventarisatie en de relatie met het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit:

Top 10 risico's financieel vertaald	€21.150.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in een benodigde **weerstandscapaciteit** van	€ 8.752.634
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 15.490.405
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	1,77
En krijgt daarmee de kwalificatie	ruim voldoende

Voor de uitwerking, berekening en kwalificatie van de normstelling is uitgegaan van het beleid zoals door de raad is vastgesteld in de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen'(2023). Deze nota wordt vierjaarlijks geëvalueerd.

Volgens afspraak met de gemeenteraad is onderstaand overzicht opgenomen waarbij uitgegaan is van de ondergrens van de algemene reserve zijnde € 2.000.000, hiervan uitgaande is het ratio weerstandsvermogen 1,23 en daarmee voldoende.

Beschikbare weerstandscapaciteit bij algemene reserve ondergrens € 2.000.000

Weerstand	Startcapaciteit in €
Onvoorzien	10.000
OZB	6.494.924
Rechten en leges	381.287
Stille reserves	1.838.000
Minimale Algemene reserve	2.000.000
Totale weerstandscapaciteit bij ondergrens algemene reserve	10.724.211

3. Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Texel in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Uit de inventarisatie zijn in totaal 10 risico's in beeld gebracht. Op verzoek van de Auditcommissie zijn de risico's niet meer opgenomen op volgorde van " invloed", maar op risiconummer. De reden hiervoor is dat op deze wijze de risico's gemakkelijker in de jaren gevolgd kunnen worden.

Belangrijkste risico's

Tabel 1: Belangrijkste risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
R29	Herverdeling van het Gemeentefonds, gebaseerd op het advies van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) van 1 april 2026. Zie de raadsinformatie brief (RIB) Advies herverdeling Gemeentefonds 2027. Inmiddels is de invoering twee jaar uitgesteld.	Financieel - herverdeling Overige Eigen Middelen (OEM) zoals toeristenbelasting, forensenbelasting en parkeerbelasting. Advies ROB: nader onderzoek (ingroeimodel vanaf 2029 structureel). Stel dat 25% van toeristen-,forensen- en parkeerbelasting van € 18 miljoen terugkomt via het Gemeentefonds	Afgesproken is dat Texel samen met de andere Waddengemeenten optrekt richting het Rijk via het Waddenkantoor, om te voorkomen dat deze inkomsten worden betrokken bij de herverdeling van het Gemeentefonds.	20%	max. € 13.500.000	39,90 %

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
R89	Herverdeling van het Gemeentefonds, gebaseerd op het advies van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) van 1 april 2026. Zie de raadsinformatie brief (RIB) Advies Herverdeling Gemeentefonds 2027. Inmiddels is de invoering twee jaar uitgesteld.	Financieel - het extra bedrag voor de Waddeneilanden via het Gemeentefonds schrappen. Het advies van de ROB is om dit toe te passen, met ingroei vanaf 2029 structureel.	Actief - Texel trekt op met de andere Waddengemeenten om te voorkomen dat deze structurele inkomsten via het Gemeentefonds vervallen. Over de Waddenbijdrage komt nog onderzoek, waarbij de Waddeneilanden nauw worden betrokken vanuit het ministerie.	40%	max. € 3.150.000	18,61 %
R8	Jeugdzorg binnen het Sociaal Domein, door stijgende tarieven van zorgaanbieders en inzet van zwaardere zorgtrajecten.	Financieel - door open-eindfinanciering. De gemeente is financieel verantwoordelijk, terwijl de uitvoering van de dure trajecten plaatsvindt op basis van rechterlijke uitspraken. De gemeente heeft beperkte invloed op de instroom, duur en kosten van met name de dure trajecten.	Actief - hulpvragen en uitgaven goed volgen. Visie en uitvoeringsplannen Sociaal Domein. Inzetten op de voorkant, schoolmaatschappelijk werk en het lokale netwerk. Dit is een ontwikkeling waarbij eerst kosten worden gemaakt voordat de voordelen zichtbaar zijn. De effecten van de inzet worden pas op langere termijn zichtbaar.	50%	max. € 750.000	11,01 %
R78	Hoger ziekteverzuim en meer uitval dan verwacht in de begroting.	Financieel - hogere kosten voor inhuur en eventuele herstelwerkzaamheden door taken die niet op tijd zijn uitgevoerd.		70%	max. € 500.000	5,14%
R85	Uitval van ICT-systemen door ongewenste toegang tot systemen.	Financieel - , Imago -	Actief - De gemeente heeft een noodplan opgesteld voor dit risico. Als toegang tot de systemen	30%	max. € 1.000.000	4,36%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
			onmogelijk wordt gemaakt, kost het tijd en geld om dit op te lossen.			
R79	Het niet (op tijd) kunnen invullen van vacatures op het juiste kennis- en kundeniveau	Financieel - Kennisverlies, meer kwetsbaarheid van het bestaande personeel door extra ondersteuning en personeelstekort, plus kosten voor opleiding.		50%	max. € 500.000	3,68%
R88	Fiscale risico's	Financieel - Naheffingen, boetes en belastingrente. Imago - Reputatieschade.	Actief - De gemeente laat de administratie controleren door een fiscaal adviesbureau. Ook wordt gewerkt aan meer bewustzijn en betere kennis van fiscale zaken binnen de organisatie.	50%	max. € 300.000	2,21%
R82	Participatie: kosten stijgen sneller dan de Rijksbijdragen	Financieel - Daardoor wordt het verschil tussen inkomsten en uitgaven steeds groter.	Actief - Inzetten op inburgering, re-integratie, begeleiding op maat en het aanbieden van lokale ondersteuning via het Huis van Ontwikkeling.	75%	max. € 200.000	2,20%
R81	WMO: stijging van hulpvragen en tarieven van zorgaanbieders.	Financieel - Door de open-einde financiering loopt de gemeente een risico.	Actief - Hulpvragen en uitgaven worden actief gemonitord. Er zijn visie- en uitvoeringsplannen voor het Sociaal Domein. Ook wordt ingezet op de preventie, zoals trainingen, bijvoorbeeld valpreventie en op een lokaal netwerk. Dit is een ontwikkeling waarbij de kosten	50%	max. € 250.000	1,85%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg in €	Invloed
			eerst voor de baten uitgaan. De effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar.			
R77	Uitval van ICT-systemen door een technische storing of andere oorzaak.	Financieel en imagoschade	Actief - De gemeente heeft een calamiteiten- en uitwijkplan opgesteld voor dit risico. Als de systemen niet meer toegankelijk zijn, kost het tijd en geld om dit op te vangen.	10%	max. € 1.000.000	1,50%
			Totaal		**€ 21.150.000**	

Totaal grote risico's: € 21.150.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 21.150.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De risicosimulatie geeft een betrouwbaarheid van 90%. Uit deze risicosimulatie volgt dan een bedrag van € 8.752.634 (benodigde weerstandscapaciteit).

4. Beschikbare weerstandscapaciteit

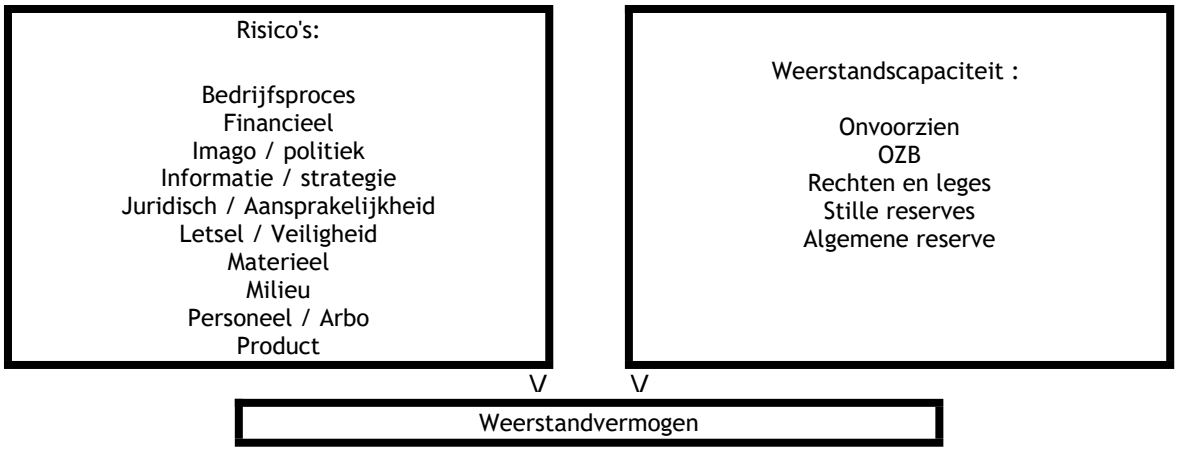
De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit in €
Onvoorzien	10.000
OZB	6.494.924
Rechten en leges	381.287
Stille reserves	1.838.000
Algemene reserve	6.766.194
Totale weerstandscapaciteit	**15.490.405**

5. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 15.490.405}{€\ 8.752.634} = 1{,}77$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de organisatie valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen.

6. Verdere ontwikkelingen

In het eerste kwartaal van 2023 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en aangepast. Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Het gaat naast het benoemen van risico's ook om bewustwording en het beheersen van risico's. Door een actueler beeld van mogelijke risico's ben je in staat om tijdig hierop de beheersmaatregelen te nemen.

Berekening weerstandscapaciteit en toelichting

- **Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)**

Bedragen in €

1) OZB	(1)	6.494.924	
2) Rechten en leges	(2)	381.287	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit			**6.876.211**
3) Onvoorzien	(3)	10 .000	
Weerstandscapaciteit exploitatie			**6.886.211**

- **Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)**

Bedragen in €

4) Algemene reserve	(4)	6.766.194	
5) Stille reserves	(5)	1.838.000	
Weerstandscapaciteit vermogen			**8.604.194**

Totale Weerstandscapaciteit			**15.490.405**

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 5,4 miljard. De onbenutte belastingcapaciteit is berekend op ca. € 6.5 miljoen.

Omschrijving	WOZ-waarde 2026 waardepeildatum 01/01/2025 Bedragen in €	Opbrengst OZB Texel 2026 Bedragen in €	% toelating art.12 gemeenten volgens coelo 2026	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten Bedragen in €	Onbenutte belasting-capaciteit OZB Bedragen in €
1) OZB woningen	4.553.365.000	1.491.126	0,1648%	7.503.946	6.012.820.
2) OZB niet woningen	859.700.000	934.681	0,1648%	1.416.786	482.105
Totaal	**5.413.065.000**	**2.425.807**		**8.920.731**	**6.494.924**

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter de leges zijn op dit moment niet kostendekkend. Op basis van het kostendekkendheidspercentage van 2026 is de heffingsruimte berekend op € 381.287 (zie voor nadere toelichting paragraaf G lokale lasten).

3. Voor onvoorziene uitgaven is € 10.000 beschikbaar.

4. Het saldo van de algemene reserve is na verplichtingen opgenomen in deze programmabegroting 2027 zijnde € 6.766.194.

De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2024 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2024. Dit bedrag is onveranderd overgenomen uit deze nota.

Kengetallen: Beoordeling van de financiële positie:

Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk om zowel naar de exploitatie als naar de balans te kijken. Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk hoe de gemeente er financieel voorstaat en in hoeverre de gemeente in staat is om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen. De kengetallen zijn uitgerekend op basis van de cijfers van de vastgestelde jaarrekening 2025, lopende jaar, begrotingsjaar en de vermoedelijke uitkomsten van de daarop volgende jaren.

Kengetallen	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1. Netto schuldquote	72,70%	113,6%	97,9%	117,8%	120,4%	121,6%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	66,10%	106,6%	90,2%	109,3%	111,3%	112,0%
3. Solvabiliteitsratio	33,70%	25,0%	29,4%	25,7%	25,2%	24,9%
4. Structurele exploitatieruimte	3,50%	3,0%	1,3%	0,2%	-0,2%	-0,5%
5. Grondexploitatie	-0,65%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
6. Gemeentelijke belastingen (voor vergelijking andere gemeenten)	80,30%	83,3%	80,00%	80,00%	80,00%	80,00%

Normering VNG	Voldoende	Matig	Onvoldoende
1. Netto schuldquote	< 100	100 > X < 130	> 130
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 100	100 > X < 130	> 130
3. Solvabiliteitsratio	> 50	30 < > 50	< 30
4. Structurele exploitatieruimte	> 0,6	0 < > 0,6	< 0

5. Grondexploitatie		Geen norm	
6. Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	< 100	100 > X < 120	> 120

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven. Dit jaar is naast het cijfer van de programmarekening 5 begrotingsjaren opgenomen ter vergelijking.

Via deze link kengetallen kunt u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto-schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen.
De netto-schuldquote gaat stijgen in de loop van der tijd. Bij een percentage van hoger dan 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. De gemeente blijft binnen deze norm maar stijgt de volgende jaren naar 121,6% . Dit betekent dat het meerjarenperspectief van de schulden uitdagingen kent om binnen deze norm van 130% te blijven en verder af te bouwen door kritisch te kijken of toekomstige investeringen echt noodzakelijk en of uit te stellen zijn.

Bij de berekening van de schuldquote is ten opzichte van de begroting 2026 rekening gehouden met het feit dat geplande investeringen in de praktijk later uitgevoerd worden en dat daardoor ook later geleend moet worden. Dit verklaart de daling van de schuldquote van 2026 en naar 2027.

De financiële positie van de gemeente Texel is op dit moment gezond. De schuldquote is in 2025 72%, maar zal de komende jaren stijgen door de uitvoering van het reeds vastgestelde investeringsplan tot en met 2026 en het voorliggende investeringsplan voor 2027 en verder. Naar verwachting stijgt deze in 2030 naar 121,6% (ongecorrigeerd). Er is geen wettelijk maximum voor deze schuldquote, maar wel landelijke signaleringswaarden. Tot 100% wordt als gezond gezien, boven 100% als een waarschuwingszone en boven 130% als zorgelijk. Dat betekent dat de rentelasten in de begroting te hoog worden ten opzichte van de overige lasten. Dat wil zeggen dat 29.4% van de bezittingen gefinancierd met eigen vermogen. De solvabiliteit moet minimaal 20% zijn.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid. De richtlijn van de VNG is dat deze ratio niet onder de 20% moet komen. De solvabiliteit daalt naar 29,4% in 2027(t.o.v. jaarrekening 2025) en staat in relatie met de schuldquote. Als de schulden stijgen, daalt de solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is. Hierbij is gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De structurele exploitatieruimte is voor 2027 gedaald naar 1,3%. Dit komt onder andere door een lager begrotingsoverschot ten opzichte van vorig jaar. De verdere daling komt voort uit een begrotingstekort vanaf 2028.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft de omvang van de boekwaarde van de grond ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting weer.
Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie gering. De lopende grondexploitaties hebben een lage boekwaarde. Daarnaast wordt er conform de richtlijnen van de BBV een voorziening getroffen indien een grondexploitatie negatief is.

Omvang gemeentelijke belasting (in relatie tot andere gemeenten)
Met dit kengetal wordt inzicht gegeven hoe de gemeentelijke belastingen van een gezin zijn ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Bij de berekening voor Texel is rekening gehouden met het gemiddelde OZB tarief en gemiddelde WOZ waarde van € 416.000 en tarief afvalstoffen en rioolheffing. Uit deze berekening komt dat deze gemeentelijke belastingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde 20% lager is.

Meerjarige balans (bedrag * € 1000)

Activa	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	748	730	712	694	676
Materiële vaste activa	123.991	131.959	135.337	139.909	142.478
Financiële vaste activa	6.060	6.560	7.060	7.560	8.060
Vlottende activa					
Voorraden	-173	375	375	375	375
Uitzettingen	10.699	9.625	7.175	7.604	8.314
Liquide Middelen	3.713	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende activa	13.805	9.000	5.000	6.000	6.000
Totaal generaal	**158.843**	**159.249**	**156.659**	**163.142**	**166.903**

Meerjarige balans (bedrag * € 1000)

Passiva	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Vaste passiva					
Eigen vermogen	53.545	46.813	40.337	41.087	41.635
Voorzieningen	11.006	9.203	5.483	7.271	8.162
Schulden langer dan 1 jaar	78.100	83.221	90.839	96.784	99.106
Vlottende passiva					
Schulden korter dan 1 jaar *****	10.367	12.000	12.000	12.000	12.000
Overlopende passiva	5.825	8.012	8.000	6.000	6.000
Totaal generaal	**158.843**	**159.249**	**156.659**	**163.142**	**166.903**

Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen

Onderhoud kapitaalgoederen
Deze paragraaf gaat over het onderhoud van de kapitaalgoederen die eigendom zijn van de gemeente. Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en gemeentelijke accommodaties waarvoor langdurige investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud zijn gericht op het duurzaam in stand houden van deze goederen. In deze paragraaf staat een toelichting op het beleidskader, het kwaliteitsniveau, het onderhoudsplan en de financiën van de volgende onderdelen:

- Openbare ruimte
- Groen en spelen
- Wegen
- Riolering
- Water
- Gebouwen

1) Kapitaalgoederen openbare ruimte

Beleidskader openbare ruimte
Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte horen straten en pleinen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, sportaccommodaties, begraafplaatsen, gebouwen en terreinen. De jaarlijkse onderhoudsbudgetten voor deze kapitaalgoederen zijn verdeeld over bijna alle programma's. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, rehabilitatie en reconstructie.

Context openbare ruimte
Externe ontwikkelingen hebben steeds meer invloed op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte. Het aantal en de intensiteit van onderzoeken en vergunningaanvragen, bijvoorbeeld voor kabels en leidingen, nemen toe voordat de uitvoering kan starten. Daardoor moeten planningen worden aangepast aan langere doorlooptijden. Zo houden wij grip op de voortgang van projecten en voorkomen wij verrassingen doordat externe procedures langer duren dan verwacht.

Beheer en kwaliteitsniveau openbare ruimte
Het beheer van de openbare ruimte wordt uitgevoerd op kwaliteitsniveau B, op basis van de kwaliteitscatalogus van CROW. Voor de centra en begraafplaatsen geldt een uitzondering: daar wordt gewerkt op kwaliteitsniveau A. Naast het reguliere onderhoud zijn ook investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde kwaliteitsniveau te kunnen blijven halen. De raad stelt voor de verschillende werkvelden beheerplannen vast.

Om onze middelen zo goed mogelijk in te zetten, volgen we de staat van onderhoud en voeren we samen met de dorpscommissies schouwen uit. Bij het maken van keuzes werken we zoveel mogelijk risicogericht. Het monitoren en bijhouden van de openbare ruimte worden vastgelegd in beheerplannen in het Geo-informatiesysteem (GIS). Eind 2022 stelde de raad het Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR, voorheen Gemeentelijk Rioleringsplan) vast. Naast de recent vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Gebouwen en Spelen, stelde de raad in najaar 2025 ook een nieuw beheerplan voor Straatmeubilair vast.

Onderhoudsplannen
Het huidige areaal is opgenomen in de algemene middelen voor BOR en de BGT-functie. We zijn bezig het huidige beheerpakket te herzien. Daarbij kijken we naar een zo goed mogelijke onderlinge aansluiting van de arealen, vooral waar veel raakvlakken zijn. Ook willen we het pakket gebruiksvriendelijker maken, zodat het beheer makkelijker wordt.

Financiën
De afgelopen jaren zijn de budgetten voor onderhoud jaarlijks geïndexeerd vanwege de sterk gestegen kosten. De investeringsbedragen zijn terug te vinden bij de investeringen.

2) Kapitaalgoederen groen en spelen

Beleidskader groen en spelen
Het beleidsplan Groene Infrastructuur is in 2024 niet vastgesteld door de raad, maar de ambities en uitgangspunten zijn wel onderschreven. Daardoor is er nog geen uitgewerkt beleid, maar zijn de principes waarop het beheer kan worden gebaseerd wel bekend.

Context groen en spelen
Het klimaat verandert en weersomstandigheden worden steeds extremer. Neerslag valt vaker in korte, zware buien en ook perioden van droogte en hitte nemen toe. Daarnaast gaat het niet goed met de biodiversiteit. In het Deltaplan Biodiversiteitsherstel staan doelen en maatregelen om dit te verbeteren. Met het Beleidsplan Groene Infrastructuur speelt Gemeente Texel hierop in. Door te investeren in gezond groen houden we onze dorpen en het eiland leefbaar en toekomstbestendig. Daarom zetten we in op meer groen en meer bomen.

Beheer en kwaliteitsniveau openbare ruimte
Bij de behandeling van het nieuwe beleidsplan is ook een beheerplan besproken. Daarnaast is structureel extra geld beschikbaar gesteld voor groenbeheer. Het beheer wordt voorlopig voortgezet op de huidige manier. Tegelijkertijd zetten we stappen richting meer ecologisch en klimaatadaptief groen. De richting en ambities voor een toekomstig groenbeleidsplan zijn op 7 november 2024 vastgesteld en worden nu verder uitgewerkt. Via pilots in twee nog te kiezen dorpen wordt gewerkt aan een algemeen groen beleids- en beheerplan. De uitgangspunten uit het concept-beleidsplan Groene Infrastructuur worden de komende jaren verder uitgewerkt. Het kwaliteitsniveau dat in Den Burg wordt nagestreefd is binnen de ring, inclusief de begraafplaatsen, Kwaliteit A. Voor de overige dorpen geldt Kwaliteit B.

Vanuit het thema Duurzaamheid wordt gewerkt aan een betere samenhang met de beleidsuitgangspunten voor de inrichting en het beheer van groen. Werkzaamheden worden steeds vaker ondergebracht in raamcontracten en bestekken. Daarmee vergroten we de efficiëntie in de interne werkwijze, kunnen we beter anticiperen op en sturen op kwaliteitseisen die voortkomen uit nieuw beleid, en sluit de opdrachtverstrekking beter aan op ons inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Speerpunten
Nieuwe ambities uit beleid beter borgen in het beheer.

Areaalgegevens op orde (zie bij Gegevensbeheer)

3) Kapitaalgoederen wegen

Beleidskader
Het beheerplan Wegen is in 2023 goedgekeurd door de raad. Het plan heeft een looptijd van vijf jaar, namelijk van 2024 tot en met 2028. In het beheerplan Wegen staat een overzicht van de geplande reconstructies en rehabilitaties van wegen en fietspaden. Opvallende projecten waren de reconstructie van de Rozendijk en de Pontweg.

Context wegen
Er wordt gewerkt aan een betere structuur van het wegenareaal en aan een betere prioritering van wegenprojecten die vanuit de onderhoudsopgave moeten worden aangepakt. Daardoor verloopt het proces beter en beheersbaarder en neemt hinder door onverwachte lastminute ingrepen af. Tegelijkertijd biedt dit de kans om beter aan te sluiten op beleid, zodat ambities al in een vroeg stadium kunnen worden meegenomen en, waar nodig, direct onderdeel worden van de projectscope.

Beheer en kwaliteit wegen
De overname van onderhoudsareaal van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) brengt nieuwe onderhoudsplichten en kosten met zich mee. Daarmee moet rekening worden gehouden bij het opstellen en aanvragen van meerjarenplannen voor groot onderhoud en kredieten voor herinrichtingsprojecten.

Straatmeubilair, waaronder verkeersborden, wordt geïnspecteerd door een extern bureau. De resultaten geven een actueel beeld van dit deel van het areaal en vormen ook de basis voor het prioriteren van onderhoud en vervanging.

Texel wil zich profileren als een fietsvriendelijk eiland, waar fietsen niet alleen veilig is, maar ook de eerste keuze voor toeristen en inwoners. We zijn gestart met het verbeteren van onze fietspaden door ze goed te onderhouden en waar nodig te verbreden, zodat er genoeg ruimte is voor alle fietsers, waaronder bakfietsen. Bij de herinrichting van gebieden kijken we ook naar het verbeteren of uitbreiden van parkeergelegenheid voor mensen met een beperking.

Financiën
De investeringsbedragen staan vermeld bij de investeringen.

Opbrengsten mobiliteit
De opbrengsten uit betaald parkeren zijn de afgelopen jaren stabiel gebleven. In de programmabegroting 2025 zijn de verwachte opbrengsten verhoogd doordat de parkeertarieven zijn verhoogd.

4) Kapitaalgoederen riolering

Beleidskader
Eind 2022 heeft de raad een nieuw beheerplan vastgesteld. Het Texelse Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR) is gebaseerd op het riolerings- en waterbeheerplan, dat binnen de samenwerking in de Noordkop is opgesteld.

Context riolering
De vervangingen lopen volgens de programmering. De langdurige extreem natte seizoenen in voorgaande jaren hebben laten zien dat het systeem robuust genoeg is om dit te verwerken. Daar waar knelpunten ontstonden in het gemeentelijke areaal zijn deze opgepakt en verholpen of opgenomen in de vervangingsplanning van de huidige planperiode.

Financiën
De rioolheffing is kostendekkend. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf lokale lasten. Voor zowel het areaal riolering als het areaal water is een kostendekkingsplan opgenomen in het hoofdstuk ‘Financiële middelen’ van het Programma Stedelijk Water en Riool Texel 2023-2027.

5) Kapitaalgoederen water

Beleidskader
Op Texel zijn drie havens: de veerhaven van Rijkswaterstaat, de NIOZ-haven en de haven van Oudeschild. De gemeente beheert de haven van Oudeschild en werkt op onderdelen, zoals baggerwerkzaamheden, samen met de NIOZ-haven. Het open water op Texel wordt onderhouden door particuliere eigenaren, de gemeente en het hoogheemraadschap. Het hoogheemraadschap stelt de waterpeilen vast en is verantwoordelijk voor het handhaven daarvan. Voor de gemeente bestaat het belangrijkste werk uit het jaarlijks maaien en baggeren van watergangen. Dit onderhoud wordt deels uitgevoerd met eigen materiaal en personeel en deels uitbesteed aan lokale aannemers. De hoeveelheid beschoeiing en kademuren in het gemeentelijke water is beperkt.

Context water
In 2025 is groot onderhoud uitgevoerd aan de damwanden en remmingwerken van het Noordelijk Havenhoofd. Dit werk is afgerond. De gemeenteraad heeft het principebesluit genomen om de haven te verzelfstandigen naar een havenbedrijf in de vorm van een gemeentelijke bv.

Onderhoudsplannen
Uitgaande van het meerjarenonderhoudsplan hebben we het ontwerp, de aanbesteding en de uitvoering van het groot onderhoud aan de kades, van het Noordelijk havenhoofd tot aan de loswal, in één keer uitgevoerd.

Financiën
Voor zowel het areaal riolering als het areaal water is een kostendekkingsplan opgenomen in het hoofdstuk ‘Financiële middelen’ van het Programma Stedelijk Water en Riool Texel 2023-2027. De investeringsbedragen zijn terug te vinden bij de investeringen.

6) Kapitaalgoederen gebouwen

Beleidskader
In 2024 is het nieuwe beheerplan Gebouwen vastgesteld.

Onderhoudsplannen
Bij het bepalen van de onderhoudsstaat gebruiken we de landelijke NEN 2767-norm voor gebouwen. Bij het vaststellen van de nota is uitgegaan van onderhoudsniveau 3, wat staat voor redelijk tot goed, voor het in stand houden van het vastgoed. Het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken gebeurt volgens het door de gemeenteraad vastgestelde beheerplan.

Financiën
Om grote financiële verschillen te voorkomen, wordt in de onderhoudsvoorziening gespaard op basis van een 20-jarig gemiddelde. Zo wordt er in elke cyclus geld gereserveerd voor groot onderhoud.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Waar gaat het over?

Deze paragraaf beschrijft ontwikkelingen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Personeel

Er ligt een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer om de compensatieregeling voor de transitievergoeding bij arbeidsongeschiktheid af te schaffen. Als dit voorstel wordt aangenomen, gaat de wijziging in per 1 januari 2027. Omdat het wetsvoorstel nog niet is aangenomen, vragen we hiervoor geen extra budget aan in de begroting 2027. Als de compensatie daadwerkelijk vervalt, vragen we in de tussenrapportage 2027 alsnog extra budget aan.

De RVU-regeling is per 1 januari 2026 aangepast en geldt nu alleen nog voor zware beroepen. De criteria voor een zwaar beroep zijn nog niet officieel gepubliceerd. Op basis van de gepubliceerde referentiekaders verwachten we dat één medewerker vanaf medio 2027 gebruik kan maken van deze regeling. Vanwege de onzekerheid en het lage aantal deelnemers vragen we hiervoor geen extra budget aan in de begroting 2027. Als er uitkeringen nodig zijn, vragen we hiervoor extra budget aan in de tussenrapportage 2027.

Personeelsbeleid

Om de uitdagende opgaven waar gemeente Texel voor staat samen aan te pakken, streven we naar balans, beweging en verbinding. Dit vraagt van HRM om nieuwe en bestaande medewerkers op de juiste plek in te zetten, zodat hun kennis, ervaring en vaardigheden goed tot hun recht komen. Om de dienstverlening van de gemeente in de huidige arbeidsmarkt verder te verbeteren en een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven, zetten we in 2027 in op de volgende uitgangspunten en beleidsontwikkelingen:

Uitgangspunten

- Gemeente Texel is een betrokken en verantwoordelijke werkgever voor nieuwe en bestaande medewerkers.
- We zijn een organisatie waarin medewerkers kunnen leren en zich ontwikkelen.
- Vanuit HRM nemen we op tijd maatregelen om duurzaam en toekomstgericht te kunnen werken.

Beleid in ontwikkeling 2027

- In 2025 is een nieuw strategisch personeelsplan opgesteld. In 2026 is daarmee een stap gezet en in 2027 wordt de uitvoering verder voortgezet.
- We actualiseren en moderniseren HRM-processen en -procedures, en verbeteren de digitale ondersteuning daarbij.
- We ontwikkelen een traineebeleid en een managementdevelopmentprogramma.
- In 2025 is een vitaliteitsbeleid opgesteld en is een preventief medisch onderzoek (PMO) uitgevoerd. Hierop volgt een samenhangende en structurele aanpak, waaronder een medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Onderzoeken 213a

De uitkomsten van de onderzoeken naar de afvalstoffenheffing en het minimabeleid verwerken we in 2026.

In de auditcommissie is informatie opgehaald over mogelijke onderwerpen. De voortgang bespreken we met de auditcommissie. Het college informeert de gemeenteraad elk jaar over het gekozen onderwerp. Het volgende onderwerp is de Starterslening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn).

Rekenkameronderzoeken

Sinds de programmarekening 2024 nemen we hier de opvolging op van de aanbevelingen die de Rekenkamercommissie in de diverse rapporten heeft gedaan. Het overzicht laat zien wat de stand van zaken is van de aanbevelingen van de laatste vier rapporten van de Rekenkamercommissie. De aanbevelingen uit de overige rekenkameronderzoeken zijn uitgevoerd en worden daarom niet verder opgenomen in de rapportage.

Het gaat hierbij om de volgende onderzoeken:

De financiële positie van de gemeente 2026

Mobiliteitsbeleid en de rol van de raad 2024

Aandachtspunten opstellen nieuwe woonvisie 2023

Kansen voor duurzaamheid 2021

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid betekent dat de gemeente zich houdt aan de wet- en regelgeving, ook wel compliance genoemd. Dit geldt voor allerlei werkzaamheden van de gemeente, zoals inkopen en aanbestedingen, het verstrekken van subsidies en het geven van informatie. Vanaf de jaarrekening 2023 legt het college van B en W zelf verantwoording af over de financiële rechtmatigheid. In de financiële verordening zijn hierover afspraken gemaakt met de gemeenteraad. De externe accountant controleert en beoordeelt jaarlijks de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording. De accountant kijkt of de informatie in de jaarrekening juist en betrouwbaar is, maar geeft geen apart oordeel meer over de rechtmatigheid. De rechtmatigheidsverantwoording richt zich op de volgende drie criteria:

- Begrotingscriterium: uitgaven moeten binnen de goedgekeurde begroting passen;
- Voorwaardencriterium: de gemeente moet zich aan de regels houden;
- Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium: er moet goed worden gecontroleerd om misbruik van regelingen te voorkomen.

Het college van B en W legt verantwoording af en gebruikt termen als “fouten” en “onduidelijkheden” om aan te geven waar iets mis is gegaan. Het college is verantwoordelijk voor een goed werkend systeem dat ervoor zorgt dat alle financiële handelingen volgens de wet worden uitgevoerd. De gemeenteraad stelt het normenkader vast en bepaalt waar de controlegrenzen liggen. Deze grenzen geven aan wanneer een geconstateerde fout of onrechtmatigheid zo ernstig is dat deze moet worden gemeld of zelfs kan leiden tot een verklaring van onrechtmatig handelen. Het gebruik van deze grenzen zorgt voor een eenduidige werkwijze en duidelijkheid bij de beoordeling van afwijkingen. Een samenvattend overzicht van deze grenzen staat in de onderstaande tabel.

Tabel 1: Controlegrenzen

Grens	Toelichting
Verantwoordingsgrens	2% van de totale lasten exclusief dotatie reserve (primaire begroting)
Goedkeuringstolerantie	2% van de totale lasten exclusief dotatie reserve (primaire begroting)
Rapporteringsgrens	Conform financiële verordening Texel, Artikel 21k

Beleid in ontwikkeling

- We voeren de nieuwe budgethoudersregeling in en gaan realistischer begroten. Daardoor ontstaan minder onrechtmatigheden.
- We werken achterstanden weg bij onrechtmatige contracten door extra budget in te zetten voor externe ondersteuning bij inkoop en aanbesteding.
- We brengen de bedrijfsvoering beter in kaart en leggen procesbeschrijvingen duidelijker vast (AO). Ook nemen we interne beheersmaatregelen (IB) om risico’s te verkleinen. We beginnen hiermee in het sociaal domein.
- We versterken de kennis en vaardigheden binnen onze organisatie met opleidingen en trainingen.

Overhead

Waar gaat het over?

Volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden alle kosten die te maken hebben met de aansturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als overhead weergegeven. De overheadkosten bestaan vooral uit ondersteunend en leidinggevend personeel, de organisatie, ICT en huisvesting. Deze kosten mogen niet worden doorberekend aan de verschillende programma's.

Het centraal begroten en verantwoorden van alle overhead werkt nadelig als een deel van de overheadkosten normaal gesproken ten laste van grote projecten of investeringen komt. Daarom is het toegestaan om deze overheadkosten indirect toe te rekenen aan investeringen en projecten.

Er wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten kan worden toegerekend aan heffingen en leges. Om inzicht te geven in de uitkomsten van deze berekeningen, worden deze met een toelichting opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten. Bij het berekenen van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt rekening gehouden met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele inzet van medewerkers die zich bezighouden met het verstrekken van het betreffende product.

Tabel 2: Overzicht totale overhead

Bedragen x € 1.000

	Bedrag	% totale overhead	% lasten begroting
Verdeling overhead 2027			
• Personeel	9.766	65,3	10,9
• Automatisering	1.696	11,3	1,9
• Organisatie	1.485	9,9	1,6
• Huisvestingskosten	2.020	13,5	2,3
Totaal	**14.967**	**100**	**16,7**

Het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten in de begroting bedraagt 16,7%.

Dit percentage was in de afgelopen jaren als volgt:

2026 15,7%

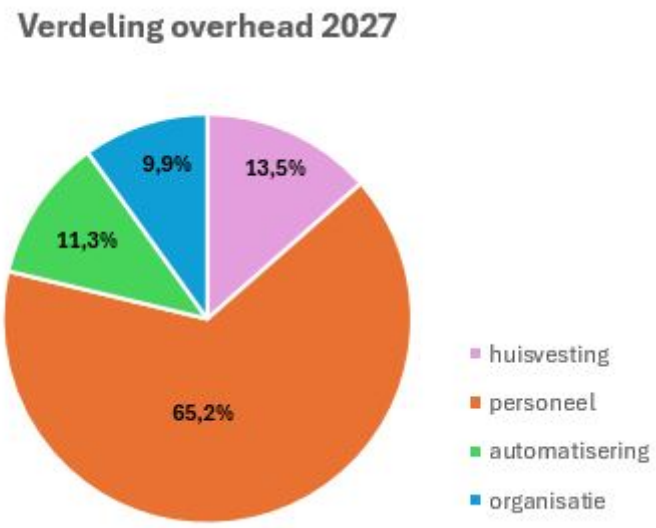
2025 14,2%

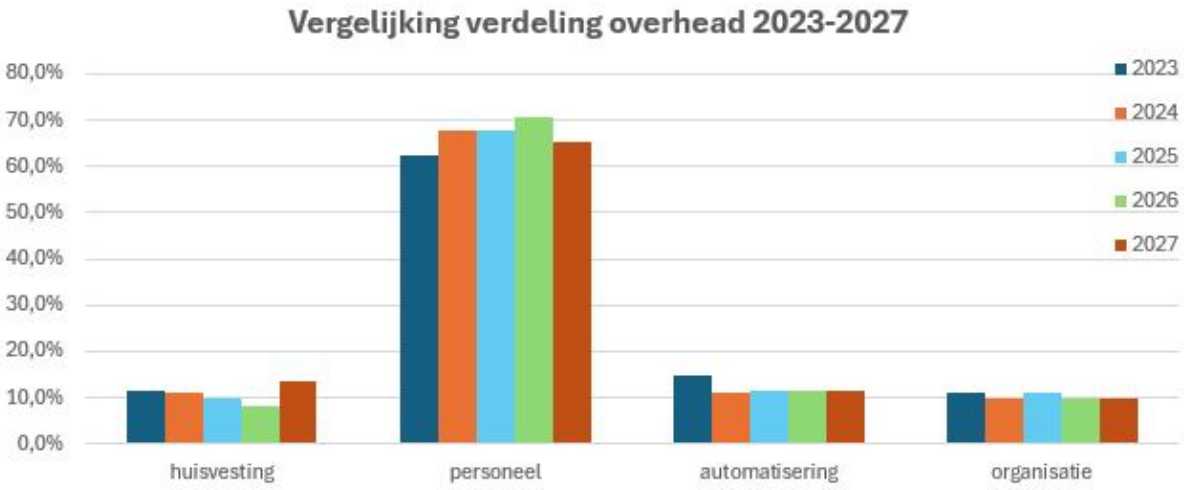
2024 14,7%

2023 15,4%

2022 15,1%

Hieruit blijkt dat het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten iets stijgt in vergelijking met voorgaande jaren.
Dit komt met name door incidentele kosten voor 2027 met betrekking tot de huisvesting van Gemeentewerken.

Verdeling overhead 2027
9,9%
13,5%
11,3%
65,2%
huisvesting
personeel
automatisering
organisatie

Vergelijking verdeling overhead 2023-2027
80,0%
70,0%
60,0%
50,0%
40,0%
30,0%
20,0%
10,0%
0,0%
huisvesting
personeel
automatisering
organisatie
2023
2024
2025
2026
2027

Paragraaf Grondbeleid

Grondbeleid

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat dat de paragraaf grondbeleid moet ingaan op:

1. een visie op het grondbeleid in relatie tot de doelen van de programma's in de begroting;
2. een beschrijving van de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. een actuele verwachting van de resultaten van de totale grondexploitatie;
4. een onderbouwing van de verwachte winstneming;
5. de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken, in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie op en wijze van grondbeleid

De Omgevingswet verplicht de gemeente om haar ruimtelijk beleid vast te leggen in een omgevingsvisie. De gemeente werkt momenteel aan het opstellen van deze omgevingsvisie. Texel heeft in het verleden een actief grondbeleid gevoerd. Daardoor is een grondpositie ontstaan die de realisatie van nieuwbouwprojecten voor de komende jaren mogelijk maakt (uitvoering Actieplan Wonen, Woningbouwprogramma Texel 2020-2030, Woonvisie).
Uitgaande van de gemeentelijke visie op wonen, detailhandel en bedrijventerreinen is de grondpositie van de gemeente groot genoeg om gewenste ontwikkelingen via actief grondbeleid mogelijk te maken. De Omgevingswet biedt daarnaast voldoende ruimte voor een sterke gemeentelijke regierol in de ruimtelijke ontwikkeling, ook als de gemeente de bouwgrond niet zelf in eigendom heeft (facilitair grondbeleid).
De manier waarop de gemeente haar grondbeleid uitvoert, staat beschreven in de nota grondbeleid. Daarbij is gekozen voor situationeel grondbeleid: per project wordt bekeken of de gemeente een actieve of meer faciliterende rol heeft.

Te verwachten resultaat

Per 1-1-2026 is besloten dat de gemeente Texel de grondexploitaties niet langer halverwege het jaar actualiseert op basis van de actuele boekwaarde. Daarom worden in deze tussentijdse rapportage geen financiële wijzigingen of bijstellingen van de bestaande grondexploitaties weergegeven in de presentatie. Wel wordt elk project financieel gemonitord. Als er grote afwijkingen of wijzigingen in de scope zijn, wordt dat tussentijds gemeld.

In het kader van de begroting zijn alle projecten financieel doorgelopen, maar worden de grondexploitaties niet meer herzien. Daarom zijn de resultaten in de tabellen ongewijzigd ten opzichte van de actualisatie bij de jaarrekening. Wel zijn De Kompas en de Jan Drijverschool inmiddels afgesloten en daarom niet langer opgenomen in de tabellen. De Zeevaartschool is aan het overzicht toegevoegd op prijspeil 1-7-2026. De overige grondexploitaties staan nog op prijspeil 1-1-2026.

Verder zijn er op dit moment twee grondexploitaties in voorbereiding, namelijk bedrijventerrein Oudeschild en de transformatie van de Fonteinschool naar woningen.

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties Grondexploitatie d.d. 01.01.2026 in vergelijking met grondexploitatie d.d. 01.01.2025. Bedragen x 1.000					
Grondexploitatie	Boekwaarde saldo 31.12.2024	Verwachte eindwaarde 01.01.2025	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2025	Verwachte eindwaarde 01.01.2026	Jaar realisatie
Oosterend	74 N	635 N	-257 V	266 N	31-12-2026
Oudeschild	-848 V	55 N	-555 V	32 N	31-12-2026
De Cocksdorp	-504 V	102 N	-477 V	89 N	31-12-2026
Marsweg	-866 V	1541 N	654 N	1.528 N	31-12-2026
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	74 N	219 N	86 N	315 N	31-12-2028
Zeevaartschool	0	0	0	165 N	31-12-2029
Totalen	-2.070 V		-548 V		

Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er op 31 december van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen.

Uit het overzicht blijkt dat de boekwaarde van de grondexploitaties per saldo uitkomt op € 547.569 per 31 december 2025. Dit sluit niet langer aan op de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening van begin dit jaar. In het saldo waren destijds nog de resultaten van De Kompas en Den Hoorn opgenomen. Deze grondexploitaties zijn inmiddels afgesloten.

In de onderstaande tabel staat een inschatting van de nog te realiseren kosten en opbrengsten per grondexploitatie.

			Nog te realiseren			
Project	Boekwaarde		Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	
Oosterend	€	-257	€ 975	€ -452	€ 266	31-12-2026
Oudeschild	€	-555	€ 591	€ -5	€ 32	31-12-2026
De Cocksdorp	€	-477	€ 960	€ -394	€ 89	31-12-2026
Marsweg	€	654	€ 874	€ -	€ 1.528	31-12-2026
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€	86	€ 797	€ -568	€ 315	31-12-2028
Zeevaartschool	€	-	€ 928	€ -763	€ 165	31-12-2029
Totaal	**€**	**-548**	**€ 5.125**	**€ -2.183**		
						Bedragen x 1.000

Algemene toelichting lopende grondexploitaties

In het kader van de begroting zijn de grondexploitaties niet volledig herzien, maar is wel gekeken naar de belangrijkste wijzigingen. Indien van toepassing, worden deze hieronder kort toegelicht.

Voor de projecten Oudeschild, Oosterend en de Marsweg zijn de laatste civiele werkzaamheden volop in uitvoering. De verwachting is dat deze eind dit jaar allemaal zijn afgerond en dat de grondexploitaties kunnen worden afgesloten. Ook zijn de opbrengsten volledig gerealiseerd. Voor Oosterend en Oudeschild lijken de kosten iets lager uit te vallen, waardoor naar verwachting het resultaat verbetert. Voor De Cocksdorp zijn inmiddels de laatste kavels verkocht. Zodra de opstal is gerealiseerd, kunnen de laatste civiele werkzaamheden worden uitgevoerd. Het streven is om dit jaar nog af te ronden, maar het risico bestaat dat dit pas in 2027 kan worden uitgevoerd. Voor het gezondheidsplein zullen de civiele werkzaamheden naar verwachting binnenkort starten en in 2028 worden afgerond.

Op 30 juni is de grondexploitatie voor de Zeevaartschool geopend. In deze grondexploitatie worden andere parameters gehanteerd dan bij de overige grondexploitaties die per 1-1-2026 zijn herzien. Dit komt mede door ontwikkelingen in het Midden-Oosten. Deze ontwikkelingen zullen naar verwachting een negatieve impact hebben op kosten en opbrengsten.

Naast de vastgestelde grondexploitaties zijn er nog twee projecten die op korte termijn worden voorgelegd aan het college en de raad, namelijk Bedrijventerrein Oudeschild en de woningbouwontwikkeling op de locatie van de Fonteinschool.

Voorziening en winstneming

Uit het overzicht blijkt dat zes grondexploitaties een negatieve eindwaarde hebben. Volgens het BBV moet bij een verwacht verlies op de eindwaarde een voorziening worden getroffen ter hoogte van het betreffende tekort. Het overzicht hieronder geeft het saldo voorraad gronden in onderhanden werken per 31 december 2025 weer:

Project	Boekwaarde	Voorziening	Kapitaalbeslag gronden
Oosterend	€ -257	€ 266	€ 10
Oudeschild	€ -555	€ 32	€ -523
De Cocksdorp	€ -477	€ 89	€ -387
Marsweg	€ 654	€ -	€ 654
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 86	€ 315	€ 402
Zeevaartschool	€ -	€ 165	€ -
Totaal	**€ -548**	**€ 867**	**€ 155**
			Bedragen x 1.000

Uit het overzicht blijkt dat er voorzieningen zijn getroffen voor de onrendabele grondexploitaties. Het totale saldo van de voorraad gronden in onderhanden werken bedraagt daarmee € 154.710. Dit bedrag wijkt af van de voorziening die is gecommuniceerd in de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening. Deze afwijking komt doordat de gesloten grondexploitaties Jan Drijverschool en De Kompas niet langer in de overzichten zijn opgenomen.

Volgens de voorschriften van het BBV worden winsten pas genomen op het moment dat deze zich daadwerkelijk voordoen. In de regel is dat wanneer er bij afsluiting van de exploitatie sprake is van een positief grondexploitatieresultaat. Onder strikte voorwaarden kan en moet tussentijds winst worden genomen. Hiervoor schrijft het BBV de Percentage of Completion-methode (POC) voor. Omdat de meeste grondexploitaties, zoals hierboven aangegeven, een negatief resultaat hebben, wordt voor 2026 geen winstneming verwacht.

Risico's en kansen projecten

Bij grondexploitaties zijn er altijd onzekerheden, zowel kansen als risico's. Hoe verder een project is gevorderd, hoe kleiner de onzekerheden zijn. Om de risico's deels af te dekken, heeft de gemeente Texel een weerstandsvermogen. Dit staat in paragraaf Weerstandsvermogen.

De grondexploitaties Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en Marsweg zijn nagenoeg afgerond. Daardoor zijn de resterende risico's voor deze projecten beperkt. De ontwikkelingen bij het Gezondheidsplein en de Zeevaartschool bevinden zich nog in een relatief vroeg stadium. Daardoor zijn de onzekerheden over het behalen van het geraamde resultaat groter. Daarom worden voor deze projecten uitgebreide risicoanalyses uitgevoerd, waarin zowel macro-economische als projectspecifieke risico's in kaart worden gebracht en financieel gewaardeerd.

Paragraaf Financiering

Waar gaat het over?

De gemeente zorgt ervoor dat uitkeringen, subsidies, rekeningen en salarissen op tijd worden betaald. Om dit te kunnen doen, zijn naast de inkomsten van het Rijk en de gemeentelijke belastingen soms kortlopende leningen nodig om tijdelijke financiële pieken op te vangen, omdat uitgaven en inkomsten niet altijd gelijk lopen. Daarnaast zijn langlopende leningen nodig om investeringen te kunnen doen. Verder geeft deze paragraaf inzicht in de financieringsbehoefte, de huidige en verwachte leningenportefeuille, trends en ontwikkelingen, het EMU-saldo en de toerekening van rente.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Het wettelijke kader is vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF), de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Daarnaast gelden de interne regels uit het treasurystatuut. Deze gaan vooral over het beleid voor het lenen en uitlenen van geld.

De gemeente financiert zoveel mogelijk met eigen middelen, zoals reserves en voorzieningen. Pas als deze middelen zijn gebruikt, wordt er geleend.

Decentrale overheden moeten het bedrag aan liquide middelen dat boven het wettelijke drempelbedrag uitkomt, in de schatkist van het ministerie aanhouden. Dit drempelbedrag is 2% van het begrotingstotaal. Voor Texel is dat € 1,8 miljoen. Met BNG Bank is afgesproken dat het bedrag boven € 385.000 dagelijks automatisch wordt overgeboekt naar de schatkist en pas wordt teruggevraagd als dat nodig is. Zo wordt de drempel niet overschreden en maakt de gemeente optimaal gebruik van de rente op tijdelijk overtollige middelen bij de schatkist.

Ontwikkelingen/Risico

- Toenemende schuld
  In 2027 en de jaren daarna zijn leningen nodig voor investeringen in onder andere infrastructuur, bedrijfsmiddelen, leningen aan het gezondheidscentrum, leningen aan inwoners voor starterswoningen en het stimuleren van toekomstbestendig wonen. Daardoor stijgt de schuldquote verder en daalt de solvabiliteit. Het risico op financiële instabiliteit neemt daardoor toe. Daarom kiest het college ervoor om terughoudend te zijn met nieuwe investeringen en deze realistischer te spreiden over de jaren.

  De financiële positie van de gemeente Texel is op dit moment gezond. De schuldquote is in 2025 72%, maar zal de komende jaren stijgen door de uitvoering van het reeds vastgestelde investeringsplan tot en met 2026 en het voorliggende investeringsplan voor 2027 en verder. Naar verwachting stijgt deze in 2030 naar 121,6% (ongecorrigeerd). Er is geen wettelijk maximum voor deze schuldquote, maar wel landelijke signaleringswaarden. Tot 100% wordt als gezond gezien, boven 100% als een waarschuwingszone en boven 130% als zorgelijk. Dat betekent dat de rentelasten in de begroting te hoog worden ten opzichte van de overige lasten. De solvabiliteit daalt naar 29,4% in 2027. Dat wil zeggen dat 29,4% van de bezittingen gefinancierd wordt met eigen vermogen. De solvabiliteit moet minimaal 20% zijn.

  Het meerjarenperspectief van de schulden kent uitdagingen om ervoor te zorgen dat de schuldquote niet boven de 130% uitkomt en de solvabiliteit minimaal 20% blijft.

  Maatregelen:
  - Baten realistischer begroten, op basis van het BMC-onderzoek 'Stille baten en lasten';
  - Investeringen uitstellen of spreiden;
  - Kritisch bekijken of investeringen echt noodzakelijk zijn.

- Rente

  De renteontwikkeling is moeilijk te voorspellen en hangt in grote lijnen samen met het rentebeleid van de Europese Centrale Bank, die moet zorgen voor economische stabiliteit. De Europese Centrale Bank heeft in juni en september 2026 de rente met 0,25% verhoogd. Of verdere verhogingen nodig zijn, hangt onder andere af van de inflatie, de economische situatie en geopolitieke ontwikkelingen.

De gemeente Texel reserveert budget voor rente bij nieuwe investeringsvoorstellen op basis van de renteprognose waarmee in de begroting rekening is gehouden. In de tussenrapportage en bij de voorbereiding van de programmabegroting wordt gekeken of deze gereserveerde middelen nog overeenkomen met de werkelijkheid. Een overschot wordt ingeleverd en een eventueel tekort wordt aangevraagd.

Maatregelen: Niet nodig, de gereserveerde middelen zijn voldoende.

- Achtervang

  De gemeente draagt bij aan de financierbaarheid van sociale volkshuisvesting en vervult een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor leningen die Stichting Woontij aangaat.

  Maatregelen: Niet nodig, Het financiële risico is verwaarloosbaar.

Renterisico

Ter voorkoming en beheersing van renterisico's zijn wettelijke kaders vastgesteld. Hieronder wordt uitgelegd wat dit inhoudt en of de gemeente hieraan voldoet, zoals aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- **Kasgeldlimiet** (renterisico vlottende schuld)

Deze limiet bepaalt hoe groot en hoe lang tijdelijke liquiditeitstekorten mogen zijn. Gemeenten mogen slechts een beperkt deel van hun begroting met kortlopende leningen financieren, omdat langlopende leningen zorgen voor een voorspelbare rentelast. De bovengrens van de kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van de totale begroting aan het begin van het jaar.

De kasgeldlimiet van de gemeente is voor 2027 afgerond € 7,67 miljoen. Dat betekent dat de gemiddelde omvang van de kortlopende schulden per kwartaal, op basis van de peildatum van de eerste dag van elke maand, met een looptijd van maximaal één jaar, niet langer dan twee kwartalen boven dit bedrag mag uitkomen. Om dit te voorkomen, moet tijdig een langlopende lening worden aangetrokken of moet een kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

- **Renterisiconorm** (vaste schuld)

De renterisiconorm is een wettelijke regel die bepaalt dat gemeenten maximaal 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar mogen herfinancieren of herzien. Dit is bedoeld om gemeenten te beschermen tegen rentestijgingen en om herfinanciering goed te spreiden.

De gemeente Texel voldoet meerjarig aan deze norm. De onderstaande berekening laat zien dat er de komende jaren nog ruimte is voordat deze norm wordt bereikt. Dit blijkt uit een vergelijking tussen de norm en de feitelijke situatie, op basis van de huidige leningenportefeuille en de verwachtingen daarbij.

(bedragen x € 1.000)

	2027	2028	2029	2030
Begrotingstotaal	90.219	83.678	83.766	84294
Percentage bij ministeriële regeling	20%	20%	20%	20%
Rente risiconorm percentage van begrotingstotaal)	18.044	16.736	16.753	16.859
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	5.383	6.055	6.679	7.154
Ruimte over (rente risiconorm - renterisico)	**12.661**	**10.681**	**10.074**	**9.705**

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

De komende jaren moet er per saldo opnieuw worden geleend om uitvoering te geven aan de toegekende investeringen, het verstrekken van leningen en de overdracht van de pensioenvoorziening voor oud-wethouders aan het ABP-fonds. Daardoor nemen de schulden de komende jaren verder toe. Dit heeft een negatieve invloed op de schuldquote en daarmee op de financiële positie van de gemeente. Onder het kopje Ontwikkelingen en risico's in deze paragraaf wordt hier verder op ingegaan, net als in de paragraaf Weerstandsvermogen. Bij de liquiditeitsbehoefte is uitgegaan van een rentepercentage van 3,75% en een aflossingstermijn van 20 jaar.

(bedragen x € 1.000)

	2027	2028	2029	2030
Liquiditeitssaldo	-6.500	-6.800	-7.400	-7.000
Kasgeldlening (korter dan 1 jaar)	6.800	7.400	7.000	6.200
Kasstroom operationele activiteiten per saldo	8.200	8.700	9.700	10.100
Kasstroom Investeringsactiviteiten per saldo	-14.100	-12.900	-9.000	-2.400
Kasstroom financieringsactiviteiten per saldo	-7.400	-8.400	-9.300	-9.900
Consolidatie (leningen langer dan 1 jaar)	13.000	12.000	9.000	3.000
Totaal	0	0	0	0

- **Leningenportefeuille**

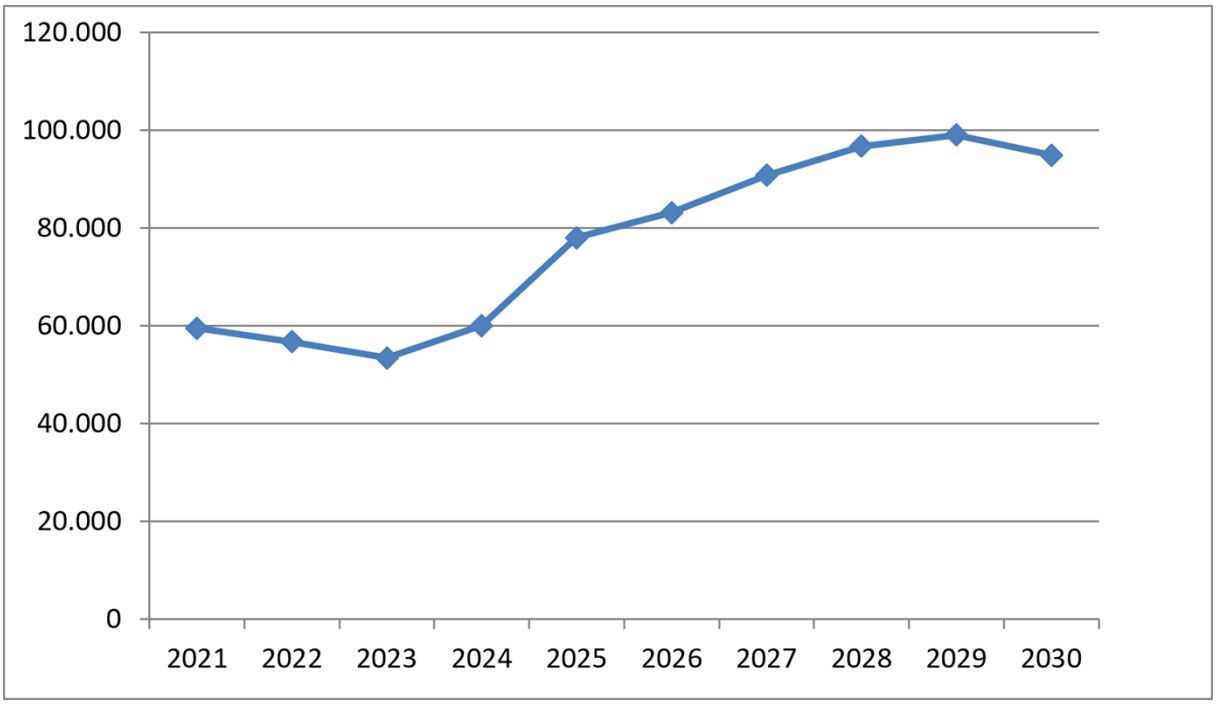
bedragen x € 1.000)

Bedrag lening	Rente	Looptijd	Boekwaarde Lening 1/1/2027	Rente Boekjaar 2027	Aflossing 2027	Boekwaarde 31/12/2027	Boekwaarde 31/12/2028	Boekwaarde 31/12/2029	Boekwaarde 31/12/2030
3.400	4,120%	06-46	2.351	96	-78	2.273	2.192	2.108	2.020
11.200	4,135%	06-46	7.752	320	-257	7.496	7.228	6.950	6.660
9.800	4,270%	06-47	7.051	293	-214	6.837	6.614	6.381	6.139
10.000	0,365%	20-35	6.000	20	-667	5.333	4.667	4.000	3.333
12.000	0,250%	21-41	9.000	22	-600	8.400	7.800	7.200	6.600
8.000	0,280%	21-41	6.000	16	-400	5.600	5.200	4.800	4.400
8.000	2,440%	22-37	5.867	139	-533	5.333	4.800	4.267	3.733

10.000	2,820%	24-39	8.667	227	-667	8.000	7.333	6.667	6.000
10.000	3,077%	25-40	9.333	272	-667	8.667	8.000	7.333	6.667
12.000	3,030%	25-40	11.200	335	-800	10.400	9.600	8.800	8.000
Totalen per september 2026			**73.221**	**1.740**	**-4.883**	**68.339**	**63.434**	**58.506**	**53.552**
10.000	Prognose 3,75%	2026-2046	10.000	375	-500	9.500	9.000	8.500	8.000
13.000	Prognose 3,75%	2027-2047	0	0	0	13.000	12.350	11.700	11.050
12.000	Prognose 3,75%	2028-2048	0	0	0	0	12.000	11.400	10.800
9.000	Prognose 3,75%	2029-2049	0	0	0	0	0	9.000	8.550
3.000	Prognose 3,75%	2030-2050	0	0	0	0	0	0	3.000
Totalen naar verwachting meerjarig			**83.221**	**2.115**	**-5.383**	**90.839**	**96.784**	**99.106**	**94.952**

Het verloop van de leningenportefeuille ziet er dan als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

EMU-saldo

Het EMU-saldo van de Economische en Monetaire Unie is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid, op basis van het kasstelsel. De onderstaande tabel laat zien wat het effect van de gemeente Texel is op het EMU-saldo van Nederland. De gemeente Texel heeft een aflopend meerjarig financieringstekort. Dit komt ook tot uiting in de meerjarige liquiditeitsplanning, waarbij ervan uit wordt gegaan dat er in de loop van de tijd minder geld geleend hoeft te worden.

Als blijkt dat alle decentrale overheden samen het gezamenlijke aandeel in het EMU-saldo overschrijden, worden gemeenten volgens de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) door het Rijk geïnformeerd. Het college stelt de raad daarvan op de hoogte en beoordeelt vervolgens of aanpassing van de begroting noodzakelijk is.

(bedragen x € 1.000)

	2026 actueel	2027	2028	2029	2030

Exploitatiesaldo	1.537	734	-219	-563	-804
Mutaties reserves per saldo	-12.410	-3.715	327	546	546
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, artikel 17c)	**-10.873**	**-2.981**	**108**	**-17**	**-258**
Afschrijvingen	6.063	6.622	6.428	6.431	6.431
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-14.031	-10.000	-11.000	-9.000	-2.400
Mutatie voorzieningen	-556	-141	-474	-474	-474
Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0	0	0	0	0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan).	-1.542	-3.864	-685	-430	-146
Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet in exploitatie verantwoord	886	1.324	95	763	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	**-20.053**	**-9.040**	**-5.528**	**-2.727**	**3.153**

Toerekening rente

De omslagrente is de rente die de gemeente intern doorberekent aan de eigen producten. Deze wordt berekend op basis van de verhouding tussen de betaalde rente en het vaste activavolume, met uitzondering van projectfinancieringen, rente op het grondbedrijf en annuïteiten. De omslagrente voor 2027 is berekend op 1,045% en afgerond op 1%. Deze is als volgt tot stand gekomen:

(bedragen x € 1.000)

Verwachte boekwaarde vaste activa gemeente Texel per 1/1/2027	162.222
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2027	- 17.899
Totaal boekwaarde vaste activa voor berekening omslagrente	144.323
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente via omslagrente (zie berekening onderaan)	1.509
Percentage omslagrente	1,045
Percentage omslagrente afgerond	1

(bedragen x € 1.000)

Externe rentelasten	2.730
Externe rentebaten	-66
Saldo rentelasten en rentebaten	2.664

Rente grondexploitatie	-30
Rente projectfinanciering	- 752
Rentebaat doorverstrekte lening	n.v.t.
Rente over eigen vermogen	n.v.t.
Rente over voorzieningen	n.v.t.
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.882
De aan taakvelden toe gerekende rente annuïteiten vast bedrag	- 373
De aan taakvelden toe te rekenen rente omslag	1.509

Paragraaf Lokale lasten

Waar gaat het over?

In deze paragraaf leest u welke lokale belastingen, retributies en leges de gemeente heft, welke opbrengsten daarmee worden gerealiseerd en welke ontwikkelingen van invloed zijn op de hoogte van de lokale lasten.

Lokale lasten

Met de opbrengsten uit lokale belastingen, retributies en leges bekostigt de gemeente een deel van haar taken en voorzieningen. De hoogte van de lokale lasten is vastgelegd in de belastingverordeningen die de gemeenteraad jaarlijks vaststelt en hangt samen met de beleidskeuzes en ambities van de gemeente.

We onderscheiden drie soorten lokale lasten:

- Belastingen: verplichte bijdragen zonder directe tegenprestatie.
- Retributies: vergoedingen voor het gebruik van een gemeentelijke voorziening of voor een door de gemeente verleende dienst.
- Leges: vergoedingen voor administratieve handelingen, zoals het aanvragen van een paspoort of het verlenen van een vergunning.

Uitgangspunten:

- De lokale lasten stijgen maximaal in lijn met de trendmatige ontwikkeling. Uitgangspunt is de verwachting van het Centraal Planbureau, zoals opgenomen in de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds. Het Centraal Planbureau voorspelt een inflatie van 2,5% voor 2027. Het voorstel is in overeenstemming daarmee om de belastingen, heffingen en tarieven met 2,5% te verhogen.
- Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing geldt als uitgangspunt een kostendekkendheid van maximaal 100%. We streven naar volledige kostendekkendheid, tenzij de gemeenteraad besluit hiervan af te wijken.

Beleid in ontwikkeling 2027

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn op 1 januari 2024 in werking getreden. Dit heeft gevolgen voor de leges (feitelijk: lagere legesopbrengsten).
Er is een knip gemaakt tussen een bouwtechnisch deel en een ruimtelijk deel. Voor beide kan een omgevingsvergunning nodig zijn, maar er zijn ook veel bouwwerken vergunningsvrij.

De bouwtechnische toets en het toezicht voor gevolgklasse 1 (alleen nieuwbouw) worden niet meer uitgevoerd door de gemeente. Gevolgklasse 1 zijn simpele constructies waarbij de gevolgen beperkt zijn als er iets gebeurt, zoals woningen en eenvoudige bedrijfsgebouwen. De Wkb leidt tot lagere legeskosten. Die kunnen niet worden gecompenseerd door andere legestarieven te verhogen. Wel kunnen er nog toezichts- en handhavingstaken volgen, omdat de gemeente eindverantwoordelijk blijft. Er zijn op dit moment geen concrete voorstellen op welke termijn de werking van de Wkb wordt uitgebreid.

Legesverordening 2026
In 2025 is het nieuwe VTH productenboek vastgesteld met daarin de tijdsbesteding van de verschillende producten. Onder meer naar aanleiding hiervan zijn de legestarieven aangepast, waarbij als uitgangspunt is geweest dat leges kostendekkend zijn (dat waren de leges voor Omgevingswetproducten niet). Dat heeft geleid tot forse verhogingen voor sommige producten. In 2027 kunnen de effecten van de nieuwe legestarieven worden beoordeeld. Naar aanleiding daarvan kunnen eventuele bijstellingen worden doorgevoerd.

Keuzes leges Omgevingswet
De Omgevingswet stelt de gemeente voor diverse financiële keuzes die nog niet gemaakt zijn. Denk bijvoorbeeld aan:

- Het heffen van leges voor een vooroverleg (niet zijnde principeverzoeken) voor ruimtelijke initiatieven of informatieverzoeken (nu nog niet het geval).
- De keuze om de tariefstelling van de ruimtelijke vergunning te koppelen aan de bouwsom of hiervoor een andere heffingsmaatstaf te hanteren (nu een vast bedrag).
- Heffen van leges voor milieubelastende activiteiten (nu niet het geval). Alleen bij de vergunningplichten is legesheffing mogelijk. Hiervoor moeten dan ook afspraken worden gemaakt met de Omgevingsdienst.

Wijzigen kenteken Texelvignet
In voorgaande jaren was het mogelijk om het kenteken dat gekoppeld is aan een Texelvignet te wijzigen. Hiervoor werd gebruikgemaakt van een bestaande legesregeling voor het wijzigen van een kenteken bij een ontheffing voor de blauwe zone. Deze regeling was echter niet bedoeld voor het Texelvignet.
In 2026 is deze mogelijkheid daarom niet meer aangeboden. De gemeenteraad heeft aangegeven deze mogelijkheid wel graag opnieuw beschikbaar te willen stellen.
Voor 2027 wordt de mogelijkheid tot een kentekenwijziging gedurende de geldigheidsperiode van een Texelvignet opgenomen in de Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen. Aan deze wijziging zijn administratiekosten verbonden. Hiermee wordt het mogelijk om het geregistreerde kenteken van een geldig Texelvignet te wijzigen.

Toeristenbelasting, forensenbelasting

Tarief
De gemeenteraad heeft in juni 2026 de tarieven voor 2027 vastgesteld. De toeristenbelasting is met € 0,05 verhoogd van € 2,60 naar € 2,65 per persoon per overnachting. De tarieven voor de forensenbelasting zijn voor 2027 verhoogd met 1,92%, overeenkomstig de procentuele stijging van de toeristenbelasting.

Forensenbelasting
Het aantal belastingplichtige objecten voor de forensenbelasting is de afgelopen jaren stabiel gebleven. Voor 2027 verwachten we geen verandering.

Boetebesluit bij toeristische verhuur
Sinds 2021 investeert de gemeente in toezicht op de toeristenbelasting door de inzet van een toezichthouder Lokale Belastingen. Deze aanpak heeft geleid tot een hogere aangiftebereidheid en een afname van het aantal ambtshalve aanslagen. Uit controles blijkt echter dat nog steeds sprake is van onjuiste of ontbrekende aangiften en dat waarschuwingen niet altijd leiden tot een blijvende verbetering.

Om de naleving van de belastingverordeningen verder te versterken, wordt in 2027 een Besluit Bestuurlijke Boeten gemeente Texel opgesteld. In dit besluit worden beleidsregels vastgelegd voor het opleggen van bestuurlijke boeten bij het niet, te laat of onjuist doen van aangifte van de toeristenbelasting. Hiermee ontstaat een uniforme en transparante werkwijze, waarbij gelijke gevallen op gelijke wijze worden behandeld.

Kwijtscheldingen

Inwoners met een laag inkomen kunnen, als zij aan de wettelijke voorwaarden voldoen, geheel of gedeeltelijk kwijtschelding krijgen voor gemeentelijke belastingen. Voor welke belastingen kwijtschelding mogelijk is, is vastgelegd in de Kwijtscheldingsverordening, die de gemeenteraad in 2026 voor het eerst heeft vastgesteld. De beoordeling vindt plaats op basis van de regels uit de Invorderingswet en de Kwijtscheldingsverordening.

Voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken werkt de gemeente samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het Hoogheemraadschap beoordeelt de aanvragen en informeert de gemeente over het besluit. Door deze samenwerking hoeft een inwoner slechts één aanvraag in te dienen voor zowel de gemeentelijke belastingen als de waterschapsbelastingen.

Rapportage kostendekkendheid leges

Achtergrond

De gemeente brengt leges in rekening voor verschillende producten en diensten, zoals het aanvragen van een vergunning of reisdocument. Op grond van artikel 229b van de Gemeentewet mogen de geraamde opbrengsten van de leges niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de dienstverlening.

De gemeenteraad stelt in de legesverordening vast voor welke diensten leges worden geheven en welke tarieven daarvoor gelden. Binnen de legesverordening is kruissubsidiëring toegestaan. Dit betekent dat een hogere kostendekkendheid van de ene dienst een lagere kostendekkendheid van een andere dienst kan compenseren, zolang de totale opbrengsten de totale kosten niet overschrijden.

De berekening van de kostendekkendheid is gebaseerd op de begroting 2027. Daarbij zijn de wettelijke kaders, relevante jurisprudentie, de *Handreiking kostentoerekening leges en tarieven* en het kostenmodel van de VNG toegepast.

De legesverordening van Texel bestaat uit drie hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening;
- Hoofdstuk 2: Dienstverlening binnen de fysieke leefomgeving (waaronder omgevingsvergunningen);
- Hoofdstuk 3: Dienstverlening die valt onder de Europese Dienstenrichtlijn.

Tarieventabel
Onderstaande tabellen geven inzicht in de geraamde kostendekkendheid van de leges in 2027. De gemeenteraad hanteert als uitgangspunt dat tarieven voor diensten en producten kostendekkend zijn, tenzij de raad besluit voor een specifieke dienst een lager of geen tarief vast te stellen.

Heffingsruimte
De kostendekkendheid laat zien in hoeverre de kosten van een dienst worden gedekt door de leges. Zolang de kostendekkendheid lager is dan 100%, bestaat er in principe ruimte om tarieven te verhogen. De gemeenteraad bepaalt of en in welke mate hiervan gebruik wordt gemaakt. Voor enkele leges gelden wettelijke maximumtarieven. Voor deze leges is tariefverhoging niet of slechts beperkt mogelijk.

Kostendekkendheid algemeen

De geraamde kostendekkendheid van alle leges binnen de gemeente Texel bedraagt in 2027: 76,14% (2026: 91,96%). Hiermee voldoet de gemeente aan de wettelijke eisen voor kostendekkendheid.

Berekening kostendekkendheid

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening			Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	kostendekkendheid
paragraaf	1	Burgerlijke stand	37.733	22.022	59.755	49.401	82,67%
paragraaf	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	146.947	75.643	222.590	214.755	96,48%
paragraaf	3	Rijbewijzen	27.315	23.845	51.160	48.075	93,97%
paragraaf	4	Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	6.011	7.294	13.305	11.786	88,58%
paragraaf	5	Bestuursstukken					
paragraaf	6	Vastgoedinformatie					
paragraaf	7	Overige publiekszaken	2.228	1.143	3.371	2.785	82,64%
paragraaf	8	Gemeentearchief					
paragraaf	9	Bijzondere wetten	41.768	47.479	89.247	51.011	57,16%
paragraaf	10	Diversen	11.736	13.390	25.126	24.556	97,74%
kostendekkendheid Hoofdstuk 1			273.739	190.816	464.555	402.369	86,61%

Lasten

Bij de berekening van de kostendekkendheid zijn uitsluitend de kosten meegenomen die volgens de wettelijke regels aan de leges mogen worden toegerekend. Niet alle kosten uit de begroting zijn volledig toerekenbaar aan de dienstverlening. Kosten voor bijvoorbeeld handhaving en bezwaar- en beroepsprocedures kunnen daarom slechts gedeeltelijk of niet worden toegerekend.

In de berekening zijn onder meer de volgende kosten opgenomen (voor zover toerekenbaar):

- personeelskosten, inclusief overhead;
- kosten van buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand;
- kosten van trouwboekjes;
- afdrachten aan het Rijk;
- kosten van druk- en bindwerk;
- kosten van gehandicaptenparkeerkaarten en medische indicaties.

Toelichting hoofdstuk 1:

De kostendekkendheid van hoofdstuk 1 bedraagt 86,61%. De beperkte ruimte om deze verder te verhogen komt doordat de opbrengsten grotendeels bestaan uit reisdocumenten en rijbewijzen. Voor deze producten gelden wettelijke maximumtarieven. De overige tarieven worden in 2027 geïndexeerd met 2,5%.

Hoofdstuk 2 Omgevingswet		Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	kostendekkendheid
paragraaf	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	415.144	407.524	822.668	747.338	90,84%
kostendekkendheid Hoofdstuk 2		415.144	407.524	822.668	747.338	90,84%

Lasten

Bij de berekening van de kostendekkendheid zijn uitsluitend de kosten meegenomen die volgens de wettelijke regels aan de leges mogen worden toegerekend.

In de berekening zijn onder meer de volgende kosten opgenomen (voor zover toerekenbaar):

- personeelskosten, inclusief overhead;
- kosten van de welstandscommissie;
- publicatiekosten in de Staatscourant.

Toelichting hoofdstuk 2:

De kostendekkendheid van hoofdstuk 2 bedraagt 90,84% en blijft daarmee onder de volledige kostendekkendheid. Hiermee blijft een beperkte marge aanwezig binnen de wettelijke kaders.

De komende jaren onderzoeken we mogelijkheden om de dienstverlening verder te verbeteren en efficiënter in te richten. Wanneer de uitvoeringskosten hierdoor afnemen, heeft dit invloed op de kostendekkendheid en de tarieven.

Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	kostendekkendheid
paragraaf	1	Horeca	26.176	27.060	53.236	42.090	79,06%
paragraaf	2	Seksbedrijven					
paragraaf	3	Winkeltijdenwet					
paragraaf	4	Organiseren evenement of markt	126.913	127.048	253.961	22.282	8,77%
paragraaf	5	Standplaatsen	1.709	1.622	3.331	2.385	71,60%
paragraaf	6	Huisvestingswet 2014					

paragraaf	7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit					
kostendekkendheid Hoofdstuk 3			154.798	155.730	310.528	66.757	21,50%

Lasten

Bij de berekening van de kostendekkendheid zijn uitsluitend de kosten meegenomen die volgens de wettelijke regels aan de leges mogen worden toegerekend.

In de berekening zijn personeelskosten, inclusief overhead, meegenomen voor zover deze aan de dienstverlening kunnen worden toegerekend.

Toelichting hoofdstuk 3:

De kostendekkendheid van hoofdstuk 3 bedraagt 21,50%. De opbrengsten bestaan grotendeels uit leges voor horeca. De leges voor evenementenvergunningen zijn bij veel gemeenten niet volledig kostendekkend vanwege hun maatschappelijke aard. De gemeenteraad van Texel heeft ervoor gekozen deze dienstverlening niet volledig kostendekkend te maken.

Conclusie

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €	Totale Opbrengsten in €	kostendekkendheid
kostendekkendheid Hoofdstuk 1	273.739	190.816	464.555	402.369	86,61%
kostendekkendheid Hoofdstuk 2	415.144	407.524	822.668	747.338	90,84%
kostendekkendheid Hoofdstuk 3	154.798	155.730	310.528	66.757	21,50%
kostendekkendheid totale tarieventabel	843.681	754.070	1.597.751	1.216.464	76,14%

Binnen hoofdstuk 1 en hoofdstuk 3 bestaat in principe nog ruimte om tarieven te verhogen. Of hiervan gebruik wordt gemaakt, is een bestuurlijke afweging van de gemeenteraad.

De gemeente streeft niet naar een volledig kostendekkende legesverordening. De toerekenbare kosten zijn mede gebaseerd op wet- en regelgeving en jurisprudentie, die in de loop van de tijd kunnen wijzigen. Door een beperkte marge onder de maximale kostendekkendheid aan te houden, wordt het risico beperkt dat de geraamde opbrengsten de toegerekende kosten overschrijden.

Welke belastingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving	Werkelijke Opbrengst 2025 in €	Geraamde opbrengst 2026 in €	Geraamde opbrengst 2027 in €
Afvalstoffenheffing	2.620.476	2.887.226	2.948.801
Reinigingsrechten voor bedrijven	27.500	27.500	0
Forensenbelasting	1.706.084	1.443.829	1.471.551
Havengelden	166.550	172.115	176.418

Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.184.337	1.912.528	1.216.464
Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	80.777	72.927	74.750
Marktgelden	16.817	21.899	22.446
OZB woningen	1.413.847	1.454.757	1.491.126
OZB niet-woningen	877.282	911.884	934.681
Parkeerbelastingen (excl. boetes, incl. vergunningen)	5.919.500	5.919.500	6.474.500
Precariobelasting	185.806	187.439	267.125
Reclamebelasting	103.011	111.460	114.246
Rioolheffing	3.779.683	3.850.523	4.025.369
Toeristenbelasting	9.275.712	9.572.000	10.253.736
Watertoeristenbelasting	73.204	170.000	173.264

ad a Afvalstoffenheffing
De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de gemeentelijke inzameldienst. De afvalstoffenheffing stijgt voor een eenpersoonshuishouden van € 255,17 naar € 263,55 en voor een meerpersoonshuishouden en recreatiewoning van € 411,16 naar € 424,66. De kosten voor een extra container worden gelijkgetrokken met het tarief voor een meerpersoonshuishouden en stijgen van € 320,90 naar € 424,66.
Hoewel de kosten voor huishoudelijk afval in 2026 dalen, stijgen vanaf 2027 de kosten voor afvalverbranding en CO2. De tarieven worden hierop aangepast.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de geraamde kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

Omschrijving	Directe kosten in €	Loonkosten in €	Overhead in €	Baten in €	Kostendekkendheid
Toelichting kostendekkendheid huishoudens	2.585.342	451.612	236.579	-2.948.801	90,08%

ad b Reinigingsrechten
De gemeente heft geen reinigingsrechten meer voor de inzameling en verwerking van bedrijfsafval.

ad c Forensenbelasting
De gemeente heft forensenbelasting van personen die, zonder in de gemeente Texel te wonen, gedurende meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zichzelf of hun gezin beschikbaar houden.
De gemeenteraad heeft het tarief voor 2027 in 2026 vastgesteld. Het tarief is met 1,92% verhoogd. Deze verhoging is afgeleid van de verhoging van de toeristenbelasting, die is gestegen van € 2,60 naar € 2,65 per persoon per overnachting.

ad d Havengeld
De gemeente heft havengeld van vaartuigen die gebruikmaken van een gemeentelijke haven. De tarieven voor het havengeld worden in 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

ad e Leges
Leges zijn vergoedingen voor diensten die de gemeente verleent, zoals het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning of het verstrekken van een uittreksel uit de Basisregistratie Personen (BRP).

De gemeentelijke legestarieven worden in 2027, waar mogelijk, trendmatig verhoogd met 2,5% ten opzichte van 2026. Voor rijbewijzen en reisdocumenten geldt deze verhoging niet, omdat de tarieven daarvoor door het Rijk worden vastgesteld. De geraamde opbrengst voor 2027 is gebaseerd op de vastgestelde tarieven en het verwachte aantal aanvragen.

Leges	Taakveld in €	Overhead in €	Totale Kosten in €
kostendekkendheid totale tarieventabel	767.573	678.025	

ad f Lijkbezorgingrechten
De gemeente heft lijkbezorgingsrechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor de dienstverlening die daarmee samenhangt. De geraamde opbrengsten omvatten ook de huur van graven.
De tarieven worden in 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

ad g Marktgelden
De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats op de warenmarkt. De tarieven worden in 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

ad h/i Onroerendezaakbelastingen (OZB)
De gemeente heft onroerendezaakbelastingen (OZB) van eigenaren van woningen en niet-woningen. Voor niet-woningen wordt daarnaast een gebruikersbelasting geheven.
De hoogte van de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende zaak, die de gemeente jaarlijks vaststelt.
De OZB-tarieven worden zodanig vastgesteld dat de geraamde netto-opbrengst in 2027 trendmatig met 2,5% stijgt ten opzichte van de begrote opbrengst in 2026. De definitieve tarieven worden vastgesteld nadat de waardeontwikkeling van de onroerende zaken op Texel bekend is.

ad j Parkeerbelasting
De gemeente heft parkeerbelasting voor het parkeren op aangewezen gemeentelijke parkeervoorzieningen. Wie geen parkeerbelasting betaalt waar dit verplicht is, ontvangt een naheffingsaanslag.

Voor 2027 worden geen wijzigingen in de parkeertarieven voorgesteld. De tarieven blijven:
Jaarvignet € 40
Weekvignet € 30
Dagvignet € 20
Uurtarief € 5

De kosten voor de naheffingsaanslag worden gelijkgesteld aan het landelijk maximum van € 84,30.

Onderbouwing kosten naheffingsaanslag

De voor 2027 geraamde kosten voor het opleggen van een naheffingsaanslag (art. 2 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen):

a.	Vaste Informatieverwerkingskosten	€	122.900	
b.	Variabele informatieverwerkingskosten	€	66.294	
c.	Kosten van afschrijving		€	43.079
d.	Kosten van interest		€	1.515
e.	Personeelskosten		€	253.078
f.	Overheadkosten		€	63.270
Totale kosten naheffingsaanslag		€	550.136	

Het voor 2027 geraamde aantal op te leggen naheffingsaanslagen is 800.

De geraamde kostprijs van een naheffingsaanslag bedraagt € 687,67. Op grond van het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen mag echter maximaal het door het Rijk vastgestelde bedrag in rekening worden gebracht. Voor 2027 bedraagt dit maximum € 84,30.

ad k Precariobelasting
De gemeente heft precariobelasting voor het gebruik van de openbare ruimte door derden voor commerciële doeleinden. De tarieven worden in 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

ad l Reclamebelasting
Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De netto-opbrengst van deze belasting wordt, na aftrek van de gemeentelijke inningskosten, doorbetaald aan de Stichting Winkelhart Den Burg. De stichting gebruikt deze middelen voor activiteiten en investeringen ten behoeve van Texelse ondernemers.
De tarieven worden in 2027 trendmatig verhoogd met 2,5%.

ad m Rioolheffing

De gemeente heft rioolheffing voor het gebruik van de gemeentelijke riolering en de uitvoering van de gemeentelijke watertaken. In december 2022 heeft de gemeenteraad het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 vastgesteld.

Het tarief voor de rioolheffing wordt in 2027 vastgesteld op € 315,74.

Rioolheffing	Directe kosten in €	Loonkosten in €	Overhead in €
Toelichting kostendekkendheid	3.051.897	594.830	

ad n Toeristenbelasting
Het tarief voor de toeristenbelasting voor 2027 is in juni 2026 vastgesteld. Het tarief stijgt van € 2,60 naar € 2,65 per persoon per overnachting. Dit betekent een verhoging van € 0,05 per overnachting (1,92%)

Vergelijking lokale lastendruk regio 2026

Het COELO (centrum voor onderzoek naar de economie van de lagere overheden) publiceert jaarlijks de Atlas van de lokale lasten. Deze bevat een vergelijking van de woonlasten van Nederlandse gemeenten. De woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Onderstaande tabel vergelijkt de woonlasten van Texel met het landelijk gemiddelde, de omliggende Waddengemeenten en de gemeenten in de Noordkop. De vergelijking is gebaseerd op de meest recente gegevens van Coelo.

Uit de vergelijking blijkt dat de woonlasten op Texel lager liggen dan het landelijk gemiddelde. Binnen de regio heeft alleen Ameland lagere woonlasten.

Gemeente	Lasten (€) eph* (Coelo 2026)	Lasten (€) mph* (Coeloe 2026)	Rangnummer mph (Coelo 2026)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2026)	OZB tarief niet-woningen (%) (Coelo 2026)	Gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (CBS 2026)
Nederland (gem)		1.095		0,0871	0,5796	555.000
Regionaal						
Ameland	596	681	2	0,0625	0,2524	424.359

Den Helder	880	1.058	151	0,0926	0,8162	344.760
Hollands Kroon	892	1.024	107	0,0923	0,4058	457.003
Schagen	1061	1.123	212	0,0986	0,4075	482.581
Schiermonnikoog	964	1.034	197	0,1050	0,4293	542.014
Terschelling	957	957	57	0,0860	0,7520	526.023
Texel	720	876	15	0,0326	0,1327	482.087
Vlieland	794	961	59	0,0634	0,4188	572.669

Paragraaf Wet Open Overheid

Wet Open Overheid

Sinds mei 2022 geldt de Wet Open Overheid (Woo). De gemeente Texel maakt de actieve (op voorhand) en passieve (op verzoek) publicaties openbaar op www.texel.nl en via de Woo-index. De belangrijkste plichten die de overheid heeft volgens de Woo zijn deze actieve en passieve openbaarmaking én het op orde hebben van de informatiehuishouding.

Doel

Het doel van de Woo is het vertrouwen vergroten in de gemeente. Helder maken wat we doen en waarom we het doen. Het vergroten van onze transparantie en dienstbaarheid.

Bekend maken en borgen

Om de Wet Open Overheid verder te implementeren binnen de gemeente Texel werken we met de volgende actiepunten:

- Woo intern bekend maken en houden
- Woo extern bekend maken
- Bijdragen aan de informatiehuishouding op orde
- Inrichten werkprocessen
- Actieve publicaties openbaar maken
- Woo-verzoeken begeleiden/afhandelen en openbaar maken

Actieve openbaarmaking

Voor de actieve openbaarmaking kent de Woo een groeimodel: op dit moment is de eerste tranche in werking. De volgende categorieën zijn verplicht om openbaar te maken:

1. wetten en algemeen verbindende voorschriften
2. overige besluiten van algemene strekking
3. vergaderstukken
4. organisatie en werkwijze
5. bereikbaarheidsgegevens

De gemeente voldoet hieraan. Verder worden ook al de volgende gegevens openbaar gemaakt:

1. ingekomen stukken
2. beschikkingen
3. Woo-verzoeken en -besluiten
4. jaarverslagen

Naar verwachting gaat de 2e tranche in 2027 in werking. Dat betekent dat we naast bovenstaande informatie ook openbaar moeten gaan maken:

1. ontwerpen van regelgeving met adviesaanvraag
2. adviezen

Dit kan ingevoerd worden met gebruikmaking van de huidige middelen.

Passieve openbaarmaking de Woo-verzoeken

Wanneer de Woo-coördinator zo snel mogelijk (1 a twee werkdagen) contact opneemt met de verzoeker, blijkt dat de verzoeker vaak alleen zelf antwoord wil krijgen op een vraag en niet de voorkeur geeft aan formele afhandeling als Woo-verzoek met geanonimiseerde publicatie op de website.
De Woo-procedure wordt dan ingezet als middel om serieus genomen te worden en antwoord te krijgen. Door tijdig en persoonlijk contact te leggen, kan het verzoek in veel gevallen worden afgehandeld als een minder bewerkelijk informatieverzoek. Dat levert meerdere voordelen op: de verzoeker is tevreden en intern scheelt het in tijd, werkdruk en kosten.

Dit heeft ertoe geleid dat de afgelopen jaren 50% van de Woo-verzoeken is omgezet in een regulier informatieverzoek.

Jaarlijks komen tussen de 20 en 25 verzoeken binnen. In 2024 vielen 5 besluiten buiten de wettelijke afhandelingstermijn van 4 weken (een maal te verlengen met 2 weken). In 2025 was 1 besluit te laat. Het streven is erop gericht alle verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen.

Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten

Overheveling projectbudgetten

Verschillende projecten hebben een uitvoeringsperiode van meer dan een jaar. Dit is bij de start van die projecten al bekend. De huidige systematiek is dat deze budgetten aan het begin project moeten worden opgenomen. De financiële verantwoording voor deze projecten gebeurt binnen de jaarlijkse bedrijfsvoering en is daardoor gebonden aan het boekjaar.

Om te voorkomen dat het restantbudget van nog niet afgeronde projecten aan het einde van het jaar ten gunste van het rekeningresultaat komt, wordt voorgesteld om het saldo van deze budgetten over te hevelen naar het volgende jaar. Voor de zekerheid: dit bedrag zal lager zijn dan het bedrag dat hieronder is opgenomen, omdat na augustus ook nog uitgaven op de budgetten plaatsvinden. Zonder deze overheveling kan het project niet verder worden uitgevoerd.

In de onderstaande tabel staat naast het verzoek tot overheveling ook de verwachte termijn voor de realisatie van het project.

Tabel

bedragen in €

Project	Pr	Raadsbesluit	Grbnr.	Kosten soort	Project Budget saldo 1-1-2026	Uitgaven in 2026 t/m augustus	Stand budget augustus 2026	Toelichting	Waarom nog niet afgerond?	Wanneer wel afgerond?	Wat gebeurt er als budget niet wordt overgeheveld?
Tijdelijke middelen digitale dienstverlening, procesinrichting I&A en uitvoeringskracht projectleiders	0	11/05/2025	6042040	411000	370.000	170.000	200.000	Door latere invulling van personele bezetting schuift het project in tijd door.	Na toekenning is de voorbereiding opgestart, daardoor start de werving later dan het begin van het jaar.	Medio 2028	Dan stopt het project digitalisering en MijnTexel-omgeving.
Tijdelijke middelen organisatieontwikkeling Eilandkracht	0	11/05/2025	6044038	435102	115.000	0	115.000	In 2025 is een incidentele aanvraag gedaan voor een periode van twee jaar. Deze middelen zijn bedoeld voor de inhuur van een organisatieadviseur voor de uitvoering van Eilandkracht.	Na toekenning van het budget via de programmabegroting is gestart met het opstellen van de vacature voor deze functie. Begin 2026 is de werving van de organisatieadviseur gestart. Dit proces heeft enige tijd in beslag genomen om tot de juiste kandidaat te komen. In juli is een geschikte kandidaat gevonden. Deze kandidaat start in oktober 2026.	De looptijd bedraagt twee jaar. Omdat de organisatieadviseur op 1 oktober 2026 start, zal de opdracht worden afgerond op 1 oktober 2028.	De uitvoering van het programma Eilandkracht komt dan in het geding. De vorige organisatieadviseur en externe inhuur hebben hun opdracht op 1 april 2026 afgerond. We merken dat de rol van organisatieadviseur nog steeds hard nodig is om Eilandkracht tot een succes te maken.
Regeling vervroegd uittreden (RVU)	0	07/10/2024	6042054	411200	78.382	0	78.382	In totaal is er € 230.000 aan incidentele	Het budget is voor de periode 2024 -	In 2027	Dan is er geen dekking voor alle

bedragen in €

								middelen gevraagd om te voldoen aan de regeling vervroegd uittreden zoals opgenomen in de Cao Gemeenten. Dit geld wordt in de periode 2024-2027 ingezet voor medewerkers die in aanmerking komen voor deze regeling. In 2027 is het laatste jaar dat een beroep wordt gedaan op deze middelen.	2027 beschikbaar gesteld.		medewerkers die voor de RVU in aanmerking komen.
Aan de slag met ontw.bedrijven terrein oudeschild	8	Begroting 2026	4820 100	4351 05	70.000	4.103	65.897	Inzet van een projectleider voor de opstart van dit project en de eerste advieskosten.	De voorbereiding van het project loopt en is vertraagd door het onderzoek naar verplaatsing van bedrijven.	de planning is om de grondexploitatie in het 4e kwartaal in de gemeenteraad vast te laten stellen. We gaan dan een nieuwe fase in van het project.	Geen projectleider en dus vertraging
Wet open overheid	0	geen o.a. rijksgelden	6010 004	4110 04 / 4351 02 / 4382 65	190.544	5.320	185.224	Budget is bedoeld voor de in tijd gespreide invoering van de Wet open overheid.	De gespreide invoering van de wet is vertraagd vanuit het Rijk. O.a. de landelijke voorziening komt (nog) niet van de grond	niet bekend	Dan is er geen mogelijkheid om als gemeente goed aan te sluiten op de landelijke vereisten van actieve openbaarmaking van overheidsinformatie
Sloop karting	8	09/04/2024	6080 010	4382 89				Sloop van de voormalige kartinghal	In verband met drukte (toerisme e.a.) is het verschoven naar Q1 2027	Q1 2027	Geen mogelijkheid de kartinghal te slopen
Aankoop urgente strategische gronden	0	19/7/2023	6080 014	4310 00	500.000	0	500.000	budget i.v.m snel kunnen handelen bij aankoop strategische gronden, waarbij de raad achteraf wordt geïnformeerd.	er zijn in 2026 nog geen gronden te koop aangeboden die zich kwalificeren als strategisch vastgoed	niet bekend	Dan kan er niet snel gehandeld worden dan wel onder voorbehoud financiering meegeboden worden, omdat er dan voorafgaand een raadsbesluit nodig is. Dat kan net het verschil maken bij gunning.
Aankoop urgente agrarische gronden	0	19/7/2023	6080 015	4310 00	200.000	0	200.000	budget i.v.m snel kunnen handelen bij aankoop agrarische gronden, waarbij	er zijn in 2026 nog geen agrarische gronden te koop	niet bekend	Dan kan er niet snel gehandeld worden dan wel onder

bedragen in €

								de raad achteraf wordt geïnformeerd.	aangeboden die zich kwalificeren als strategisch vastgoed		voorbehoud financiering meegeboden worden, omdat er dan voorafgaand een raadsbesluit nodig is. Dat kan net het verschil maken bij gunning.
Zwadhark	0	Tussenrapportage 2026	5020002	438000	24.000	0	24.000	de zwadhark is besteld, levering waarschijnlijk dit jaar, mogelijk begin januari 2027.	zie toelichting	zie toelichting	zie toelichting
Grasbetontegels	2	11/05/2025	6210049	438252	621.000	174.661	446.339	Van het budget voor grasbetontegels moeten de restantbedragen worden overgeheveld naar het volgende jaar. De grasbetontegels worden in 1 jaar afgeschreven, maar zijn gekoppeld aan kredietprojecten met een afschrijvingsterm ijn van 40 jaar. Daarom moet het budget bij vertragingen meeschuiven met de planning van deze projecten. Het budget is nodig om de wegbermen tijdens de uitvoering verkeersveilig in te richten en is daarmee ontontkoombaar en onuitstelbaar.	Dit is verbonden aan kredietproject en, zie de toelichting	zie toelichting	zie toelichting
Parkeerterrein stappeland	2	11/09/2023	6210050	438265	100.000	9.750	90.250		Naar aanleiding van de bespreking van de concept startnotitie in de commissie op 3 december 2025 is aangegeven om een onderzoek te doen naar de supermarkten in de Koog.	De vaststelling van de gebiedsvisie wordt in het 3e kwartaal 2027 verwacht.	Geen middelen om de gebiedsvisie te maken.
Vitaal bestendige Arbeidsmarkt 2026	3	05/11/2025	6310000	438265	75.000	0	75.000	Ondersteuning Arbeidsmarkt	Gesprekken met oa Top over invulling gaande	2027	Geen budget en mogelijk niet na kunnen komen van afspraken

bedragen in €

Innovatief proefeiland	3	7/11/2024 en 5/11/2025	6310 000	438280	200.000	13.877	186.123	Onderdeel van Texel Innovatief Proefeiland.	2025 en 2026. Bestemd voor nieuwe projecten ism stakeholders	2027/2028	Geen ondersteuning op economisch vlak
Uitvoering Retailvisie	3	begroting	6310 006	438265	50.255	0	50.255	Gelden voor in te huren expertise voor het actualiseren van de retailvisie	Op LTP	2027	Geen gelden voor externe inhuur/onderzoek. Zal bij een korte update blijven
Ondersteuning garnalenvisserij	3	09/11/2023	6310 007	438265	50.000	0	50.000	Gelden voor ondersteuning garnalenvissers	Zie ook boven. Totaal aanpak met plannen voor de haven van Oudeschild	2027/2028	Geen ondersteuning
Visserijontwikkeling	3	09/11/2023	6340 010	438280	2.000.000	0	2.000.000	Gelden gereserveerd voor Visserij Ontwikkelingsprogramma	Vertraging bij de uitvoering door derden	2030	Mogelijke aansprakelijkheid richting derden
Tijdelijke huisvesting De Bruinvis	4	tussenrapportage 2026	6420 003	438231	467.000	0	467.000	Najaar 2026 betaling € 75.760,80. Restant € 152.602 huur van units in 2027 van schooljaar 2026/2027.	Schooljaar loopt door in 2027.	01-Sep-27	Geen middelen voor de betaling van de tijdelijke huisvesting in 2027.
Tijdelijke huisvesting De Vliekotter	4	17/04/2024	6420 004	438231	126.354	37.479	88.875	Huur units tijdelijke huisvesting schooljaar 2026/2027 (jan - jul 2027)	Zie toelichting	01/08/2027	Geen middelen voor de betaling van de huur jan- jul 2027.
Thijssehuis (o.a. opstartkosten, subsidie kunstwerk)	5	15/12/2021 - 21/09/2022	6530 003	438231	171.958	0	171.958	Nog niet duidelijk of nog opstartkosten in 2027 zijn, na officiele oplevering en afsluiting krediet/project duidelijk.	Vertraging in de oplevering	2027	Geen middelen om opstartkosten te dekken
Thijssehuis (o.a. opstartkosten, subsidie kunstwerk)	5	15/12/2021 - 21/09/2022	6530 003	438248	127.369	896	126.473	Nog niet duidelijk of nog opstartkosten in 2027 zijn, na officiele oplevering en afsluiting krediet/project duidelijk.	Vertraging in de oplevering	2027	Geen middelen om opstartkosten te dekken
Aanvullend schapenboetenbeleid - restaureren 3 schapenboeten	5	Raadsbesluit 22/05/2024	6550 004	443802	280.579	0	280.579	restauratiewerkzaamheden van 2 van de 3 boeten zijn gestart. De restauratiewerkzaamheden van de 3e boet zullen waarschijnlijk niet meer in 2026 afgerond kunnen worden. Graag restant overhevelen	Situatie en afstemming met eigenaren loopt bij 1 boet anders dan voorzien.	2027	Geen middelen om de laatste boet te restaureren ondanks dat misschien de toezegging en afspraken net rond zijn in Q3 of Q4 van 2026.
Toren Den Hoorn		Tussenrapportage 2026	6550 010	438252	84.000	0	84.000	Opdracht gegeven, nog niet bekend of de uitvoering in 2026 afgerond wordt.	Zie toelichting	Zie toelichting	Zie toelichting

bedragen in €

Verbeteren biodiversiteit en klimaatadaptatie plantsoenen	5	07/11/2024	6570002	438319	100.000	0	100.000	Volgt uit het groene beleidsplan, start 2026.	nieuwe areaalbeheerder.	2026	Dan kan het project niet uitgevoerd worden.
Groenbeheer pilots in 2 dorpen	5	07/11/2024	6570047	438292	50.000	0	50.000	Dit budget is bedoeld voor pilotprojecten biodivers groen in twee dorpen. De resultaten worden meegenomen bij het opstellen van een voldragen groenbeleids-/ groenbeheerplan.	Projectleider groene infrastructuur is recent gestart.	Q2 2027	Dan kan het raadsbesluit om twee pilots uit te voeren niet worden uitgevoerd. Mogelijk is er dan onvoldoende basis voor een voldragen groenbeleids-/ groenbeheerplan. De transitie naar een natuurlijker groenbeheer loopt bovendien vertraging op.
Verhuizing Huis van Ontwikkeling	6	05/11/2025	6650100	438247	60.000	0	60.000	Het HvO moet uiterlijk 21 september de oude basisschool De Fontein/SBO Kompasschool verlaten. Zij verhuizen in eerste instantie naar een tijdelijke locatie, daarom het budget overhevelen.	Het betreft een verhuizing naar een tijdelijke locatie.	31-Dec-27	Geen middelen voor de inrichting van de definitieve locatie in 2027.
Energiebesparingsakkoord bedrijven EBA	7	Begroting 2024-706 & Provincie SEB	6740001	Alle	161.695	0	161.695	Alle activiteiten zijn uitgevoerd. Restant via resultaatrekening tbv VTH.	Wachten op eindrapportage van ODNHN	In 2027 komt nog een tranche na eindverantwoording	Geen impact op dit grootboek, overschrijding
Aanpak Energiearmoede	7	09/11/2023	6740003	438231	192.267	0	192.267	Tot 31-12-2029 kan dit budget ingezet worden voor projecten met als doel energiearmoede te verminderen bij woningeigenaren en huurders. Het budget dat niet gebruikt is voor de uitvoering voor de aanpak energiearmoede woningeigenaren in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket is in juli teruggestort. Met het resterende budget zetten we een gordijnenactie op en richten we een lokale energiebank op.	Omdat de subsidie vooruit is betaald en de uitvoering meerjarig volgt.	eind 2029	Projecten die nu worden opgestart voor de aanpak energiearmoede kunnen niet doorgaan. Het geld dat niet gebruikt wordt voor de aanpak energiearmoede moet terug naar het Rijk.

bedragen in €

Warmteprogramma	7	09/11/2023 & tussenrapportage 2026	6740004	Alle	90.000	14.070	75.930	Budget beschikbaar voor het schrijven van het warmteprogramma. In de tussenrapportage 2026 €60.000 extra aangevraagd voor ondersteuning.	Door capaciteitsproblemen.	eind 2027	Dan kunnen we niet aan onze verplichtingen voldoen.
Duurzaam Texel (CDOKE)	7	tussenrapportage 2026	6740014	Alle	240.000	0	240.000	Budget beschikbaar voor lopende en te starten projecten Duurzaam	Besluitvorming nieuwe college nodig	eind 2027	Dan kunnen we niet aan onze verplichtingen voldoen.
Gemeentelijk Isolatie programma Woningen	7	coalitieakkoord	6740015	432231	2.000.000	0	2.000.000	1.666.000 wordt samen met de NIP-gelden ingezet voor Texel Isoleert!, we zetten eerst de rijksmiddelen in, daarna deze budgetten. Overige budget wordt o.a gebruikt voor een subsidieregeling groene daken.	Uitvoering loopt tot 31-12-2028	eind 2028	Dan kan er geen uitvoering gegeven worden aan Texel Isoleert! en de subsidie voor groene daken.
Uitvoeringsagenda integrale waterveiligheids strategie + Visie buitendijkse gebiedsdelen De Koog	7	Tussenrapportage 2025	6740018	438265	40.000	0	40.000	Op 16 oktober 2024 is er bij het vaststellen van de IWVS een motie aangenomen die vraagt om het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de IWVS. De eilanden hebben daarna afgesproken dit in gezamenlijkheid te gaan doen. Dit bedrag is bestemd om samen met de andere eilanden expertise in te huren om een uitvoeringsagenda voor de IWVS op te stellen.	Dit project is al opgestart met de andere waddeneilanden. Er is vertraging opgetreden doordat de minister aan heeft gegeven voornemens te zijn de normeringen voor de waterkeringen op de eilanden naar beneden bij te willen stellen. Hierop zijn we met het ministerie in gesprek gegaan. De minister heeft nu aangegeven een projectbegeleider voor de Uitvoeringsagenda aan te stellen en ook bureau HKV in te willen huren voor de uitvoering. Wat dat op dit moment betekent voor dit budget is nog niet duidelijk.	Q4 2027	Er kan dan geen expertise en capaciteit worden ingehuurd waardoor Texel niet gezamenlijk met de andere eilanden een uitvoeringsagenda op kan stellen. Er zal in dat geval niet aan de motie voldaan kunnen worden. In geval van eventuele overstroming zal de herstelperiode langer zijn en vallen er mogelijk meer slachtoffers.
			6740018	438265	45.000	0	45.000	In de Visie en Meerjarenprogramma strand en	De prioriteit heeft de afgelopen	Q4 2027	Er zal dan onvoldoende capaciteit en

bedragen in €

								duingebied Noordzeekust Texel staat vastgesteld dat in de periode 2022 tot 2026 een gebiedsvisie voor de buitendijkse delen van De Koog wordt opgesteld. Dit doet de gemeente samen met HHNK. Inmiddels zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd. Het bedrag is bestemd om capaciteit en expertise in te huren om de gebiedsvisie op te stellen.	jaren bij andere projecten van het Meerjarenprogramma Noordzeekust gelegen waardoor er onvoldoende capaciteit was om dit project op te starten.		expertise zijn om een gebiedsvisie op te stellen. Er zal dan niet worden voldaan aan het uitvoeren van dit project uit het (door de raad vastgestelde) Meerjarenprogramma Kust. Op de lange termijn zal dit kustgedeelte dan niet voorbereid zijn op de zeespiegelstijging.
Klimaatadaptatie beleid	7	7/11/2024 + Lokaal programma klimaatadaptatie z3114822	6740018	Alle	142.174	7.403	134.771	Uitvoeringsagenda is aangeboden voor de raad van september 2024, dit budget is voor de uitvoering daarvan en voor communicatie rond de kust (zie college uitvoeringsprogramma). Uitvoering zal plaatsvinden in de komende jaren.	Uitvoeringsagenda loopt komende jaren door.	2030	Dan kan er geen uitvoering worden gegeven aan de activiteiten uit de uitvoeringsagenda.
Nationaal Isolatie programma woningen	7	11/09/2023	6740019	438265/438280/438289/843401	881.885	194.810	687.075	Dit budget is bedoeld voor de uitvoering van Texel Isoleert! en het opstellen van het Soortenmanagement plan. Beide meerjarenprojecten. Voor de uitbetaling van de subsidieregeling Texel Isoleert staat budget op een derdengeldrekening van Duurzaam Bouwloket B.V.	meerjarenprojecten.	eind 2028	Dan kunnen we niet verder met de aanpak Texel Isoleert! en het opstellen van het SMP
Inhuur handhaving	8	05/11/2025	6830024	435104	400.000	219.532	180.468	Inhuur loopt nog deels door na 2026	zie toelichting	In de loop van 2027	Overschrijding op het inhuurbudget
Bouw en woningtoezicht inhuur	8	07/11/2024	6830025	435104	252.263	123.475	128.788	Restant inhuurbudget, inhuur loopt nog door ná 2026	Inhuur loopt nog deels door na 2026	In de loop van 2027	Overschrijding op het inhuurbudget
Omgevingswet		geen, o.a. rijksgelden	6830027	438265/438269/438289	539.939	102.623	437.316	budget voor implementatie omgevingswet, opstellen omgevingsvisie, nieuwe Nota Omgevingskwaliteit, voorbereidingen	langdurig traject	deels eind 2027 (o.a. plan van aanpak omgevingsplan, vaststellen omgevingsvisie, casco	Dan kan de omgevingsvisie niet afgerond worden, komt er geen plan van aanpak voor het nieuwe

bedragen in €

								omgevingsplan, opleidingen (o.a. casco en plan van aanpak)		omgevingsplan, Nota Omgevingskwaliteit)	omgevingsplan, wordt er niet verder gewerkt aan een casco omgevingsplan, geen opleidingen, geen nieuwe Nota Omgevingskwaliteit et cetera.
Uren wonen en bouwen	8	Begroting 2023	6830028	435105	70.000	0	70.000	Inhuur personeel lopende projecten	Er worden nog nieuwe projecten opgestart, programma loopt door tot 2030	Versnellen woningbouw loopt door tot 2030	Minder versnelling
Volkshuisvesting uitvoering	8		6830029	meer	173.186	0	173.186	Uitvoeringsprogramma woonvisie loopt tot en met 2029	Uitvoeringsprogramma Woonvisie, verspreid over meerdere jaren en loopt nog door	uiterlijk 2029	Geen uitvoering uitvoeringsprogramma
Volkshuisvesting algemeen	8	07/11/2024	6830030	438231	181.000	0	181.000	De afspraken tussen de gemeente, Woontij en de zorgverlener contractueel en bestuurlijk vastleggen.	De afspraken tussen de gemeente, de Woontij en de Novalishoeve moeten nog in een overeenkomst worden vastgelegd.	Niet bekend	Geen uitvoering uitvoeringsprogramma - maatschappelijke opvang (kwetsbare) inwoners en nationale actieplan-. De voorziening is van maatschappelijk belang voor het bieden van stabiele ondersteuning en het voorkomen van zwaardere problematiek.
Volkshuisvesting algemeen	8		6830030	438231/438265	64.773	1.510	63.263	Het project versnelling woningbouw loopt nog door tot 2030	Het project versnelling woningbouw loopt nog door tot 2030	Verwacht wordt dat dit budget in 2027 afgerond wordt	Minder versnelling woningbouw
Tussenstand overheveling augustus 2026					**11.585.623**	**1.079.509**	**10.506.114**				

Hoofdstuk 9 - Subsidies

Met dit hoofdstuk worden de financiële kaders bepaald voor subsidieverstrekking door het college. Een en ander op basis van artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht en de bepalingen in de Algemene Subsidieverordening Texel 2020.

Het totaal van de subsidies voor 2027 bedraagt € 4.371.474.

Indexering subsidies

Voor instellingen met een Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF) heeft de gemeenteraad besloten de subsidies te indexeren op basis van het percentage prijsontwikkeling uit de meicirculaire algemene uitkering.

Voor 2027 is de indexering vastgesteld op 2,5%. De indexering geldt voor KopGroep Bibliotheken, Young 4 Ever, Artex – Kunstenschool Texel, Stichting Texels Museum, Texels Welzijn, Sportstichting Texel, De Lieuw en Stichting Sylta. Deze verhoging kost structureel € 76.091 en is meegenomen in deze begroting.

De overige subsidiebudgetten zijn voor 2027 ook met 2,5% verhoogd . De lasten hiervan zijn € 21.784.

Subsidieplafonds

Het college stelt de raad voor om voor 2027 de volgende subsidieplafonds vast te stellen conform artikel 5.1 van de Algemene Subsidieverordening Texel 2020. De subsidiebedragen binnen deze budgetten stelt het college vast op basis van de regels die zijn vastgelegd in de bijbehorende uitvoeringsregelingen .

Programma 5 - Samen beleven en bewegen	
€ 48.030	Jaarlijkse subsidies kunst & cultuur
€ 20.977	Eenmalige subsidies kunst & cultuur***
€ 75.000	Texelse Museumpas
€ 123.983	Jaarlijkse subsidies sport
€ 39.987	Eenmalige subsidies sport
€ 24.254	Gemeentelijke monumenten
€ 332.231	**Subtotaal subsidieplafonds Programma 5**

Programma 6 - Zorg voor elkaar	
€ 17.216	Jaarlijkse subsidies mens & maatschappij
€ 11.041	Eenmalige subsidies mens & maatschappij
€ 28.257	**Subtotaal subsidieplafonds Programma 6**

Programma 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon	
€ 30.000	Afkoppelen hemelwater
€ 30.000	**Subtotaal subsidieplafonds Programma 7**

Subsidiebudgetten op naam

Waar het gaat om een structurele subsidie op naam, heeft het college besloten deze als aparte post in de begroting op te nemen. Het college stelt de raad voor om voor 2027 de onderstaande bedragen beschikbaar te stellen. Het gaat daarbij om maximale bedragen. De daadwerkelijke subsidie wordt vastgesteld op basis van de gegevens bij de aanvraag en kan lager zijn, maar niet hoger.

Programma 5 - Samen beleven en bewegen	
€ 23.328	Stichting Cultuurhistorisch Museum Texel
€ 5.833	Stichting Luchtvaartmuseum Texel
€ 8.229	Broadway Den Hoorn
€ 20.852	Stichting Waddenomroep **
€ 4.194	Stichting Klifhanger
€ 16.153	Stichting Texel CultuurEiland
€ 4.364	OSG De Hogeberg (kunstweek)
€ 59.574	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (cultuurcoach)
€ 503.960	Stichting KopGroep Bibliotheken (BCF) *
€ 13.310	Stichting KopGroep Bibliotheken (boekstartcoach)
€ 13.320	Stichting KopGroep Bibliotheken (informatiepunt digitale overheid)
€ 454.269	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (BCF)
€ 11.750	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (project CMK)
€ 449.187	Stichting Texels Museum (BCF)
€ 10.769	Stichting Ronde om Texel
€ 89.362	Sportstichting Texel (sportcoaches)
€ 11.191	Sportstichting Texel (sportakkoord)
€ 364.435	Sportstichting Texel (BCF)
€ 207.588	ANLV de Lieuw (BCF)
€ 8.569	Staatsbosbeheer
€ 2.280.237	**Subtotaal subsidies op naam Programma 5**

Programma 6 - Zorg voor elkaar	
€ 32.101	Dorpshuis 't Skiltje

€ 32.067	Stichting tot Exploitatie van Dorpshuis De Hof
€ 35.308	Stichting tot Exploitatie van het Eierlandsche Huis
€ 13.317	Dorpshuis De Waldhoorn
€ 31.717	Dorpshuis de Bijenkorf
€ 17.025	Stichting Dorpshuis De Wielewaal
€ 16.403	Stichting Voedselbank Texel
€ 779.943	Stichting Texels Welzijn (BCF)*
€ 44.290	Kinderopvang Texel
€ 355.918	Stichting Young 4 Ever (BCF)
€ 5.135	Stichting Slachtofferhulp Nederland
€ 21.053	Stichting AED Texel
€ 16.154	Stichting Alzheimer Nederland
€ 6.600	Hospice Texel
€ 48.288	Stichting Sylta (clientondersteuning voorheen MEE)
€ 245.430	Stichting Sylta (schoolmaatschappelijk werk voorheen MEE) (BCF)
€ 1.700.749	**Subtotaal subsidies op naam Programma 6**

* inclusief voorstel uit deze programmabegroting, zie betreffende programma

** vanaf 2028 financiering rechtstreeks via rijk na stelselwijziging Mediawet

*** volgens voorstel Scherper aan de wind varen

Subsidiebeleidskaart

Voor meer inzicht in de koppeling tussen subsidies en maatschappelijke beleidsdoelen, biedt de subsidiebeleidskaart uitkomst. Deze landingspagina wordt jaarlijks aangevuld met nieuwe gegevens nadat de programmabegroting is vastgesteld.

Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Op grond van artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de programmabegroting een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2027
Onroerende zaak belasting	2.426
Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	10.427
Forensenbelasting	1.472
Precariobelasting	267
Parkeeropbrengsten	6.475
1) Totaal lokale heffingen	**21.067**
Algemene uitkering	41.665
2) Totaal algemene uitkering	**41.665**
Dividend	62
3) Totaal dividenden	**62**
Onvoorzien	10
4) Totaal onvoorzien	**10**
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**62.804**

Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting

Begrippenlijst Programmabegroting

Algemene dekkingsmiddelen:
Inkomsten die niet aan één specifiek programma of doel zijn gekoppeld en waarmee de gemeente haar uitgaven kan betalen, zoals belastingen en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Baten en lasten:
Baten zijn de inkomsten van de gemeente. Lasten zijn de kosten en uitgaven die aan een begrotingsjaar worden toegerekend.

BCF (BTW-compensatiefonds):
Een rijksfonds waaruit gemeenten onder voorwaarden betaalde btw kunnen terugvragen.

BDU: Brede Doeluitkering
Een provinciale bijdrage voor gemeentelijke projecten op het gebied van verkeer en vervoer, zoals verkeersveiligheid, infrastructuur en duurzame mobiliteit.

Bestaand beleid:
Beleid dat al is vastgesteld en waarvoor middelen in de begroting zijn opgenomen.

Bestemmingsreserve:
Een onderdeel van het eigen vermogen waaraan de gemeenteraad een specifiek bestedingsdoel heeft gegeven.

Binnen de bestaande formatie:
De werkzaamheden worden uitgevoerd met de beschikbare personele capaciteit. Hiervoor is geen uitbreiding van de formatie nodig.

CUP:
College-uitvoeringsprogramma.

Economisch nut:
Een investering heeft economisch nut als het bezit verhandelbaar is of inkomsten voor de gemeente kan opleveren.

Fte (fulltime-equivalent):
Een rekeneenheid waarmee de omvang van een functie of personeelsbezetting wordt uitgedrukt. Eén fte staat gelijk aan één volledige arbeidsplaats.

GREX (grondexploitatie):
Een financieel overzicht van de verwachte kosten en opbrengsten van de ontwikkeling van een gebied, verdeeld over de looptijd van het project. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor het bouw- en woonrijp maken van grond en om opbrengsten uit de verkoop van grond.

Incidentele en structurele lasten en baten:
Structurele lasten en baten worden voor onbepaalde tijd geraamd. Incidentele lasten en baten zijn tijdelijk en hebben een duidelijke einddatum.

Inflatie:
Inflatie betekent dat het algemene prijsniveau stijgt. Hierdoor neemt de waarde van geld af en kan minder worden gekocht voor hetzelfde bedrag.

Kapitaalgoederen:
Kapitaalgoederen zijn gemeentelijke bezittingen die meerdere jaren worden gebruikt, zoals wegen, groen- en recreatievoorzieningen, speelvelden, riolering, gebouwen, openbare verlichting en civiele kunstwerken. Goed onderhoud is nodig om deze voorzieningen goed te laten functioneren en kapitaalvernietiging te voorkomen.

Kapitaallasten:
De jaarlijkse rente- en afschrijvingskosten van een investering.

Kasgeldlimiet:
De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente met kortlopende leningen (korter dan 1 jaar) mag financieren. De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.

Liquiditeitsplanning:
Het doel van een liquiditeitsplanning is om maandelijks, per kwartaal of jaarlijks te beoordelen of er genoeg financiële middelen beschikbaar zijn om aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Een liquiditeitsplanning dient als controlemiddel en biedt een prognose van de verwachte inkomsten en uitgaven.

Maatschappelijk nut:
Een investering heeft maatschappelijk nut als deze vooral een publieke functie heeft, zoals een weg, brug of openbaar groen. De investering is niet bedoeld om inkomsten mee te verdienen.

Mei- en septembercirculaire algemene uitkering:
In de mei- en septembercirculaires informeert het Rijk de gemeenten over de hoogte en verdeling van de algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen uit het Gemeentefonds. De informatie betreft het huidige begrotingsjaar en de volgende vier jaren. Ook vindt de definitieve afrekening van het voorgaande jaar plaats.

Overhead:
De Commissie BBV definieert overhead als: “alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.”
Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.

Paragrafen:
In de begroting staan afzonderlijke, programma-overstijgende paragrafen met informatie over belangrijke beheersmatige onderwerpen en lokale heffingen. Welke paragrafen verplicht zijn, staat in artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Rationeel beheer:
Rationeel beheer betreft het systematische beheer van kapitaalgoederen, waarbij software wordt ingezet om het meerjarige onderhoud te plannen. Dit leidt tot inzicht in de structurele kosten over meerdere jaren van deze kapitaalgoederen en stelt ons in staat om maatregelen te treffen die pieken in onderhoudskosten opvangen.

Schatkistbankieren:
Schatkistbankieren verplicht gemeenten om overtollige liquide middelen boven een wettelijk drempelbedrag aan te houden bij de schatkist van het Rijk.

Taakveld:
Een voorgeschreven categorie waarin gemeenten hun baten en lasten indelen. Taakvelden maken de financiële gegevens van gemeenten onderling vergelijkbaar.

Treasury:
Treasury betekent het beheer van geldstromen en het beperken van financiële risico's.

Verbonden partij:
Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

Voorziening:
Een bedrag dat apart wordt gehouden voor een toekomstige verplichting, een verwacht verlies of een risico waarvan de omvang redelijkerwijs kan worden ingeschat.

Hoofdstuk 12 - Schema behandeling programma begroting 2027

Schema behandeling programma begroting 2027

7 oktober 2026	Concept programmabegroting 2027 verzenden naar raadsfracties
21 oktober 2026	Vergadering Auditcommissie
28 oktober 2026	Bespreking concept programmabegroting 2027 in raadscommissie
11 november 2026	Vaststelling programmabegroting 2027

Overzicht baten en lasten per taakveld Gemeente Texel

Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht Taakvelden.

code	Taakveld	Lasten/Baten	2027
0.1	Bestuur	Saldo	2.070.433
		Lasten	2.190.951
		Baten	-120.518
0.2	Burgerzaken	Saldo	843.032
		Lasten	1.170.179
		Baten	-327.147
0.4	Overhead	Saldo	14.967.043
		Lasten	15.731.872
		Baten	-764.829
0.5	Treasury	Saldo	482.032
		Lasten	2.868.922
		Baten	-2.386.890
0.61	OZB woningen	Saldo	-1.483.965
		Lasten	7.161
		Baten	-1.491.126
0.62	OZB niet-woningen	Saldo	-934.681
		Lasten	-
		Baten	-934.681
0.63	Parkeerbelasting	Saldo	-6.532.025
		Lasten	-
		Baten	-6.532.025
0.64	Belastingen overig	Saldo	391.122
		Lasten	772.494
		Baten	-381.372
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringe	Saldo	-41.665.087
		Lasten	-
		Baten	-41.665.087
0.8	Overige baten en lasten	Saldo	136.991
		Lasten	297.322
		Baten	-160.331
0.10	Mutaties reserves	Saldo	-3.714.961
		Lasten	1.119.346
		Baten	-4.834.307
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Saldo	2.850.357
		Lasten	2.906.124
		Baten	-55.767
1.2	Openbare orde en veiligheid	Saldo	948.749
		Lasten	1.031.545
		Baten	-82.796
2.1	Verkeer en vervoer	Saldo	7.804.044
		Lasten	8.079.012
		Baten	-274.968
2.2	Parkeren	Saldo	702.467
		Lasten	702.467
		Baten	-
2.4	Economische havens en waterwegen	Saldo	105.903

code	Taakveld	Lasten/Baten	2027
		Lasten	1.037.311
		Baten	-931.408
3.1	Economische ontwikkeling	Saldo	459.051
		Lasten	459.051
		Baten	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Saldo	80.673
		Lasten	113.952
		Baten	-33.279
3.4	Economische promotie	Saldo	-10.806.018
		Lasten	1.092.533
		Baten	-11.898.551
4.1	Openbaar basisonderwijs	Saldo	119.783
		Lasten	119.783
		Baten	-
4.2	Onderwijshuisvesting	Saldo	2.076.430
		Lasten	2.093.937
		Baten	-17.507
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Saldo	1.161.760
		Lasten	1.470.665
		Baten	-308.905
5.1	Sportbeleid en activering	Saldo	200.055
		Lasten	434.136
		Baten	-234.081
5.2	Sportaccommodaties	Saldo	1.491.451
		Lasten	1.819.406
		Baten	-327.955
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en	Saldo	1.605.593
		Lasten	1.681.451
		Baten	-75.858
5.4	Musea	Saldo	642.054
		Lasten	642.054
		Baten	-
5.5	Cultureel erfgoed	Saldo	623.864
		Lasten	625.148
		Baten	-1.284
5.6	Media	Saldo	550.290
		Lasten	563.610
		Baten	-13.320
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Saldo	3.256.300
		Lasten	3.538.195
		Baten	-281.895
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Saldo	3.222.833
		Lasten	5.689.542
		Baten	-2.466.709
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	Saldo	255.792
		Lasten	255.792
		Baten	-
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeu	Saldo	977.489
		Lasten	977.489
		Baten	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Int	Saldo	491.892
		Lasten	491.892

code	Taakveld	Lasten/Baten	2027
		Baten	-
6.3	Inkomensregelingen	Saldo	1.634.718
		Lasten	4.794.525
		Baten	-3.159.807
6.4	WSW en beschut werk	Saldo	1.776.093
		Lasten	3.785.272
		Baten	-2.009.179
6.5	Arbeidsparticipatie	Saldo	767.066
		Lasten	767.066
		Baten	-
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	Saldo	472.832
		Lasten	585.832
		Baten	-113.000
6711	1 Huishoudelijke hulp (Wmo)	Saldo	1.219.847
		Lasten	1.219.847
		Baten	-
6712	2 Begeleiding (Wmo)	Saldo	731.558
		Lasten	731.558
		Baten	-
6713	3 Dagbesteding (Wmo)	Saldo	287.000
		Lasten	287.000
		Baten	-
6714	4 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	Saldo	597.749
		Lasten	597.749
		Baten	-
6752	2 Jeugdhulp ambulant regionaal	Saldo	1.696.203
		Lasten	1.696.203
		Baten	-
6762	2 Jeugdhulp met verblijf regionaal	Saldo	2.167.806
		Lasten	2.167.806
		Baten	-
6791	1 PGB Wmo	Saldo	93.658
		Lasten	93.658
		Baten	-
6792	2 PGB Jeugd	Saldo	44.195
		Lasten	44.195
		Baten	-
6821	1 Jeugdbescherming	Saldo	205.082
		Lasten	205.082
		Baten	-
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	Saldo	274.336
		Lasten	274.336
		Baten	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	Saldo	40.990
		Lasten	40.990
		Baten	-
7.1	Volksgezondheid	Saldo	109.342
		Lasten	113.224
		Baten	-3.882
7.2	Riolering	Saldo	-762.269
		Lasten	3.315.100
		Baten	-4.077.369

code	Taakveld	Lasten/Baten	2027
7.3	Afval	Saldo	-99.575
		Lasten	2.961.909
		Baten	-3.061.484
7.4	Milieubeheer	Saldo	2.201.065
		Lasten	2.204.565
		Baten	-3.500
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Saldo	17.712
		Lasten	90.639
		Baten	-72.927
8.1	Ruimte en leefomgeving	Saldo	753.056
		Lasten	753.056
		Baten	-
8.3	Wonen en bouwen	Saldo	1.657.511
		Lasten	2.773.122
		Baten	-1.115.611
		Totaal lasten	89.486.076
		Totaal baten	90.219.355
		Saldo	-733.279

Tabel Onderhoud Kapitaalgoederen

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau (A, B, C, D)	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Datum vaststelling door de raad	Ramingen volledig en reëel in begroting?**
Wegen (incl. kunstwerken)	Beheerplan Wegen Beheerplan straatmeubilair	B	2024-2028 2026-2030	18-10-2023 15-10-2025	€ 5.650.600
Openbare verlichting	Beleidsplan duurzame openbare verlichting	n.v.t.	2012	21-11-2012	€ 486.510
Riool & Water	Programma Stedelijk water en Riool	n.v.t.	2023 - 2027	14-12-2022	€ 4.025.369
Groen	Groenbeheerplan	B	2024	11-10-2024	€ 2.880.274
Gebouwen	Beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen	n.v.t.	2024-2028	18-9-2024	€ 706.705
Spelen	Beleids- en beheerplan spelen	n.v.t.	2024	18-9-2024	€ 253.325

* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welke conform artikel 12 lid 1 van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) minimaal dienen te worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De gemeente kan naar haar eigen inzicht/ wens een verdere onderverdeling maken naar meerdere categorieën.

** Indien de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting, is het voldoende om onder het algemene deel van de paragraaf dit in één zin te vermelden. Deze twee kolommen kunnen dan achterwege blijven.

*** Wanneer sprake is van achterstallig onderhoud, dient dit in de paragraaf vermeld te worden (inclusief in hoeverre er toereikende voorzieningen/ reserves aanwezig zijn om deze achterstand weg te werken). Als er geen achterstallig onderhoud is, kunnen de laatste twee kolommen ook achterwege blijven.

Raadsbesluit

Raadsbesluit 2027

De gemeenteraad behandelt de Programmabegroting 2027 op 11 november 2026. Na besluitvorming wordt het raadsbesluit hier toegevoegd.

Bijlage - maatregelen per programma

Programma 0

Wat gaan wij ervoor doen?

0.1 Bestuur

Waar hebben wij al op ingezet?

Aankoop grond en opstal Achterom en steeg Weverstraat - Achterom

Raadsbesluit 20-09-2023

Het college stelt de raad voor deze grond en schuur aan het Achterom aan te kopen, omdat de grond in het centrum schaars is, de fietsenstalling op die locatie goed wordt gebruikt en we meer fietsenstallingen in de nabijheid van het centrum willen.
De plannen voor verdere invulling worden nog uitgewerkt.
De keuze is om of de eigenaar daar een winkel/woning te laten bouwen, of dat de gemeente het perceel aankoopt voor een fietsenstalling.

Link naar Raadsbesluit 20-09-2023- Aankoop grond en opstal Achterom en steeg Weverstraat-Achterom 20-09-2023

Kwaliteit (toelichting)

De akte van levering is 29 april 2024 gepasseerd. De grond en de opstal zijn nu in eigendom van de gemeente en het team De plannen worden later uitgewerkt.
Afhankelijk van de plannen zal de opstal worden gesloopt of (tijdelijk) een andere invulling krijgen.
De bestaande openbare fietsenstalling blijft.

De schuur is inmiddels gesloopt en de openbare fietsenstalling uitgebreid.

Geld (toelichting)

Raadsbesluit 20-09-2023 € 212.000 ten laste van de Algemene Reserve.

Uitvoering sloop en herinrichting is in 2026 gereed gekomen.

Hybride dienstverlening en bedrijfsvoering doorontwikkelen

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-106

Hybride werken is een structureel onderdeel geworden van onze bedrijfsvoering. Het biedt ons kansen voor de dienstverlening, verbetert onze positie op de arbeidsmarkt en draagt bij aan het werkplezier. Ook zijn we hierdoor voorbereid om in de toekomst onze dienstverlening, desnoods minimaal, draaiende te houden.

Deze manier van werken vraagt de nodige investeringen in ICT-middelen, in het gebouwenbeheer van de gemeente en van onze werkprocessen. Deze onderdelen (personeel, gebouwen en ICT) proberen we samen te brengen om een toekomstbestendige en duurzame manier van werken in te richten.

Link naar raadsbesluit 09-11-2022 Begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Hybride werken is anno 2026 de standaard en dit jaar zijn meerdere kamer geschikt gemaakt voor het plaats- en tijdonafhankelijk werken.

Geld (toelichting)

2023: € 50.000 incidenteel 2023: € 25.000 structureel		

Wat gaan wij ervoor doen?

0.2 Burgerzaken

Waar hebben wij al op ingezet?

Digitale dienstverlening

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

De aansluiting bij Logius is aangevraagd en daarmee zijn de eerste stappen gezet voor de aansluiting op de berichtenbox van MijnOverheid.

Geld (toelichting)

Omdat we in het najaar 2026 aansluiten zullen we een deel van het budget pas kunnen besteden in 2027.

Digitoegankelijkheid op bestaande subsites toepassen

Raadsbesluit 09-11-2022 begroting: voorstel 2023-102

We werken al enige tijd aan digitoegankelijkheid van onze website om zo te voldoen aan wetgeving (besluit digitale toegankelijkheid overheid). Inmiddels is de eigen website goed toegankelijk en wordt regelmatig getoetst. Naast www.texel.nl zijn er verschillende websites waar de gemeente opdrachtgever van is maar die nog niet voldoen aan de wet digitoegankelijkheid. In 2023 richten we onze aandacht daarom op deze subwebsites. Waar mogelijk worden deze websites overgebracht in hetzelfde systeem als www.texel.nl waardoor toegankelijkheid en AVG geborgd zijn. Afhankelijk van de subsites vraagt dit om een grotere of kleinere aanpassing in bijvoorbeeld codering of kleurgebruik. Het bedrag voor aanpassingen is gemiddeld per site € 7.000. Het gaat om 6 websites, die daarna om de 2 jaar getoetst moeten worden. De toetsing kost € 2.000 per website. We gaan per jaar 2 websites aanpakken en dat voor 3 jaar. Kosten per jaar € 18.000. Incidenteel nodig voor 3 jaar € 54.000.

Link naar Begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Het webteam is versterkt, waardoor de onderbezetting (voor 2 jaar) is opgelost. De resterende werkzaamheden kunnen daardoor worden opgepakt en zullen worden afgerond eind 2026.

Geld (toelichting)

2023-102: incidenteel 3 x € 18.000 voor de jaren 2023, 2024 en 2025

Budget wordt besteed in 2026.

Verzoek tot verplaatsing nieuw Georgiërsmonument

Aanleiding en situatie
Recent is een nieuw monument geplaatst ter nagedachtenis aan de Georgische militairen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Hoewel het monument is gevestigd op grond van Defensie, heeft de gemeente de vergunning verleend voor deze locatie. Door deze plaatsing raakt het bestaande (Sovjet)monument echter grotendeels uit het zicht. Bovendien leidt de aard en de gekozen locatie van het nieuwe monument bij sommige inwoners tot onrust, mede omdat het als een politiek statement wordt gezien.

Historische context en respect
Volgens ons moeten monumenten bijdragen aan historisch bewustzijn, respect voor de complexiteit van het verleden en het bevorderen van verbinding in de samenleving. De huidige situatie veroorzaakt echter eerder verdeeldheid en gaat ten koste van de zichtbaarheid van het oorspronkelijke monument.

Voorbeeldfunctie en oplossingen
Uit voorbeelden in andere gemeenten blijkt dat omstreden of gevoelige historische objecten niet hoeven te worden verwijderd of verhuld, mits er voldoende duiding en context wordt geboden. Een verplaatsing van het Georgiërsmonument, kan de ontstane onrust verminderen en de samenhang met het al bestaande monument herstellen.

Link naar motie 21-05-2025: Verzoek tot verplaatsing nieuw Georgiërsmonument

Kwaliteit (toelichting)

De motie is met een begeleidende brief verzonden aan het Rijksvastgoedbedrijf, die namens de eigenaar de begraafplaats beheert.

Initiatiefneemster is nog niet van plan om het monument te verplaatsen.

In januari 2026 is er overleg met haar en defensie, om gezamenlijk de mogelijkheden voor een nieuwe plek te bespreken.

Update juli 26: Het overleg met initiatiefneemster en defensie over een nieuwe locatie voor het nieuwe monument op de begraafplaats, loopt.

Geld (toelichting)

Als verplaatsing uitgevoerd wordt, zal dat kosten voor de gemeente met zich mee brengen. Vooralsnog zal dekking gezocht worden in bestaande budgetten.

Update juli 26: Defensie is bereid 50% van de kosten van de verplaatsing te dragen.

Wat gaan wij ervoor doen?

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Waar hebben wij al op ingezet?

Onderzoek gevolgen maatschappelijke ontwikkelingen voor diverse gemeentelijke gebouwen

College uitvoeringsprogramma:

Er is onderzoek uitgevoerd naar het huidig en toekomstig gebruik van de gemeentelijke gebouwen, met name het cluster gemeentehuis, gemeentewerf en de bolder. Daarbij zijn varianten geschetst voor de gevolgen van hybride werken.

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek naar het huidig en toekomstig gebruik van de gemeentelijke gebouwen, met name het cluster gemeentehuis, gemeentewerf en de bolder is afgerond, maar door organisatiewijzigingen inmiddels ook achterhaald.

Met de verhuizing van het Huis van Ontwikkeling is alle beschikbare kantoorruimte goed bezet. In de ontwikkeling van de bolder zal het ruimtegebruik nog een keer tegen het licht moeten worden gehouden.

Wat gaan wij ervoor doen?

0.4 Overhead

Waar hebben wij al op ingezet?

213a onderzoeken

Link naar programmabegroting 2026

Het college doet onderzoek naar de doelmatigheid conform de gemeentewet artikel 213a. Hiervoor was in de programmabegroting geen geld voor opgenomen. Het college vindt het belangrijk om jaarlijks zo'n onderzoek uit te voeren en hiervoor middelen te begroten.

Kwaliteit (toelichting)

Het budget wordt ingezet voor het komende doelmatigheidsonderzoek.

Geld (toelichting)

€ 30.000 str.

Tijd (toelichting)

Jaarlijks wordt er een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd op aandragen van de Auditcommissie.

Archief tijdsblok 2000 t/m 2012 bewerken en overbrengen

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-105

De gemeente Texel heeft circa 170 meter fysiek niet bewerkt archief. Dit archief zal bewerkt moeten worden tbv overbrenging naar het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA).

Onder bewerking wordt verstaan het selecteren van de archiefbescheiden in blijvend te bewaren en op termijn te vernietigen stukken. Tevens zal er een beschrijvende inventaris (conform archiefwet en afspraken met het RHCA) moeten worden opgemaakt

Intern hebben wij niet de kennis en kunde om dit te doen. Ondersteuning van gespecialiseerde inhuurkrachten is noodzakelijk tbv overbrenging naar het RHCA. De uitvoering zal plaats vinden van 2023-2026.

Gezien de hoeveelheid archiefbescheiden duurt dit project 4 jaar. Kosten worden geraamd op € 50.000 per jaar en zijn nodig om extra expertise in te huren.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Het archief tijdsblok 2000 tot en met 2012 wordt in 4 jaar bewerkt. In 2023 is dit gestart en zal in 2026 afgerond worden.

Geld (toelichting)

2023-105: incidenteel totaal € 200.000.

4 jaar € 50.000 per jaar periode 2023-2026

Tijd (toelichting)

Afgerond eind 2026

Bellen via Teams

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

De maatregel is nog niet geïmplementeerd. Voordat tot uitvoering kan worden overgegaan, moeten er eerst nog verschillende zaken worden onderzocht. Dit betreft met name de situatie binnen de gemeentewinkel, waaronder bereikbaarheidsonderzoek en de inrichting van belrouteringen. Naar verwachting wordt de implementatie van "Bellen via Teams" in 2027 gestart. Dit budget blijft dan ook noodzakelijk.

Geld (toelichting)

Nog niet gestart.

Extra ondersteuning aanbestedingen

Om de onrechtmatigheid op de inkopen te reduceren is tijdelijk budget gevraagd voor aanbestedingen.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Het doel is om meer aanbestedingen tegelijk op te kunnen pakken, we doen dit op basis van de top 10 onrechtmatigheden. Daarnaast gebruiken we dit budget voor het opzetten van een nieuwe contractbank om hier beter grip op te krijgen.

Geld (toelichting)

€ 100.000 incidenteel in 2026.

Fiscaalondersteuner

Een fiscaal abonnement voor fiscale vragen.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Het fiscaal abonnement is afgesloten voor het stellen van fiscale vragen.

Geld (toelichting)

€ 20.000 structureel, de kosten voor het abonnement vallen hier binnen.

Herwaarderingsronde

De laatste keer dat gemeentebreed functies zijn beschreven en gewaardeerd was in 2013. Inmiddels is veel geschoven met taken en verantwoordelijkheden, zijn er nieuwe functies ontstaan en is er veel veranderd in de werkzaamheden. Het is daarom tijd voor een gemeentebrede herwaarderings-onderhoudsronde. Voor deze werkzaamheden wordt een extern bureau ingeschakeld.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 0-0.4

Kwaliteit (toelichting)

Het proces rondom de herwaardering is in uitvoering. Een externe partij is de HR21 onderhoudsronde aan het uitvoeren. Afronding van de herwaarderingsronde is verwacht in Q4 van 2026.

Geld (toelichting)

€ 50.000 incidenteel | begroting 2025

De incidentele middelen zijn nog beschikbaar. De verwachting is dat het budget na afronding van de algehele herwaarderingsronde volledig is verbruikt. De afronding van de onderhoudsronde is verwacht in Q4 2026.

Tijd (toelichting)

De onderhoudsronde HR21 is inmiddels gestart. In Q3 en Q4 van 2025 is een extern bureau ingeschakeld en is het project van start gegaan. Naar verwachting zal de onderhoudsronde in Q2 van 2026 zijn afgerond. De resterende financiële middelen worden overgeheveld naar 2026.

ICT doorontwikkelen

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-108

Binnen de ICT-omgeving hebben we ontwikkelingen waargenomen die een structurele kosten verzwaring veroorzaken en die niet door de indexering kunnen worden afgedekt. Voorbeelden hiervan zijn Microsoft, Pink Roccade en Gis applicaties. De prognose is dat structureel € 20.000 benodigd is. Daarnaast vraagt de beveiliging van het netwerk extra hulpmiddelen en andere inzet van de ICT-medewerkers. Hier lopen nu al onderzoeken naar maar de verwachting is dat structureel € 20.000,- en incidenteel € 10.000 benodigd is. Totaal structureel € 40.000 en incidenteel € 10.000.

Voortgang: De ontwikkelingen op het gebied van ICT is dat veel software leverancier hun applicaties alleen maar aanbieden in de Cloud. Dit vraagt migratietrajecten van de gemeentelijke ICT-omgeving naar de Cloud. Deze investeringen zullen de komende jaren alleen maar toenemen aangezien de kosten voor energie alleen maar stijgen. Dit is de verwachting en we zullen dan als dit zo doorzet in 2025 met een aanvullend voorstel gaan komen.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 het gehele applicatielandschap in kaart gebracht. Op basis van deze plaat zal er een geoptimaliseerde plaat gemaakt gaan worden, waarna applicaties uitgefaseerd kunnen worden. Dit is wel een migratie die tijdrovend en zorgvuldig zal moeten gebeuren.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-108: € 40.000 structureel en € 10.000 incidenteel

Tijd (toelichting)

ICT kent een constante ontwikkeling en evolueert door.

Incidenteel A&O HRM

Tijdelijk, voor twee jaar, uitbreiding/ondersteuning HRM in verband met arbeidsmarktsituatie (recruiter) en inzet op grote projecten zoals Strategische Personeelsplanning (SPP), Organisatie op Koers en beleidsmatige ontwikkelingen uit de cao, zoals vitaliteit en werken in een gezonde en veilige omgeving.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 0-0.4

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de middelen die incidenteel zijn toegekend in de begroting, is in 2025 extra ingezet op de inhuur van twee tijdelijke en ervaren HRM-adviseurs om beleidsmatige zaken en projecten verder op te pakken en uit te rollen. De inhuur van de twee HRM-adviseurs is in 2025 geëindigd. In 2026 zal de balans worden opgemaakt om de verdere voortzetting van de huidige projecten verder te brengen en de continuïteit te bewaken. Hier zullen de incidentele middelen die in 2026 beschikbaar zijn, worden ingezet.

Geld (toelichting)

€ 110.000 incidenteel | begroting 2025
€ 110.000 incidenteel | begroting 2026

De financiële middelen voor 2025 zijn ingezet. De incidentele middelen 2026 zijn nog beschikbaar. Hierdoor is de status van dit voorstel 'in uitvoering' en zal een vervolg krijgen dit jaar.

Tijd (toelichting)

In 2025 is ingezet op tijdelijke ondersteuning van team HRM voor het starten van een aantal projectmatige en beleidsmatige onderwerpen. Voor 2026 zal opnieuw de balans worden opgemaakt en verder worden ingezet op projecten en onderwerpen die reeds lopen, waaronder het SPP.

Ondersteuning AI

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Met de structurele middelen kan de organisatie medewerkers op een veilige en verantwoorde manier ondersteunen bij het gebruik van AI. De pilotperiode loopt in september af; daarvan is een evaluatie opgesteld en een advies uitgebracht aan het MT. De verwachting is de ingeslagen lijn voort te zetten en AI gefaseerd en beheerst in te zetten, in plaats van ongericht te experimenteren.

De beschikbare tool voldoet aan de eisen op het gebied van informatiebeveiliging en certificering. Daarmee wordt het risico op het gebruik van onveilige of ongewenste alternatieven verkleind. De verdere inzet van AI biedt kansen voor kwaliteit, productiviteit en werkondersteuning, maar vraagt om een bredere aanpak.

Geld (toelichting)

In 2026 is structureel € 15.000 aangevraagd voor ondersteuning van AI-gebruik binnen de organisatie. Dit budget is nodig om de licentiekosten en noodzakelijke ondersteuning structureel te bekostigen. Daarmee kan de gemeente voorlopig medewerkers die aantoonbaar behoefte hebben aan AI-ondersteuning voorzien van een licentie.

Zonder structureel budget ontstaat een groter risico dat medewerkers uitwijken naar niet-goedgekeurde of minder veilige alternatieven. Met deze structurele middelen kan de gemeente dus op een gecontroleerde manier verder bouwen aan veilig en doelmatig AI-gebruik.

Organisatieontwikkeling

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

In april is het implementatieplan van Eilandkracht opgeleverd aan het MT en de clusters HRM en Communicatie. Momenteel bevinden we ons in de implementatiefase van de kernwaarde ‘in balans’. In de afgelopen periode van 2026 en de aankomende periode worden acties uitgevoerd om deze kernwaarde over te brengen op medewerkers en te laten doorleven. Naar verwachting wordt dit budget volledig benut.

Geld (toelichting)

Aangevraagd budget € 50.000 voor de implementatie van Eilandkracht.

Personele consequenties investeren in toekomst bestendige organisatie

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

In het structurele budget zit geld voor bestendiging reeds bestaande functies. Daarnaast is er zowel structureel als incidenteel geld aangevraagd voor nieuwe functies, deze zijn gedeeltelijk structureel ingevuld en incidenteel volledig.

Geld (toelichting)

Het incidentele budget is volledig benut, structureel gedeeltelijk.

Social Media Archivering

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Vanaf het najaar van 2026 worden de 5 social media accounts van gemeente Texel gearchiveerd.

Geld (toelichting)

Budget wordt naar verwachting volledig besteed in 2026.

Versterken bedrijfsvoering

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Een aantal budgetten zijn structureel opgehoogd, daarnaast is er een incidenteel budget aangevraagd voor MTO.

Voor MTO zijn er gesprekken met een externe partij, naar verwachting zal niet het volledige incidentele en structurele budget worden benut. Het opleidingsbudget en de vergoeding voor de verplaatsingsregeling zullen naar verwachting niet volledig worden benut. Voor vitaliteit is er nog een budget van € 20.000 onder een ander programma. Naar verwachting zal niet het volledige budget worden benut. Het extra budget voor digitalisering arbeidscommunicatie en werken voor Texel sites is reeds volledig benut. Voor de implementatie nieuw intranetsysteem is de focus ergens op komen te liggen dus dit budget zal zeer waarschijnlijk niet worden benut.

Geld (toelichting)

€ 20.000 incidenteel medewerkers tevredenheidsonderzoek aanschaffen en inrichten systeem=MTO

Totaal € 205.000 structureel:

€ 35.000 MTO, € 15.000 implementeren nieuw intranetsysteem, €125.000 opleidingen gemeentebreed, € 10.000 verplaatsingsregeling onkostenvergoeding, € 5.000 verdere digitalisering arbeidscommunicatie en werken voor Texel sites,€ 15.000 vitaliteit.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer uitvoeren

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-107

Op 1 januari 2023 zal de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) in werking treden. Hierbij krijgen inwoners het recht om digitaal zaken te doen met de gemeente. Daarnaast is het verplicht om beleid te maken en uit te voeren voor de zorgplicht voor minder digitaal vaardigen. Deze nieuwe wet- en regelgeving vraagt niet alleen om (systeem)technische-, maar ook om proces- en cultuurverandering. Ook zullen (zaak)systemen en (bestuurlijke) processen hierop moeten worden (her)ingericht. Met geld uit de programmabegroting 2022 werden de eerste stappen gezet om te voldoen aan deze wetgeving.

De WMEBV vraagt om verdere digitalisering. Voor het digitaliseren van nu nog analoge processen en formulieren is onvoldoende budget. Het gaat om vereenvoudigen van formulieren, aanpassingen van processen en koppeling van systemen in bijvoorbeeld het Sociaal Domein. Inwoners en hun gemachtigden kunnen dan in een beveiligd portaal als bijv. Mijn Uitkering hun zaken regelen met de gemeenten. Door de machtigingsmogelijkheden (bijvoorbeeld het machtigen van bewindvoerders of vrijwillig machtigen) is het ook voor minder digitaal vaardigen mogelijk om toch digitaal zaken te regelen via een tussenpersoon. Eenmalig gaat het om een bedrag van € 15.000 en jaarlijks om € 18.000.

Kwaliteit (toelichting)

Onderbezetting van het webteam tot medio 2026 heeft ertoe geleid dat we aan de minimale noodzakelijke vereisten van de wet hebben kunnen voldoen. Door de (tijdelijke) uitbreiding van het webteam kunnen we verder met de werkzaamheden voor betrouwbare en veilige formulieren voor de komende 2 jaar. We ontwikkelen een aansluiting op de Berichtenbox en starten met een MijnTexel-omgeving.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-107: € 15.000 incidenteel en € 18.000 structureel

Het budget wordt volledig in 2026 besteed.

Tijd (toelichting)

Dit project loopt nog.

Wat gaan wij ervoor doen?

0.63 Parkeerbelasting

Programma 1

Wat gaan wij ervoor doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat gaan wij ervoor doen?

1.2 Openbare orde en veiligheid

Waar hebben wij al op ingezet?

Bandjessysteem horeca

Motie 19-04-2023

Spreekt uit dat
• het bandjessysteem moet blijven bestaan (zowel in De Koog als in Den Burg) omdat het niet alleen een belangrijke rol speelt in het terugdringen van het verstrekken van alcohol aan minderjarigen maar ook bijdraagt aan onze doelstelling die wij willen behalen in het Eilandmodel;
• we nog meer maatregelen moeten nemen die het alcoholgebruik onder jongeren terugdringt.

Roept het college op
1. zich in te zetten om ervoor te zorgen dat, in overleg met horeca De Koog en Den Burg, het bandjessysteem behouden blijft voor in elk geval de komende 4 jaar;
2. de voorwaarden voor het bandjessysteem te bespreken met horeca De Koog en Den Burg en hierovergoede afspraken te maken, en in dat overleg ook afspraken te maken over hoe het verstrekken van alcohol onder minderjarigen teruggedrongen wordt wanneer de bandjes niet fungeren, dus op andere dagen dan de zaterdagen, en: hoe het toch verstrekken van alcohol aan minderjarigen, met of zonder bandjes, te monitoren;
3. een bedrag van maximaal € 6.000 per jaar te verstrekken aan horeca De Koog en Den Burg als bijdrage in de kosten van het bandjessysteem en deze uitgaven te verwerken in deTussenrapportage 2023 en de ontwerp-Programmabegrotingen van 2024 (voor 2024, 2025 en 2026).
4. met de Horeca De Koog de zomer van 2023 te evalueren, zodat ervaringen meegenomen kunnen worden voor het inzetten van het bandjessysteem bij Ouwe Sunderklaas 2023.
5. in 2026 het bandjessysteem en de overige maatregelen die zijn genomen t.a.v. terugdringing alcoholgebruik onder jongeren uit punt 2. te evalueren en de gemeenteraad integraal te adviseren (inclusief de verdeling van verantwoordelijkheden en de structurele dekking van kosten) over het
bandjessysteem vanaf 2027.

Evaluatie vindt plaats in 2026. Er is 4 jaar (2023-2026) € 6.000 beschikbaar gesteld via de tussenrapportage 2023.

Link naar motie 19-04-2023: Bandjessysteem horeca moet door gaan

Link naar tussenrapportage 2023

Kwaliteit (toelichting)

Er wordt tot en met 2026 jaarlijks uitvoering gegeven aan het bandjessysteem. Evaluatie wordt gedaan bij het nieuw op te stellen Preventie & Handhavingsplan Alcohol (en Drugs) 2027 e.v., dat in 2026 zal plaatsvinden.

Geld (toelichting)

Via de tussenrapportage van 2023 is er voor een periode van 4 jaar (2023-2026) € 6.000 per jaar beschikbaar gesteld.

Weerbaar tegen ondermijning

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-304

Het wordt steeds actueler dat criminelen voor illegale activiteiten gebruikmaken van legale organisaties en diensten. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af.

Wij willen integrale controles gaan inzetten om ondermijning op Texel tegen te gaan. Hierbij is er juridische ondersteuning nodig om door te pakken mochten er overtredingen worden geconstateerd. Hiervoor is nog geen capaciteit gereserveerd. Juist met dit soort werkzaamheden is het van belang dat hier goed vervolg op wordt gegeven.

Deze controles en vervolgacties kunnen projectmatig gepland worden en omdat ze een kop en staart hebben zijn dit ook zaken die goed weggezet kunnen worden bij een externe medewerker. Met dit voorstel wordt er capaciteit gereserveerd om te voorzien in juridische ondersteuning voor twee grote integrale controles per jaar.

Link naar Begroting 2023

Raadsbesluit 05-11-2025, Voorstel begroting Programma 1 "Weerbaar tegen ondermijning"

Het betreft hier het uitbreiden/aanpassen van het bestedingsdoel van het hierboven genoemde Voorstel begroting 2023-304. Het budget zal worden gebruikt ter versterking van de weerbaarheid tegen ondermijning in de brede zin. Het budget zal worden ingezet ten behoeve van bewustwording, training, het verbeteren van onze informatiepositie, het optimaliseren van werkprocessen en het uitgebreider inzetten van wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Wet Bibob. Ook zal het budget worden ingezet voor de inhuur van juridische (handhavings)capaciteit bij het uitvoeren van integrale controles op het gebied van ondermijning.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 is er met een voorlichting bij LTO en een drugsemmeractie aandacht gegeven aan ondermijning in de agrarische sector. Daarnaast zal er in het najaar 2026 wederom een integrale controle op ondermijning worden gehouden.

Geld (toelichting)

2023- 304 : € 99.000 Structureel

Zonder discussie: strandveiligheid op één

Overwegingen
Het college heeft de strandbewaking geëvalueerd en op verzoek van de raad ook alternatieven aangeboden voor bewaking op de zuidelijke stranden (de stranddelen paal 9, 12, 15 en 17).

Op basis van die evaluatie én de voorgelegde alternatieven hebben we voor de strandbewaking de voorkeur voor een organisatie waarbij:
a. er geen extra inzet, afspraken, maatregelen nodig zijn zoals bij de USW noodzakelijk werden geacht.
b. er landelijk of lokaal geen discussie is over gedrag, of maatschappelijke onrust en discussies over ontstaan die afleiden van het hoofddoel: strandveiligheid.
c. we inzetten op kwaliteit, bestendigheid, goede opleiding en kostenefficiëntie.

Wij komen dan uit op de Texelse Reddingsbrigade (die ook de strandslagen 19, 20, 21 en 28 al bewaken) óf de KNRM en met deze motie geven wij richting aan de toekomst van onze strandbewaking.

Link naar motie 05-11-2025: Zonder discussie: strandveiligheid op één

Kwaliteit (toelichting)

De bewaking op de zuidelijke stranden (de stranddelen paal 9, 12, 15 en 17) is inmiddels gerealiseerd via de Texelse Reddingsbrigade (TRB).

Geld (toelichting)

De financiële consequenties zijn/worden verwerkt in de Tussenrapportage 2026 (incidenteel) en de Begroting 2027 (structureel).

Programma 2

Wat gaan wij ervoor doen?

2.1 Verkeer en vervoer

Waar hebben wij al op ingezet?

Aanleggen grasbetonstenen langs diverse buitenwegen

In het Beheerplan Wegen 2024-2028 is een uitgangspunt om de buitenwegen te voorzien van grasbetonstenen op de locaties waar veel schade aan de bermen wordt toegebracht door het verkeer. Oorzaak is doorgaans de relatief smalle rijbanen i.c.m. de hoeveelheid en zwaarte van het verkeer. Jaarlijks worden daarom vele kilometers wegbermen onderhouden. Op deze manier houden we de wegconstructies zolang mogelijk in een goede kwaliteit en streven we naar verbetering van de veiligheid van alle verkeer. In 2025 wordt onderzocht welke wegen (Amaliaweg, Laagwaalderweg (De Vang-Veenselangweg), Rommelpot (Klif-Loodsmansduin), Fonteinsweg (Westerslag-
Jan Ayeslag), Koningsweg) op korte termijn niet op een andere manier dan met grasbetonblokken veilig kunnen worden gemaakt en leggen we hier de noodzakelijke grasbetonstenen aan. Bij de andere gevraagde trajecten worden eerst alternatieve mogelijkheden onderzocht zoals passeerstroken of eenrichtingsverkeer.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

Het gedachtengoed voor alternatieve maatregelen op buitenwegen zoals passeerstroken of 1-richtingsverkeer is besproken met de beleidsafdeling tijdens het proces van opstellen Mobiliteitsprogramma. Het is niet opgenomen in een maatregelenlijst. Wel dienen bermen op buitenwegen veel gebruikt door fietsers vergevingsgezind te zijn. Dit kunnen we mede bereiken door het toepassen van (vlakke) grasbetontegels. Vooralsnog zullen we waar nodig voorstellen blijven doen waar bermveiligheid aan de orde is.

Geld (toelichting)

€ 606.750 incidenteel

Tijd (toelichting)

2025: Laagwaalderweg (volledige lengte slechtste plekken), Rommelpot (Klif-Loodsmansduin), Fonteinsweg (Westerweg- Jan Ayeweg) : GEREED

2026 Amaliaweg (uitstel ivm werkzaamheden kabels&leidingen)

Koningsweg heroverweging noodzaak: LOCAAL HERSTELWERK UITGEVOERD

Aanleggen openbare verlichtingsnetten Oudeschild

Raadsvoorstel 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-210

Tijdens de reconstructie is het nodig de energievoorziening van de openbare verlichting geheel te vernieuwen. Bestaande kabelnetten van Liander/Gemeente zijn met elkaar verweven en geven frequent veel (ondergrondse) storingen en zijn niet veilig om aan te werken. Er is tijdens de reconstructie een kans om hierin een combinatie van werkzaamheden te maken. Het betreft de omgeving De Ruyterstraat, Loodssingel en Trompstraat. Liander heeft geen bemoeienis met dit openbare verlichtingsnet en laat het aan de gemeente om hier een nieuw net aan te leggen. De veiligheid en betrouwbaarheid van de openbare verlichting ligt bij de gemeente als OV beheerder. Investeringskosten € 245.000, 40 jaar afschrijving.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

De werkzaamheden voor de Trompstraat zijn reeds uitgevoerd bij de herinrichting van de Trompstraat en 't Buurtje. Bij dit project is een nieuwe OV-kast geplaatst bij de kruising met de Houtmanstraat en is daarbij een mantelbuis gelegd naar de Kerkesteeg toe. Dit ter voorbereiding op de werkzaamheden in de Ruyterstraat.

De werkzaamheden in de Ruyterstraat zijn nu in uitvoering. Bij dit project wordt tegelijkertijd met de herinrichting en rioleringswerkzaamheden een nieuwe kabel voor de openbare verlichting aangelegd.

Geld (toelichting)

€ 245.000 Begroting 2024
Het betreft het aanbrengen van nieuwe grondkabels en OV-Kasten (stroomvoorziening) voor het bedrag geraamd € 245.000. De afschrijftermijn is 40 jaar.

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden bij de Trompstraat moeten nog financieel worden afgerond. Het noordelijke deel moet nog voorbereid worden. Het werk aan de Ruyterstraat is nu in voorbereiding en beoogd wordt om dit in 2026 uit te voeren.

Amaliaweg rehabilitatie

De Amaliaweg is een erftoegangsweg in het buitengebied. Er geldt een maximum snelheid van 60 km per uur. De verharding is versneld achteruitgegaan, mede doordat de omleidingsroute bij de recente verbetering van het provinciale deel van de Pontweg hierlangs ging. De weg is aan het einde van de technische levensduur en zal moeten worden hersteld.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

De onderhoudstoestand van Amaliaweg is stabiel, maar in slechte conditie. Af en toe zijn er kleine maatregelen nodig om weg en berm veilig te houden tot moment van rehabilitatie.

Geld (toelichting)

€ 995.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn is 40 jaar

Tijd (toelichting)

De uitvoering is uitgesteld naar 2026 omdat Liander in de berm eerst werkzaamheden moet uitvoeren aan haar spanningskabels. Het moment waarop de kabelaar aan het werk gaat is nog niet bekend.

Beheerplan Wegen Texel 2024-2028

Raadsbesluit 18-10-2023

Overwegende
• In het kader van de Wegenwet heeft de gemeente de zorgplicht om als een goed beheerder haar wegen in goede staat van onderhoud te houden.

Besluit
1. het Beheerplan Wegen Texel 2024 vast te stellen en de financiële consequenties integraal af te wegen tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2024.

Link naar Beheerplan wegen Texel 2024-2028

Kwaliteit (toelichting)

Een belangrijk werk voor 2025 is het Rehabiliteren van de rechtstanden van de Pontweg. Daarnaast zijn de Boodtlaan en de Kamperfoelieweg in De Koog en de Trompstraat (eerste fase) in Oudeschild opgeleverd. De Kantoorstraat in Den Burg is vernieuwd en is de oude betonweg van de Redoute vervangen door asfalt. In 2026 is de Waalderstraat gereconstrueerd (tot Burgerhoutstraat). Ook is belangrijk groot onderhoud uitgevoerd aan wegen als Westergeest, Zaandammerdijk, Laagwaalderweg, Mienterglop, Rommelpot, Schansweg, Harkebuurt, Waagejot en Mosselweg.

In de verschillende dorpen zijn diverse voetpaden vernieuwd.

Geld (toelichting)

Om de projecten mogelijk te maken worden veelal kredieten aangevraagd.

Tijd (toelichting)

De genoemde areaaldelen worden in de periode tot en met 2028 opgenomen in jaarprogramma's.

Bermverharding aanbrengen/vervangen

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-208

In 2024 staan het rehabiliteren van het Nieuweschild, de Zwinweg en de Kamperfoelieweg op het programma. Zie voorstel 2024-208. Het zijn wegen met relatief veel (landbouw)verkeer. De bermen worden hierdoor veelvuldig uitgereden en kunnen hierdoor een risico zijn wat betreft de verkeersveiligheid. Om dit structureel op te lossen is het gewenst om langs deze wegen bermverharding aan te leggen.
In 2024 staat de vervanging van de grasbetontegels langs de Schorrenweg 3e fase (Genteweg - Zaandammerdijk) op het programma. De huidige grasbetontegels zijn mede door het landbouwverkeer flink naar beneden gereden, waardoor het hoogteverschil met de rijbaan verkeersgevaarlijk wordt. Vervanging is derhalve noodzakelijk. Er is structureel budget beschikbaar binnen de begroting. Door het maken van een efficiencyslag wordt werk met werk gecombineerd en is voor 2024 incidenteel extra budget nodig.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Het aanleggen van bermverharding langs deze wegen is noodzakelijk om structurele randschade van het asfalt en bermschade aan te pakken. De aanleg bevordert de verkeersveiligheid op deze wegen. Na heroverweging van nut en noodzaak is besloten om vooralsnog geen grasbetonstenen aan te leggen naast de Zwinweg.

Geld (toelichting)

Begroting 2024 € 366.400 Incidenteel

Tijd (toelichting)

Het werk aan de Kamperfoelieweg is gereed. Het werk aan de Schorrenweg is eveneens gereed aan één zijde en in 2026 volgt de andere zijde en dan is het helemaal gereed. Nieuweschild staat gepland voor 2026.

Bermverharding Laagwaalderweg en Pijpersdijk

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Bermverharding naast Laagwaalderweg is uitgevoerd.

De Ruyterstraat herinrichten

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-813

In het vastgestelde Beheerplan Wegen is onder andere opgenomen het herinrichten van De Ruyterstraat. Dit betreft het gehele gebied van De Ruyterstraat tot aan het Bolwerk (bestrating, groenvelden, straatmeubilair). Het plan bestaat uit het herinrichten en klimaat adaptief maken van de strook tussen de gevels en Het Bolwerk.

De totale kosten zijn geraamd op 1,2 miljoen. In het Beheerplan Wegen is een veel lager bedrag geraamd (231.500). Dit verschil wordt veroorzaakt door een hogere ambitie (aanpak van meer vierkante meters, en klimaatadaptatie) en de noodzaak om, onder andere door werkzaamheden van derden, een grondigere renovatie uit te voeren.

Link naar begroting 2023

Link naar Beheerplan wegen Texel 2024-2028 raadsbesluit 18-10-2023

Kwaliteit (toelichting)

Vanwege de karakteristieke aanblik van De Ruyterstraat gaat het plan uit van klassieke bestrating met een bijbehorende hoge kwaliteit. De bewonersavonden hebben inmiddels plaatsgevonden en is er draagvlak voor het uit te voeren ontwerp. De uitvoering is gestart.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-813:

De totale kosten zijn geraamd op 1,2 miljoen. In het Beheerplan Wegen is een veel lager bedrag geraamd (231.500). Dit verschil wordt veroorzaakt door een hogere ambitie (aanpak van meer vierkante meters, en klimaatadaptatie) en de noodzaak om, onder andere door werkzaamheden van derden, een grondigere renovatie uit te voeren.

Bij de najaarsbegroting 2025 is 300K extra budget gehonoreerd in verband met indexering (totaal 1,5 miljoen).

Tijd (toelichting)

De voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond. De uitvoering is in 2026 gestart.

Degeneratie kabels en leidingen

Link naar programmabegroting 2026

Diverse wegen rehabiliteren 2024

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-208

In het vierde kwartaal ontvangt de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 ter vaststelling. Vooruitlopend hierop staan inmiddels voor 2024 in het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen de rehabilitaties van het Nieuweschild, de Zwinweg en de Kamperfoelieweg op de planning. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud en technisch afgeschreven.
Voorgesteld wordt om deze drie wegen te rehabiliteren en om tevens naast de weg aan weerszijden ervan bermverharding aan te brengen. Dit is verwoord in voorstel 2024-208.

Link naar begroting 2024

link naar beheerplan wegen 2024-2028 raadsbesluit 18-10-2023

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 is de Kamperfoelieweg uitgevoerd in combinatie met het aanbrengen van bermverharding. Het werk aan Nieuweschild is gestart en is besloten geen rehabilitatie uit te voeren op de Zwinweg na een heroverweging nut en noodzaak hiervan.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-208: € 2.071.250
De afschrijftermijn is 40 jaar.

Tijd (toelichting)

De Kamperfoelieweg is gereed. De uitvoering van Nieuweschild stond gepland voor 2025. Vanwege kabelwerkzaamheden door Liander in het kader van de algehele verbetering van het elektranet in 2025/2026 wordt het werk aan Nieuweschild uitgevoerd nadat Liander gereed is en is naar verwachting nu in 2026.

Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid

In de winter van 2023/2024 wordt de laatste tranche van Reconstructie fietspaden SBB uitgevoerd. Daarnaast wordt in 2024 het Mobiliteitsprogramma geactualiseerd. Daarna kan pas gestart worden met het evalueren van het Fietspadenbeleid.

Link naar Raadsbesluit 28-07-2020 Overname van beheer en onderhoud van fiestpaden van Staatsbosbeheer

Kwaliteit (toelichting)

De evaluatie aanpak fietspaden is onderdeel van de uitvoeringsagenda van het nieuwe Mobiliteitsprogramma en daar komt mogelijk nieuw /aangepast beleid uit voort. Wat dit nieuwe/aangepaste beleid concreet betekent wordt duidelijk in de verdere uitwerking van de agenda.

Geld (toelichting)

Financiële consequenties worden duidelijk o.b.v. het nieuwe Mobiliteitsprogramma en de hieruit voortvloeiende uitvoeringsagenda.

Tijd (toelichting)

De vervolgaanpak fietspaden wordt obv het nieuwe Ontwerp Mobiliteitsprogramma Texel 2025 uitgewerkt.

Extern onderzoek gemotiveerde afwijking CROW-richtlijnen

Texel kent een wegennetwerk dat van groot belang is voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Langs de meeste verbindingswegen tussen de dorpen liggen vrijliggende fietspaden. De afgelopen decennia waren dit wegen waar een maximumsnelheid van 80 km/u gold.
Sinds een paar jaar geldt een snelheid van 60 km/u en dat bevalt om verschillende redenen niet: De huidige limiet van 60 km per uur wordt namelijk ervaren als een verslechtering van bereikbaarheid en doorstroming terwijl de inrichting van de wegen ook grotendeels gelijk is gebleven.

De raad heeft zodoende via het aannemen van deze motie uitgesproken dat op deze hoofdroutes de maximumsnelheid weer 80 km/u moet worden. Zoals het was.

In die motie is benoemd dat CROW-richtlijnen geen wet zijn, en dat zijn ze ook niet1: het zijn aanbevelingen voor een veilige inrichting. In de praktijk wordt door wegbeheerders regelmatig gemotiveerd afgeweken, bijvoorbeeld vanwege lokale omstandigheden, een financiële afweging of omdat met andere maatregelen een vergelijkbaar veiligheidsniveau wordt bereikt. CROW geeft zelf ook aan dat afwijken mogelijk is als de risico's inzichtelijk worden gemaakt, de belangenafweging zorgvuldig wordt vastgelegd en waar nodig compenserende maatregelen worden getroffen.

In deze raadsinformatiebrief verwijst het college naar de CROW-normen, en laat deze als maatlat gelden, en schrijft zodoende dat zij inzichtelijk gaat maken op welke wijze er verkeersveilig terug kan worden gegaan naar de oorspronkelijke situatie (maximaal 80 km/u) en welke consequenties hieraan verbonden zijn.

Ook wij vinden verkeersveiligheid belangrijk en willen dus dat de aangenomen motie 'Veilige en vlotte verbindingen tussen de dorpen, herstel 80 km/u op hoofdroutes met vrijliggende Fietspaden' op een zorgvuldige en juridisch houdbare manier wordt uitgevoerd. Daarvoor is een onafhankelijke onderbouwing nodig die laat zien onder welke voorwaarden op de Texelse dorpsverbindingen met vrijliggende fietspaden een maximumsnelheid van 80 km/u mogelijk is, ook als niet volledig aan alle CROW-maatstaven wordt voldaan. Het gaat zowel om verkeerskundige argumenten als om de juridische onderbouwing van een verkeersbesluit, inclusief de afweging van verkeersveiligheid, aansprakelijkheid en handhaafbaarheid.

De gemeenteraad beschikt structureel 2onderzoeksbudget van € 20.000 per jaar. Met deze motie spreek de gemeenteraad uit dit budget te gaan gebruiken t.b.v. het in de arm nemen van een externe, onafhankelijke partner die de gemeenteraad kan adviseren op welke wijze zijn wensen t.a.v. de verbindingswegen tussen de dorpen op een goede manier, en passend bij de portemonnee van Texel, kunnen worden uitgevoerd.

Dit kan gewoon aanvullend plaatsvinden op het voornemen van het college om de consequenties te schetsen.

Link naar motie 17-12-2025: Extern onderzoek gemotiveerde afwijking CROW-richtlijnen

Geld (toelichting)

De gemeenteraad beschikt structureel over onderzoeksbudget van € 20.000 per jaar. Met deze motie spreekt de gemeenteraad uit dit budget te gaan gebruiken t.b.v. het in de arm nemen van een externe, onafhankelijke partner die de gemeenteraad kan adviseren op welke wijze zijn wensen t.a.v. de verbindingswegen tussen de dorpen op een goede manier, en passend bij de portemonnee van Texel, kunnen worden uitgevoerd.

Tijd (toelichting)

Q1 2026: opstart van het verhelderen van de aanpak van het externe onderzoek naar gemotiveerde afwijking CROW-richtlijnen door de raad.

Herinrichting Keesomlaan gedeelte Elemert tot Beatrixlaan

Dit deel van de Keesomlaan krijgt een regenwaterriool, waarvoor al een krediet beschikbaar is. Er is nog geen budget voor de herinrichting van de straat. Als de Keesomlaan opengaat, zullen ook de kabel- en leidingbedrijven hun onderhoud willen doen. De status van de weg is erftoegangsweg, de geldende maximumsnelheid is 30 km per uur. Dit gedeelte van de Keesomlaan is een woonstraat nabij het centrum van Den Burg. Het betreft een eenrichtingsweg vanaf de Beatrixlaan. De verkeersintensiteit is redelijk, tussen de zevenhonderdvijftig en tweeduizend motorvoertuigen per etmaal. De weg bestaat uit een rijbaan van vijf meter breed, met daarnaast aan beide zijden een verhoogd voetpad. Er is nauwelijks openbaar groen aanwezig. Het betreft een jaren '60 weginrichting. Deze is gedateerd en voldoet niet aan de huidige richtlijnen van het CROW. Het busstation is de centrale halte voor Den Burg en wordt intensief gebruikt. De inrichting is gedateerd en past allang niet meer bij het huidige gebruik. Kortom, een herinrichting is hier gewenst.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

Tot het moment dat rioleringswerkzaamheden kunnen starten ligt de onderhoudsinspanning bij het veilig en bereikbaar houden van de Keesomlaan. De uitvoering staat gepland voor 2027.

Geld (toelichting)

€ 1.385.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn is 40 jaar

Tijd (toelichting)

De planning van rioleringswerkzaamheden is leidend als gaat om moment van herinrichting. De voorziene uitvoering in 2025 bleek niet haalbaar. Vooralsnog lijkt 2027/2028 een meer realistische planning.

Herinrichting Wilhelminalaan ontwerpen en voorbereiden

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-814

De huidige inrichting van de Wilhelminalaan is gedateerd en het straatwerk is toe aan groot onderhoud. Tevens is het huidige rioolstelsel aan vervanging toe. In overleg met betrokkenen wordt een plan gemaakt voor een nieuw wegbeeld met bijpassende bestrating, en nieuw openbaar groen. Insteek is dat de weginrichting klimaatadaptief wordt en de grondwaterhuishouding verbeterd.
Het maken van een plan (ontwerp van schets tot definitief ontwerp, inclusief het participatie traject) en het voorbereiden van de uitvoering (bestek en tekeningen) is gepland in 2023. De uitvoering is gepland in 2024.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

De planuitwerking is gereed. Het project is momenteel in uitvoering.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-814 : € 100.000 investering. Betreft voorbereidingskosten.

Het benodigde krediet voor de herinrichtingskosten van de straat is gehonoreerd bij de progammabegroting 2026.

Tijd (toelichting)

Aanbesteding is begin 2026. Daarna volgt de uitvoering.

Herstel halfverharding Tuunen

De Tuunen is een nog nieuwe duurzame woonwijk die in opdracht van de gemeente Texel en woningcorporatie Woontij is ontworpen voor een relatief korte woonduur van ca. 20 jaar. Sociale samenhang staat centraal. Bij het opstellen van de plannen voor De Tuunen is gekozen om qua inrichting en uitstraling dit woongebied in te richten als een erf. Daarom is hier geen traditionele verharding van betonstraatstenen aangebracht, maar halfverharding. Echter in de afgelopen tijd is gebleken dat halfverharding ongeschikt is voor belasting door auto's. In de praktijk blijkt dat er veel onderhoud nodig is op de gedeelten waar autoverkeer is. Veel kuilen en gaten die bijna wekelijks moeten worden gedicht om het veilig en begaanbaar te houden en daarmee niet duurzaam te onderhouden is. Vooralsnog wordt gedacht om een tussenvorm aan te brengen oftewel grasbetonstenen in de parkeergedeelten en de rijlopers wel uitvoeren met een duurzame betonstraatsteen. Met nog grote oppervlaktes open verharding op de voetpaden blijft de groene uitstraling van het erf in stand en kan bovendien het regenwater makkelijk infiltreren in de ondergrond. Voor de komende 20 jaar is dit een adequate goed beheer(s)bare oplossing.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

Tot moment van uitvoering is de situatie bijgehouden met klein onderhoud. Er is gewerkt aan het ontwerp en zijn de bewoners over geïnformeerd. Het project is momenteel in uitvoering. De rijbaan zal worden voorzien van gebakken straatklinkers. De parkeergedeelten worden voorzien van grasbetontegels en tevens wordt het een klimaatadaptieve maatregel.

Er is een gefaseerde uitvoering voorzien. Naast rijbanen en parkeerdelen is het wenselijk om overige halfverharde paden te verbeteren omdat hiervan ook veel hinder wordt ondervonden. Met het uitkomende materiaal van rijbanen en parkeerdelen kunnen wandel/fietspaden worden opgeknapt (werk met werk maken). De tussenpaden voor de woningen ook te vervangen door straatwerk en herstel van de halfverharde wandel/fietspaden in de Tuunen. Aanvullend is een bedrag van € 360.000,- nodig en wordt via de tussenrapportage aangevraagd.

Geld (toelichting)

€ 525.000 | begroting 2025

€ 360.000,- via programmabegroting 2027 (nog te honereren via raadsbesluit)

De afschrijving is 40 jaar

Tijd (toelichting)

De planvoorbereiding is in een afrondend stadium. Bewoners worden geïnformeerd met een brief over start werkzaamheden en uitvoeringsontwerp. Uitvoering van de werkzaamheden starten in de loop van 2026 en mede afhankelijk van de capaciteit van aannemers.

Mobiliteitsvisie opstellen

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-808

2023: Urgente opdracht uit Coalitieakkoord. Er zijn veel woningen in ontwikkeling. Een nieuwe woonvisie is nodig om - met in acht name van - de toekomstige behoefte inzichtelijk te maken.

Link naar begroting 2023

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-203

2024: In vervolg op de Mobiliteitsvisie 2015-2025 wordt in 2024 een nieuwe mobiliteitsvisie opgesteld. De visie zal worden aangepast op nieuw beleid en nieuwe ontwikkelingen, zoals het Toeristisch Toekomstplan. Op basis van deze visie kan besloten worden welke incidentele dan wel structurele maatregelen genomen kunnen worden om de gewenste resultaten te bereiken.

Link naar begroting 2024

Link naar Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025

Kwaliteit (toelichting)

Het Mobiliteitsprogramma Texel 2035 is in voorbereiding, het ontwerp Mobiliteitsprogramma heeft ter inzage gelegen en zal naar verwachting in Q4 2026 ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Geld (toelichting)

Update 16-1-2025:

Bovenste genoemde bedrag van 55K heeft betrekking op Woonvisie. Het is onbekend hoe dat hier terecht is gekomen. Tzt verwijderen.

Begroting 2023-808: € 55.000 Incidenteel : Extern bureau voor begeleiding.

Begroting 2024-203: € 50.000 Incidenteel : Inhuur.

Tijd (toelichting)

In uitvoering, naar verwachting Q3 - Q4 2026 gereed.

Omgevingsmanager

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Er is geld gevraagd voor 2 jaar en iemand geworven voor 2 jaar.

Geld (toelichting)

Vacatureruimte is ingevuld en wordt van dit budget betaald.

Onderzoeken oriëntatiepunten (dynamische verlichting) bij kruisingen in het buitengebied

Uit College uitvoeringsprogramma. Tevens is het onderdeel geworden van het Mobiliteitsprogramma.

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van het Mobiliteitsprogramma wordt aan de hand van de uitkomsten van de implicaties voor aanbrengen openbare verlichting een uitvoeringsagenda opgesteld en zal dit aspect onderdeel zijn van de uitwerking.

Geld (toelichting)

Uit de implicaties voor het aanbrengen van openbare verlichting volgen ook de financiële gevolgen voor het aanbrengen hiervan en zal op enig moment beschikbaar moeten worden gesteld.

Tijd (toelichting)

In 2026 zal in samenwerking met een extern bureau de implicaties worden onderzocht voor het plaatsen van openbare verlichting bij kruisingen in het buitengebied.

Parkeerterrein Stappeland e.o. herinrichten

Dit betreft uitvoering, svp omzetten naar GW

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-205

In het door de raad vastgestelde Verkeer- en parkeerplan van De Koog is een van de speerpunten het reconstrueren van het parkeerterrein Stappeland om hiermee een flinke verbeterslag te maken voor de parkeersituatie in De Koog.
Hieraan voorafgaand wordt eerste een stedenbouwkundig ruimtelijk onderzoek gehouden.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Deze maatregel wordt integraal meegenomen onder de gebiedsvisie de Koog, oftewel de brede planvorming voor dit gebied. Daarom kan deze komen te vervallen.

Geld (toelichting)

Zie gebiedsvisie de Koog.

Pontweg Noord (De Koog/Dorpsstraat - Californiëweg) rehabiliteren 2025

In het najaar van 2023 heeft de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 vastgesteld. In het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen staat een aantal wegen in het beheerplan opgenomen in deze periode. Het herstel van Pontweg-Noord (De Koog/Dorpsstraat-Californiëweg) staat nu op de planning voor 2025 en het zuidelijke deel tot de Akenbuurt voor een later moment in 2026 (perspectiefnota 2026).

De weg heeft de status gebiedsontsluitingsweg, de geldende maximumsnelheid bedraagt 80 km per uur. De Pontweg is de verbindingsweg tussen de veerhaven, Den Burg en De Koog. De verkeersintensiteit wordt geschat op drieduizend tot achtduizend motorvoertuigen per etmaal. In de huidige situatie is de asfaltverharding 7,20 meter breed, met aan beide zijden een vrijliggend fietspad. Op diverse plekken zijn aanliggende bushaltes aanwezig. Deze situatie voldoet aan de huidige inrichtingseisen en daarom blijft de weginrichting ongewijzigd.

De weg is in slechte staat van onderhoud en technisch grotendeels afgeschreven. Een forse ingreep is noodzakelijk. Voorgesteld wordt om in eerste instantie Pontweg-Noord baanbreed te versterken en ook de naastgelegen fietspaden te voorzien van nieuw asfalt. Het gaat om het gedeelte tussen de Dorpsstraat in De Koog en de T-kruising met de Californiëweg. De Pontweg is de hoofdontsluitingsweg van Texel. Het afsluiten van deze weg voor alle verkeer tijdens het onderhoud heeft grote impact op de bereikbaarheid van dorpen, vakantieparken en strandslagen. Vanwege de functie en het gebruik is ervoor gekozen om de herstelwerkzaamheden in twee fases uit te voeren. Voor 2025 staat het noordelijke deel op het programma, het gedeelte vanaf de Californiëweg tot de rotonde Akenbuurt volgt in 2026.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

De werkzaamheden op de Pontweg op de rechte stukken zijn uitgevoerd. Besloten is om in 2025 eerst alle weggedeelten buiten de kruispunten uit te voeren en in 2026 de kruispunten. Dit kan binnen de toegekende kredieten (tussenrapportage) en voordeel was dat betere afstemming kon plaatsvinden met andere projecten en bijbehorende omleidingen. Tevens is nu een grotere lengte Pontweg gereed gezien de onderhoudstoestand een bijkomend voordeel.

Geld (toelichting)

€ 4.700.000 | begroting 2025 (gewijzigd bij tussenrapportage van 4,5 naar 4.7 miljoen).

De afschrijvingstermijn is 40 jaar

Tijd (toelichting)

In 2025 zijn alle wegvakken tussen de kruispunten van Akenbuurt tot Dorpstraat gereed, behoudens de definitieve markering en belijning. Dit in afwachting van de vaststelling van het Mobiliteitsprogramma later in 2026. Dan valt namelijk de beslissing of de rechtstanden 80 km/uur of 60 km/uur worden.

Najaar 2026 alle kruispunten nieuw asfalt en voorzien van verkeersveiliger oversteken met middengeleiders.

Pontweg Noord- verkeerskundige aanpassingen tijdens rehabilitatie

In het najaar van 2023 heeft de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 vastgesteld. Een aantal wegen staan voor deze periode in het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen. De rehabilitatie van de Pontweg Noord (De Koog/Dorpsstraat-Californiëweg) staat nu op de planning voor 2025 en het zuidelijke deel tot de Akenbuurt voor later moment in 2026 (perspectiefnota 2026). Bij de behandeling van de perspectiefnota 2025 is dit deel Pontweg Noord goedgekeurd. Het betreft alleen aangevraagd budget voor de vervanging van asfaltverharding. In navolging van de kruispunten op de Postweg/Nieuwlanderweg en de inzet van Provincie om op hun deel van de Pontweg fietsvriendelijke oversteekmogelijkheden te creëren, willen we tijdens het werk toch ook de kruisingen aanpakken. Vanuit het perspectief van verkeersveiligheid zijn hier vanuit de Provincie ook mogelijkheden voor subsidie. Het gaat dan om het aanpassen van de kruispunten met Californiëweg, Pelikaanweg, Pijpersdijk en Schumakersweg. Het is essentieel om gelijktijdig met de rehabilitaite ook verkeerskundige aanpassingen te doen aan de weginrichting passend bij het wegtracé inclusief de splitsingen/kruispunten met Californiëweg, Pelikaanweg, Pijpersdijk en Schumakersweg.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

De verkeerskundige aanpassing zijn voor de kruispunten van toepassing tussen Akenbuurt en Dorpsstraat. De ontwerpen zijn gereed. De voorbereidingen zijn in volle gang.

Geld (toelichting)

€ 1.800.000 | begroting 2025. Op basis van de wijzigingen die bij de tussenrapportage werden aangegeven, is bij programmabegroting een bedrag van 4.600.000 gevraagd en gehonoreerd ten bate van de verkeerskundige aanpak van de kruispunten tussen Akenbuurt en Dorpsstraat

De afschrijving is 40 jaar

Tijd (toelichting)

De fasering van de uitvoering is dusdanig aangepast dat we in 2025 alle rechtstanden uitvoeren en in 2026 alle kruispunten. We onderhouden de kruispunten tot moment van rehabilitatie in 2026 bij met klein onderhoud. In 2026 gaan we alle kruispunten voorzien van nieuw asfalt en verkeersveilige maatregelen (middengeleiders aanbrengen).

Renovatie pleintje hoek Warmoesstraat - Schilderend, Gouden Strookje

Dit pleintje op de hoek Schilderend-Warmoesstraat in het centrum van Den Burg wordt ook wel 'Het Gouden Strookje' genoemd. Het maakt een versleten en rommelige indruk door de concentratie van functies. Met afvalcontainers, geparkeerde fietsen, grote bomen, bloembakken, kabelkasten en bestrating op een beperkte oppervlakte. Boomwortels veroorzaken forse opdruk van de verharding, met het risico op valpartijen. Dit moet worden verbeterd. Een renovatie is gewenst met onder meer nieuwe bestrating en aanpassing van het straatmeubilair. Ook de staat van kabels en leidingen behoeft aandacht.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

Momenteel zijn de plannen in uitvoering. Bij de voorbereiding zijn de stakeholders betrokken.

Geld (toelichting)

€ 125.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn is 40 jaar

Tijd (toelichting)

Uitvoering is in 2026 gestart, het werk is bijna afgerond.

Straatmeubilair vervangen

In 2025 wordt het periodiek vervangen van gemeentelijke banken, picknicksets, borden en dergelijke langs de Texelse wegen voortgezet. Verder vervangen we de gemeentelijke hekwerken om de algemene begraafplaatsen in Den Burg en Oosterend. Vanwege de forse investeringen in de afgelopen jaren is voor 2025 een bedrag van € 95.000 toereikend.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 zijn diverse onderdelen van het gemeentelijk straatmeubilair langs onze wegen vervangen, waaronder diverse hekwerken, ondermeer een nieuw hek langs de begraafplaats in Den Burg.

Aan de hand van het nieuwe Beheerplan Straatmeubilair is een plan van aanpak in voorbereiding voor het wegwerken van het achterstallige onderhoud en het uitvoeren van de reguliere taken.

Geld (toelichting)

€ 95.000	Incidenteel	Begroting 2025
-€ 170.000	Incidenteel	Reeds structureel opgenomen (besloten bij begroting 2019)

€ 171.000,- structureel jaarlijks

Tijd (toelichting)

Beheer en onderhoud van het straatmeubilair is structureel.

In het vierde kwartaal van 2025 is het Beheerplan aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden en is vastgesteld voor de periode 2026-2030.

Stratenmakers auto vervangen

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-212

De stratenmakersauto is aan het einde van zijn technische levensduur en aan vervanging toe. Er wordt gekeken naar een iets kleiner voertuig dan de huidige. Op de huidige wagen is destijds de oude kraan overgezet. Deze is echter ook aan vervanging toe.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

01-2026 levering

Geld (toelichting)

Begroting 2024-212 : € 115.000 Investering, afschrijvingstermijn 10 jaar.
Er is dekking aanwezig voor € 85.000 (zie hoofdstuk Financieel perspectief 2024-2027). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 200.000 excl. btw. Het extra krediet is benodigd vanwege gestegen kosten door sterke invloed van de corona pandemie op de automotive industrie, daarnaast voor het gelijktijdig plaatsen van een nieuwe kraan op de wagen.

voertuig geleverd

Tijd (toelichting)

Stratenmakerswagen wordt januari 2026 geleverd

Verhardingen rehabiliteren

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2023-801

In het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen staan voor 2023 gepland de rehabilitaties van het Lageveld, de Mokweg en het Hoge Achterom. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud en technisch afgeschreven.
Voorgesteld wordt om deze drie wegvakken te rehabiliteren. Langs het Lageveld en de Mokweg worden tevens grasbetontegels aangelegd.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Het Lageveld, en de Mokweg zijn gerehabiliteerd. Het Hoge Achterom staat gepland voor eind 2026/begin 2027. Er is een afhankelijkheid met de herinrichting van De Ruyterstraat. Een deel van de vrijkomende stenen worden hergebruikt in het Hoge Achterom.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-818 : € 1.528.750 investering

Tijd (toelichting)

Het werk aan het Lageveld en de Mokwek is gereed. Het Hoge Achterom is in voorbereiding.

Verlengde fietspad PHZD aanleggen

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-207

In 2017-2018 is in het kader van de algehele dijkversterking van de PH-dijk mede een fietspad aangelegd vanaf de Redoute tot de dijkopgang bij boerderij FakFak. Een klein gedeelte tussen deze dijkopgang en dijkopgang NIOZ kon toen niet aangelegd worden. Inmiddels is er een nieuwe zeedijk gerealiseerd buitendijks. Hierdoor kan het ontbrekende gedeelte alsnog gerealiseerd worden.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Dit betreft het doortrekken van het betonnen fietspad aan de buitenzijde van de Prins Hendrikzanddijk nabij 't Horntje.

Met de aanleg is er min of meer een doorgaande, op één niveau liggend fietspad wat qua comfort een flinke verbetering is voor met name mindervaliden.

Uit een heroverweging van nut en noodzaak uit te voeren projecten liggen de prioriteiten bij beschikbare capaciteit projectleiders niet langer bij de aanleg van deze ontbrekende schakel in het fietspadennetwerk. Bij het opstellen actieplan Mobiliteitsprogramma worden opnieuw prioriteiten gesteld voor aanleg van ontbrekende schakels in het fietspadennetwerk waarbij dit gedeelte opnieuw wordt bekeken.

Geld (toelichting)

Begroting 2024-207: € 300.000 investering excl. btw

Tijd (toelichting)

Het vaststellen van het tracé ligt gecompliceerd. Het HHNK (de eigenaar van deze binnendijk) dient eerst met haar definitieve standpunt hieromtrent te komen. Daarnaast vormen zienswijzen van aanwonenden een belemmering in de voortgang van dit project.

Vervangen OV-kasten

Een groot aantal openbare verlichtingskasten is aan vervanging toe. Er zijn technische gebreken geconstateerd die niet meer zijn op te lossen; het einde van de levensduur is bereikt. Daarnaast komen er uit inspecties gebreken naar boven die we moeten repareren om de kasten weer veilig te maken.

De totale kosten voor het vervangen van dertien ov-kasten bedragen € 178.000. De afschrijftermijn is 25 jaar.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 2-2.1

Kwaliteit (toelichting)

Om de functionaliteit van de openbare verlichting te waarborgen worden de 13 kasten vervangen die einde levensduur zijn.

Geld (toelichting)

€ 178.000 | begroting 2025

De afschrijving is 25 jaar.

Tijd (toelichting)

Eind 2025 zijn alle kasten vervangen.

Door een discussie met Liander over het eigenaarschap van één kast is deze nog niet vervangen. Graag het budget laten staan.

Vrijval kapitaallasten

Link naar programmabegroting 2026

Wat gaan wij ervoor doen?

2.2 Parkeren

Waar hebben wij al op ingezet?

Een minder onveilige kruising totdat de langverwachte rotonde er is

Motie 21-06-2023

Besluit
De voorliggende motie, ingediend door CDA Texel aan te nemen,

Roept het college op
1. Er bij de provincie op aan te dringen zo snel mogelijk tijdelijke verkeersmaatregelen te nemen om de verkeerveiligheid op de kruising Pontweg - Keesomlaan - Westerweg te verbeteren. Deze maatregelen mogen de aanleg van de rotonde echter niet verder vertragen en zijn bij voorkeur snel en eenvoudig uit te voeren.
2. Nogmaals bij de provincie aan te dringen op snelle aanleg van de rotonde.
De motie is UNANIEM aangenomen.

Motie 21-06-2023 Een minder onveilige kruising totdat de langverwachte rotonde er is

Kwaliteit (toelichting)

Dit deel van de Pontweg is provinciale weg, maatregelen kunnen alleen worden getroffen in overleg met de Provincie. Overleg tussen gemeente Texel en provincie Noord Holland heeft geleid tot een keuze in de verkeerskundige- en technische oplossing. Momenteel werkt de provincie aan de uitwerking van het voorlopig ontwerp.

Naar verwachting zal de Provincie de gekozen maatregel in 2027 uitvoeren. Vooruitlopend op de motie zijn er al verbeteringen uitgevoerd aan de fietsoversteek.

Geld (toelichting)

De provincie Noord Holland heeft een bedrag van € 800.000,-- toegezegd als bijdrage voor de verkeerskundige oplossing van dit kruispunt. De daadwerkelijke kosten (voor de provincie) volgen uit het nog op te stellen planontwerp van provincie Noord Holland.

Tijd (toelichting)

De verkeerskundig aanpassing van het kruispunt wordt door provincie Noord Holland uitgevoerd. Het juiste moment zal bepaald worden door afstemming met lopende projecten van de gemeente zoals rehabilitatie van het gemeentelijke deel van de Pontweg (tussen Akenbuurt en De Koog) en de interne planning van de provincie Noord Holland.

Evaluatie Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog

Raadsbesluit 13-10-2021

Het parkeer- en verkeerscirculatieplan is door de raad vastgesteld. In dit plan staan een groot aantal maatregelen welke uitgevoerd moeten worden. Periodiek wordt over de voortgang van deze maatregelen gerapporteerd.

Link naar raadsbesluit 13-10-2021

Kwaliteit (toelichting)

De quick wins uit het plan zijn allemaal uitgevoerd en daarmee afgerond.
Een belangrijk onderdeel is ontwikkeling rondom het parkeerterrein Nikadel. Deze ontwikkeling wordt nu breder ingezet en meegenomen bij de gebiedsontwikkeling De Koog/Nikadel waardoor deze maatregel als afgerond kan worden beschouwd.

Tijd (toelichting)

De uitvoering van het Parkeer- en Verkeerscirculatieplan De Koog (VCP De Koog) is een complex geheel. Ruimtelijke ontwikkelingen, met name van het gehele gebied ten oosten van de Nikadel, dienen eerst vastgesteld te worden, voordat de uitvoering van het VCP verder ter hand genomen kan worden.

Wat gaan wij ervoor doen?

2.4 Economische havens en waterwegen

Waar hebben wij al op ingezet?

Investeringen haven 2024

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-403

In 2023 dienen in de haven van Oudeschild duckdalven en onderdelen van de houten steiger in de werkhaven vervangen te worden.

Link naar begroting 2023

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-215

2024: Er moeten investeringen (vervangingen van oa damwanden en steigers) in de haven gedaan worden de komende tijd. Dit staat gepland in het Meerjarig Onderhouds Plan (MJOP)voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Door een slimme combinatie van werken en aanbesteden te doen is het mogelijk in één keer deze werkzaamheden uit te voeren in 2024. Een externe projectleider gaat aan de slag met deze klus, en kan zodoende ook in een keer alles oppakken. De organisatie van de haven (exploitatie) wordt onderzocht, maar deze noodzakelijke onderhoudsmaatregelen zijn vanuit het MJOP noodzakelijk voor het functioneren en veiligheid van de haven.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Aanbesteding van de damwanden is gestart . De aannemer heeft in januari 2025 het voornemen tot gunning ontvangen. Uitvoering van het project staat gepland tot eind juli 2025.

Alleen moeten nog conserveringswerkzaamheden en havenpalen in 2026 vervangen worden.

Geld (toelichting)

Begroting 2023: 2023-402 : Kosten €425.000. De afschrijftermijn bedraagt 50 jaar. De kapitaallasten komen t.l.v. reserve haven onderhoud > 5 jaar.

Begroting 2024: 2024-403 : Betreft geïndexeerde bedragen welke in het MJOP genoemd staan. totale raming werken nu € 4.950.000. De afschrijftermijn bedraagt 50 jaar. De kapitaallasten komen t.l.v. reserve haven onderhoud > 5 jaar.

Wordt in 2026 geheel afgerond en overgedragen aan de nieuwe Haven B.v.

Tijd (toelichting)

Werk loopt door in 2026.

Ontwikkeling haven Oudeschild

Raadsbesluit 10-07-2024 ontwikkeling haven Oudeschild en motie 10-07-2024 'Houd en maak de haven weerbaar en flexibel'

Overwegende
•De haven van Oudeschild is in 2008 overgedragen van Rijkswaterstaat aan de gemeente Texel. Sinds de overdracht wordt gezocht naar een goed exploitatievorm. Hiervoor zijn diverse aanbevelingen en voorstellen gedaan. Tot uitvoering zijn deze aanbevelingen n plannen niet gekomen. Door dit advies wordt gevraagd een principebesluit te nemen tot oprichting van een havenbedrijf en het beschikbaar stellen van budget.
Besluit
1. Een kwartiermaker de opdracht te geven op korte termijn de verzelfstandiging van de haven juridisch en contractueel voor te bereiden, ten behoeve van besluitvorming door de Raad
2. De kwartiermaker daarbij de volgende kaders mee te geven:
- B&W en Raad behouden invloed op de hoofdlijnen van het beleid van het havenbedrijf via een in te stellen Raad van Commissarissen, een vierjaarlijks bedrijfsplan en de financiële verantwoording;
- De Werkgroep adviseert 100% aandeelhouderschap; Arcadis houdt de mogelijkheid open dat andere publieke partners aansluiten. Werk voor- en nadelen hiervan uit, en adviseer in relatie tot zeggenschap, risico en financiering;
- Het havenbedrijf voert een zelfstandige havenexploitatie die op termijn toewerkt naar een substantiële verlaging van de gemeentelijke bijdrage;
- Maak inzichtelijk onder welke condities publieke taken voortvloeiend uit regelgeving kunnen worden ondergebracht bij het havenbedrijf, en welke taken bij de gemeente q.q. belegd dienen te blijven ;
- Maak het onderscheid tussen de exploitatie van het havenbedrijf zelf, en de uitgaven voor het algemeen belang (zoals wegen, parkeren, baggeren havenmond) inzichtelijk, inclusief voorbereiding van SLA's als dergelijke taken van algemeen belang bij het havenbedrijf zouden worden ondergebracht;
- Ontwerp een structuur waarbij zowel de havengebruikers als betrokkenen uit het dorp Oudeschild op hoofdlijnen door het havenbedrijf geïnformeerd worden en input kunnen geven met betrekking tot het reilen en zeilen van het havenbedrijf;
- Onderzoek de potentiële synergie van regionale havensamenwerking (Den Oever, DenHelder en N.I.O.Z).
3. Voor het aanstellen van een kwartiermaker een budget van € 40.000 beschikbaar te stellen en dit ten laste van de algemene reserve te brengen.

Link naar Ontwikkeling haven Oudeschild raadsbesluit 10-07-2024

Link naar motie 10-07-2024 Houd en maak de haven weerbaar en flexibel

Kwaliteit (toelichting)

Een kwartiermaker is aan de slag met een plan voor de bedrijfsvoering. voorgenomen oplevering een aanbieding resultaat van de kwartiermaker staat gepland voor de zomer 2025. Raadsbesluit voor de invoering van de haven bv is genomen (voornemen) uitvoering en financiele ontvlechting in 2026. Directeur haven is aangesteld.

Geld (toelichting)

2024: € 40.000 ten laste van de algemene reserve

2025: 90.000 beschikbaar gesteld voor de directievoering.

Tijd (toelichting)

De plannen van de kwartiermaker zijn naar verwachting in de eerste helft van 2025 gereed.

Verzelfstandiging Haven Oudeschild

De in het najaar van 2024 aangestelde kwartiermaker voor de verzelfstandiging van de haven van Oudeschild doet in bijgaand advies een inhoudelijk voorstel om de haven te verzelfstandigen. Het college onderschrijft dit advies en stelt de gemeenteraad voor in te stemmen met de verzelfstandiging tot een Havenbedrijf B.V. Met een slagvaardig havenbedrijf kan de exploitatie van de haven worden verbeterd en de bedrijvigheid in een mix van werk- en recreatieve haven toenemen.

Link naar raadsbesluit 09-07-2025: Verzelfstandiging Haven Oudeschild

Kwaliteit (toelichting)

per 1-1 -27 werken naar de verzelfstandiging van het havenbedrijf

Geld (toelichting)

Er is budget beschikbaar gesteld voor het aanstellen van de directeur

Tijd (toelichting)

Er is gestart met de werving van de havendirecteur, en het maken van de statuten

Wat gaan wij ervoor doen?

2.5 Openbaar vervoer

Waar hebben wij al op ingezet?

Vervanging van de TESO bruggen

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-811

RWS legt een nieuwe hefbrug aan voor de TESO. De aanlanding verschuift en daarvoor dient ook de infrastructuur in aansluiting op de hefbrug te worden aangepast. Voor het inpassen van deze aanpassing is het nodig om ook een gemeentelijke projectleider/contactpersoon in te zetten.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Rijkswaterstaat heeft de vervanging van de aanmeerinstallaties opnieuw voor jaren uitgesteld. Het is belangrijk dat de gemeente aan tafel blijft bij de plannenmakerij. Vanaf 2025 is er een medewerker aangenomen op het beleidsveld "bereikbaarheid". Deze medewerker vertegenwoordigd de gemeente in de projectgroep van Rijkswaterstaat.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-811: De kosten bedragen € 170.000 voor 2 jaar

Programma 3

Wat gaan wij ervoor doen?

3.1 Economische ontwikkeling

Waar hebben wij al op ingezet?

Nieuwe ronde Leader subsidie

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-301

Voor de LEADER ronde 2023-2027 van de bekende subsidie voor plattelandsontwikkeling wordt een bijdrage van in de Kop deelnemende gemeenten gevraagd. In de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) is gecommitteerd aan een bedrag van €17.770 voor de gemeente Texel.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Vanaf juli zijn de beoordelingsrondes begonnen. Hierbij zijn al enkele, waaronder ook Texelse, projecten goedgekeurd.

Geld (toelichting)

2024-301 : € 17.768,22 Structureel
Van 2024 t/m 2028 €17.770 per jaar gemeentelijke bijdrage subsidie.

Tijd (toelichting)

We zitten nu in het een na laatste jaar. Door de beschikbaar gestelde projectgelden hebben we al veel projecten kunnen steunen.

Ondernemersloket

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Een persoonlijk aanspreekpunt is een onmisbare schakel in de relatie tussen ondernemers en de (lokale) overheid. Om verder te zien hoe hier te komen beginnen we met de inrichting van een digitaal ondernemersloket. De input en resultaten daarvan zullen we monitoren om eventueel de scope aan te passen.

Geld (toelichting)

€ 15.000 incidenteel.

Tijd (toelichting)

In 2026 zijn we begonnen met het ontwerp waarna de implementatie naar verwachting in Q4 zal kunnen plaatsvinden

Samen op Kop

Link naar programmabegroting 2026

Toeristische druk beter reguleren

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-307

Toeristische druk is op momenten en op plekken te groot. In het Toeristisch Toekomstplan is afgesproken te bezien in hoeverre snelle en goede oplossingen te bedenken zijn.
Het gaat hierbij om combinaties van informatievoorziening, evenementenorganisatie, vervoersvormen, aanboddifferentiatie en lokale beleving van drukte.
De bedoeling is om met samenhangende praktische voorstellen te komen waaronder laaghangend fruit waarmee gelijk kan worden gestart.
Een externe partij zal worden gevraagd met een voorstel voor de aanpak, organisatie en uitvoering te komen, in coproductie met de Texelse organisaties en het bedrijfsleven.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een onderdeel van de pijlers in de Uitvoeringsagenda. We geven hier uitvoering aan door te werken aan een gesystematiseerde en landelijk uniforme datamonitoring. Met een goed stelsel van objectieve balansindicatoren kunnen we de toeristisch-recreatieve balans monitoren.

Geld (toelichting)

2023-307: € 15.000 Incidenteel

Tijd (toelichting)

In Q4 wordt de raad hierover geïnformeerd.

Vijf over twaalf voor de Texelse vissers in de haven van Oudeschild

Motie 15-02-2023

Besluit
De voorliggende motie, ingediend door de fracties van Texels Belang, PvdA pro Texel, GroenLinks Texel, VVD Texel, CDA, Hart voor Texel, D66 Texel en GroenZwart, aan te nemen,
en
Roept het college op
1. voor dit urgente probleem alle contacten in Den Haag aan te spreken en tevens bij het Ministerie van LNV aandacht te vragen voor de problemen van de garnalenvissers.
2. om met garnalenvissers, CIV en Noordelijke Visserij Alliantie gesprekken aan te gaan om alternatieven te verkennen/ontwikkelen zodat:
-in onze haven nog visserij gerelateerde bedrijvigheid doorontwikkeld kan worden, en:
- de visserijgemeenschappen vitaliteit kunnen hernemen.
3. om € 50.000 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen voor expertise die mogelijk nodig is voor dit proces, waarbij geldt dat het college een terugkoppeling geeft aan de raad nadat een eerste gesprek heeft plaatsgevonden.
4. om met dit voorstel ook naar gemeenten in de Noordkop te gaan en om hen te vragen zich hierbijaan te sluiten.
5. deze motie kenbaar te maken aan de collega-gemeenten met vissersplaatsen en de Eerste en Tweede Kamer.
6. de gemeenteraad via de raadscommissie periodiek te informeren over actuele zaken die spelen in het Bestuurlijk Platform Visserij en bij het kopje ‘overleg’ bij wethouder Kieft het volgende toe te voegen: ‘Bestuurlijk Platform Visserij’.

Link naar motie 15-02-2023 :Vijf over twaalf voor de Texelse vissers in de haven van Oudeschild

Kwaliteit (toelichting)

Ten behoeve van deze motie is ingezet op het Visserij Ontwikkelplan (VOP) waarover eerder is gerapporteerd. Na de VOP gaan we inventariseren welke kansrijke projecten voor de visserijsector (financieel) ondersteund kunnen worden.

Over de urgentie mbt de garnalensector is de sector aangewezen op LVVN. Lokaal is invloed niet mogelijk. Vanuit het Bestuurlijk Platform Visserij (waar we jaarlijks aan meebetalen en waarvan we lid zijn) vinden namens ons overleggen plaats om te beoordelen of beleidsbeinvloeding mogelijk is.

Verdere mogelijkheden zullen onderzocht worden in relatie met de (toekomstige) haven van Oudeschild.

Geld (toelichting)

De € 50.000,= is tijdelijk als voorfinanciering ingezet voor start kweek op land in het CIV gebouw. Dit bedrag is terug gevorderd. De projectleider VOP is hieruit inmiddels betaald (€ 13.000,-).

Tijd (toelichting)

In 2025 is een einde gekomen aan de samenwerking tussen het CIV en Stichting De Blauwe Polder met als resultaat dat de Stichting niet zijn intrede gaat nemen in het CIV gebouw maar andere opties gaat onderzoeken. De verstrekte voorfinanciering aan de CIV is opeisbaar gesteld,

Wat gaan wij ervoor doen?

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

Waar hebben wij al op ingezet?

Bedrijventerrein Oudeschild

Raadsbesluit 20-03-2024

Het college heeft besloten de raad voor te stellen het ontwerp bestemmingsplan Oudeschild partiële herziening uitbreiding bedrijventerrein ongewijzigd vast te stellen. Er zijn 2 reacties van vooroverlegpartners ontvangen en er is 1 zienswijze ingediend, die geen aanleiding geeft tot aanpassing van het bestemmingsplan. Het betreft een partiële herziening van het bestemmingsplan dat op 13 oktober 2021 is vastgesteld waarna vervolgens een langdurige beroepsprocedure is doorlopen bij de Raad van State. Reeds tijdens de behandeling van de 2e bestuurlijke lus in de gemeenteraad van het 2e herstelbesluit op 13 oktober 2021, was duidelijk dat de bierbrouwerij Texels zich teruggetrokken had als gegadigde en niet langer van plan was hun bierbrouwerij vanaf de Schilderweg hiernaar toe te verplaatsen. Aangezien altijd al de mogelijkheid in het bestemmingsplan was opgenomen dat het bedrijventerrein ook voor andere bedrijven aangewend kon worden is de planvorming wel doorgezet. Door de raad is het bestemmingsplan op 13 oktober 2021 vastgesteld onder toezegging van het college dat het bestemmingsplan nog geactualiseerd zal worden op dit punt. Met deze partiele herziening wordt voldaan aan hetgeen aan de raad is toegezegd.

De partiële herziening betreft een zogenaamde beleidsarme omzetting. Dit betekent dat het bestemmingsplan ten opzichte van het nu geldende bestemmingsplan geen nieuwe elementen bevat, De partiële herziening voorziet in het laten vervallen van de specifieke plandelen die zien op de vestiging van de bierbrouwerij, die zich definitief niet gaat vestigen op dit nieuwe bedrijventerrein. Toegevoegd is het waarborgen van de 7 meter brede boomsingel waardoor het bedrijventerrein landschappelijk wordt ingepast. Door deze aanpassingen sluit het plan meer aan op de gebruikelijke regeling voor bedrijventerreinen in de Texelse bestemmingsplannen.

Het bouw-en woonrijp maken is voorzien in 2025. Daarna is realisatie mogelijk

Link naar: raadsbesluit 20-03-2024 Vaststellen bp Oudeschild partiële herziening uitbreiding bedrijventerrein

Link naar raadsbesluit 13-10-2021 2e herstelbesluit BP Oudeschild - uitbreiding bedrijventerrein

Link naar raadsbesluit 14-04-2020 Herstelbesluit voor het bestemmingsplan Oudeschild - uitbreiding bedrijventerrein

Link naar raadsbesluit 21-02-2018 vaststelling bestemmingsplan Oudeschild, uitbreiding bedrijventerrein

Link naar raadsbesluit 19-04-2017 Vaststellen Strategische Visie Bedrijventerreinen

Link naar Programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Het bestemmingsplan is onherroepelijk (bezwaar en beroep is niet mogelijk). Op basis van het definitieve plan vindt de voorbereiding voor uitgifte kavels vanaf 2e kwartaal 2026 plaats.

Geld (toelichting)

Er is voor de voor de voorbereiding van de grondexploitatie bij de begroting 2024 een budget van € 70.000 beschikbaar gesteld. Dit budget is deels overgeheveld naar 2026.

Tijd (toelichting)

In juli 2025 is gestart met de uitwerking van het voorlopig ontwerp dat tevens de basis is voor de vast te stellen grondexploitatie. Het streven is om dit in het 2e kwartaal van 2026 te agenderen voor de raad.

Faciliteren bij inkoop- en aanbestedingsprocedure

Er is een informatiebijeenkomst voor ondernemers en overleg met TOP geweest. Wij gaan hun ervaringen en wensen voor ondersteuning meenemen in de verdere uitwerking. Overigens hoeft hierop geen besluitvorming van de raad te komen.

Er wordt gewerkt aan de invulling van een digitaal Ondernemersloket waarin Inkoop en Aanbesteding ten behoeve van ondernemers ook meegenomen zal worden..

Kwaliteit (toelichting)

Going concerntaak om bedrijven te ondersteunen bij inkoop en aanbesteding. Het emailadres hiervoor is operationeel.

Het faciliteren van ondernemers op dit vlak is tijdelijk ingeregeld en zal structureel meegenomen worden bij taakstelling(en) van het digitaal Ondernemersloket.

Geld (toelichting)

niet van toepassing - zie ook ondernemersloket

Tijd (toelichting)

Er wordt gewerkt aan een Economisch Loket mbt Inkoop en Aanbesteding. Planning is dat dit medio 2026 operationeel is eventueel in combinatie met het ondernemersloket.

Markt- en evenementenkasten vervangen (3 stuks)

Een drietal marktkasten (aansturingskasten) is aan vervanging toe. Er zijn technische gebreken geconstateerd die niet meer zijn op te lossen. Het eind van de levensduur is bereikt. Op de kosten ligt een vervangingstermijn van 25 jaar.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 3-3.2

Kwaliteit (toelichting)

Na vervangen is de kwaliteit van de marktkasten geheel op orde, voldoet aan istallatieveiligheid.

Geld (toelichting)

€ 42.000 | begroting 2025

Afschrijvingstermijn is 25 jaar

Aansluitingen Liander duren langer dan voorzien, wel in 26 afronden

Tijd (toelichting)

Prognose eind q1 2026. uitstel komt met name door Liander beschikbaarheid

Texel innovatief eiland

Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. Daarbij willen we tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Een financiële bijdrage bij de start is vaak onmisbaar. Het budget Texel innovatief eiland is in 2023 en deels in 2024 succesvol ingezet. We stellen daarom voor dit incidenteel in de begroting op te nemen voor 2025.

Aanvragen willen we toetsen volgens het onderstaande kader:
1. de aanvraag betreft de aanpak van of het oplossen van een vraagstuk op het gebied van energie, zoetwaterbeschikbaarheid, ecosysteemdiensten, verduurzaming landbouw en visserij op het grondgebied Texel
2. de aanvraag is niet strijdig met gemeentelijk beleid
3. de resultaten moeten maatschappelijke meerwaarde hebben en worden daarom openbaar gemaakt
4. er is ook andere financiering, waaronder bijdrage in natura
5. de aanvraag kan zowel door organisaties als natuurlijke personen worden gedaan, waarbij de aanvrager verklaart dat geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 3-3.2

Kwaliteit (toelichting)

Van genoemd budget zijn aan de volgende projecten gelden verstrekt: Schapeneiland Texel als bijdrage in de vaccinatiekosten tegen blauwtong, bijdrage aan project Stichting De Zoete Toekomst, werkzaamheden t.b.v. oprichten gebied coöperatie Hogeberg, Lerend Netwerk Texel en in 2026 bijdrage aan de opzet voor een plan van aanpak routekaart Landbouw.

Geld (toelichting)

€ 100.000 incidenteel | begroting 2025/2026

In de perspectiefnota 2025 was dit voorstel als structureel bedrag opgenomen. Bij de heroriëntatie bij de programmabegroting 2025 is het voorstel heroverwogen en is het bedrag voor 2025 incidenteel beschikbaar gesteld. Voor 2026 het restant beschikbaar houden voor andere project(en) die nog in aanvraag zijn.

Tijd (toelichting)

Voornoemde projecten zijn afgerond . In de loop van 2026 verwachten wij (nieuwe) aanvragen.

Texel innovatief eiland

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

De gelden van het investeringsfonds worden (gedeeltelijk) gereserveerd voor onverhoeds opkomende projecten zoals beschreven in het raadsbesluit van 07-11-2024 (begroting 2025 - Programma 3-3.2). Het bekendst hiervan is de bijdrage aan bestrijding blauwtong. Verder geeft het budget vrijheid om mee te denken met ondernemers en stukken over brede Texelse welvaart zoals bijvoorbeeld een voedselmakelaar.

Geld (toelichting)

€ 100.000 incidenteel | begroting 2026

In de perspectiefnota 2025 was dit voorstel als structureel bedrag opgenomen. Bij de heroriëntatie bij de programmabegroting 2025 is het voorstel heroverwogen en is het bedrag voor 2025 incidenteel beschikbaar gesteld. Voor 2026 het restant beschikbaar houden voor andere project(en) die nog in aanvraag zijn alsmede een (laatste) incidenteel budget van € 100.000.

Uitvoering Toeristisch Toekomsplan

Raadsbesluiten 22-09-2021 en 26-02-2022 Toeristisch Toekomstplan

Op 16-2-2022 heeft de raad besloten om in te stemmen met de Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024. Gewerkt wordt aan de 6 pijlers uit het TTP.

Raadsbesluit 26-02-2022

Gelet op
• het uitgangspunt dat een goede balans tussen toerisme, economie, ecologie en landschap belangrijk is
• wensen en behoeften vanuit de samenleving (inwoners, ondernemers, bestuurders) ten aanzien van toerisme
• de uitgangspunten van het coalitieakkoord “Balans brengen” (2018-2022) en aanvullend addendum ••(d.d. 28 oktober 2020)
• de structuurvisie Texel op koers 2020 en de geldende bestemmingsplannen
• het Toeristisch Toekomstplan ‘Texel in balans’- naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland
Overwegende dat
•toerisme bijdraagt en waarde toevoegt aan de Texelse samenleving en
•de Texelse samenleving betrokken is bij en bijdraagt aan de uitvoering van toeristisch beleid
•een aantal zaken prioriteit hebben om de toeristische sector duurzaam en kwalitatief te verbeteren
Besluit
1. In te stemmen met de Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024
2. Hiervoor een bedrag van € 494.000,- beschikbaar te stellen en deze ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
3. Hiervoor structureel een bedrag van € 30.000,- beschikbaar te stellen en deze eenmalig tenlaste te brengen van de Algemene Reserve en vervolgens mee te nemen in de Programmabegroting 2023 en verder.

Link naar raadsbesluit 22-09-2021 Toeristisch Toekomstplan Texel

Link naar raadsbesluit 16-02-2022 Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024

Link naar toelichting schema parapluplan verblijfsrecreatie 16-11-2022

Link naar raadsbesluit 14-12-2022 ter inzage paraplubestemmingsplan verblijfsrecreatie

Link naar raadsvergadering 10-07-2024 Paraplu bestemmingsplan verblijfsrecreatie Texel

Kwaliteit (toelichting)

Er is in oktober 2024 een Tweede uitvoeringsagenda TTP 2025-2027 vastgesteld.

Link naar Tweede uitvoeringsagenda TTP 2025-2027

Geld (toelichting)

Voor 2027 begroot € 145.000

Tijd (toelichting)

De tweede uitvoeringsagenda loopt van 2025-2027.

Vitaal bestendige arbeidsmarkt

De beroepsbevolking daalt door meer ouderen en minder jongeren. Vanwege de krappe arbeidsmarkt is het in alle sectoren moeilijk om arbeidskrachten aan te trekken. De innovatiekracht op Texel en het vermogen om samen te werken zijn groot. Al enige jaren hebben bedrijfsleven, onderwijssector en gemeente de krachten gebundeld om actief de arbeidsmarktproblematiek op te lossen. Denk bijvoorbeeld aan het HR-Netwerk, Kenniswerkplaats Texel, Texel Academy en OSG De Hogeberg.
In het coalitieprogramma is aangegeven dat wij een ondersteunende en/of faciliterende rol hierin willen vervullen. Dat kunnen we financieel door initiatieven vanuit het maatschappelijk veld, die gericht zijn op het vinden van oplossingen, te ondersteunen. Wij stellen voor om voor dit doel € 40.000 te reserveren.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 3-3.2

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben in 2025 de opstart van het HR Netwerk gefinancierd. Voor komende jaren zullen wij verder kijken naar een eventueel vervolg en/of andere initiatieven.

Geld (toelichting)

€ 75.000 Incidenteel | begroting 2025

In de perspectiefnota 2025 was dit voorstel € 100.000 incidenteel. Bij de heroriëntatie bij de programmabegroting 2025 is gebleken dat er in de overhevelingen van het budget voor 2024 nog budget beschikbaar was waardoor het voorstel kon worden verlaagd tot € 75.000. Voor komend jaar willen wij van het resterend budget € 40.000 meenemen voor verdere ondersteuning en ontwikkeling. Zie ook verdere maatregel.

Tijd (toelichting)

In het tweede gedeelte van 2025 zullen na de initiële financiering verdere gesprekken plaatsvinden met HR Netwerk over een eventuele ondersteuning.

Vitale bestendige arbeidsmarkt

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben in 2025 de opstart van het HR Netwerk gefinancierd. In 2026 is er een projectleider ingehuurd om projectmatig uitvoering te geven aan het opstarten en vormgeven van een samenwerking met diverse partijen. Het doel is het ontwikkelen en versterken van mogelijkheden gericht op participatie en de arbeidsmarkt op Texel. De focus ligt op het samenbrengen van stakeholders uit de arbeidsmarkt en het onderwijs en het creëren van verschillende leer- en ontwikkellijnen. Hierbij worden de participatiewet in balans en de wet van school naar duurzaam werk als belangrijke uitgangspunten gehanteerd.

Geld (toelichting)

€ 75.000

Wat gaan wij ervoor doen?

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Waar hebben wij al op ingezet?

Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers

Toelichting
In het coalitieakkoord 2022-2026 staat duidelijk vermeld dat ondernemers optimaal gefaciliteerd dienen te worden door de gemeente. Ondernemers vormen immers de economische motor van Texel en leveren een grote bijdrage aan werkgelegenheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het eiland.

Ondernemers hebben aangegeven behoefte te hebben aan één duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie waar zij terecht kunnen voor vragen, ondersteuning en begeleiding op uiteenlopende terreinen, zoals vergunningen, regelgeving, gemeentelijke subsidies, aanbestedingen, vestigiskwesties en andere ondernemersvraagstukken.

Tot nu toe ontbreekt een dergelijk centraal en herkenbaar aanspreekpunt binnen de gemeente.

Wij zijn van mening dat het instellen van een ondernemersloket bijdraagt aan betere dienstverlening aan ondernemers en een sterker economisch klimaat op Texel.

Link naar motie 16-04-2025: Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers

Kwaliteit (toelichting)

Een persoonlijk aanspreekpunt is een onmisbare schakel in de relatie tussen ondernemers en de (lokale) overheid. Dit aanspreekpunt zal zijn weg moeten weten te vinden in de ambtelijke organisatie. Ook zal hij de vraag van de ondernemer goed moeten kunnen doorgronden en hier eventueel verder op kunnen anticiperen. Verder zal er een digitale ingang met voorlichting en ruimte voor vragen exclusief gericht op het bedrijfsleven moeten komen.

Geld (toelichting)

Uitvoering vindt budgetneutraal plaats.

Tijd (toelichting)

Verdere invulling van taken en verantwoordelijkheden zullen in2026 plaatsvinden waarbij de verwachting is dat het loket in 2027 operationeel kan zijn.

Structurele Kenniswerkplaats Texel

Raadsvoorstel 09-11-2024 Voorstel begroting 2024-304

De Kenniswerkplaats Texel (KWPT) is in oprichting om innovatie, kennis, kunde en jong talent te verbinden aan maatschappelijke en economische vraagstukken. De KWPT zoekt naar creatieve oplossingen voor actuele vraagstukken. Feitelijk worden studenten van hogescholen en universiteiten naar Texel gehaald om aan de slag te gaan met specifieke Texelse projecten. Er wordt samengewerkt met lokale ondernemers, organisaties, overheden en opleidings- en kennisinstituten. De uitkomsten van de onderzoeken en projecten worden gedeeld met de stakeholders. De KWPT is hiervoor de centrale plek om vraag en aanbod goed aan elkaar te verbinden. De fysieke plek is OSG De Hogeberg. Zodoende worden leerlingen van OSG De Hogeberg gekoppeld aan projecten van studenten om te ervaren wat het hoger onderwijs inhoudt. Daarnaast leidt dit concept bij studenten mogelijk tot interesse voor een leven op Texel en daarmee ook voor behoud van jongeren voor Texel. Over de evaluatie van de pilot en het vervolg hierop, wordt de raad voor de begrotingsraad op basis van een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente ondersteunt de ontwikkeling van de Kenniswerkplaats voor de periode 2024 t/m 2028 met € 35.000 per jaar. Het doel is om te komen tot een structurele kenniswerkplaats die organisatorisch en financieel los staat van de gemeente. Voor de doorontwikkeling van de KWPT wordt vanuit de Waddendeal samengewerkt met de Waddeneilanden die soortgelijke initiatieven hebben ontplooid. In 2025 is voor is door de initiatiefnemers een zelfstandige stichting opgericht voor de Kenniswerkplaats.

Geld (toelichting)

2024-304: € 35.000 Structureel voor 4 jaar
De bijdrage van de gemeente is € 35.000 p.j. voor de jaren 2024 t/m 2028.

Update:

Budget is in 2026 beschikbaar gesteld, zoals opgenomen in de begroting.

Tijd (toelichting)

In 2024 is een stichting opgericht als juridische entiteit voor de Kenniswerkplaats. Via de Kenniswerkplaats zijn in 2024 vier minoren en drie onderzoekstrajecten van verschillende Hogescholen en universiteiten tot stand gekomen. Hieraan hebben ca. 300 studenten deelgenomen. De belangstelling voor studenten en schoolinstituten voor deelname aan Texelse projecten stijgt daarmee nog steeds. Dit bevordert ook de naambekendheid. Voor de ontwikkeling van een structurele basis wordt intensief samengewerkt, dan wel worden de mogelijkheden hiervoor onderzocht. De Regiodeal Waddeneilanden en de Regiodeal Noord Holland-Noord zijn hier onderdeel van.

Texel innovatief proefeiland

Raadsvoorstellen 09-11-2022 en 09-11-2023 voorstellen begrotingen 2023-705 en 2024-303

2023 + 2024 Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. En daarbij tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar.

Texel innovatief proefeiland 2023

Texel innovatief proefeiland 2024

Kwaliteit (toelichting)

Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, zoetwaterbeschikbaarheid en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. En daarbij tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar.

Hiervoor was € 100.000,= in de begroting opgenomen.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-705 € 90.000 Incidenteel: uitgegeven

Begroting 2024-303 € 100.000 Incidenteel uitgegeven

Begroting 2025 € 100.000,= incidenteel uitgegeven

Tijd (toelichting)

Afgelopen jaar is onder meer fase 1 van Een waterrijke toekomst voor Texel door Stichting Zoete Toekomst Texel afgerond. Ook is onderzoek gedaan naar de bedrijfsstructuur op de Hoge Berg en zijn er bijdragen geweest voor het project Toekomst Schapenhouderij Texel.

Wat gaan wij ervoor doen?

3.4 Economische promotie

Waar hebben wij al op ingezet?

Co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelplan (VOP)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-302

Als gevolg van de sanering van de Noordzeekotters, heeft het ministerie van LNV als compensatie aan de vijf visserijregio's € 30 miljoen in het vooruitzicht gesteld. Dat is 6 miljoen per regio. Via het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV) -Texel is daar lid van- worden projecten geïnventariseerd en begin februari 2024 zal de definitieve lijst gereed moeten zijn, inclusief zicht op 50% publieke en/of private co-financiering. Dit heet dan het Nationaal Visserij OntwikkelPlan, als optelsom van vijf regionale VOP's. Texel werkt hierbij nauw samen met Hollands Kroon en Den Helder, met de provincie en met de Noordelijke Visserij Alliantie in het VOP Kop van NoordHolland.
Het betreft plannen die voor de visserijsector nationaal, regionaal en lokaal belangrijk zijn. Gezien het belang voor Texel, zowel visserij als haven als visserijgemeenschap, willen we met deze reservering van co-financiering het ministerie en betrokken ondernemers laten zien dat ook de gemeente de compensatie van de sanering belangrijk vindt, waarbij de gemeenten benadrukken dat het niet alleen bedrijfseconomische compensatie moet zijn maar ook beschikbaar voor nieuwe visgerelateerde activiteiten en versterking van visserijgemeenschappen. Daar kunnen ook projecten bijzitten die weliswaar niet voor cofinanciering van LNV in aanmerking komen, maar wel belangrijk voor Texel zijn zodat op andere wijze financiering behaald moet worden. Thans verzoeken we om geld te reserveren als co-financiering voor projecten die Texel ten goede komen. Definitieve toekenning van cofinanciering loopt via de Raad.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

De VOP is in februari 2024 aan LVVN (voorheen LNV) aangeboden. Op 11 oktober 2024 is het convenant ondertekend. Als Kop hebben we € 6,5 miljoen (inclusief projectmanagementbijdragen) ontvangen. Texel ontvangt hiervan circa € 2 miljoen. 50% cofinanciering moet uit de regio komen. De staatssteun toets voor het verkrijgen van het LVVN geld is als positief beoordeeld. Medio 2026 is gebleken dat Stichting Blauwe Polder geen mogelijkheid op cofinanciering bij derde partijen zag. Stichting Blauwe Polder heeft aangegeven niet verder te kunnen en heeft zich officieel teruggetrokken.

Geld (toelichting)

2024-302 : € 2.000.000 Incidenteel
€ 2 miljoen cofinanciering uit te geven op projectenniveau.

Tijd (toelichting)

in februari 2024 is de VOP aan het ministerie aangeboden.

De definitieve tekst voor het bijbehorende convenant heeft vertraging opgelopen.

Voor de projecten uit het VOP wordt inmiddels in eerste instantie gekeken of cofinanciering uit andere gelden (zoals Waddenfonds/IKW en Europese subsidies) mogelijk is. Aanvankelijk was het de opdracht vanuit LVVN (voorheen LNV) dat hierover medio 2024 duidelijkheid moest zijn; inmiddels is bekend dat het ook later in dat jaar bekend mocht zijn. Daarnaast heeft er in 2025 een staatssteun toets moeten plaatsvinden.

Digitaal nachtregister

Link naar programmabegroting 2026

Digitaal nachtregister

Kwaliteit (toelichting)

Het digitale nachtregister wordt ingevoerd. Om het voor de inwoner/ondernemer zo makkelijk mogelijk te maken, wordt gestreefd naar een koppeling tussen het bijhouden van de digitale nachtregistratie en het doen van aangifte voor de toeristenbelasting.

Geld (toelichting)

€ 15.000 structureel per jaar

Tijd (toelichting)

Invoering is afhankelijk van onder andere wijzigingen in de APV. Hierdoor kost het meer tijd om dit uit te voeren.

Onderzoek voor toekomstbestendige arbeidsmarkt

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-401

De verwachting is dat over een aantal jaren 1/3 van de beroepsbevolking met pensioen is. Dat raakt alle sectoren. Essentiele sectoren zoals de zorg en het onderwijs hebben nu al - mede door de toenemende vergrijzing- een uitdaging om het benodigde personeel aan te trekken. Tevens zien we bijvoorbeeld een toenemende behoefte aan installateurs om duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren. Dit alles bij elkaar zorgt ervoor dat er acties nodig zijn om te zorgen voor een bestendige arbeidsmarkt op het eiland. Als gemeente willen we hier in de regie nemen omdat het de leefbaarheid op het eiland aan kan tasten. Dat doen we door : (A) investeren in jeugd en bevolking, aantrekkelijk maken voor jonge werknemers (van de overkant) om hier te komen werken-wonen en (B) organiseren samenwerking met het onderwijs betere aansluiting van beroepsopleidingen op vraag naar werknemers en (C) samen met onderwijsinstellingen, ondernemers en organisaties om een bestendige arbeidsmarkt op Texel te bereiken en (D) onderzoek naar de behoefte aan werknemers per sector, nu en over 5 jaar. Er was in 2023 € 60.000 gereserveerd.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 € 35.000 ter beschikking gesteld aan Kenniswerkplaats Texel waarbij de pilot fase bestendigd is met een structurele opzet (hetgeen vertaald is in begroting 2025). Het restant wordt overgeheveld om in te zetten voor verdere acties ten behoeve van de arbeidsmarkt. Hiervan is ook (een gedeelte) van het project onder Vitaal bestendige Arbeidsmarkt van bekostigd

Geld (toelichting)

2023-401 Incidenteel € 60.000 voor onderzoek, waarvan in 2026 nog € 25.000 beschikbaar was voor inzet voor projecten mbt arbeidsmarktontwikkelingen.

Tijd (toelichting)

In 2024 is een stichting opgericht als juridische entiteit voor de Kenniswerkplaats. Via de Kenniswerkplaats zijn in 2024 vier minoren en drie onderzoekstrajecten van verschillende Hogescholen en universiteiten tot stand gekomen. Hieraan hebben ca. 300 studenten deelgenomen. De belangstelling voor studenten en schoolinstituten voor deelname aan Texelse projecten stijgt daarmee nog steeds. Dit bevordert ook de naambekendheid. Voor de ontwikkeling van een structurele basis wordt intensief samengewerkt, dan wel worden de mogelijkheden hiervoor onderzocht. De Regiodeal Waddeneilanden en de Regiodeal Noord Holland-Noord zijn hier onderdeel van.

Toeristisch Toekomstplan 2025-2027

Door vaststelling van een tweede uitvoeringsagenda geven we vervolg aan het Toeristisch Toekomstplan Texel. De looptijd van de tweede uitvoeringsagenda is 2025-2027.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 3-3.4

Kwaliteit (toelichting)

Voor het onderwerp ‘Bewonersprofijt’ zijn de eerste verkennende stappen gezet door het bespreken van zinvolle acties met stakeholders. Concreet is er vervolg gegeven aan acties die volgen uit het paraplubestemmingsplan. In samenwerking met NBTC (Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen) en KADO Texel is gestart met werken met gesystematiseerde en landelijk uniforme datamonitoring. Hier worden balansindicatoren aan toegevoegd die voor Texel het meest betekenisvol zijn.

Geld (toelichting)

Incidenteel

2027 € 145.000

Tijd (toelichting)

De looptijd van de tweede uitvoeringsagenda is 2025-2027. In deze periode wordt gestart met de diverse actiepunten.
De acties uit het paraplubestemmingsplan hebben in totaal een looptijd van 3-5 jaar.

Programma 4

Wat gaan wij ervoor doen?

4.2 Onderwijshuisvesting

Waar hebben wij al op ingezet?

Ontwikkelen Integraal Huisvestingsplan

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

De opdracht voor de ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan is verstrekt. Deze start direct na de schoolvakantie.

Planvorming onderwijshuisvesting (verduurzaming en modernisering) scholen buitendorpen

Raadsbesluit 09-11-2024 Voorstel begroting 2024-402

In navolging op de realisatie van ‘De Skool’ in Den Burg, wordt een plan ontwikkeld voor verduurzaming en modernisering van de scholen in de buitendorpen. Dit gebeurt op basis van de onderwijsvisie ‘Passend thuisnabij onderwijs op Texel’. Het plan wordt ontwikkeld door de schoolbesturen en de gemeente samen. Voor het gemeente aandeel in deze ontwikkeling is ondersteuning van een specialistisch bureau noodzakelijk. De kosten worden geschat op € 50.000 incidenteel voor 2024.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Middelen zijn nodig om voor expertise om de huisvestingsplannen te toetsen en daar waar nodig mede te ontwikkelen. Met het schoolbestuur is afgesproken dat dit jaar (2025) alleen het plan voor De Bruinvis wordt ontwikkeld en aan de raad wordt voorgelegd voor beschikbaarstelling van het bouwkrediet. Dit is vanwege de financiële onzekerheden in het jaar 2026 (ravijnjaar). De ontwikkeling van het plan van De Vliekotter gaat dus naar 2026. Deze plannen worden getoetst en mede beoordeeld door een externe deskundige. De uitslag hiervan is nog niet bekend.

Geld (toelichting)

2024-402 : € 50.000 Incidenteel

Update:

Ondersteuning is geleverd en loopt door in 2026. Daarom loopt het 'restant' van dit budget mee in de overhevelingen naar 2026.

Tijd (toelichting)

Het plan voor De Bruinvis wordt in 2025 conform de onderwijshuisvestingsverordening voorgelegd aan de gemeenteraad voor het beschikbaar stellen van bouwkrediet.

Tijdelijke huisvesting voor de Vliekotter

Raadsbesluit 17-04-2024

Gelet op het feit dat
• het aantal leerlingen van basisschool De Vliekotter meer toeneemt dan voorzien;
• het schoolgebouw daardoor tijdelijk een ruimtelijk capaciteitstekort heeft;
• de gemeente mede verantwoordelijk is voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting en conform de verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel hierin moet voorzien;

Overwegende
• dat kwalitatief goede onderwijsvoorzieningen van groot belang zijn voor kwalitatief goed en toekomstbestendig onderwijs binnen de gemeente en daarvoor ook
• het onderwijs van De Vliekotter op verantwoorde wijze gecontinueerd moet kunnen worden;

Besluit
1. een bedrag beschikbaar te stellen van € 353.750, waarmee Stichting Kopwerk voor de komende 3 schooljaren de noodzakelijke en tijdelijke extra huisvestingscapaciteit kan realiseren,

2. de bijdrage voor de plaatsingskosten en de huurkosten ad € 224.000 in het eerste schooljaar 2024-2025 te dekking via de Algemene Reserve

3. en de bijdrage voor de huurkosten in de schooljaren 2025-2026 ad. € 64.250 en 2026-2027 ad. € 65.500 mee te nemen in de begroting van 2025, respectievelijk 2026.

Link naar raadsbesluit 17-04-2024

Kwaliteit (toelichting)

Bij de Vliekotter is tijdelijke extra huisvestingscapaciteit gerealiseerd. Vooralsnog voor een periode van 3 jaar. In de ontwikkeling van de nieuwe plannen voor het schoolgebouw wordt rekening gehouden met de structurele huisvestingsbehoefte voor de basisschoolleerlingen.

Geld (toelichting)

2024: € 224.000 algemene reserve (schooljaar 2024-2025)

2025: € 64.250 opnemen in begroting 2025

2026: € 65.500 opnemen in begroting 2026

Tijd (toelichting)

Dit loopt door in 2026.

Verhogen budget sportzalen - vervanging inventaris

Link naar programmabegroting 2026

Geld (toelichting)

Budget is in 2025 via de begrotingsvoorstellen voor de begroting 2026 aangepast.

Verhogen gemeentelijke bijdrage onderhoud gebouw OSG De Hogeberg

Link naar programmabegroting 2026

Geld (toelichting)

Is gerealiseerd. Bedrag dat gemeente structureel bijdraagt in de onderhoudsvoorziening om het onderhoud aan het OSG-gebouw uit te kunnen blijven voeren is aangepast.

Wat gaan wij ervoor doen?

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Waar hebben wij al op ingezet?

Gezonde balans tussen werk, onderwijs en gezinsleven: Flexibele schoolvakanties

Bij veel Texelse gezinnen werkt één of beide ouders in sectoren die in de schoolvakanties hun piekperiode kennen, zoals toerisme, horeca en landbouw. Dit maakt het voor deze gezinnen moeilijk om gezamenlijk vakantie te vieren.

In verschillende 1gemeenten, waaronder Vlaardingen, Heerhugowaard, Zandvoort en Pijnacker, wordt inmiddels ervaring opgedaan met flexibele schoolvakanties. Ouders krijgen daar, binnen duidelijke kaders, de ruimte om zelf vakantieweken te kiezen, zonder dat dit afbreuk doet aan de onderwijstijd van de kinderen.

Wij vinden een dergelijke aanpak ook goed bij Texel passen. Texel heeft een seizoensgebonden economie, waar flexibiliteit en maatwerk kunnen bijdragen aan een gezonde balans tussen werk, onderwijs en gezinsleven. Het kan bovendien helpen om Texel aantrekkelijk te houden voor jonge gezinnen en Texelaars die werkzaam zijn in de toeristische en agrarische sector.

Link naar motie 05-11-2025: Gezonde balans tussen werk, onderwijs en gezinsleven: Flexibele schoolvakanties

Kwaliteit (toelichting)

Wij zijn in overleg met de schoolbesturen. De schoolbesturen onderzoeken op dit moment de mogelijkheden voor flexibele schoolvakanties en ontwikkelen daarvoor een zienswijze. Deze zienswijze is naar verwachting in Q2 gereed. De raad wordt dan over de uitslag geïnformeerd.

Tijd (toelichting)

In het tweede kwartaal van 2026 is het antwoord rondom de raadsvraag van flexibele schoolvakanties met de gemeenteraad gedeeld. In dit antwoord is de conclusie van het onderwijs gedeeld waarin uitgelegd wordt dat (en waarom) er vast wordt gehouden aan de huidige structuur van vakanties.

Programma 5

Wat gaan wij ervoor doen?

5.1 Sportbeleid en activering

Waar hebben wij al op ingezet?

Bijstellen budget combinatiefunctionarissen

Gemeente Texel neemt deel aan de Brede SPUK/GALA regeling. Onderdeel hiervan is de Brede Regeling Combinatiefuncties. De gemeente moet hiervoor minimaal 60 procent co-financiering inzetten. Dat doet de gemeente ook. Aangezien het Rijk haar deel van de bekostiging vorig jaar heeft bijgesteld, dient ook het deel co-financiering hierin mee te gaan.

Link naar programmabegroting 2026

Geld (toelichting)

Bij de begroting 2026 is het budget met € 8.000 opgehoogd, zodat het weer op peil is met de 60% norm.

Verhogen budget subsidie sport

Het aantal verenigingen dat een beroep doet op deze subsidievoorziening is gestegen. Het aantal leden op basis waarvan de hoogte van de subsidies wordt vastgesteld is fors gestegen, waardoor het gemiddelde subsidiebedrag per lid aanzienlijk is gedaald. Daarnaast zijn de kosten voor verenigingen in het algemeen (macro) fors gestegen, waardoor het subsidiebedrag per lid achterblijft. Een eenmalige (boven trendmatige) aanpassing is daarom legitiem. Het gemiddelde bedrag per verenigingslid blijft zodoende op peil.

Link naar programmabegroting 2026

Geld (toelichting)

Bij de begroting 2026 is het budget jaarlijkse subsidies sport structureel opgehoogd met € 15.000. Dit budget wordt jaarlijks verdeeld onder de aanvragers en wordt zodoende jaarlijks volledig benut.

Wat gaan wij ervoor doen?

5.2 Sportaccommodaties

Waar hebben wij al op ingezet?

Bijstellen subsidie sportstichting

De Sportstichting beheert en exploiteert namens de gemeente de TXL Sporthal. De stichting ontvangt daarvoor een subsidie. Deze verhoging van de subsidie is in lijn met de evaluatie over de Sportstichting.

Link naar programmabegroting 2026

Geld (toelichting)

Bij de begroting 2026 is het subsidiebedrag voor de exploitatie en het beheer van de TXL Sporthal structureel verhoogd met € 150.000.

Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal

Volgend uit antwoord op raadsvraag

De evaluatie van het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal door de Sportstichting Texel is verschoven naar 2025. Door COVID-19 heeft de sportstichting geen kans gehad om reële exploitatiejaren te draaien. Dit is met de sportstichting afgesproken. Het voorstel van de Sportstichting wordt samen met de resultaten van de evaluatie aan de raad voorgelegd.

Kwaliteit (toelichting)

De evaluatie is afgerond. De financiën zijn een belangrijk onderdeel van de opdracht van de Sportstichting Texel.
Begin 2025 werd duidelijk dat de stichting een financieel nadeel heeft door hogere energielasten, gestegen personeelskosten en schoonmaakkosten. In de Perspectiefnota 2026-2029 was hiervoor een PM-post opgenomen, omdat het exacte bedrag nog niet bekend was. Daarnaast heeft BMC in het evaluatierapport aanbevelingen gedaan die mogelijk financiële gevolgen hebben. Via de begroting 2026 is het subsidiebedrag voor de sportstichting opgehoogd. Vanwege de deze ontwikkeling die nodig is voor het bestendigen van de huidige opdracht voor de Sportstichting, wordt deze opdracht nog niet verbreed met openluchtzwembad Molenkoog.

Geld (toelichting)

Begroting 2026 e.v.

De raad heeft bij de vaststelling van de begroting 2026 € 150.000 structureel toegevoegd aan de subsidie voor de Sportstichting Texel voor het beheer en de exploitatie van de TXL Sporthal. De aanbevelingen uit het evaluatierapport worden uitgevoerd dan wel geïmplementeerd. BMC ondersteunt dit proces. De uitkomsten kunnen nog leiden tot een aanpassing van de subsidie. De verwachting is dat hierover in Q3 2026 duidelijkheid is.

Verhoging exploitatiebudget Sportstichting Texel

Door de grote opwekcapaciteit van de zonnepanelen , en als gevolg daarvan de grote energieteruglevering en terugleverkosten, gestegen energietarieven en vervallen energiesubsidies, zijn de exploitatiekosten op energie substantieel gestegen: € 70.000. Er is i.h.k.v. de open begroting € 45.000 beschikbaar gesteld. Derhalve wordt voorgesteld om deze middelen in 2025 aan te vullen tot de benodigde € 70.000 en dus vanaf 2025 beschikbaar te houden en voor 2025 € 25.000 incidenteel extra beschikbaar te stellen voor de dekking van deze lasten. In 2025 moeten scenario's opgesteld worden voor de wijze waarop op de exploitatielasten op energie kunnen worden teruggedrongen, waarbij o.a. gedacht kan worden aan: accu's, batterijen, plaatsen laadpalen, overtollige energie delen met andere gemeentelijke gebouwen in de omgeving en slim omgaan met de omvormers. De resultaten daarvan moeten worden gevoegd bij de evaluatie (beheer en exploitatie TXL Sporthal door de Sportstichting Texel) die in 2025 wordt gehouden, waarna integraal zal blijken wat het financiële perspectief is voor de lange termijn. Financieel € 25.000 incidenteel t.b.v. dekking gestegen exploitatielasten in 2025 en € 25.000 incidenteel voor de inhuur van experts t.b.v. het opstellen van de scenario's voor het terugdringen van exploitatielasten.

Amendement begrotingsvergadering

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.2

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek loopt. Er wordt gekeken naar fysieke maatregelen maar ook naar administratieve oplossingen. Daarvoor wordt ook gekeken naar de regelgeving. De regelgeving is op dit moment ook in ontwikkeling. Administratieve en fysieke oplossingen worden uiteraard (tegen elkaar) afgewogen en gebruikt voor een of meerdere scenario's voor een oplossing waarvan het voordelig effect mogelijk vanaf 2026 zal gaan blijken. Naar verwachting is er in Q4 2026 duidelijkheid.

Geld (toelichting)

Voor het onderzoek is bij de begroting 2025 een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld.

Tijd (toelichting)

De uitslag van het onderzoek naar de mogelijkheden wordt meegenomen in het traject van de evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal.

Wat gaan wij ervoor doen?

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Waar hebben wij al op ingezet?

Aanbestedingskrediet Thijssehuis

Raadsbesluit 20-09-2023

Besluit
1. Een krediet ad. € 1.425.342 inclusief niet verrekenbare BTW ter beschikking te stellen voor de realisatie van het Thijssehuis aanvullend op de kredieten zoals verleend in de raadsvergaderingen van 15 december 2021 en 21 september 2022, totaalkrediet inclusief niet verrekenbare BTW € 12.176.907.
2. Dekking van de daarbij behorende kapitaallasten ad. € 50.573 meenemen met de begrotingsbehandeling 2024.

Link naar raadsbesluit 20-09-2023 Aanbestedingskrediet Thijssehuis

Raadsbesluit 15-12-2021 Realisatie Thijssehuis - Artex, young4ever en de bibliotheek huisvesten

Besluit
1. Een investeringsbudget ad. € 8.461.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Thijssehuis, inclusief aanleg buitenruimte, waarbij rekening is gehouden met de verrekenbare btw ad € 304.000;
2. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten ad € 335.814 mee te nemen in de begroting 2022 en verder;
3. Structureel € 116.708 exploitatielasten (waaronder onderhoud eigenaar) beschikbaar te stellen en mee te nemen in de programmabegroting 2022 en verder;
4. De huidige uitgaven in onze begroting voor de exploitatielasten Oude Ulo ad € 102.000 en de vrijval van de kapitaallasten Thijsseschool door de sloop ad. € 12.000 (totaal € 114.000), te bestemmen als dekking voor de uitgaven van het nieuwe Thijssehuis;
5. In te stemmen dat punt 1 t/m 4 per saldo extra uitgaven opleveren van structureel € 338.522 (€ 452.522 (totaal punt 2 en punt 3) - € 114.000);
6. Het Thijssehuis door middel van bruikleen, huur en/of zakelijk recht beschikbaar te stellen aan StichtingThijssehuis ten behoeve van maatschappelijke instellingen met Artex, Young4Ever en de bibliotheek als hoofdgebruikers;
7. Als vertrekpunt voor punt 6 te nemen dat de bibliotheekruimte via de Stichting Thijssehuis btw-belast aan Kopgroep Bibliotheken wordt verhuurd in verband met verrekening btw;
8. Het beschikbaar stellen van het Thijssehuis door middel van bruikleen, huur en/of zakelijk recht aan de Stichting Thijssehuis aan te wijzen als economische activiteit in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet;
9. Voor het bouwrijp maken (waaronder sloop Thijsseschool) een budget beschikbaar te stellen ad.€ 155.000 ex btw en deze kosten ten laste van de algemene reserve te brengen;
10. De boekwaarde van de Thijsseschool ad. € 280.000 (2022) ten laste te brengen van de algemene reserve;
11. Een budget ad. € 72.000 ex btw beschikbaar te stellen voor 20 extra parkeerplaatsen, vergroting van het vlonderterras (‘boven vijver’) en een voetpad langs het Thijssehuis naar het IJsbaanterrein (tussenThijssehuis en vijver door);
12. De kapitaallasten van de investering genoemd onder punt 11 ad € 5.520 mee te in de eerste wijziging van de begroting 2022 ten laste van het begrotingsoverschot;
13. Voor nader fiscaal onderzoek een budget beschikbaar te stellen ad. € 20.000 en dit budget ten laste te brengen van de algemene reserve;
14. In verband met de realisatie van het Thijssehuis € 380.000 te laten vrijvallen vanuit de onderhoudsvoorziening Oude Ulo (rationeel gebouwenbeheer) naar de algemene reserve.
15. Een extra investeringsbudget ad. € 240.000 inclusief BTW beschikbaar te stellen;
16. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten ad € 7.309 mee te nemen in de begroting 2022 en verder;
17. Structureel € 4.000 exploitatielasten (waaronder onderhoud eigenaar) beschikbaar te stellen en mee te nemen in de programmabegroting 2022 en verder;
18. Via Stichting Thijssehuis € 11.300 huur per jaar te innen bij Radio Texel.

Link naar raadsbesluit 15-12-2021

Raadsbesluit 21-09-2022 Bijstelling investering budget Thijssehuis

Besluit
Het investeringsbudget te verhogen met € 1.500.000 exclusief btw.
Uitgaande van de start van de bouw per 1 juni 2023 kan het Thijssehuis dan in het tweede kwartaal van 2024 in gebruik worden genomen.

In december 2021 is er op basis van het Voorontwerp € 7.707.440 ex BTW ter beschikking gesteld voor de realisatie van het Thijssehuis, uitgaande van start bouw medio november 2022. Per start bouw 1 juni 2023, en ingebruikname in het tweede kwartaal van 2024, zijn de geraamde stichtingskosten € 9.205.107 ex BTW. Grofweg is meer dan twee-derde van de toename van de stichtingskosten het gevolg van indexering. De raad heeft ingestemd met de indexering van het krediet, maar er is sprake van excessieve bouwkostenstijgingen, die de gebruikelijke indexering ver te boven gaan. Daarnaast heeft de uitwerking van het Voorontwerp naar het Definitief ontwerp geleid tot extra maar noodzakelijke kosten en is er sprake van hogere advieskosten.

Link naar raadsbesluit 21-09-2022

Kwaliteit (toelichting)

Het gebouw is op 17 juli 2026 (bouwkundig) opgeleverd aan de gemeente. Het gebouw wordt naar verwachting begin september 2026 in gebruik genomen door partijen van Stichting Thijssehuis.

Geld (toelichting)

Ten opzichte van de rapportage Grondexploitaties en grote projecten van juni 2026 zijn er geen wijzigingen.

Tijd (toelichting)

Er is vertraging. Nieuwe opleverdatum moet nog worden bepaald. De raad is hierover geïnformeerd met de RIB 'Voortgang realisatie Thijssehuis' d.d. 17 februari 2026, zaaknr. 3719347.

Wat gaan wij ervoor doen?

5.4 Musea

Waar hebben wij al op ingezet?

Texelse Museumpas

Link naar programmabegroting 2026

Verhoging van de bijdrage voor de Texelse museumpas. De Texelse musea bieden een Museumpas aan waarmee Texelaars gratis de Texelse musea kunnen bezoeken. De gemeente faciliteert de museumpas en biedt een compensatie aan de musea voor gederfde inkomsten (80%). De afgelopen 2 jaar is het huidige budget niet toereikend gebleken.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een uitvoeringsregeling subsidie Texelse museumpas opgesteld en deze is in juni 2026 door het college vastgesteld. Gebaseerd op de bezoekersaantallen en 80% van de entreeprijzen van 2024 en 2025 is een benodigd budget van ongeveer € 75.000 per jaar berekend. Bij de tussenrapportage 2026 hebben we daarom een structureel budget vanaf 2027 t.b.v. € 13.414 aangekondigd.

Geld (toelichting)

Begroting 2026: € 8.000 structureel
Turap 2026: € 13.414 structureel (vanaf 2027)

Verhogen BCF subsidie Stichting Texels Museum

In 2024 en 2025 heeft STM een incidentele subsidie van 2 x € 90.000 ontvangen voor het opfrissen/ontzamelen van de museumcollectie. Hiervoor hebben zij een nieuw depot voor de gehele collectie in gebruik genomen. Na evaluatie blijkt dat STM jaarlijks € 111.250 nodig heeft voor het behoud en beheer van de erfgoedcollectie middels het depot. Zij vragen de gemeente Texel de incidentele bijdrage van € 90.000 om te zetten in een structurele bijdrage van € 45.000. Dit dekt de kosten voor de medewerker die zij hebben aangetrokken voor het behoud en beheer.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Bij de begroting 2026 is het subsidiebudget van Stichting Texels Museum structureel met € 45.000 verhoogd. De verhoging is bestemd voor het structureel behouden en beheren van de opgefriste erfgoedcollectie en het depot.

Geld (toelichting)

Begroting 2026 € 45.000 (structureel)

Wat gaan wij ervoor doen?

5.5 Cultureel erfgoed

Waar hebben wij al op ingezet?

Red ons maritiem erfgoed

Motie 09-11-2023

Roept het college op
1. in overleg te gaan met andere partijen en organisaties die betrokken zijn bij Maritiem Erfgoed en ons samen in te zetten voor het Texelse cultureel maritiem erfgoed.
2. om, op het moment dat de formatiebesprekingen in Den Haag beginnen, een brief aan de formerende partijen te sturen waarin het belang van een reddingsplan voor Maritieme Archeologie wordt onderschreven.

Link naar motie 09-11-2023

Kwaliteit (toelichting)

De brief is opgesteld en verstuurd. In oktober heeft de minister een brief teruggestuurd. De raad is via de RIB motie red ons maritiem erfgoed op de hoogte gesteld.
De samenwerkingen lopen, met o.a. provincie Noord-Holland, Rijksdienst Cultureel Erfgoed & Kaap Skil.

Als reactie op de brief, heeft demissionair minister Bruins 6,8 miljoen vrijgemaakt. Dit budget kan tussen 2026-2028 besteed worden. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is bezig met een plan voor besteding van het geld. In de RIB 25-050 Impulsbijdrage Rijk voor Maritiem Erfgoed Texel werd de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Zodra er meer bekend is over de besteding van het geld, zal de raad hier ook over geïnformeerd worden.

Schapenboetenbeleid en Motie Texels Erfgoed op peil

Schapenboeten zijn landschapselementen met een cultuurhistorische en toeristische (economische) waarde. We willen schapenboeten de erkenning geven voor de waarde die zij leveren aan het unieke Texelse landschap. Dit levert ook een bijdrage aan het toeristisch product en heeft daarmee ook economische waarde (Erfgoednota Texel is de Reede). Voorstel is afkomstig uit het coalitieakkoord 2022 en is bedoeld om te onderzoeken of het onderbrengen van de functie ‘behouden en herstellen van de schapenboeten’ in een beheerstichting een adequaat middel is.

In mei 2024 heeft de raad besloten om 5 potentieel monumentale schapenboeten met goede onderhoudsstatus (ook) op te nemen in de regeling. Hiervoor is structureel € 31.000 beschikbaar gesteld in de begroting 2025. Met hetzelfde besluit heeft de raad besloten om incidenteel € 144.335 beschikbaar te stellen voor de restauratie van 3 (andere) monumentale schapenboeten met achterstand in onderhoud.

Schapenboetenbeleid

Motie Texels Erfgoed op peil

Aanvullend voorstel schapenboetenbeleid - Uitwerking motie 'Texels Erfgoed op peil'

link naar programmabegroting 2025

Kwaliteit (toelichting)

Er is nogmaals contact gelegd met eigenaren van schapenboeten voor de procedure tot benoeming tot gemeentelijk monument. Uit onderzoek, contact met eigenaren en overleg met de commissie omgevingskwaliteit bleek er maar 1 schapenboet te zijn die als monumentwaardig werd beschouwd én waarvan de eigenaar wilde meewerken aan de aanwijzing tot gemeentelijk monument.

Stichting Dorpsherstel is bezig geweest met de voorbereidingen voor de restauratiewerkzaamheden van 3 schapenboeten met slechte onderhoudsstatus. Stichting Dorpsherstel heeft de vergunningen aangevraagd voor de herstelwerkzaamheden. Bij 2 van de 3 boeten is het rond en zijn de restauraties begonnen. Bij de derde boet hebben de eigenaren andere plannen gemaakt en moeten zaken eerst nog goed overeengekomen worden.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-602 : €15.000 incidenteel

Begroting 2023: € 10.000 incidenteel (motie 20-09-2023)

Begroting 2024: € 92.340 structureel

Raadsbesluit 22-05-2024: € 144.335 incidenteel en € 31.000 structureel vanaf 2025 welke is meegenomen in de programmabegroting 2025.

Wat gaan wij ervoor doen?

5.6 Media

Wat gaan wij ervoor doen?

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Waar hebben wij al op ingezet?

Beleidsplan groene infrastructuur

Bij de vaststelling van de begroting 2024 op 9-11-2023 is middels voorstel 2024-509 besloten een groenbeleidsplan op te stellen:

“Voor het beheer van het eigen areaal, maar ook om constructief in gesprek te gaan met andere beheerders op het eiland, is het belangrijk om de beleidsuitgangspunten voor het groen op ons eiland duidelijk en inspirerend vast te leggen. Hiervoor wordt een groenbeleidsplan opgesteld.”

Link naar begroting 2024

Bij het schrijven van het concept beleids- en beheerplan groene infrastructuur is een compensatieregeling voor de herplant van gekapte bomen meegenomen, die nadere uitwerking krijgt in het voldragen plan dat in 2027 wordt opgesteld. Een en ander volgens de aangenomen motie ‘Bomen voor boom’ op 15 februari 2023:

Link naar motie 15-02-2023

Het concept beleids- en beheerplan groene infrastructuur is behandeld door de raad op 7 november 2024. In het raadsbesluit hierbij is besloten de financiële consequenties bij de begroting van 2025 mee te nemen.

In het concept beleidsplan zijn de volgende uitgangspunten voor het groenbeheer opgenomen en onderschreven door de gemeenteraad:

- Leefbaarheid en participatie
- Behoud en versterken van het groene karakter
- Basis op orde
- Natuurinclusief beheer
- Duurzaam en klimaatbestendig

Het huidige beheer van ons groen wordt met de extra middelen deels voortgezet en langzaam omgebogen naar een natuurlijker beheer.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7

Via een amendement is tevens besloten een subsidieregeling voor groene daken uit te werken.

Link naar amendement 07-11-2024

Kwaliteit (toelichting)

Het beleidsplan groene infrastructuur is eind 2024 in concept opgesteld en behandeld door de raad. De motie ‘bomen voor boom’ is hierin verwerkt. De pilots in twee dorpen en het opstellen van de subsidieregeling groene daken worden in 2026 uitgevoerd. Ook zijn concrete stappen gezet voor het vergroenen van de dorpskernen. In 2027 zal het concept beleids- en beheerplan groene infrastructuur aan de hand van de resultaten van de pilots nader worden uitgewerkt tot een voldragen plan, dat ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Geld (toelichting)

Begroting 2026: € 50.000 incidenteel (pilots in twee dorpen)
Begroting 2025: € 400.000 structureel (fte + extra bomen en groen + beheer en onderhoud)

Tijd (toelichting)

We nemen twee jaar de tijd om de twee pilots uit te voeren. Eind 2025 zijn we gestart met het opzetten hiervan. Onder leiding van de projectleider groene infrastructuur samen met het huidige groenbeheer wordt hierbij verkend en ervaring opgedaan hoe we het beste de ambities uit het groenbeleidsplan en de uitvoeringspraktijk met elkaar kunnen verbinden. De bevindingen worden bij de begroting 2028 via een nieuw voorstel aan de raad voorgelegd.

Fietsknooppunten netwerk

Er wordt een definitief ontwerp gemaakt door een gespecialiseerd bureau. Dat ontwerp is de basis voor de realisatie.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een verkenning, deskstudie en afstemming met stakeholders teneinde te komen tot een ontwerp voor het fietsnetwerk op Texel (de 'fietsknooppunten'). Het budget is gebruikt voor het maken van een Quickscan.

Geld (toelichting)

Begroting 2026 € 7.500 incidenteel

Tijd (toelichting)

In Q4 2026 volgt een rapport met een analyse en herontwerp van de fietsknooppunten.

Groenvoorziening pleintje hoek Warmoesstraat - Schilderend renoveren

Het pleintje op de hoek Schilderend-Warmoesstraat in het centrum van Den Burg wordt ook wel 'het Gouden Strookje' genoemd. Het pleintje maakt een versleten en rommelige indruk door de concentratie van verschillende functies. Zo staan er afvalcontainers, grote bomen, bloembakken, kabelkasten en wordt het tevens gebruikt voor het parkeren van fietsen. De boomwortels drukken de bestrating omhoog met het risico op valpartijen. Een renovatie is gewenst om het geheel aantrekkelijker te maken, met nieuwe aanplant en een verbetering van de groeiplaats van de bomen.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7

Kwaliteit (toelichting)

Behalve dat het gehele pleintje aantrekkelijker wordt gemaakt door de bestrating strak te trekken worden het aantal functies die het pleintje dient teruggebracht om zo een eenduidiger beeld te creëren.
Tegelijkertijd wordt de openbare ruimte zo ingericht dat de ~50 jaar oude bomen behouden en versterkt worden.
Naast het versterken van het bestaande groen (bomen) wordt een deel van de verharding vervangen door plantvakken, met oog op de vermindering van de verstening van de openbare ruimte; vergroten van de biodiversiteit, verbeteren van waterinfiltratie en als middel om stedelijke hitte-stress lokaal te verminderen.

De werkzaamheden zijn momenteel in uitvoering en worden naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 afgerond.

Geld (toelichting)

€ 50.000 incidenteel | begroting 2025, overgeheveld naar 2026.

Tijd (toelichting)

Start uitvoering van project is gepland in Q2 2026.

Holder maaimachine/werktuiglastdrager

Het voorstel is om het bestaande vervangingsbudget van de werktuiglastdrager (Holder) van € 90.000 te verhogen naar € 155.000 (zie Hoofdstuk 5B-Vervangingsinvesteringen). Een werktuiglastdrager is een machine die vooral gebruikt wordt in de groenvoorziening, maar ook om fietspaden en trottoirs te vegen. De extra kosten zijn het gevolg van sterk gestegen prijzen.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7

Kwaliteit (toelichting)

De aanbesteding voor de vervanging van de werktuiglastdrager is in 2025 voltooid. De machine is in 2026 geleverd.

Geld (toelichting)

Nieuw	€ 65.000
Vervangingsinvestering	€ 90.000
Totale investering	€ 155.000

De afschrijftermijn van een dergelijke machine is 8 jaar.

Tijd (toelichting)

Aanbesteding gedaan, levering 2026.

Ransomes maaimachine

De Ransomes maaimachine is aan vervanging toe. Voorgesteld wordt de maaimachine te vervangen door een algemene werktuiglastdrager aangevuld met een koppelstuk om mee te maaien (klepelmaaibak). Voor de klepelmaaibak wordt een apart voorstel ingediend.

De voorstellen zijn wel van elkaar afhankelijk; zowel zonder werktuiglastdrager als zonder klepelmaaibak kan er niet gemaaid worden.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

De algemene werktuiglastdrager is koppelbaar met verschillende koppelstukken, waardoor hij multi inzetbaar is voor bijvoorbeeld vegen, maaien etc. Dit is nu een duurdere investering, maar als de veegmachine moet worden vervangen hoeft er geen hele nieuwe machine aangeschaft te worden, maar kan worden volstaan met een koppelstuk om mee te vegen. De machine wordt in het derde kwartaal van 2026 geleverd.

Geld (toelichting)

Vervangingsinvestering € 108.000 + € 47.000 (perspectiefnota 2026)

De afschrijftermijn van een dergelijke machine is 8 jaar.

Tijd (toelichting)

De Ransomes maaimachine is in 2025 afgeschreven, maar kan technisch gezien nog een jaar mee. Moet in 2026 worden vervangen.

Robotmaaiers sportvelden

Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

De machines zijn geleverd.

Geld (toelichting)

Begroting 2026: € 42.500 (investering, afschrijvingstermijn 8 jaar)

Verbeteren biodiversiteit en klimaatadaptatie plantsoenen

In navolging op het oude en ter voorbereiding op het nieuwe beheerplan groen zijn er plekken binnen onze gemeente waar we de biodiversiteit kunnen verhogen en het groen kunnen verbeteren in het kader van hittestress en klimaatadaptatie. De insteek wordt het beperken van hittestress door de aanplant van bomen en het vergroten van de biodiversiteit door grasvelden in te zaaien met wilde-bloemen-mengsels.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7

Kwaliteit (toelichting)

Er is een onderzoek gestart naar 'onnodige verharding'. De nieuwe groenbeheerder is i.s.m. de wegbeheerder gestart aan een inventarisatie van geschikte locaties hiervoor. Hierbij valt te denken aan vergroening rond de Ruyterstraat, Cor Bremerstraat, hoek Epelaan Kamerstraat en Keesomlaan richting rotonde Schilderend.

Het geplande groot onderhoud aan het Schilderend (rotonde Emmalaan-Schilderend) is uitgesteld door de ontwikkeling van het oude ULO gebouw (inclusief aanbouw en omliggend terrein). De uitvoering is daardoor vooralsnog gepland voor 2027.

Geld (toelichting)

€ 100.000 incidenteel | begroting 2027

Tijd (toelichting)

Staat op de planning voor 2026.

Vervroegen vervanging skatepark Den Burg

Link naar programmabegroting 2026

Dit betreft de realisatie van een nieuw en modern skatepark op de huidige locatie in Den Burg. De groeiende vraag naar een kwalitatief hoogwaardig skatepark voor de jeugd en sportievelingen van Texel onderstreept de noodzaak. Een betonnen skatepark, esthetisch ontworpen met aandacht voor organische vormen en functionaliteit, zal een waardevolle aanvulling zijn op de openbare sport- en recreatievoorzieningen van onze gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Met het beschikbaar stellen van het krediet bij de begroting 2026 konden we het skatepark gaan vernieuwen. Hoewel dit een apart project is, wordt het beschouwd als één integraal project met De IJsbaan. De aannemer Van Der Meer is via een meervoudige onderhandse aanbesteding geselecteerd als hoofdaannemer voor de civiele uitvoering van de werkzaamheden.

Geld (toelichting)

2026 5-5.7 € 644.000 Investering. Afschrijftermijn 20 jaar

2026 5-5.7 € 17.300 Structureel

Voormalige ijsbaan in Den Burg herinrichten

Raadsbesluit 09-11-2023 voorstel begroting 2024-514

Op 13 juli 2022 heeft de gemeenteraad opdracht gegeven om een voorontwerp voor de herinrichting van de ijsbaan in Den Burg op te stellen, waarbij bewegen in een groene omgeving centraal staat. Hier wordt momenteel aan gewerkt, waarbij een relatief hoge mate van participatie wordt toegepast. Op basis van kengetallen is bepaald welk bedrag deze herinrichting naar verwachting zal kosten. Hierbij is een bepaalde onzekerheidsmarge gehanteerd omdat het bedrag is bepaald aan de hand van kentallen en niet aan de hand van een ontwerp. In deze begroting wordt gevraagd akkoord te gaan met een investering van maximaal € 1,4 miljoen voor de realisatie. Voor het beheer en onderhoud wordt op dit moment geraamd dat hier jaarlijks € 15.000,- voor benodigd is.

Link naar begroting 2024

Motie 19-06-2024 Binnen het budget en zonder het ontwerp aan te tasten!

Roept het college op
om hoe dan ook te zorgen dat het uitgangspunt van een beweegpark met de elementen uit het model natuurpark in stand blijft (zoals in het Voorontwerp Herinrichting IJsbaan
wordt omschreven) en – als kostenoverschrijding dreigt – te zorgen dat de balans tussen beweegpark en elementen uit het model natuurpark gelijk blijft.

Link naar motie 19-06-2024

Motie 19-06-2024 Voorkom problemen rond hemelwaterafvoer en grondwaterstijging

Roept het college op
om bij de verdere technische uitwerking in de volgende fase van het project 'Herinrichting IJsbaan' alle toetsen en onderzoeken uit te laten voeren die nodig zijn,
binnen het budget, om te zorgen dat er geen problemen gaan ontstaan rond hemelwaterafvoer en grondwaterstijging.

Link naar motie 19-06-2024

Motie 19-06-2024 Beweeg- en natuurpark DE IJSBAAN

Verzoekt het college
Het beweeg- en natuurpark op de voormalige IJsbaan formeel de naam De IJsbaan te geven (en dat dus vanaf nu in alle uitingen en besluiten te gebruiken).

Link naar motie 19-06-2024

Raadsbesluit 19-06-2024 Voorontwerp herinrichting IJsbaan

Op 13 juli 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het model beweegpark nader uit te werken tot een voorontwerp waarbij voorkeurselementen uit het model natuurpark en een oversteekverbinding met de Skool/ OSG geïntegreerd worden. Daarom heeft het college een uitvoerig participatietraject met diverse belanghebbenden laten uitvoeren.
Het voorontwerp dat nu voorligt, bevat verschillende ruimtes met diverse functies, welke zijn ingericht en omgeven met afwisselende natuurlijke elementen als bloemrijk grasland, lage beplanting, watergangen, wadi's en boomgroepen.
Er is ruimte om te wandelen, sporten, spelen en recreëren. Het college stelt de gemeenteraad voor het voorontwerp voor de herinrichting van de IJsbaan vast te stellen.

Link naar raadsbesluit 19-06-2024

Kwaliteit (toelichting)

Via een meervoudige onderhandse aanbesteding is aannemer Van Der Meer Grondverzet geselecteerd voor de civiele uitvoering van de werkzaamheden. Bij schrijven, medio 2026, zijn deze in volle gang. Na het zomerreces zal worden gestart met de aanbesteding van de groenaannemer.

Met de toevoeging van de herinrichting van het skatepark is de behoefte aan een skatelane sterk gewijzigd. Dit heeft geleid tot een heroverweging van dit deel van het ijsbaanproject. Later dit jaar zal dit samen met het skatepark opnieuw nader worden ingevuld en uitgewerkt.

Geld (toelichting)

2024 € 247.500 Regiodeal de Wadden

2024-514 € 1.400.000 Investering. Afschrijvingstermijn 15 jaar.

2024-514 € 15.000 Structureel

Tijd (toelichting)

De verwachting is dat in het 2e kwartaal 2026 gestart zal worden met de fysieke uitvoering van het project.

Wandelnetwerk vergoeding boerenlandpaden

De spelregels bij de Provincie zijn aangepast in de vergoeding voor de boerenlandpaden. De Provincie heeft de subsidie aangepast van 1,20 naar 1 euro per meter. Het verschil per meter plust de gemeente bij.

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Door de provincie Noord Holland is de vergoedingsregeling voor de boerenlandpaden gewijzigd. Het wandelnetwerk is opgeleverd in 2025. In 2026 zijn nieuwe afspraken gemaakt over de financiering van het onderhoud.

Geld (toelichting)

Begroting 2026: € 6.000 structureel

Tijd (toelichting)

Het wandelnetwerk is opgeleverd in 2025.

Programma 6

Wat gaan wij ervoor doen?

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Waar hebben wij al op ingezet?

Beleidsadviseur Inburgering en Asiel

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Interne vacature asiel en migratie is uitgezet en ingevuld.

Geld (toelichting)

Vacturegeld wordt gebruikt voor invulling vacature.

Boventrendmatige verhoging jaarlijkse subsidies Dorpshuizen ter overbrugging naar Dorpshuizenbeleid

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Vooruitlopend op het opstellen van nieuwe dorpshuizenbeleid is aan zes dorpshuizen (behoudens Den Burg) een structurele subsidie verhoging van € 2.500 toegekend.

Geld (toelichting)

De verhoging van €15.000 is opgebouwd uit zes subsidies van €2.500. Het nieuw op te stellen dorpshuizenbeleid kan leiden tot een voorstel voor een aangepast bedrag.

Incidentele verhoging budget TexelGezinnen met € 20.000

Toelichting
Texelgezinnen sluit qua doelstelling naadloos aan bij programma 6: Zorg voor elkaar. *“We willen bijdragen aan de kwaliteit van leven van alle Texelaars.<…> Daarbij maken we zoveel als kan gebruik van de eigen kracht en het eigen netwerk van de inwoner.”* Zij zorgen met hun persoonlijke en informele benadering voor dat (vraag)gezinnen die tijdelijk uit balans zijn weer in hun kracht worden gezet met behulp van deskundige (steun)gezinnen. “Door tijdelijk naast ouders en jongeren te gaan staan, kunnen we hun netwerk vergroten en ze weer bewust maken van hun eigen kracht”.

We zien de meerwaarde van de benadering van Texelgezinnen waarbij ze vroegtijdig en laagdrempelig ondersteuning bieden. Het is de verwachting dat dit bijdraagt aan:

- voorkomen van zwaardere problemen in gezinnen
- gezinnen korter gebruik hoeven te maken van hulpverlening.

Texelgezinnen kan een stabiele factor blijven vormen binnen een complex veld, waar medewerkers en instanties elkaar regelmatig afwisselen.

Vandaar dat wij het volgende voorstel doen: Hoewel dit geen subsidie op naam is, de structurele gelden bij het voorstel ‘Verhoging preventiebudget’ in elk geval voor 2025 te bestemmen voor TexelGezinnen en daar incidenteel nog € 20.000 aan toe te voegen, te dekken uit de Algemene Reserve. Daar koppelen we wel aan dat het komende jaar geïnventariseerd moet worden of (en zo ja: welke) dubbelingen er zijn met (preventieve) werkzaamheden van andere instanties.

Link naar amendement 07-11-2024: Incidentele verhoging budget TexelGezinnen met € 20.000

Kwaliteit (toelichting)

Er is een beschikking 2025 afgegeven voor de basisactiviteiten van Texelgezinnen gericht op matching van steun- en vraaggezinnen. Hieraan zijn voorwaarden verbonden om tot concrete afspraken, taken, doelstellingen en financiële afspraken met Texelgezinnen te komen. Aan de hand van kwartaalrapportages is de voortgang gemonitord.

Geld (toelichting)

€ 35.000 structureel | begroting 2025
€ 20.000 incidenteel | begroting 2025

Tijd (toelichting)

De voortgangsrapportages van 2025 van Texelgezinnen wordt gebruikt om tot afspraken te komen. Omdat de voortgangsrapportage in Q1 2026 opgeleverd wordt, betekent dit dat in 2026 nog werken met de afspraken die in 2025 zijn gemaakt. Na het opleveren van de rapportage wordt er direct gestart met de evaluatie welke uiterlijk Q2 2026 wordt afgerond.

KernGezond Texel

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

KGT ontwikkelt en onderhoudt het gezondheidsplatform www.kerngezondtexel.nl. Daarnaast organiseert KGT netwerkbijeenkomsten waarbij de thema's c.q. onderwerpen gezamenlijk vastgesteld worden aan de hand van de uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein.

Project Ankerplaatsen

Het doel is om drie duurzame mobiele units te plaatsen door wooncoöperatie Woontij, op Pontweg 89 voor bewoners van Texel die zich moeilijk kunnen aanpassen aan een gewone woonomgeving. Dit project sluit aan bij de bredere visie van de gemeente Texel en beleidskaders op maatschappelijke opvang, een vangnet bieden aan (kwetsbare) inwoners en het nationale actieplan Dakloosheid 'Eerst een thuis' van de rijksoverheid, met als doel om dakloosheid tegen 2030 te beëindigen en structurele woonoplossingen te bieden.
Dit project beoogt een bijzondere woonvorm te creëren waar de bewoners in een rustige, prikkelarme omgeving blijvend kunnen wonen onder begeleiding, om structurele dakloosheid en de daarmee gepaarde hogere maatschappelijke kosten te beëindigen. Het gaat hierbij om gemeentegrond waardoor huurderving ontstaat. Daarnaast worden kosten gemaakt voor cameratoezicht, het bouwrijp maken van de locatie en toezichtsubsidie vanuit de WMO.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 6-6.1

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente, Woontij en de Novalishoeve zijn momenteel in overleg om de samenwerking contractueel te formaliseren. De betrokken partijen dienen daarnaast nog afzonderlijk bestuurlijke besluitvorming te doorlopen om de afspraken definitief vast te leggen.

Geld (toelichting)

€ 181.000 incidenteel | begroting 2025

Tijd (toelichting)

Door de complexiteit van het project vraagt om om meer tijd en aandacht om dit in te regelen. In 2027 verwachten we hierover meer duidelijkheid. We hevelen dit budget niet over naar 2027, maar indien nodig voeren we deze weer op voor 2028 om tot uitvoering te komen.

Realisatie Jongeren Ontmoetingsplek

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-606

Wegens de bouw van de sporthal in 2018 is de JOP aan de Emmalaan tijdelijk weggehaald en na realisatie van de sporthal weer teruggeplaatst. Uiteindelijk is in 2021 besloten om de JOP helemaal weg te halen wegens geluidsoverlast. Ook was deze kwalitatief niet meer op orde. Vanuit onderzoek door Young 4 Ever blijkt dat er nog altijd behoefte is aan een JOP. De jongeren op Texel willen erg graag een nieuwe JOP waar ze hun verantwoordelijkheidsgevoel kunnen bevorderen, waar participatiemogelijkheden zijn en jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Samen met Young 4 Ever en politie is een plan van aanpak opgesteld waarmee rekening is gehouden met ervaringen van verschillende JOP's elders in het land. Young 4 Ever voorziet op het sociale toezicht en de politie op handhaving. Het voorstel is om in 2024 een JOP-voorziening te realiseren op het grasveld ter hoogte van het parkeerterrein bij de sporthal aan de Emmalaan.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

De JOP wordt een integraal onderdeel van de IJsbaan in Den Burg. De werkzaamheden van dit plangebied zijn gestart in juni 2026 .

Geld (toelichting)

2024-606 € 30.000 investering. Afschrijvingstermijn 10 jaar.

Texel gezinnen

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Conform amendement (behandeling begroting 2025) vindt op dit moment een evaluatie plaats met betrekking tot eventuele dubbelingen met (preventieve) werkzaamheden van andere maatschappelijke instanties. De afronding hiervan wordt verwacht in Q4 2026. Daarnaast worden de subsidieafspraken door Texelgezinnen uitgevoerd en gemonitord.

Texelpas

Om de drempel voor het gebruik van Bijzondere Bijstand en extra regelingen voor minima en lagere inkomens voor inwoners te verlagen, wordt de Texelpas ingevoerd. Voor de opstart wordt € 100.000 incidenteel budget beschikbaar gesteld, en aanvullend € 25.000 structureel budget voor de voortzetting van de pas.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 6-6.1

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de kopgemeenten is onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een Regiopas, afgezet tegen de huidige kosten van het minimabeleid binnen onze gemeente. Op basis van een businesscase met verschillende scenario's lijkt een Texelpas (financieel) niet haalbaar. Daarnaast is een 213a-onderzoek gedaan naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het minimabeleid. De uitkomsten van beide onderzoeken worden meegenomen in het armoedebeleid 2027.

Geld (toelichting)

€ 100.000 incidenteel | algemene reserve
€ 25.000 structureel | begroting 2025

Tijd (toelichting)

Op basis van de uitkomsten van beide onderzoeken worden in het vierde kwartaal van 2025 meerdere scenario's uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd. De uitkomsten van het onderzoek naar de haalbaarheid van de Regio-pas is vertraagd. In Q1 2026 zijn de uitkomsten opgeleverd.

Uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Raadsbesluit 22-05-2024

Om te investeren in de kwaliteit van leven van de inwoners van Texel stelt het college de raad voor om nieuwe uitvoeringsprogramma's sociaal domein vast te stellen voor de komende vier jaar. Er is voor gekozen om drie uitvoeringsprogramma's op te stellen, elk gericht op een belangrijke doelgroep binnen het sociaal domein.

1. de drie uitvoeringsprogramma's sociaal domein vast te stellen:
a. alle (kwetsbare) inwoners;
b. kind en jongeren;
c. ouderen;
2. voor de uitvoering van deze uitvoeringsprogramma's incidenteel € 505.755 beschikbaar te stellen en dit te dekken uit de algemene reserve.

Per programma zijn ambities en opgaven geformuleerd en bevat een stappenplan met concrete acties per opgave.

De nieuwe programma's bevatten geen grote koersverandering, wel een verdieping en uitwerking van de al ingezette strategie. Samen met de partners is in de uitvoeringsprogramma's een balans gevonden tussen waar de komende jaren vanuit het sociaal domein de lokale focus vanuit de transformatie moet liggen en wat er haalbaar is voor de uitvoering.

Link naar raadsbesluit 22-05-2024

Link naar vaststellen uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein 2024-2027

Link naar Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 'Alle (kwetsbare) inwoners' 2024 - 2027

Link naar Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 'Kind en Jongeren' 2024 - 2027

Link naar Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 'Ouderen' 2024 - 2027

Link naar Evaluatie Uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein Texel 2022 en 2023

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van de projecten vindt plaats via kernteams waarin programmamanagers nauw samenwerken met Texelse professionals, zorgorganisaties en maatschappelijke instellingen. Dankzij deze samenwerking zijn al diverse belangrijke resultaten behaald, zoals de realisatie van het mantelzorgsteunpunt en de invoering van Welzijn op Recept. Er zijn leefbaarheidsenquêtes onder inwoners in Oosterend, De Cocksdorp en Oudeschild succesvol uitgezet en afgerond. Ook boekt de werkgroep Ouderkracht voortgang in het ondersteunen van ouders bij opvoedingsvraagstukken. De voortgezette inzet op valpreventie blijkt zeer goed aan te slaan bij de doelgroep. Tevens is een businesscase opgesteld voor de Texelpas, worden er een training Zwanger & Fit aangeboden, is er een coalitie Kansrijke Start gevormd en van start gegaan en is er een woonwensadviseur aangesteld.

Tegelijkertijd zijn er uitdagingen bij de ontwikkeling van duurzame kernteams. Het vormgeven van een gezamenlijk integraal plan en het concreet maken van gedeelde doelen vraagt om nauwe samenwerking, duidelijk eigenaarschap en voldoende uitvoeringskracht. Hier blijft continue aandacht voor, omdat beperkingen in tijd, kennis en rolverdeling het proces complex maken.

Om informatie over te brengen, houdingen positief te beïnvloeden en gedrag te veranderen, is een gerichte communicatiestrategie ontwikkeld. Deze is gebaseerd op drie herkenbare beloftes: 'Positief, veilig en gezond opgroeien op Texel', 'Krachtig oud op Texel' en 'Fysiek en mentaal gezond op Texel'. Hiermee zorgen we voor een heldere en aansprekende communicatie die zichtbaarheid en draagvlak creëert onder inwoners en professionals.

Geld (toelichting)

2024: € 505.755 Algemene Reserve

Tijd (toelichting)

Doorlopend t/m 2027

Vaststellen regiovisie sociaal domein

Samen met de regio zetten we ons in om ervoor te zorgen dat alle inwoners in de Kop van Noord-Holland de kans krijgen om veilig op te groeien, zich te ontwikkelen, een opleiding te volgen, te werken, mee te doen in de maatschappij en gezond oud te worden. Iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of situatie, mag en kan deelnemen aan onze samenleving. Link naar Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

Kwaliteit (toelichting)

Deze maatregel wordt afgesloten. De regiovisie is in 2024 vastgesteld en de verdere uitvoering vindt plaats binnen de regionale programma's. Daarmee vervalt de afzonderlijke maatregel als zelfstandig begrotingsonderdeel. In samenwerking met de regio geven we nog invulling aan regionale ambities en programma's, voor zover deze van meerwaarde zijn voor Texel en worden lokaal opgepakt.

Geld (toelichting)

Financiering komt voort uit gelabelde Iza gelden voor opstellen.

Tijd (toelichting)

Uitvoering van de projecten vindt plaats in de periode 2025-2029.

Verhoging preventiebudget

Het structureel verhogen van het preventiebudget dient om activiteiten die vallen binnen het preventiebeleid te blijven waarborgen. Het gaat om activiteiten, onder andere gericht op gezinnen, die in 2024 deels landelijk en regionaal worden gesubsidieerd, maar waarvan duidelijk is dat deze subsidies komen te vervallen. De activiteiten zijn van meerwaarde voor de Texelse samenleving. Zij verstevigen de sociale basis. Hoewel niet specifiek benoemd, wordt dit budget in 2025 gekoppeld aan TexelGezinnen. Naast de structurele verhoging wordt eenmalig nog € 20.000 beschikbaar gesteld, met als voorwaarde dat voor 2026 concrete afspraken, taken, doelstellingen en financiële afspraken op papier staan – met TexelGezinnen – ook in relatie tot andere instanties die in dat werkveld actief zijn, en daarbij betrekken of en welke meerwaarde de laagdrempelige en informele aanpak van Texelgezinnen hierin heeft.

Amendement begrotingsvergadering

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 6-6.1

Kwaliteit (toelichting)

Er is een beschikking 2025 afgegeven voor de basisactiviteiten van Texelgezinnen gericht op matching van steun- en vraaggezinnen. Hieraan zijn voorwaarden verbonden om tot concrete afspraken, taken, doelstellingen en financiële afspraken met Texelgezinnen te komen. Aan de hand van kwartaalrapportages is de voortgang gemonitord.

Geld (toelichting)

€ 35.000 structureel | begroting 2025

Tijd (toelichting)

We willen de voortgangsrapportages van 2025 van Texelgezinnen gebruiken om tot afspraken te komen, waardoor we meer tijd nodig hebben om de evaluatie te kunnen uitvoeren. Om die reden is besloten om de evaluatie in Q1 2026 uit te voeren. In Q4 worden deze resultaten gedeeld.

Wat gaan wij ervoor doen?

6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Waar hebben wij al op ingezet?

Stimuleren van initiatieven huisartsen en zorgaanbieders die belangrijke zorgfuncties bij elkaar vervullen

We stimuleren initiatieven van huisartsen en andere zorgaanbieders die belangrijke zorgfuncties bij elkaar willen brengen, om daarmee de krachten te bundelen en meer faciliteiten naar het eiland te brengen. We sturen op de versterking van de samenwerking tussen partners op het gebied van zorg. Hierin faciliteert de gemeente door gronden van het project Gezondheidscluster bouw- en woonrijp te maken en deze voor de locaties van een gezondheidsplein (apotheek) en een gezondheidscentrum ter beschikking te stellen. Tevens zullen we mogelijk een geldlening verstrekken voor de bouw het Gezondheidscentrum.

Kwaliteit (toelichting)

Partijen hebben met elkaar voor het Gezondheidscentrum een Programma van Eisen met bijbehorende businesscase opgesteld waarin vele Texelse Stichtingen/Fondsen hebben aangegeven, bereid te zijn om schenkingen/leningen te verstrekken om de realisatie van het Gezondheidscentrum mogelijk te maken. Op basis van de businesscase heeft de gemeenteraad op 17 december 2025 besloten om onder voorwaarde een lening te verstrekken voor de bouw van het pand. Op basis daarvan is een Samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen alle stakeholders om de bouw- en exploitatie van het Gezondheidscentrum tot een positief resultaat te brengen.

Inmiddels ligt er voor het Gezondheidscentrum een voorlopig ontwerp en is de omgevingsvergunning aangevraagd. Voor het Gezondheidsplein wordt naar verwachting eind 2026 de omgevingsvergunning aangevraagd. Verder zullen wij als gemeente de locatie in het 4^{e} kwartaal bouwrijp maken zodat in de eerste helft van volgend jaar mogelijk gestart kan worden met de bouw van het Gezondheidscentrum en het Gezondheidsplein. Voor het 3^{e} beschikbare kavel binnen het project wordt nog een partij gezocht

Tijd (toelichting)

Op 17 december is het besluit genomen om onder voorwaarden een annuïtaire lening te verstrekken aan de stichting van het Gezondheidscentrum voor de bouw van het pand. Daarnaast is het besluit genomen om in te stemmen met negatievere grondexploitatie.

Wat gaan wij ervoor doen?

6.3 Inkomensregelingen

Wat gaan wij ervoor doen?

6.4 WSW en beschut werk

Wat gaan wij ervoor doen?

6.5 Arbeidsparticipatie

Waar hebben wij al op ingezet?

Formatieuitbreiding Teamleider Huis van Ontwikkeling

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Interne procedure is uitgezet, daaruit is geen kandidaat gekomen. Daarna extern uitgezet, hier is een geschikte kandidaat gevonden.

Geld (toelichting)

Vacatureruimte is ingevuld.

Nieuwe locatie Huis van Ontwikkeling

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Het Huis van Ontwikkeling moet 21 september het huidige pand de oude basisschool de Fontein / Kompas school verlaten en zullen verhuizen naar een tijdelijke locatie in afwachting van een definitieve plek.

Geld (toelichting)

Ivm het verhuizen naar een tijdelijke locatie graag het budget overhevelen naar 2027 zodat er middelen beschikbaar zijn voor de inrichting van de definitieve locatie in 2027.

Wat gaan wij ervoor doen?

6.713 Dagbesteding (Wmo)

Wat gaan wij ervoor doen?

6.72a Jeugdhulp begeleiding

Waar hebben wij al op ingezet?

Regionaal expertise team

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Het betreft hier reguliere werkzaamheden waarvoor de middelen per 2025 structureel in de begroting zijn opgenomen onder Jeugd.

Versterken team Jeugd

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 is er ingezet op de inzet van senior klantmanagers ter begeleiding van de huidige klantmanagers in verband met personele wisselingen.

Geld (toelichting)

€ 107.500 incidenteel aangevraagd, betreft inhuur ter versterking huidige klantmanagers.

Programma 7

Wat gaan wij ervoor doen?

7.2 Riolering

Waar hebben wij al op ingezet?

Opstarten aanbesteding vrachtwagen/kolkenzuiger

De kolkenzuiger is in 2026 afgeschreven en moet worden vervangen. Via dit voorstel vragen wij een krediet aan om de contractdocumenten te schrijven en de aanbesteding op te starten. Door de lange levertijden van voertuigen en opbouw starten we bijtijds om de vervanging in 2026 te kunnen realiseren.

Deze voorbereidingskosten schrijven we mede af op de investering van de kolkenzuiger.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 7-7.2

Kwaliteit (toelichting)

Aanbesteding geslaagd, opdracht kolkenzuiger verleend. Levering waarschijnlijk april 2028!! aanbesteding is geslaagd, krediet voor voorbereiding kan afgerond worden

Geld (toelichting)

€ 15.000 | begroting 2025

De afschrijftermijn voor de kolkenzuiger is 8 jaar.

Tijd (toelichting)

Voorbereiding intern gestart, extern (maken bestek) vanaf eind 2025.

Pick- Up pompenonderhoud aanschaffen

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-707

2023 De pick-up is aan vervanging toe. Vanwege de corona- pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotive industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.

Raadsbesluit 09-11-2023 voorstel begroting 2024-707

2024 De pick-up pompenonderhoud is aan vervanging toe. Vanwege de uitvoering van de taken is in plaats van een pick-up een 'lichte' vrachtauto benodigd. Voor het onderhoud aan de rioolgemalen voldoet de huidige pick-up wagen niet. Door het aanschaffen van een lichte vrachtwagen voldoen we aan de maximale beladingseisen die gelden.

Link naar begroting 2023

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

De aanbesteding leverde in eerste instantie geen resultaat. De aanbesteding is opnieuw opgestart. In tweede instantie ook geen inschrijvers, daarna is één op één onderhandeld en gegund. Het krediet kan nog niet worden afgesloten.

Geld (toelichting)

2023-707 € 14.000 investering.
De Pick-up is aan vervanging toe. Vanwege de corona- pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotive industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.

2024-707 € 33.000 investering.
De bestaande Pick-Up is aan het einde van zijn technisch levensduur. Er is dekking aanwezig voor € 67.000, beschikbaar gesteld via de programmabegroting van 2023. Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 100.000.

Levering q3 2026

Tijd (toelichting)

Dit voertuig wordt eind 2026 geleverd.

Wat gaan wij ervoor doen?

7.3 Afval

Waar hebben wij al op ingezet?

Investering Fase I Recycleplan 24-30

Conform het in juli 2024 vastgestelde Recycleplan wordt geïnvesteerd in minicontainers, ondergrondse papiercontainers, gft verzamelcontainers, toegangscontrole voor bestaande containers en een voorbereidingskrediet voor het aanschaffen van een extra inzamelvoertuig. Uitbreiding in het budget 2027 is nodig in verband met slechte kwaliteit van zuilen, waar géén toegangscontrole ingebouwd kan worden.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 7-7.3

Kwaliteit (toelichting)

De wijze van inzameling is vastgelegd in het recycleplan 2024-2030. In 2026 en verder worden de maatregelen uit het recycleplan gefaseerd uitgevoerd en geïmplementeerd, alles gericht op betere afvalscheiding en streven naar zo min mogelijk restafval (verbranding). Dat doen we door:

Inbouwen toegangscontrole op de ondergrondse containers en toegangspas beschikbaar stellen voor zowel de ondergrondse als het Recycleplein "De Hamster"

De controle op de minicontainers uit te gaan voeren of deze wel of niet legaal geleegd worden

De beschikbare data om te gaan zetten in data ten behoeve van de raadsvraag scheiding huishoudelijk en toeristisch afval

We gaan de inzamelschema's aanpassen voor toeristisch afval. Waardoor de hoeveelheden op de strandafslagen en in de zwerfafvalbakken geregistreerd kunnen worden als toeristisch afval.

Na de eerste evaluatie van bovenstaande acties kunnen we wellicht aanpassingen in de inzamelfrequentie uitvoeren; vaker grondstoffen en minder vaak restafval ophalen

Het voorbereidingskrediet voor de achterlader is toegewezen aan Functioneel Beheer

Geld (toelichting)

Meerdere afschrijvingstermijnen
€ 75.000 ondergrondse containers toegangscontrole gebruik binnen budget
€ 177.000 GFT verzamelcontainers vertraging tot 2027
€ 400.000 aanleg nieuwe OG systemen woonwijken; invoering in Mozard en aanpassing systemen binnen budget Uitbreiding in tussenrapportage 2026 aanschaf nieuwe zuilen afschrijving in 10 jaar

Voor 2027:

Uitbreiding inzameling OPK met € 24.000 incidenteel

Uitbreiding perscontainers zwerfafval (grootboeknummer 7126093) met € 30.000 incidenteel

Uitbreiding Onderhoud inzamelmiddelen (grootboeknummer 6730005) met € 56.500 structureel

aankopen en vervangen papierbakken (beugelbakken voor zwerfafval) (grootboeknummer 6210034) met € 25.000 structureel

Uitbreiding ondergrondse inzamelvoorzieningen en vervanging afgeschreven inzamelvoorzieningen voor glas, papier en restafval € 150.000 afschrijving in 10 jaar

Aanschaf en plaatsing milieu straat Beatrixlaan "oude Jozefschool" € 50.000 afschrijving in 10 jaar

De nog niet gebruikte kredieten verzoek door te zetten naar 2027

Tijd (toelichting)

Op dit moment komt de eerste informatie uit het systeem, betreffende minicontainers. De laatste ondergrondse papiercontainers worden in februari 2026 geplaatst. de toegangscontrole wordt in Q1 2026 geplaatst. Een extra investering voor 53 zuilen waar geen toegangscontrole ingebouwd kan worden ivm slechte kwaliteit volgt nog, wanneer een offerte beschikbaar is.

Ondergrondse afvalcontainers beheren

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-701

Om oneigenlijk gebruik tegen te gaan, heeft het de voorkeur om alle ondergrondse containers van een toegangssysteem te voorzien. We maken gebruik van de milieupas, die voor de ondergrondse en toegang tot de Hamster geschikt is. De Hamster is volledig operationeel, de ondergrondse zullen we in 2027 in etappes aan gaan zetten.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Betreft uitvoering van een maatregel uit het Recycleplan. Hierin is invoering van een compleet management systeem opgenomen, waar pastoegangscontrole voor de ondergrondse afvalcontainers onderdeel van uitmaakt.

Geld (toelichting)

Budget wordt in 2026 volledig benut.

Tijd (toelichting)

Maakt onderdeel uit van de implementatie van het Recycleplan. Uitvoering vindt met name in 2026 plaats, in samenhang met de invoering van een milieupas.

Ondergrondse afvalcontainers zwerfafval aanschaffen en plaatsen

Raadsbesluit 09-11-2023 voorstel begroting 2024-708

Persafvalcontainers voor zwerfafval dragen bij aan een duurzame afvalinzameling door extra capaciteit en er zijn minder transportbewegingen nodig. Ze zijn goed zichtbaar en zijn strategisch geplaatst en effectief te legen.

De beugelbakken worden uitgebreid op verzoek van inwoners, dorpscommissies en aanvragen vanuit intern gemeente Texel. Het legen wordt gedaan door medewerkers van de Bolder.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

Alle beugelbakken zijn met een sleutel te openen en te sluiten, hierdoor gaan de sloten veel minder snel kapot.

Geld (toelichting)

De containers worden in 10 jaar afgeschreven.

Tijd (toelichting)

Project omwisseling is afgerond.

Ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-710

Uitbreiden/vervangen en optimaliseren areaal ivm woningbouw in alle dorpen

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Er moeten nog nieuwe appartementencomplexen voorzien worden van ondergrondse containers. In 2027 in ieder geval Beatrixlaan "oude Jozefschool" en uitbreiding/vernieuwen van papier- en glascontainers is gewenst.

Geld (toelichting)

Vanwege de geplande woningbouw Beatrixlaan en veroudering van de glasbakken wordt rekening gehouden met het plaatsen van 20 containers. Nog steeds actueel

Tijd (toelichting)

In uitvoering, planning is afhankelijk van voortgang woningbouw projecten.

Structurele en incidentele kosten Fase I Recycleplan 24-30

De verwachting is dat door invoering van de maatregelen voor Fase I uit het Recycleplan er minder restafval wordt opgehaald waardoor er structureel een besparing is, waardoor de structurele kosten op een negatief bedrag uitkomen.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 7-7.3

Kwaliteit (toelichting)

Er zal in 2027 ook weer volop aandacht besteed worden aan de communicatie, met name rondom het gebruik van de milieupas en de afval scheiding.

Geld (toelichting)

Onderhoud inzamelmiddelen (grootboeknummer 6730005) uitbreiding met € 56.500 ivm afvalcoaching etc.

Tijd (toelichting)

Onderzoek en communicatie over het Recycleplan zijn een doorlopend proces, waar in 2025 ook uitvoering aan is gegeven.

De inzet van afvalcoaches en het opzetten van een medische regeling worden pas in 2026 opgepakt.

Wat gaan wij ervoor doen?

7.4 Milieubeheer

Waar hebben wij al op ingezet?

Bestemmingsreserve aanpak energiearmoede

Raadsbesluit 19-07-2023

Overwegende
• dat de specifieke uitkering uit 's Rijks kas onder voorwaarde is verstrekt; deze middelen worden besteed aan ondersteuning van huishoudens (huurder en eigenaar-bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen;
Besluit
1. akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van € 409.928 ter uitvoering van de aanpak energiearmoede;
2. ter dekking hiervoor de Specifieke uitkering van het Rijk € 234.928 te gebruiken en ten laste van de bestemmingsreserve aanpak energiearmoede € 175.000 over te hevelen naar het budget aanpak energiearmoede.

Link naar raadsbesluit 19-07-2023

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 is gestart met twee nieuwe projecten: de pilot circulaire gordijnenactie en de oprichting van een lokale energiebank. Voor de circulaire gordijnenactie wordt samengewerkt met de Fixbrigade Texel. Huishoudens met een laag inkomen en een verhoogd risico op energiearmoede kunnen hierbij kosteloos isolerende gordijnen ontvangen.

Met de oprichting van een lokale energiebank, waarbij energiecoaches worden ingezet, worden huishoudens ondersteund bij het besparen van energie en het verlagen van hun energielasten. Aan het college wordt een voorstel voorgelegd om hiervoor vanuit de energiegelden een eenmalige subsidie beschikbaar te stellen. Daarmee wordt de ondersteuning van kwetsbare huishoudens voor de komende jaren geborgd.

Geld (toelichting)

2023: € 409.928 incidenteel

2023: Dekking: € 234.928 Specifieke uitkering van het Rijk en € 175.000 uit bestemmingsreserve aanpak energiearmoede

2024: derde tranche SPUK van het Rijk ontvangen € 97.021

Tijd (toelichting)

deadline voor het uitvoeren van maatregelen gericht op energiearmoede is door het Rijk verlengd van 31-12-2025 naar 31-12-2027

Circulaire economie en stikstofaanpak

Raadsbesluit 09-11-2023 voorstel begroting 2024-705

Wij streven ernaar om uiterlijk in 2050 volledig circulair te zijn. Dit past binnen het rijksbeleid. Om dit te bereiken zullen er in 2025 een aantal onderzoeken moeten worden uitgevoerd om te kijken langs welke weg deze ambitie gerealiseerd kan worden. Ook dient onderzocht te worden welke projecten/acties voor onze gemeente het beste passen om de gewenste circulariteit te realiseren. Hier ligt ook een kans voor de aanpak van de stikstof problematiek, door in gezamenlijkheid met de betrokken sectoren te onderzoeken welke circulaire initiatieven op Texel en passend bij Texel mogelijk zijn en direct een bijdrage zullen leveren aan de vermindering van de stikstof.

Op het gebied van Circulaire Economie is regionaal een aantal voorstellen gedaan ten behoeve van onder andere de regiodeal NHN. Dat heeft tot op heden geen geld voor de gemeente gekost.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

€ 50.000 is gereserveerd voor aanpak Circulaire Economie en € 30.000 voor stikstof

De ambtelijke inzet, onderzoeken en middelen zijn tot op heden zonder extra kosten uitgevoerd.

Geld (toelichting)

2024-705 € 80.000 Incidenteel

Dit geld zal niet in 2026 worden uitgegeven. Voorgesteld wordt om het resterende budget over te hevelen naar 2027.

Tijd (toelichting)

In de eerste helft van 2027 zal duidelijk worden of de noodzaak bestaat om het budget in te zetten of de genoemde reservering laten vervallen.

Elektrificeren wagenpark Gemeentewerken

Raadsbesluit 20-09-2023

Overwegende
• overwegende dat een deel van het voertuigenpark van gemeentewerken technisch en economisch is afgeschreven of er in een nieuw voertuig geïnvesteerd kan worden dit moment aan te grijpen een duurzaamheidsslag te maken in verdere elektrificeren van het wagenpark.
Besluit
1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 434.500 voor het vervangen van bestaande voertuigen van gemeentewerken door elektrische voertuigen. Het totaal bedrag voor aanschaf van deze voertuigen bedraagt € 585.000, via de begroting 2021 en begroting 2023 is reeds € 150.500 beschikbaar gesteld waardoor per saldo € 434.500 benodigd is.
2. De reeds beschikbaar gestelde kredieten voor het fossiele wagenpark(vervangingsinvestering 2021 en voorstel 2023-711) om te zetten naar het krediet voor elektrificeren van het wagenpark gemeentewerken.
3. Een krediet beschikbaar te stellen van € 71.000 voor het aanpassen en uitbreiden van de oplaadvoorzieningen.
4. De extra kapitaallasten van de besluitpunten 1 tot en met 3 ad € 89.707 vanaf 2024 structureel beschikbaar te stellen en dit mee te nemen met de programmabegroting 2024.
5. De in de begroting opgenomen bedragen voor brandstof ad € 8.417 van de te vervangen voertuigen, beschikbaar te stellen voor onderhoud en verzekering van het voertuig handhaving (€ 3.000) en voor onderhoud van de oplaadvoorzieningen (€ 5.417).

Link naar raadsbesluit 20-09-2023

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-711

De bestelauto voor de ongediertebestrijding is afgeschreven en moet vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 21.000 (zie Hoofdstuk Financieel perspectief
2023-2026 Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 31.000 excl. btw.

Link naar begroting 2023

Link naar begroting 2021

Kwaliteit (toelichting)

Alle voertuigen zijn geleverd.

Geld (toelichting)

2023 20-09-2023: € 434.500 investering in elektrische voortuigen

2023 20-09-2023: € 71.000 investering oplaadvoorzieningen

2023-711: € 31.000 investering

2021 vervangingsinvestering

Totaal extra kapitaallasten € 89.707 opnemen in programmabegroting 2024

Tijd (toelichting)

aanbesteding overige 5 voertuigen in 2024

Laatste voertuig wordt begin 2026 geleverd, hierna kan dit project afgesloten worden. Enkele voertuigen zijn al een tijd in gebruik, en op voertuigniveau geactiveerd.

Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-706

De energierekeningen voor woningen moeten omlaag en woningen moeten worden klaargestoomd voor een duurzame toekomst. Een vierjarig subsidiefonds voor inwoners wordt opgericht om duurzame investeringen in woningen te bevorderen. Behalve voor eigenaren van woningen wordt dit fonds ook bereikbaar voor huurders die kleine investeringen willen doen.

Link naar begroting 2023

Amendement 7-11-2024 bij het voorstel Beleidsplan Groene infrastructuur

Een subsidie optuigen voor groene daken en groene gevels, en dit te financieren uit de gereserveerde gelden voor het subsidiefonds.

Kwaliteit (toelichting)

Binnen de lokale isolatieaanpak Texel Isoleert! zijn de eerste subsidieaanvragen toegekend aan bewoners. Daarnaast zijn er inmiddels circa 600 adviesgesprekken gevoerd.

Dit najaar wordt de regeling voor groene daken en gevels aan het college voorgelegd.

Met het resterend budget worden P10 meters gekocht die beschikbaar worden gesteld aan huurders via de FIXbrigade Texel en Energiebank Texel. Een P10 meter maakt het actuele energieverbruik inzichtelijk en helpt bewoners gericht energie te besparen.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-706

2023 € 500.000 / 2024 € 500.000 / 2025 € 500.000 / 2026 € 500.000

€ 2.000.000 over een periode van 4 jaar beschikbaar te stellen voor de duurzame investeringen in woningen, dekking begroting 2023.

Tijd (toelichting)

Van het beschikbare budget voor het opzetten van een vierjarig subsidiefonds is 1.666.000 beschikbaar gesteld voor de lokale isolatieaanpak Texel Isoleert! Hierdoor is het subsidiebedrag per woning verhoogd en is een extra doelgroep toegevoegd. Het resterende budget wordt gebruikt om in 2026 een subsidie op te zetten voor groene daken en gevels en een regeling gericht op energiebesparing in huurwoningen.

Stookverbod bij code rood of oranje

Toelichting
Houtstook is een belangrijke bron van luchtverontreiniging. Ongeveer 25% van het fijnstof (PM2,5) in de lucht komt door 1 houtstook. Hoewel slechts 15% van de mensen een houtkachel of open haard bezit in Nederland, ervaart 25% van de bevolking overlast. Vooral kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met luchtwegaandoeningen worden getroffen.
En dat geldt ook voor mensen op Texel, gezien het feit ook dat de gemeenteraad hier regelmatig brieven over ontvangt (zie bijvoorbeeld brief)

Een verbod op houtstook bij slechte luchtkwaliteit vermindert gezondheidsrisico's en bevordert een schone leefomgeving, en dat willen wij dus: dat er (onder voorwaarden) een verbod komt voor houtstook bij code oranje en rood. Daarnaast willen wij dat er een gemakkelijke manier van overlast-melding mogelijk wordt, via bijvoorbeeld de Stookwijzer of via eigen meldingen-systeem van de gemeente. Dit alles willen wij omranden met een bewustwordingscampagne.
We hopen dat dit inwoners ook aanmoedigt om bewust en verantwoord met houtstook om te gaan. Zo worden de gezondheid en leefbaarheid van alle inwoners beschermd.

Volgen meldingen
En als uit de periodieke analyse van de overlastmeldingen blijkt dat er geen verbetering optreedt, er sprake blijft van herhaalde meldingen, overwegen wij een voorstel waarbij aan het stookverbod een boetebeding wordt gekoppeld.
Vandaar deze motie.

Link naar motie 16-04-2025: Stookverbod bij code rood of oranje

Kwaliteit (toelichting)

Motie is uitgevoerd, in de RIB van 27 mei 2026 (zaaknummer 3657953) is de raad hierover geinformeerd.

Geld (toelichting)

n.v.t.

Tijd (toelichting)

Motie is in uitvoering. Medio september wordt de raad hierover middels een rib geïnformeerd.

Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

De strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2024-2028 is door het college en de raad akkoord bevonden .

In 2025 zijn we verdergegaan met de uitvoering van de in de uitvoeringsagenda opgenomen projecten zoals het aanstellen van een beleidsmedewerker klimaatadaptatie, het meedoen aan het NK-Tegelwippen, de inventarisatie van verbreding waterberging, en het opstellen van een communicatiestrategie. Q1 2026 beginnen we met het opstellen van een lokaal hitteplan en de subsidieregeling voor klimaat adaptieve maatregelen voor particuliere woningen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 zijn we verdergegaan met de uitvoering van de in de uitvoeringsagenda opgenomen projecten zoals het aanstellen van een beleidsmedewerker klimaatadaptatie, het meedoen aan het NK-Tegelwippen, de

inventarisatie van verbreding waterberging, en het opstellen van een communicatiestrategie. Q1 2026 beginnen we met het opstellen van een lokaal hitteplan en de subsidieregeling voor klimaat adaptieve maatregelen voor particuliere woningen.

Geld (toelichting)

Alle maatregelen/ actiepunten die beschreven staan in de strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2024-2028 worden betaald uit de bestaande (incidentele) budgetten.

Tijd (toelichting)

De strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2024-2028 is door het college en de raad vastgesteld .

Uitwerking inwonersberaad

Link naar programmabegroting 2026

In het raadsbesluit 3548845 - Advies Inwonersberaad Voldoende energie is structureel jaarlijks €170.000 beschikbaar gesteld voor uitwerking van het Inwonersberaad.

Kwaliteit (toelichting)

Het beschikbare budget voor 2027 wordt als volgt ingezet:

- Projectondersteuner energie
- Ontwikkeling Energiehub, plan en ontwerpfase
- Studie eilandbatterij

Geld (toelichting)

Begroting: 2026-7-7.4:

2026: €170.000
2027: €170.000
2028: €170.000
2029: €170.000

Tijd (toelichting)

Voor de uitwerking van het inwonersberaad wordt jaarlijks een plan gemaakt voor de in te zetten middelen.

Programma 8

Wat gaan wij ervoor doen?

8.1 Ruimte en leefomgeving

Waar hebben wij al op ingezet?

Geen campers in de dorpscentra

Het toeristenseizoen staat weer voor de deur en we verheugen ons op een gezellige drukte. Het gevoel van drukte wordt vaak negatief beïnvloedt door te veel blik op de weg. Ook campers in de dorpscentra dragen daaraan bij. Daarom willen we campers uit de smalle straten van de dorpskernen weren. Het college stelt dat een camperverbod formeel niet mogelijk is, omdat een camper als voertuig niet valt uit te zonderen van andere voertuigen. Een gebiedsontzegging en een verbodsbord zouden daarom niet mogelijk zijn.

Wel maakt het college nu gebruik van informerende bebording, zoals in Oudeschild, waar campers gewaarschuwd worden dat het een krappe verkeerssituatie betreft. Wij denken dat bestuurders van campers ook zelf niet in de krappe straten van de dorpskernen verzeild willen raken.

In andere gemeenten (zoals Ommen, Zaanstad) is een camper(parkeer)verbod voor bepaalde gebieden/parkeerterreinen wel vastgelegd in de APV. Die omschrijvingen zijn gebaseerd op bijvoorbeeld landschappelijke verstoring. Wij dagen het college uit om voor onze pittoreske dorpskernen ook een formulering te vinden.

Link naar motie 16-04-2025: Geen campers in de dorpscentra

Kwaliteit (toelichting)

We hebben overleg gevoerd met alle Dorpscommissies waaruit bleek dat er een aantal dorpen overlast ervaren met betrekking tot het inrijden van campers en caravans in de centra. Dit gaat om: Den Burg, Den Hoorn, Oudeschild, Oosterend en De Cocksdorp.

Als eerste actie gaan we ontmoedigingsborden plaatsen en daarnaast de flyer welke toeristen met campers aanpassen. Hierin zal een richtlijn komen met betrekking tot het binnen rijden van dorpscentra en zal er een kaart worden opgenomen waar camperbezitters wel kunnen parkeren. Deze kaart zal eerst alleen van Den Burg zijn maar is digitaal op te vragen middels een QR-code waardoor aanpassingen makkelijk kunnen worden gedaan en uitbreiden naar andere dorpen dus ook eenvoudig is op het moment dat daar geschikte parkeervoorzieningen zijn getroffen.

update 13-01-2026 De parkeerplaatsen waar wel geparkeerd kan worden met een camper zijn aangegeven op de Site Parkeren op Texel.

Na vaststelling van het Mobiliteitsprogramma wordt er een uitvoeringsagenda gemaakt waarin onderzoeken van een structurele maatregel wordt opgenomen.

update 10-08-2026 naast uitbreiding van een aantal verwijzingsborden voor campers om te parkeren zijn de parkeerterreinen binnen het gebied met de (niet handhaafbare) verbodsborden voorzien van onderborden met de tekst "parkeren in een vak" waarmee handhaven op voertuigen die op twee of meer vakken staan mogelijk is.

Daarnaast blijven we monitoren en gaan we aan de slag met een uitvoeringsagenda van het Mobiliteritsprogramma als deze is vastgesteld.

Geld (toelichting)

Bebording € 2000,-

Tijd (toelichting)

Plaatsen bebording is reeds uitgevoerd.

gereedmaken flyer medio augustus.

update 13-01-2026 Na vaststelling Mobiliteitsprogramma dit verder opnemen in de uitvoeringsagenda.

Handhaving en toezicht VTH

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Werving en selectie is bij een externe partij weggezet voor de functie Beleidsadviseur VTH.

Geld (toelichting)

Nog niet besteed.

Laatste kans voor goed onderkomen personeel

De exploitant van Strandpaviljoen Paal 28 heeft gevraagd om voor een periode van 10 jaar nog eens 10 stacaravans te laten staan voor de huisvesting van tijdelijk personeel op het perceel Krimweg 44 in De Cocksdorp. Dit is een herhaling van de situatie van de afgelopen 10 jaar, en de raad wordt voorgesteld de gevraagde medewerking niet te verlenen. Het college heeft daar ook goede redenen voor; het is bijvoorbeeld goed mogelijk om het tijdelijk personeel in een volgens de regels omgebouwde loods onder te brengen.
Wij willen dat deze langslepende zaak goed wordt opgelost, en denken dat er omstandigheden zijn die ertoe hebben geleid dat de aanvrager tot nu toe geen inpandige huisvesting heeft kunnen realiseren. Daarom vinden we dat er een laatste kans moet zijn: binnen de realistische termijn van twee jaar moet er die huisvesting door de eigenaar zijn gerealiseerd.
Vanzelfsprekend telt in de twee-jaartermijn onverwijtbare vertraging niet mee.

Link naar motie 17-09-2025: Laatste kans voor goed onderkomen personeel

Kwaliteit (toelichting)

Initiatiefnemer is nog bezig met de voorbereiding van de aanvraag omgevingsvergunning.

Stand van zaken d.d. 22-07-2026: Aanvrager slaagt er niet in om een nieuw bedrijfsgebouw te realiseren. Aanvraag daarvoor is ingetrokken. Eerder bestuurlijk advies voor raad over aanvraag plaatsing (sta)caravans voor tijdelijk personeel is weer actueel en moet weer voor behandeling in raad worden geagendeerd. Daarvoor is er een gesprek geweest met de wethouder. Er komt een nieuwe/verbeterde onderbouwing, c.q. aangepaste aanvraag. Vervolgbesluitvorming in college en raad wordt voorbereid. Hierbij wordt ook de motie (en de consequenties daarvan) betrokken. Het streven is om dit onderwerp opnieuw te agenderen in de raad(scommissie) van oktober 2026.

Geld (toelichting)

N.v.t.

Tijd (toelichting)

Initiatiefnemer heeft tot 17 maart 2026 de tijd om een nieuwe aanvraag omgevingsvergunning in te dienen, conform voorwaarden geformuleerd in de aangenomen motie van de raad.

Omgevingsvisie vaststellen

Omgevingsvisie

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Elke gemeente moet een omgevingsvisie binnen 3 jaar vaststellen .

De kadernotitie is door de raad vastgesteld en geeft leidraad aan het proces.

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereiding van de Omgevingsvisie is in september 2025 weer opgepakt en wordt vastgesteld in Q1 2027.

De wettelijke termijn voor vaststelling wordt hiermee niet gehaald, maar dit heeft geen juridische consequenties.

Geld (toelichting)

Budget voor externe ondersteuning van budget Omgevingswet.

Tijd (toelichting)

Ontwerp ter visie voor de zomer 2026, vaststelling door raad in Q4 2026.

Ondersteuning bij opzetten regels en structuur Omgevingsplan

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-312

Het Omgevingsplan van rechtswege bevat per 1-1-23 de bruidsschat, verordeningen en bestemmingsplannen. Voor het kunnen wijzigen en opstellen van een (nieuw) Omgevingsplan is het handiger als een nieuwe duidelijke structuur met duidelijke handhaafbare regels beschikbaar zijn, het liefst een opzet die ook tot het definitieve omgevingsplan leidt. Het komen tot de regels en basisstructuur vergt menskracht en expertise.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereiding voor het nieuwe omgevingsplan loopt. Het casco voor de kernen is in voorbereiding.

Geld (toelichting)

Kosten externe begeleiding uit budget Omgevingswet.

Tijd (toelichting)

Er wordt een casco wijziging omgevingsplan voor Oosterend voorbereid. Daarmee wordt de structuur en een set basisregels van de toekomstige wijzigingen van het omgevingsplan vorm gegeven.

Ook voor het zeegebied wordt een standaard basis set regels voorbereid samen met de andere 13 waddengemeenten

Ontwikkelen Groene Plaats fase 2

College-uitvoeringsprogramma 8.16 : We beginnen zo snel mogelijk met het ontwikkelen van Groeneplaats fase 2, geen winkels of horeca, maar wel met enkele openbare voorzieningen.

Kwaliteit (toelichting)

"Inventarisatie kaders, wensen en uitgangspunten bespreken met de raad. Er is een relatie met het realiseren van tentoonstellingsruimte archeologie in Den Burg.
In principe in een ria, geen raadsvoorstel. "

Juli 2026:
De RIA is vertraagd. Naar verwachting 2e helft 2026.

College uitvoeringsprogramma

Geld (toelichting)

Op dit moment niet van toepassing.

Tijd (toelichting)

Raadsinformatieavond 2e kwartaal 2026. Conform Lange Termijn Planning.

Paraplu bestemmingsplan Verblijfsrecreatie Texel

Het parapluplan op 18 maart 2025 in werking getreden. Er is 1 beroep ingesteld.

Kwaliteit (toelichting)

Het parapluplan is op 18 maart 2025 in werking getreden. Op 27 mei 2026 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak op het beroep gedaan. Het beroep is ongegrond. Het paraplubestemmingsplan is daarmee ongewijzigd gebleven en onherroepelijk geworden.

Geld (toelichting)

Binnen budget.

Tijd (toelichting)

Het parapluplan op 18 maart 2025 in werking getreden. Er is 1 beroep ingesteld. Wachten nu op uitnodiging van de Afdeling. Wordt in eerste helft 2026 verwacht.

Ter inzage leggen van het ontwerpbestemmingsplan De Koog- Stappeland met een bouwmogelijkheid voor 38 woningen

Raadsbesluit 10-07-2024 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan De Koog - Stappeland 2A

Raadsbesluit 19-12-2023

Het bestemmingsplan is op 10 juli 2024 door de raad vastgesteld en ligt nu ter visie voor beroep. Er is een anterieure overeenkomst aangegaan met de ontwikkelaar.

Kwaliteit (toelichting)

Het bestemmingsplan is op 10 juli 2024 door de raad vastgesteld en ligt nu ter visie voor beroep. Er is een anterieure overeenkomst aangegaan met de ontwikkelaar.

Tegen dit vastgestelde bestemmingsplan is beroep ingediend en dit beroep is afgehandeld.

Tijd (toelichting)

Zie onder.

Vaststellen bestemmingplan Woonzorglocatie Gasthuisstraat 2

Raadsbesluit 20-09-2023

Raadsbesluit 15-02-2023 ter inzage ontwerp bp Woonzorglocatie Gasthuisstraat II

Raadsbesluit 19-12-2017 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Den Burg, Woonzorglocatie Gasthuisstraat

Stand van zaken: bestemmingsplan is vastgesteld in de raad van 20 september 2023 en is ter inzage gelegd in december 2023. Hierop is beroep ingediend, deze beroepszaak loopt nog bij de raad van state. De Omgevingsvergunning is intussen verleend en derhalve kan de bouw van start. De beroepsprocedure heeft geen schorsende werking op de verleende vergunning.

Kwaliteit (toelichting)

Het bestemmingsplan is vastgesteld en heeft ter inzage gelegen voor beroep.

Er is beroep ingediend. Dit moet nog worden behandeld.

Geld (toelichting)

n.v.t.

Tijd (toelichting)

Zie onder.

Verhogen jaarlijkse bijdrage Vereniging van Eigenaren voor deel eigendom gemeente mbt gebouw hulpverleningsdiensten(ambulance, brandweer en politie)

Link naar programmabegroting 2026

In 2037 ontstaat een tekort in de financiële middelen van de VvE vanwege het Meerjarenonderhoudsplan. Daarom wordt vanaf 2025 aanvullend gespaard om dat tekort op te vangen.

Kwaliteit (toelichting)

Dat betekent een verhoging van de jaarlijkse dotatie aan het reservefonds van de VvE € 14.000,-.

Geld (toelichting)

€ 14.000

Vervangen Texel in Kaart

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Begin 2026 is een aanbesteding afgerond voor een nieuwe kaartviewer. Na de zomer start de implementatie. Daarmee wordt de huidige voorziening vervangen door een toekomstbestendige oplossing voor het ontsluiten van geografische informatie.

Geld (toelichting)

Voor de implementatie en het beheer van de nieuwe kaartviewer waren de aangevraagde middelen nodig. Deze inzet zorgt ervoor dat de bestaande voorziening tijdig en beheerst kan worden vervangen en dat de continuïteit van de dienstverlening geborgd blijft.

Voorstel ontsluiting Rietdijk en realiseren twee zomerhuizen - financiële consequenties en binden advies aanvraag omgevingsvergunning

Voor het bouwplan Marsweg Noord (nu de Rietdijk) is een voorstel gemaakt voor een hoofdontsluiting op de Waalderweg in plaats van de Marsweg. Onderdeel van dit voorstel is de bouw van twee nieuwe zomerhuizen op een perceel aan de Waalderweg. Hiervoor worden 10 slaapplaatsen verplaatst van het naastgelegen perceel Waalderweg 104, en vervallen ook 10 slaapplaatsen. In dit voorstel het advies om de benodigde financiële middelen voor de andere ontsluiting beschikbaar te stellen, en een positief bindend advies af te geven om de andere ontsluiting en de realisatie van de zomerhuizen mogelijk te maken.

Link naar voorstel 17-09-2025: Voorstel ontsluiting Rietdijk en realiseren twee zomerhuizen - financiële consequenties en binden advies aanvraag omgevingsvergunning

Kwaliteit (toelichting)

Zie boven.

Geld (toelichting)

De aanleg is binnen de geraamde kosten ad. € 250.000 afgerond. De kosten zijn vooralsnog op de grex Flexwoningen Marsweg geboekt. Bij de tussenrapportage 2026 volgt een alternatief dekkingsvoorstel ter uitvoering van het Amendement: 'Ontsluiting Rietdijk mag niet méér kosten'.

Tijd (toelichting)

De weg is in het 4e kwartaal 2025 aangelegd.

Wat gaan wij ervoor doen?

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Waar hebben wij al op ingezet?

Advies actualisatie grondexploitatie Gezondheidscluster Den Burg Zuid en verstrekken lening voor het Gezondheidscentrum

Met het gewijzigd vaststellen van de grondexploitatie Gezondheidscluster en het verstrekken van een lening van €2,5 miljoen onder voorwaarden wordt de realisatie van het Gezondheidscentrum kansrijk. Het betreft een centrum met daarin twee huisartsenpraktijken, een huisartsenpost, Starlet (bloedprikdienst), een dialysecentrum en diverse poli’s van het Noordwest ziekenhuis (NWZ).

Link naar raadsbesluit 17-12-2025: Advies actualisatie grondexploitatie Gezondheidscluster Den Burg Zuid en verstrekken lening voor het Gezondheidscentrum

Kwaliteit (toelichting)

Een stuurgroep met vertegenwoordigers van toekomstige huurders, Stichtingen/Fondsen en de gemeente hebben het PVE en bijbehorende businesscase opgesteld waarbij veel Texelse Stichtingen hebben aangeven, bereid te zijn om schenkingen/leningen te verstrekken om de realisatie van het Gezondheidscentrum mogelijk te maken. Inmiddels heeft de Stichting Zorgtoekomst Texel een architect geselecteerd en is de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend in juli 2026. Verder zal het Gezondheidsplein eind 2026 haar omgevingsvergunning indienen. Tevens zullen we in het 4e kwartaal 2026 de gehele locatie bouwrijp maken.

Geld (toelichting)

Door het college is €25.000,- beschikbaar gesteld om het haalbaarheidsonderzoek van het Gezondheidscentrum te faciliteren. Met het besluit van 17 december heeft de gemeenteraad ingestemd met een verslechtering van

de grondexploitatie met ca €100.000,- en het onder voorwaarden verstrekken van een lening van €2,5 mln aan de Stichting van het Gezondheidscentrum voor de bouw van het pand.

Tijd (toelichting)

Op 17 december 2025 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om onder voorwaarden een lening te verstrekken aan de Stichting van het Gezondheidscentrum voor de bouw van het pand en actualisatie van de grondexploitatie. Start bouw staat gepland voor 1e kwartaal 2027 en oplevering 4e kwartaal 2027/1e kwartaal 2028.

Amendement ontsluiting Rietdijk

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Het amendement is uitgevoerd. De weg is in het kader van het gebruik van De Rietdijk voor de opvang van Oekraïners bekostigd door het Rijk.

Geld (toelichting)

De kosten voor de weg zijn meegenomen in de SISa-verantwoording voor de opvang Oekraïners.

Wat gaan wij ervoor doen?

8.3 Wonen en bouwen

Waar hebben wij al op ingezet?

Actualiseren welstandsbeleid

Omschrijving

Na de afronding van de Omgevingsvisie (2027) worden de ruimtelijke ambities van de Omgevingsvisie vertaald naar concrete gebiedsgerichte criteria in de Nota Omgevingskwaliteit (vml. Welstandsnota). Dit wordt gedaan om, onder de omgevingswet, de ruimtelijke kwaliteit op het eiland te borgen.

Kwaliteit (toelichting)

In december 2025 is de startnotitie vastgesteld. Nadat de kadernotities in de raad zijn vastgesteld zal er met een extern bureau een Nota Omgevingskwaliteit worden opgesteld. Er zijn momenteel nog geen kosten gemaakt. In Q4 2026 of Q1 2027 zal er begonnen worden met het opstellen van de inventarisatie voor de nieuwe Nota Omgevingskwaliteit.

Geld (toelichting)

In de programmabegroting van 2026 is in totaal €70.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van de nota en het actualiseren van het welstandsbeleid (€30.000+€40.00).

Tijd (toelichting)

In 2026 zal er, na de verkiezingen, een kadernotitie in de gemeenteraad worden behandeld. Vaststelling Nota Omgevingskwaliteit is voorzien in de 2e helft van 2027.

Beleidsadviseur Wonen en medewerker Grondzaken

Link naar programmabegroting 2026

Kwaliteit (toelichting)

Vacature voor Beleidsadviseur Wonen is intern uitgezet en ingevuld.

Geld (toelichting)

Op dit moment wordt de vacature voor minder uren ingevuld dan aangevraagd. Hierdoor houden we geld over, in de toekomst zal er waarschijnlijk een urenuitbreiding plaatsvinden.

Doorstroming op de woningmarkt bevorderen

Raadsbesluit 02-11-2022 voorstel begroting 2023-809

Plan om doorstroming van senioren op de woningmarkt te bevorderen.

Link naar begroting 2023

Kwaliteit (toelichting)

Er is een wooncoach die is ondergebracht bij Stichting Texels Welzijn.

Geld (toelichting)

De wooncoach is onderdeel van het voorstel voor STW bij de programmabegroting 2027.

Tijd (toelichting)

Is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Woonvisie dat in 2026 en verder wordt uitgevoerd.

Extra personele capaciteit uitvoering Woningbouwprogramma Texel

Raadsbesluit 09-11-2023 voorstel begroting 2023-804

Er zijn veel plannen en ambities om het woningtekort aan betaalbare woningen op Texel aan te pakken. Dit kan niet zonder voldoende capaciteit en die is in de bestaande formatie niet beschikbaar. Dit betreft de hele keten van ontwikkeling vanaf het eerste idee: vanaf gebiedsontwikkeling via participatie, grondexploitatie, planologie, vergunningverlening, realisatie tot inspectie.

Link naar begroting 2024

Kwaliteit (toelichting)

2024 en 2025: Middelen zijn ingezet voor de aanpak van het woningtekort op Texel, waaronder de projecten in de buitendorpen, Texelwende, Rietdijk, Jozefschool. Restant is overgeheveld naar 2026 en wordt onder meer ingezet ten behoeve van de locaties Fonteinschool en Zeevaartschool.

Geld (toelichting)

2023-804 € 382.500 per jaar voor 2 jaar, dekking begroting 2023.

Tijd (toelichting)

De nieuwbouw van woningen conform Actieplan Wonen en Woningbouwprogramma Texel 2020-2030 ligt op schema.

Herontwikkeling locatie voormalige Fonteinschool

Conform de afspraak met de raad (raadsbesluit 24-05-2022) is het maximale verlies op de ontwikkelingen van de voormalige Fonteinschool en de Jozefschool €1.000.000. Via Raadsbesluit is de raad geïnformeerd over de ontwikkeling van de locatie voormalige Fonteinschool. Daarin is aangegeven dat bij de begroting 2025 een voorstel komt voor het instellen van een voorziening van €1.000.000 om het negatieve resultaat van de herontwikkeling te dekken. Link naar raadsbesluit 24-05-2022

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 8-8.3

Kwaliteit (toelichting)

De locatie Fontein wordt bijna volledig ingezet voor sociale woningbouw. Woontij is gestart met een stedenbouwkundige verkenning in relatie tot het gewenste programma. Er is verder gestart met de voorbereiding van de sloop (onderzoek flora en fauna) en overige onderzoeken (waaronder bodem, quickscan archeologie) en het opstellen van de grondexploitatie.

Geld (toelichting)

Er is een bestemmingsreserve ingesteld voor het tekort op de grondexploitatie.
De grondexploitatie wordt naar verwachting in het 4e kwartaal van 2026 vastgesteld en geopend.

Tijd (toelichting)

Besluitvorming raad over Grondexploitatie en programma naar verwachting tweede kwartaal 2026.

Inhuur handhavingsjurist

Bij de raadsvergadering van 9 november 2023 bij de behandeling van het agendapunt “Ontwerp-Programmabegroting 2024” is een amendement besproken maar niet ingediend voor het beschikbaar stellen van gelden voor de inhuur van 1fte aan extra handhavingscapaciteit. Daarna is een toezegging gedaan door het college (z3394987) om het amendement te bespreken bij de perspectiefnota 2025.

Het amendement geeft aan dat gevreesd wordt dat er ook in 2024 lange handhavingstrajecten zullen zijn. Daarbij de afspraak dat het college in 2026 de inzet evalueert, een inschatting maakt van de dan lopende zaken en de raad adviseert over de inzet (niet meer nodig, nogmaals incidenteel dan wel het in vaste dienst nemen) na 2026.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 8-8.3

Kwaliteit (toelichting)

De inhuur in 2026 is een voortzetting van de inhuur in 2025 en is nog hard nodig om de achterstanden weg te werken maar vooral om een tweetal jonge en relatief onervaren handhavingsjuristen te begeleiden en in te werken. De ervaring leert dat een onervaren jurist gedurende tenminste 2 a 3 jaren het vak moet uitoefenen alvorens zelfstandig alle werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Daarnaast blijkt de formatie van 2 handhavingsjuristen, gezien de werkinstroom momenteel onvoldoende om de achterstanden structureel weg te werken en de benodigde kwaliteit te kunnen bieden.

Geld (toelichting)

Totaal benodigd € 400.000,-

€ 130.000 incidenteel | begroting 2026 (reeds toegezegd)

Voorgesteld wordt om het inhuurbudget te verhogen met € 270.000 voor de begroting 2026.

Tijd (toelichting)

Geheel 2026.

Inhuur toezichthoudende taken op de bouw

In 2025 is tevergeefs ingezet op de werving van een toezichthouder bouw. Het is noodzakelijk om in het kader van de wettelijke taken en de verplichte VTH kwaliteitseisen, middelen te reserveren voor de inhuur van deze capaciteit tot het moment dat er vaste invulling voor deze functie is gevonden.

Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 8-8.3

Kwaliteit (toelichting)

Deze situatie duurt nog steeds voort. Het blijkt erg lastig om een toezichthouder voor de bouw te werven met als gevolg dat voortdurend moet worden ingehuurd om aan de wettelijke taken te voldoen. De huidige inhuur verloopt op 31 december 2026.

Nodig in 2026 is de inhuur van 1 fte senior toezichthouder voor de duur van 1 jaar, met de bijzondere opdracht om, zo mogelijk, een junior toezichthouder (in vaste dienst) op te leiden. Vanaf 1 januari 2027 is inhuur niet meer nodig.

Geld (toelichting)

€ 200.000 incidenteel | begroting 2026

Tijd (toelichting)

Onbepaald! In ieder geval tot eind 2026.

Juridische constructie ontwikkelen om woningen betaalbaar te houden

Raadsbesluit 09-11-2022 voorstel begroting 2023-807

Er zijn 2 moties aangenomen om woningen betaalbaar te houden. Over de mogelijkheden wordt eind dit jaar gerapporteerd.

Link naar begroting 2023

Link naar motie 24-05-2022 Koophuizen betaalbaar maken en houden

Link naar motie 24-05-2022 Betaalbare koopwoningen

Kwaliteit (toelichting)

Bij de recente nieuwbouw (bijvoorbeeld buitendorpen) is een regeling langjarige betaalbaarheid opgenomen. Rond het betaalbaar houden zijn landelijk veel ontwikkelingen. We kijken naar de mogelijkheden om aan te sluiten bij een (landelijk) initiatieven. Svn heeft bijvoorbeeld een erfpachtconstructie in voorbereiding. Is onderdeel uitvoeringsprogramma Woonvisie.

Geld (toelichting)

2023-807 incidenteel € 30.000. Een model te implementeren en te gebruiken bij de betaalbare koop, wordt overgeheveld naar 2027.

Tijd (toelichting)

Loopt door in 2026.

Locatie Oude Ulo -programma en exploitatie

Inmiddels locatie 'Voormalige Zeevaartschool'.
In juni 2026 heeft de raad onder meer besloten:
- de grondexploitatie locatie Voormalige Zeevaartschool te openen;
- er is een te ontwikkelen programma van 8 grondgebonden levensloopbestendige woningen vastgesteld;
- er zijn kaders vastgesteld waaronder de overdracht van de 'oudbouw' van de Voormalige Zeevaartschool kan plaatsvinden.

Het opstarten van de herontwikkeling sluit aan op de in gebruik name van het Thijssehuis medio 2026.

Kwaliteit (toelichting)

De voorbereidingen voor de sloop (behoudens oudbouw) en de verdere uitvoering van de grondexploitatie zijn gestart.

Geld (toelichting)

Het project wordt uitgevoerd binnen de financiële kaders van de grondexploitatie en de kaders voor de overdracht van de oudbouw aan de HVT,

Tijd (toelichting)

Het raadsvoorstel gaat naar het tweede kwartaal 2026, dit is reeds verwerkt in de LTP.

Mandaat voor budget Starterslening

Het college besluit de raad voor te stellen om het college mandaat te geven om extra budget voor de starterslening beschikbaar te stellen. Sinds 2023 zijn er veel nieuwbouwwoningen op de markt gekomen. Voor deze woningen is, zoals verwacht, dankbaar gebruik gemaakt van de starterslening. Voor de komende jaren staan er nog een aantal woningbouwprojecten in de planning. Zowel in de koop als huur categorie. Dit kan voor doorstroming zorgen, waardoor starterswoningen beschikbaar kunnen komen. Om snel te kunnen handelen wanneer het budget bij SVn op dreigt te raken vraagt het college mandaat aan de raad om extra budget beschikbaar te stellen tot een maximum van totaal € 2.000.000,-

Link naar raadsbesluit 07-05-2025: Mandaat budget starterslening

Kwaliteit (toelichting)

Het budget van € 2.000.000 is in mei 2025 beschikbaar gesteld. Dit budget wordt in delen overgemaakt naar SVn, op dit moment is er €750.000,- overgemaakt. Het resterende krediet is €1.250.000,- .

Geld (toelichting)

Geen bijzonderheden.

Tijd (toelichting)

Doorlopend. Op het moment dat het budget van € 2.000.000 opraakt zal er opnieuw worden geadviseerd.

Project flexwoningen Marsweg

Het college stelt de raad voor om in afwijking van bestaand beleid in te stemmen met de snelle realisatie van 90 sociale huurwoningen voor een periode van 15 jaar op de locatie Marsweg Noord, waarbij de gemeente zelf risicodragend realiseert en exploiteert. Een flexibele schil die een belangrijke bijdrage levert aan de volkshuisvestelijke taakstelling van de gemeente.

Raadsbesluit 17-04-2024

Overwegende
• dat het nodig is om op korte termijn te beschikken over een flexibele schil van sociale huurwoningen voor starters, jongeren, statushouders en ontheemden uit de Oekraïne;

Besluit
1. In afwijking van bestaand beleid het woningbouwplan Marsweg Noord – 90 flexwoningen sociale huur – voor rekening en risico van de gemeente te realiseren en exploiteren, waarbij dit woningbouwplan als een eenmalige uitzondering wordt beschouwd;
2. Een investeringskrediet ad. ca. € 12.750.000 inclusief btw ter beschikking te stellen voor de aanschaf en plaatsing van de woningen, waarbij de te activeren investering ca. € 10.000.000 (na aftrek subsidie punt 3. en de bijdrage punt 4.) bedraagt;
3. In te stemmen met een onrendabele top op de vastgoedexploitatie van ca. € 3.700.000 miljoen en daarvoor ten laste van de algemene reserve een bestemmingsreserve woningbouwplan Marsweg Noord te treffen waaruit de jaarlijkse tekorten op de
vastgoedexploitatie voor de komende 15 jaar worden afgedekt.

Onder de voorbehouden dat:
- het ministerie van BZK een subsidie ad. € 702.000 inclusief btw verstrekt op basis van
de 'Stimuleringsregeling Flex- en Transformatiewoningen 2023;
- de gemeente in aanmerking komt voor de 'Financiële herplaatsingsgarantie', waardoor de restwaarde van de woningen na 15 jaar op ca. € 1.300.000 inclusief btw kan worden gesteld;

Bijlagen
1. Concept-situatietekening woningbouwlocatie Marsweg Noord en Visualisaties
2. Rib Marsweg Noord d.d. 1 februari 2023 met brief Woontij
3. Risicoverdeling Rijksvastgoedbedrijf – gemeente (geheimhouding, ter inzage voor raads- en commissieleden via contact met de griffie)
4. Participatieverslag

Link naar raadsbesluit 17-04-2024

Link naar raadsbesluit 10-07-2024 Bindend advies Marsweg Noord

Raadsbesluit 14-12-2022 Project flexwoningen Marsweg

De gemeente zet met het Project Flexwoningen Marsweg vol in op de snelle realisatie van 222 flexwoningen, waarvan 152 sociale- en 70 middeldure huurwoningen. Het woningbouwproject wordt gerealiseerd op twee gebieden aan de Marsweg, de oostkant van Den Burg. Voor het project is een aanvraag ingediend voor de Woningbouwimpuls van het Rijk, 4e tranche van € 1,18 miljoen. In verband met de urgentie op de huizenmarkt worden procedures gevolgd, maar de keuze voor het projectgebied is sneller (en met minder participatie) gemaakt.
De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met de versnelling van woningbouw via het project Flexwoningen Marsweg.

Overwegende
•de wens om snel sociale- en middel-dure huurwoningen te realiseren;
Besluit
1. in te stemmen met de aanvullende versnelling op het advies 'Versnelling Woningbouw' middels het Project Flexwoningen Marsweg;
2. de grondexploitatie project Flexwoningen Marsweg vast te stellen en ten laste van de algemenereserve een voorziening te treffen voor het begrote negatieve resultaat ad. ca. € 1.760.000uitgaande van de toekenning van de subsidie Woningbouwimpuls ad. ca. € 1.118.000;
3. overeenkomstig artikel 2.12 van de Crisis- en Herstelwet een verklaring van geen bedenkingen zoalsbedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingswet, af te geven voor het Project Flexwoningen Marsweg overeenkomstig de kaders van de Stedenbouwkundige schets Marsweg Zuiden Massastudie Marsweg Noord (bijlage 3);
4. dat wanneer op de procedure de Omgevingswet van toepassing is, in plaats van besluitpunt 3overeenkomstig artikel 16.15a, lid b, onder 1 van de Omgevingswet een positief advies te geven over de realisatie van Project Flexwoningen Marsweg overeenkomstig de kaders van de Stedenbouwkundige schets Marsweg Zuid en Massastudie Marsweg Noord (bijlage 3).

Link naar raadsbesluit 14-12-2022

Kwaliteit (toelichting)

De flexwoningen zijn gerealiseerd. Texelwende (voorheen Marsweg Zuid) is gerealiseerd en de laatste werkzaamheden aan de buitenruimte zijn in afronding. De Rietdijk (voorheen Marsweg Noord) is in gebruik genomen. 65 woningen zijn ingezet voor de opvang van ontheemden uit de Oekraïne en 25 woningen zijn verhuurd. De buitenruimte van de Rietdijk, waaronder de aanleg van de alternatieve ontsluiting rechtstreeks op de Waalderweg wordt in 2026 afgerond.

Geld (toelichting)

Totale investering inclusief BTW € 12.750.000

2024: algemene reserve € 3.700.000

2024: Bijdrage Ministerie BZK € 702.000

2024: Dekking overschot uit ontvangen rijkssubsidie € 2.000.000 Oekraïne

2022: de grondexploitatie project Flexwoningen Marsweg vast te stellen en ten laste van de algemene reserve een voorziening te treffen voor het begrote negatieve resultaat ad. ca. € 1.760.000 uitgaande van de toekenning van de subsidie Woningbouwimpuls ad. ca. € 1.118.000

Tijd (toelichting)

Project loop op planning.

Begroting in één oog opslag

Begroting in één oog opslag 2027

Begroting in één oog opslag

